

Tirsdag den 22. oktober 2019 (D)

(Fremsættelse 02.10.2019).

8. møde

Tirsdag den 22. oktober 2019 kl. 10.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortrædere for medlemmer af Folketinget Torsten Gejl (ALT), Jens Henrik Thulesen Dahl (DF), Marie Krarup (DF) og medlem af Folketinget Halime Oguz (SF).

2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse:

Godkendelse af stedfortræder som midlertidigt medlem af Folketinget for Halime Oguz (SF).

3) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 6: Forespørgsel til justitsministeren om særaftalen om Europol. Af Morten Messerschmidt (DF) og Peter Skaarup (DF). (Anmeldelse 10.10.2019).

4) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 7: Forespørgsel til justitsministeren om at forhindre EU-domstolens aktivisme.

Af Morten Messerschmidt (DF) og Marie Krarup (DF). (Anmeldelse 10.10.2019).

5) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 8: Forespørgsel til udenrigsministeren om situationen i det nordøstlige Syrien.

Af Eva Flyvholm (EL) og Søren Søndergaard (EL). (Anmeldelse 11.10.2019).

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 1:

Forslag til finanslov for finansåret 2020. Af finansministeren (Nicolai Wammen). (Fremsættelse 02.10.2019).

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 2:

Forslag til lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2023.

Af finansministeren (Nicolai Wammen). (Fremsættelse 02.10.2019).

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 3:

Forslag til lov om ændring af lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2020, lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2021 og lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2022. (Konsekvenser af regeringens forslag til finanslov for 2020).

Af finansministeren (Nicolai Wammen).

Meddelelser fra formanden

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Lovforslag nr. L 38 (Forslag til lov om ændring af lov om dansk indfødsret og udlændingeloven. (Fratagelse af statsborgerskab fra fremmedkrigere m.v.)).

Karina Adsbøl (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 13 (Forslag til folketingsbeslutning om hjælp til aflastning af forældre til børn med et handicap under midlertidige ophold i udlandet.)

Jane Heitmann (V), Karina Adsbøl (DF) og Per Larsen (KF):

Forespørgsel nr. F 9 (Hvad kan ministeren oplyse om regeringens finanslovsprioriteringer for demensområdet og fortsættelsen af den eksisterende demenshandlingsplan?)

Martin Lidegaard (RV), Annette Lind (S), Michael Aastrup Jensen (V), Søren Espersen (DF), Pia Olsen Dyhr (SF), Eva Flyvholm (EL), Naser Khader (KF), Rasmus Nordqvist (ALT), Peter Seier Christensen (NB) og Simon Emil Ammitzbøll-Bille (LA):

Forespørgsel nr. F 10 (Hvad kan regeringen oplyse om opfølgningen på krigsudredningen »Hvorfor gik Danmark i krig?«?)

Retsudvalget har afgivet:

Betænkning og indstilling vedrørende Folketingets Ombudsmands beretning for året 2018.

(Beslutningsforslag nr. B 12).

Betænkningen og indstillingen vil fremgå af folketingstidende.dk.

Retsudvalget har afgivet:

Betænkning og indstilling vedrørende valg af midlertidig Ombudsmand for Folketinget.

(Beslutningsforslag nr. B 14).

Betænkningen og indstillingen vil fremgå af folketingstidende.dk.

Titlerne på de anmeldte sager vil fremgå af folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortrædere for medlemmer af Folketinget Torsten Gejl (ALT), Jens Henrik Thulesen Dahl (DF), Marie Krarup (DF) og medlem af Folketinget Halime Oguz (SF).

Kl. 10:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Medlem af Folketinget Torsten Gejl (ALT) har søgt om orlov fra den 22. oktober 2019, og medlemmer af Folketinget Jens Henrik Thulesen Dahl (DF), Marie Krarup (DF) og Halime Oguz (SF) har alle søgt om orlov fra den 30. oktober 2019, og alle medlemmers orlov er jf. forretningsordenens § 41, stk. 3, litra a.

Hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at der meddeles orlov som ansøgt, og at stedfortræderne indkaldes som midlertidige medlemmer.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse: Godkendelse af stedfortræder som midlertidigt medlem af Folketinget for Halime Oguz (SF).

Kl. 10:03

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fra Udvalget til Valgs Prøvelse har jeg modtaget indstilling om, at 1. stedfortræder for Alternativet i Østjyllands Storkreds, Mira Issa Bloch, godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget fra og med den 22. oktober 2019 i anledning af Torsten Gejls orlov.

Jeg har modtaget indstilling om, at 2. stedfortræder for Dansk Folkeparti i Fyns Storkreds, Carsten Kudsk, godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget fra og med den 30. oktober 2019 i anledning af Jens Henrik Thulesen Dahls orlov. Det bemærkes, at 1. stedfortræder har meddelt, at hun ikke ønsker at indtræde under denne orlov.

Jeg har modtaget indstilling om, at 1. stedfortræder for Dansk Folkeparti i Sydjyllands Storkreds, Susanne Eilersen, godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget fra og med den 30. oktober 2019 i anledning af Marie Krarups orlov.

Jeg har endvidere modtaget indstilling om, at 1. stedfortræder for Socialistisk Folkeparti i Københavns Storkreds, Balder Mørk Andersen, godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget fra og med den 30. oktober 2019 i anledning af Halime Oguz' orlov.

Er der nogen, der ønsker ordet?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:04

Afstemning

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der stemmes om udvalgets indstilling, og der kan stemmes. Afstemningen slutter.

Udvalgets indstilling er enstemmigt vedtaget med 112 stemmer.

[For stemte 112 (S, V, DF, RV, SF, EL, KF, ALT, NB og LA), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0].

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 6:

Forespørgsel til justitsministeren om særaftalen om Europol.

Af Morten Messerschmidt (DF) og Peter Skaarup (DF). (Anmeldelse 10.10.2019).

Sammen med dette punkt foretages:

4) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 7:

Forespørgsel til justitsministeren om at forhindre EU-domstolens aktivisme.

Af Morten Messerschmidt (DF) og Marie Krarup (DF).

(Anmeldelse 10.10.2019).

5) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 8:

Forespørgsel til udenrigsministeren om situationen i det nordøstlige Syrien.

Af Eva Flyvholm (EL) og Søren Søndergaard (EL). (Anmeldelse 11.10.2019).

Kl. 10:05

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af disse forespørgsler, betragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 1:

Forslag til finanslov for finansåret 2020.

Af finansministeren (Nicolai Wammen). (Fremsættelse 02.10.2019).

Kl. 10:06

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Christian Rabjerg Madsen.

Kl. 10:06

(Ordfører)

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det. Jeg har set frem til debatten, selv om man selvfølgelig polemisk kunne indvende, at vi måske kunne have haft en bedre debat på et højere niveau, hvis det store oppositionsparti havde fremlagt en egentlig økonomisk politik, som vi kunne debattere, men lad os nu holde os fra det polemiske og gå direkte til det saglige.

Socialdemokratiet og regeringens første finanslovsforslag hedder »Velfærd først – tryghed, tillid og en grøn fremtid«. Finanslovsforslaget har velfærd først, fordi det er vores vigtigste budskab. Vi sætter velfærden først.

Den 29. november 2016 skrev Politiken historien om, at klinikchefen på Rigshospitalets fødeafdeling, overlæge Morten Hedegaard, havde sagt op i protest over forholdene på fødegangen. I 14 år havde klinikchefen på Rigshospitalet haft det formentlig mest prestigefyldte job, som en fødselslæge kan have i det her land. Nu sagde han stop. I dag har Morten Hedegaard sin egen private fødeklinik på Østerbro. Morten Hedegaard vendte ryggen til vores offentlige sundhedsvæsen, fordi han ikke længere kunne stå inde for kvaliteten, eller som Morten Hedegaard selv sagde:

»De der berømte to procent, det har været hårdt. Når man har haft en produktionsvirksomhed og siger, at man skal gøre det to procent billigere, så vil mange forsøge at stramme sig an, så de første år kan det lade sig gøre. Men når ens idekatalog over besparelser er ved at være brugt, så bliver det i tiltagende grad uladsiggørligt.«

Historien om klinikchefens afgang førte til en national debat om vores sundhedsvæsen og om økonomien i vores sundhedsvæsen, men den førte ikke til, at den tidligere regering lagde kursen om. Velfærden forblev underfinansieret, og derfor begrænsede udfordringerne i den offentlige velfærdssektor sig heller ikke til sygehusene. For selv om det selvfølgelig giver meget mere debat, når fødselslægen på landets fornemste hospital, Rigshospitalet, siger stop, er det jo i virkeligheden præcis lige så foruroligende, når lærer og tillidsrepræsentant Birgitte Nørgaard på Nørre-Snede Skole oplever, at besparelserne medfører så markante forringelser, at hun siger stop, eller når Annette Lukas, som er social- og sundhedshjælper igennem næsten 25 år i Assens Kommune, gør det samme af de samme årsager.

Derfor er det på tide at prioritere velfærden, og derfor gav regeringen også med økonomiaftalerne for næste år både regionerne og kommunerne og dermed jo den nære velfærd, som vi her taler om, det største økonomiske løft i 10 år og det største økonomiske løft siden finanskrisen.

Derfor prioriterer vi nu med forslaget til finanslov først og fremmest vores velfærdssamfund. Kommer vi i mål med vores ambitioner for velfærdssamfundet? Det ærlige svar er nej, men vi tager det første vigtige skridt. Vi løfter sundhedsområdet, så det bliver muligt at rekruttere mere sundhedspersonale og ansætte 1.000 flere sygeplejersker. Vi afsætter 0,5 mia. kr. til sociale indsatser; vi annullerer omprioriteringsbidraget på uddannelsesinstitutionerne; vi løfter kvaliteten på erhvervsuddannelserne. Vi vil genoprette tilliden til skattesystemet, så vi også fremadrettet har en sikker finansiering til vores velfærdssamfund. Og hertil kan man så lægge den forhandlingsreserve på 2,1 mia. kr., som vi har en ambition om at bruge på velfærden. Det kunne eksempelvis være på minimumsnormeringer, på uddannelse, på det grønne område eller på kulturen.

Når regeringen vælger at investere i velfærden, investerer vi i, at de økonomiske tider kommer alle til gavn, for der er trods alt nok flere af os, som har glæde og gavn af, at vi får et godt velfærdssamfund, end der er mennesker, for hvem det sådan gør den allerstørste forskel, at prisen på Lamborghinien eller Bugattien bliver sat lidt ned, selv om netop det stod højt på den tidligere erhvervsministers ønskeseddel.

Danmark er et dejligt land, men som statsministeren også sagde i sin åbningstale, slår tilliden revner. Trygheden favner ikke alle. Vi har så meget, vi skal passe på. Vi har så meget, der går godt. Men det må aldrig blive en undskyldning for at undlade at kigge derhen, hvor alt ikke er, som det skal være.

Kl. 10:1

Selv om de unge piger og drenge måske kan gå alene, men alligevel trygt hjem fra gymnasiefester på Gammel Hellerup Gymnasium,

betyder det jo ikke, at vi skal tale mindre om det, når det samme ikke gør sig gældende for de unge mennesker i Ishøj. Trygheden *skal* gælde for alle. Vi vil ikke acceptere, at skyderier eller sågar bombesprængninger bliver hverdag. Vi vil ikke acceptere, at der i Danmark findes områder, hvor dagsordenen sættes af kriminelle og ikke af myndighederne, og derfor er det en prioritet i finanslovsforslaget, at vi styrker politiet.

Regeringen afsætter 1,2 mia. kr. til politiet næste år. Det er 200 mio. kr. mere end i år, og det betyder, at vi kan fortsætte den midlertidige grænsekontrol, det betyder, at vi kan fastholde indsatsen mod terror, og det betyder, at vi til næste år kan optage 150 flere politistuderende. Trygheden skal gælde for alle, alle steder og i hele landet. Opnår vi så det med finansloven? Det ærlige svar er nej, men vi kommer tættere på – vi tager det første vigtige skridt.

Valgets tale var grøn. Den grønne dagsorden er nu faktisk så stærk, at selv det store oppositionsparti, som for få år siden i regeringen ville aflyse ideen om en 40-procentsreduktion af danske drivhusgasser, og som også indledte sidste regeringsperiode med at skære kraftigt i energiforskningen, nu melder sig klar med opbakning til at reducere udledningen med 70 pct. i 2030. Jeg skal undlade at ironisere mere over Venstres kovending, for det er jo i virkeligheden sådan, at de klimaforandringer, som vi skal imødegå, er alt for vigtige til skyttegravskrig.

For regeringen er det derfor også en prioritet, at vi nu som det første her i efteråret opnår en enighed - og gerne en bred enighed, som jo skulle være en smal sag med de mange grønne programerklæringer, som partierne kommer med – om den klimalov, som skal hæve vores historisk ambitiøse udledningsmålsætning til lov. Derefter indledes forhandlingerne om en egentlig handlingsplan, der skal sætte konkrete initiativer i søen, så vi kan omsætte klimaloven til reelle udledningsbegrænsninger. Det arbejde betyder jo selvfølgelig ikke, at årets finanslov ikke ligeledes spiller en afgørende rolle i forhold til klimaindsatsen, det gør den, og sammen med arbejdet med de nye grønne regnemodeller viser udspillet, at Danmark har fået en ny kassemester - en grøn kassemester. Regeringen afsætter med finanslovsforslaget 2,1 mia. kr. til en ny grøn retning. Vi fordobler pengene til grøn forskning, vi sætter ind over for plastikforurening, og så øremærker vi 600 mio. kr. til grøn udviklingsbistand. Når vi i mål med at bekæmpe klimaforandringerne med vores finanslov? Her er det ærlige svar, måske ikke så overraskende, også nej, men vi tager det første vigtige skridt.

Politik handler om at prioritere og vælge noget frem for noget andet. Vi har valgt ikke at gennemføre den tidligere regerings skattelettelser, ikke fordi det ikke ville være populært, men fordi vi mener, at velfærden, uddannelserne, fællesskabet og det grønne er vigtigere end skattelettelser. Ville det være populært eksempelvis at sænke skatten på den arbejdsgiverbetalte telefon, som den tidligere regering foreslog? Gør regeringen sig til genstand for kritik fra nogle af Danmarks rigeste familier, som under overskriften Vækst i Generationer har indledt en massiv lobbyindsats for at slippe billigere i arveafgift end de danskere, der ikke arver virksomheder? Ville aktionærerne blive glade, hvis vi satte beløbsgrænsen på aktiesparekontoen op og dermed lettede skatten for aktionærer? Svaret er ja, men svaret er jo også, at det ikke ville gøre Danmark stærkere. Danmark bliver stærkere, når vi styrker vores velfærdssamfund. Danmark bliver stærkere, når vi styrker danske virksomheder, når vi gør danske virksomheder mere konkurrencedygtige ved at droppe besparelserne på uddannelse. Vi skaber danske arbejdspladser, når vi investerer i det grønne.

Danmark har som et af de ganske få lande i verden skabt lighed og velstand. Der findes masser af meget rige lande på kloden. Der findes også masser af lande med en udpræget grad af lighed. Der findes derimod næsten ingen lande i verden, som formår at kombinere rigdom med en udpræget grad af lighed, men der findes Danmark,

som har formået det, og det skyldes vores velfærdsmodel, vores samfundsmodel. Det er i al beskedenhed også derfor, at Socialdemokratiet altid er gået forrest i arbejdet med at udvikle velfærdssamfundet. Det er derfor, at vi med årets finanslovsforslag prioriterer at styrke velfærdssamfundet. Det er derfor, at vi med årets finanslovsforslag sætter velfærd først. Tak for ordet.

Kl. 10:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Dagen forløber på den måde, at først har de finanspolitiske ordførere 10 minutter, som hr. Christian Rabjerg Madsen nu har brugt, og derefter er der 45 minutter til debat, hvor jeg prioriterer de finanspolitiske ordførere.

Det er således først hr. Troels Lund Poulsen. Værsgo.

Kl. 10:16

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Og tak for talen. Jeg kunne godt tænke mig at vide, hvilke konkrete initiativer der er i regeringens finanslovsforslag, som kommer til at gøre Danmark rigere.

Kl. 10:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:16

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg tror, at det mest skadelige, der formentlig er gjort for Danmarks evne til at skabe rigdom og arbejdspladser, er de benhårde besparelser på uddannelsesområdet, som den tidligere regering stod i spidsen for. De der 2-procentsbesparelser har ikke alene betydning for forholdene på fødegangen, de har også betydning for vores evne til at være konkurrencedygtige, fordi det er så fuldstændig afgørende for danske virksomheder, at de har adgang til uddannet arbejdskraft.

Derfor er det forslag, som jeg tror kommer til at skabe størst vækst i Danmark, det, at vi dropper det omprioriteringsbidrag. Derudover kunne man selvfølgelig nævne, at hvis man eksempelvis tog til DI's årsmøde, så kunne man høre, at dygtige danske virksomheder faktisk ser vores historisk ambitiøse grønne målsætninger som en mulighed for at komme forrest i klassen og dermed skabe arbejdspladser.

Så jeg kan berolige ordføreren med, at vi holder Danmark på en kurs, hvor vi ikke alene udvikler vores velfærdssamfund, men også bliver rigere og skaber flere arbejdspladser.

Kl. 10:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 10:17

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Nu er ordføreren jo ikke, endnu i hvert fald, underlagt sandhedspligt her i Folketingssalen – det kan jo potentielt komme senere, det er jo ikke mig, der bestemmer, om det måtte komme – men er det ikke korrekt, at dansk erhvervsliv har kritiseret finanslovsforslaget for ikke at indeholde forslag, der gør Danmark rigere? Jeg havde også selv lejligheden til at deltage i DI's årsmøde, og der må jeg sige, at det jo ikke var sådan, at man stod og klappede over finanslovsforslaget. Det blev jo bl.a. efterlyst, at man skulle gøre Danmark rigere.

Kl. 10:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:18

Christian Rabjerg Madsen (S):

Når vi vælger at investere i velfærd og uddannelse, er det jo klart, at vi ikke prioriterer at gennemføre skattelettelser, som den tidligere regering lovede. Vi mener ikke, at der er råd til det. Og giver det kritik fra nogen? Ja, selvfølgelig gør det det.

Men jeg bemærker, at rigtig mange af de virksomheder, som jeg taler med, og de virksomheder, som blander sig i den offentlige debat, er positive, i forhold til at vi eksempelvis dropper besparelserne på uddannelse, og at vi satser på det grønne.

Kl. 10:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. René Christensen, værsgo.

Kl. 10:18

René Christensen (DF):

Tak for det. Jeg ved ikke engang, om jeg skal sige tak for talen, for jeg blev helt i tvivl om, om det var Socialdemokratiet eller det var Enhedslisten, der stod på talerstolen. For jeg kan forstå, at danskejede virksomheder er slemme. Dem skal vi have færre af, og vi skal bruge flere penge til velfærd. Så kan man jo spørge: Er Danmark ikke et skattefinansieret samfund? Hvis vi skal have mere velfærd, skal vi også have flere private arbejdspladser. Vi skal sådan set blive rigere, hvis vi skal bruge flere penge.

Derfor vil jeg egentlig gerne spørge ordføreren, om ordføreren virkelig mener det, som ordføreren sagde, nemlig at generationsskifte ingenting betyder. Det betyder ikke noget, at tømrermesteren bliver nødt til at lukke, fordi han ikke kan generationsskifte sit firma. Det betyder ikke noget, at store danske virksomheder med flere hundrede ansatte overvejer, om de skal flytte deres produktion til udlandet, når de skal lave deres generationsskifte. Mener ordføreren ikke, at hvis man vil have mere velfærd, så bliver man også nødt til at gå på to ben? Så bliver man nødt til at sige, hvor pengene skal komme fra. Danmark er et skattefinansieret samfund, og hvis vi skal have mere velfærd, skal vi også have noget ind i skat, og det foregår i de private virksomheder.

Kl. 10:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:19

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg synes jo roligt, at Dansk Folkeparti og ordføreren kan rose talen. Den opmærksomme lytter vil jo have lagt mærke til, at jeg faktisk sneg et lille Dansk Folkeparti-citat ind, nemlig det her med, at der er meget, vi skal passe på. Det er jo et citat, som er inspireret af et slogan, som jeg ved at ordførerens parti har brugt. Så der er vel al mulig grund til at rose talen.

Ordføreren har jo også ret i, at vi skal gå på to ben. Det er fuldstændig rigtigt at spørge, som ordføreren gør, hvor pengene skal komme fra, hvis vi skal skabe ordentlige forhold i vores velfærdssamfund. De skal komme fra danske virksomheder, som ansætter danske medarbejdere, som kan betale skat, så vi kan finansiere vores velfærdssamfund. Derfor går regeringens finanslovsforslag også på to ben. Vi kommer til at opleve en vækstfremgang næste år, vi kommer til at opleve, at der vil være faldende ledighed næste år, og vi sikrer jo med finansloven, at vi investerer i uddannelse og i det grønne som to eksempler på noget, som også vil komme erhvervslivet til gode, sådan at vi også i fremtiden har råd til at investere i et godt velfærdssamfund.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo, hr. René Christensen.

Kl. 10:21

René Christensen (DF):

Tak for det. Men der er jo forskel på at være en danskejet virksomhed og være en virksomhed, der er i Danmark. Med det forslag, der er fremsat her, så går man jo netop imod danskejede virksomheder, familieejede virksomheder. Det, man gør her, er jo, at man bevæger sig hen imod, at vi skal have flere fondsejede virksomheder, altså virksomheder, som har mulighed for bl.a. ikke at betale skat i Danmark. Nu taler man om velfærd, og der er Dansk Folkeparti meget enig i, at vi har rigtig meget, vi skal passe på, men hvis vi ikke passer på de danske virksomheder, så har vi heller ikke noget velfærdssamfund i fremtiden. Derfor må jeg bare sige, at det her forslag ikke lyder, som om det er fremsat af en etpartiregering med en socialdemokratisk formand. Det lyder nærmere, som om det er Enhedslisten, der har fremsat det.

Kl. 10:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Værsgo.

Kl. 10:21

Christian Rabjerg Madsen (S):

Heller ikke i anden omgang vil jeg hoppe på den limpind med Enhedslisten, men holde mig til at svare på ordførerens spørgsmål. Det, ordføreren spørger til, er jo det forhold, at vi tilbageruller de skattelettelser for virksomhedsarvinger, som den tidligere regering gennemførte. Jeg tror, det er vigtigt at sige, at hvis man f.eks. spørger de økonomiske eksperter, vismændene, så siger de jo meget klart, at det ikke havde nogen effekt på den samlede økonomi, at man nedsatte arveafgiften for virksomhedsarvinger. Derfor er sandheden jo også, at det heller ikke vil have nogen effekt, at vi tilbageruller den, sådan at vi sikrer et ens beskatnings- og afgiftsgrundlag, når man arver, uanset hvad man arver.

Kl. 10:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Sofie Carsten Nielsen. Værsgo.

Kl. 10:22

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. Jeg bed også mærke i de mange fine slogans fra andre partier i ordførerens tale, og det er jo alt sammen fint, men slogans som at gøre Danmark stærkere gør det jo ikke alene. Ord gør det ikke alene, det er handling, der skal til, og derfor lavede vi også et kasseeftersyn af Socialdemokraternes finanslovsforslag. Jeg vil gerne spørge ordføreren: Er det korrekt, at der ikke er nogen målbare CO2-reduktioner i Socialdemokraternes finanslovsforslag? Og skulle I så ikke se at få det?

Kl. 10:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:23

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg kan garantere ordføreren for, at vi lytter, også til økonomer, og også til de eksperter, som har bud på, hvordan vi sikrer den grønne omstilling og sikrer, at vores finanslov faktisk gør en positiv forskel i forhold til udledningen.

Hvad er det så for nogle eksperter, vi vil have flere af? Jo, vi vil jo have flere af de grønne eksperter. Vi vil styrke den grønne forsk-

ning med en helt ny grøn forskningsmilliard, som skal styrke den grønne forskning på DTU, på GEUS, på DMI. På den måde vil vi jo få eksperter med større muskler, som kan hjælpe os med at sikre, at de historisk ambitiøse målsætninger, vi har i forhold til udledningen, faktisk kan omsættes til virkelighed, og derfor er det min meget klare overbevisning, at vi med finansloven også kommer til at gøre en positiv forskel og bidrager til, at vi nedsætter udledningen.

Når det så er sagt, er regeringen jo en mindretalsregering, og derfor sidder ordføreren og undertegnede jo jævnligt ovre ved den nye grønne kassemester og diskuterer, hvordan vi kan tage yderligere initiativer, som sikrer, at vi kommer i mål.

Kl. 10:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Sofie Carsten Nielsen, værsgo.

Kl. 10:24

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Alt er godt med grøn forskning, især hvis det faktisk var nye penge, men det er det jo desværre ikke. Men vi har også lavet et andet kasseeftersyn, og jeg vil bare spørge ordføreren:

Er det korrekt, at Socialdemokraterne simpelt hen har glemt, at de lovede at afskaffe uddannelsesloftet og at finansiere en afskaffelse af uddannelsesbesparelser, det vil sige også de besparelser på 290 mio. kr., som de humanistiske og samfundsvidenskabelige uddannelser står over for her den 1. januar?

Kl. 10:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:24

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg havde sådan et tilbagevendende refræn i min tale, hvor jeg sagde, at vi tager et første skridt, men at vi ikke kommer hele vejen, og det var jo for at lægge ud med en ærlighed omkring, at der er forslag, også gode forslag, som vi har fremsat, da vi sad i opposition, som ikke kan gennemføres med den første finanslov. Vi har bestemt ikke glemt, at uddannelsesloftet skal afskaffes, vi har heller ikke glemt, at taxameteret til humaniora og de samfundsfaglige uddannelser er et problem, og det problem vil vi meget gerne løse. Vi kan jo diskutere at gøre det i forbindelse med den nuværende finanslov, og der kigger jeg selvfølgelig på forhandlingsreserven, men jeg bliver også nødt til at være ærlig omkring, at vi skal gøre tingene i den rækkefølge, vi har råd til.

Kl. 10:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det fru Lisbeth Bech Poulsen. Værsgo.

Kl. 10:25

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak. For SF er det jo rigtig vigtigt, at den her finanslov bliver børnenes finanslov, både i forhold til at vi skal videregive en klode, der er beboelig, og som gerne er bedre end den, vi selv har fået, men jo også i forhold til de vilkår, som vi byder vores børn der, hvor de er rigtig, rigtig mange timer hver eneste dag, nemlig i daginstitutionerne. Derfor vil jeg spørge ordføreren for Socialdemokratiet, som jo også er regeringsparti, hvad Socialdemokratiets holdning er til, hvor mange penge vi skal sætte af i næste års finanslov for at komme hurtigst muligt i mål med minimumsnormeringer, som vi har lovet hinanden og jo også alle de forældre og børn og pædagoger derude.

Kl. 10:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for spørgsmålet. Når jeg kan stå her og have en finanslovsdebat, er det jo, fordi min egen datter er i en vuggestue. Derfor har jeg også en personlig interesse i, at vi sikrer, at der er ordentlige forhold. Inden jeg tog på arbejde i dag, kom jeg forbi nede på Slotspladsen og mødte de her forældre, som har sat husk børnene og minimumsnormeringer på dagsordenen. Jeg fik en kage og en god snak om, hvorfor det er afgørende, at vi investerer i den velfærd, som kommer børnene til gode. Derfor er jeg også glad for, at vi med kommuneaftalen for næste år løfter den kommunale økonomi, for det er jo en af vejene til at sikre bedre normeringer. Hvis vi skal have en bedre omsorg for vores mindste ude i vores daginstitutioner, så skal kommunerne have en ordentlig økonomi. Og i de år, hvor kommunerne har været udsat for årlige besparelser, er det selvfølgelig gået ud over børnene. Det er derfor, vi ønsker at vende den udvikling nu og begynde at investere i velfærd, begynde at investere i vores børn.

Så er det jo også rigtigt, at vi skal diskutere minimumsnormeringer. Vi bakker op om målsætningen, og vi ser frem til at diskutere med SF, hvordan vi kan lande en ordning, og hvor langt vi kan komme med den første finanslov.

Kl. 10:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 10:27

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak. Jeg er glad for svaret, men jeg bliver nødt til at spørge igen. I forhold til den model, som vi i SF har lagt frem, vil det koste 1,6 mia. kr., når det er fuldt indfaset. Vi har foreslået at sætte ½ mia. kr. af til det til næste år stigende til 1 mia. kr. året efter. Derfor vil jeg igen spørge: For at vi hurtigst muligt kan leve op til det løfte, vi har givet bl.a. de forældre, der står ude foran Christiansborg, hvor mange penge skal der så sættes af næste år i den her finanslov?

Kl. 10:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:28

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jamen jeg vil gerne rose SF for at være et af de partier, som mest vedholdende har fokuseret på minimumsnormeringer, og som også har en stor del af ansvaret for, at vi diskuterer det så indgående i de her år. Når jeg ikke kan sige helt specifikt, hvor mange penge vi kan komme op på i forhold til minimumsnormeringer i det her års finanslov, er det jo, fordi vi er en mindretalsregering. Vi har afsat en relativt stor forhandlingsreserve. Vi lytter til SF, og vi lytter til de forældre, som er bekymrede. Jeg håber på, at vi kan finde en god løsning allerede med den første finanslov. Det, vi har forpligtet os til i forståelsespapiret, er jo, at vi implementerer minimumsnormeringerne frem mod 2025. Det står vi selvfølgelig ved.

Kl. 10:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så er det hr. Rune Lund. Værsgo.

Kl. 10:28

Rune Lund (EL):

Efter valget i 2015 havde vi jo en del diskussioner – også blandt dem, som var den tidligere opposition – om det demografiske træk. Og vi havde svært ved at få Socialdemokratiet til at forpligte sig til, at det offentlige forbrug som minimum skulle følge det demografiske træk. Vi står et andet sted i dag. Nu mener Socialdemokratiet og-

så, at det offentlige forbrug som minimum skal følge det demografiske træk. Nu er spørgsmålet så, hvorfor vi ikke skal gå skridtet videre – det synes vi i Enhedslisten – og sige, at væksten i det offentlige forbrug skal følge det *fulde* demografiske træk eller det, som også hedder det velstandssikrede demografiske træk.

Det er jo, fordi hvis man kun holder sig til det demografiske træk, sikrer man, at velstandsniveauet eller serviceniveauet forbliver det samme, når der kommer flere unge og ældre. Men hvis vi f.eks. kun havde haft det demografiske træk siden 1950'erne i sundhedsvæsenet, havde vi kunnet opretholde niveauet fra 1950'erne, i takt med at der kom flere unge og ældre, men vi havde stadig væk haft et serviceniveau på niveau med 1950'erne.

Derfor er det demografiske træk jo ikke nok overhovedet. Vi skal have det velstandssikrede demografiske træk, som sikrer, at den offentlige sektor følger med udviklingen. Kan det ikke blive Socialdemokratiets position?

Kl. 10:30

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo, ordfører.

Kl. 10:30

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg er enig med ordføreren og med Enhedslisten i, at det ikke er nok alene at dække det demografiske træk. Jeg tror, vi bliver nødt til at holde fast i, at der er ét demografisk træk, og det er det, der defineres ovre i Finansministeriet. Det dækker vi, men vi *vil* mere, og vi *gør* mere.

Et af de største problemer med den tidligere regering var jo, at hver eneste gang der kom to plejekrævende ældre mere eller to nyfødte børn mere – begge glædelige begivenheder – så ville regeringen kun dække de velfærdsudgifter, som knyttede sig til den ene. Det er jo i virkeligheden det stærkeste billede og den stærkeste forklaring på, at velfærdsstaten langsomt er blevet udhulet, og det er det, vi skal vende nu. Derfor er det heller ikke nok alene at dække det demografiske træk. Vi skal videre end det. Det er derfor, at hvis man kigger på de samlede økonomiske konsekvenser af kommuneaftalen, regionsaftalen og finanslovsforslaget, så løfter vi den offentlige økonomi med 1,3 pct. til næste år. Det er *pænt* over det demografiske træk, og det er *langt* over, hvad den tidligere regering gjorde.

Kl. 10:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo, hr. Rune Lund.

Kl. 10:31

Rune Lund (EL):

Det er rigtigt, at det, som regeringen foreslår nu, er mere end det, den tidligere regering gjorde. Man kan jo hurtigt blive taknemlig, når man har set, hvor elendigt det var før i tiden. Men sagen er jo bare, at hvis man kun har som målsætning, at det skal være det demografiske træk og ikke det velstandssikrede demografiske træk, vil den service, som det offentlige kan tilbyde, jo gradvis sakke bagud i forhold til resten af samfundet. Mit eksempel med sundhedsvæsenet og 1950'erne illustrerer det tydeligt.

Så mit spørgsmål er egentlig: Skal vi ikke som det nye neutrale udgangspunkt have det velstandssikrede – det fulde – demografiske træk? Er det ikke noget, vi kan blive enige om at få gennemført som det neutrale udgangspunkt i den her valgperiode?

Kl. 10:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Christian Rabjerg Madsen (S):

Nu blev jeg jo tidligere beskyldt for at være en til en med Enhedslisten, og her kan vi jo så se, at det nok ikke helt er tilfældet alligevel. Jeg er sådan set betrygget i, at Enhedslisten i forhold til offentlige udgifter har større ambitioner end Socialdemokratiet. Socialdemokratiet ønsker at dække det demografiske træk – det har vi lovet, og det kommer vi til at gøre. Vi ønsker at løfte velfærden mere, fordi vi rent faktisk ønsker at løfte kvaliteten til gavn for alle danskere og til gavn for vores virksomheder. Men det er klart, at vi også har et økonomisk ansvar. Vi har også et ansvar for, at pengene passer. Vi har et ansvar for, at vi ikke hælder mere brænde på bålet, og at vi ikke overopheder dansk økonomi, og derfor skal der findes en balance, og den synes jeg vi har fundet med finanslovsforslaget. Jeg ser i øvrigt frem til at diskutere det med Enhedslisten.

Kl. 10:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det, og så er det hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 10:32

Rasmus Jarlov (KF):

Tak for en god tale. Jeg ønsker Socialdemokratiet held og lykke med at have regeringsmagten.

Jeg vil gerne holde Socialdemokraterne lidt fast på nogle af de ting, I sagde før valget. Der blev bl.a. sagt, at det hastede med at løse klimaudfordringen, og derfor undrer det mig, at der ikke er nogen initiativer til at nedbringe CO₂-udledningerne i regeringens finanslovsudspil.

Der blev også sagt, at man ville føre en stram udlændingepolitik. Derfor undrer det os, at man som noget af det allerførste lægger fra land med at ville tage imod flere kvoteflygtninge. Det harmonerer dårligt med en stram udlændingepolitik, at man vil tage imod flere flygtninge.

Og så blev der også sagt, at helt almindelige danskere ikke ville få skattestigninger, og det harmonerer rigtig dårligt med, at man som noget af det første lægger fra land med at ville holde fast i, at almindelige danskere skal beskattes af 2.800 kr. om året for at have en firmatelefon. Det er jo helt almindelige danskere, der har en firmatelefon, og jeg undrer mig over, hvorfor Socialdemokraterne synes, det er nødvendigt, for der er det her kæmpe råderum, så de her skattelettelser – undskyld, skattestigninger – ikke er nødvendige.

Kl. 10:33

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:33

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det. Med den sidste bemærkning blev jeg helt nervøs for, om vi skulle blive overhalet venstre om. Tak for de pæne indledende ord om min ordførertale.

Jeg er enig med hr. Rasmus Jarlov i, at det haster i forhold til at møde de klimaforandringer, som jo har et potentiale, som kan gøre alle vores andre politiske udfordringer fuldstændig overflødige. Vi skal løse klimaudfordringerne, men vi skal også gøre det på en ordentlig måde. Vi bliver nødt til at sikre, at de initiativer, vi sætter i værk, ikke bare bliver sådan en grøn window dressing, at det ikke skader vores konkurrenceevne, men at det faktisk bliver gjort på en ordentlig måde. Det er derfor, vi tager tingene i den rækkefølge, vi gør; først med en klimalov, som skal sikre, at de grønne programerklæringer og den meget snak faktisk bliver en forpligtende lov, som vi forhåbentlig kan få alle Folketingets partier med bag; derefter tag-

er vi en bred diskussion af, hvilke virkemidler vi kan sætte ind for at nå vores ambition.

Jeg tror, det er den seriøse måde, den ordentlige måde, at gøre det på, men jeg er sådan set glad for, at ordføreren kritiserer mig for ikke at indføre socialdemokratisk politik hurtigt nok.

Kl. 10:34

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 10:34

Rasmus Jarlov (KF):

Godt, så lad os vende lidt tilbage til skattestigningerne. I mit parti, Konservative, har vi den opfattelse, at skat er et nødvendigt onde. Der er selvfølgelig nogle udgifter, der skal betales for, men vi har også den opfattelse, at man skal lade være med at indkræve mere i skat, end man har brug for.

Vi har et kæmpe, kæmpe råderum. I har overtaget en økonomi, som er i exceptionel topform med et råderum på omkring 28 mia. kr. Det betyder altså, at man kan hæve udgifterne med 28 mia. kr., uden at man behøver at hæve skatterne, og så undrer det os, at Socialdemokraterne spiller ud med – godt nok en lille udgiftsstigning – nogle skattestigninger, som er fuldstændig unødvendige, i forhold til at der er så mange penge i statskassen.

Kl. 10:35

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordfører, værsgo.

Kl. 10:35

Christian Rabjerg Madsen (S):

Sandheden er jo, at den tidligere borgerlige regerings politik i forhold til skatte- og afgiftsspørgsmålet betyder, at man sænker provenuet frem mod 2025 med 27 mia. kr. Der er det bare vores indstilling, at de skæve skattelettelser, som er givet, men som ikke er implementeret endnu, har vi simpelt hen ikke råd til.

Jeg sagde det jo meget klart i min ordførertale: Politik handler om at prioritere. Vi synes, det er vigtigere at investere i uddannelse; vi synes, det er vigtigere, at der er midler til den grønne omstilling; vi synes, det er vigtigere, at der er pædagoger til vores små i daginstitutionerne, end det er at gennemføre en skattelettelse på eksempelvis fri telefon, som primært kommer de rigeste til gode.

Kl. 10:36

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det hr. Rasmus Nordqvist. Værsgo.

Kl. 10:36

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak, og tak for talen. Nu kunne man jo høre, at vi har fået en grøn kassemester, og det er jo ikke bare noget, man kan udnævne sig selv til. Det er jo noget, man skal gøre sig fortjent til, og jeg skal med glæde være med til at sy en grøn kappe til finansministeren, når han bliver en grøn kassemester.

Der er de her lidt over to milliarder, som regeringen siger de har fundet til klimaindsats. Nu kan vi jo diskutere herfra og de næste par måneder, hvordan man opgør det – altså om det er nye, eller det er gamle penge? Den parkerer vi; det egner sig ikke lige til det her forum.

Men jeg kunne godt tænke mig at høre, om Socialdemokratiet er med på, at vi egentlig reelt rejser nye penge til den store indsats, der skal til nu, hvor regeringen jo også støtter op om minimum et 70-procentsreduktionsmål i 2030. Så skal der jo investeres reelle penge i reel omstilling. Er man villig til at finde det, vi herinde plejer at kalde for nye penge, så vi kan komme i gang med den omstilling?

Kl. 10:37 Kl. 10:39

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:37

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg vil virkelig se frem til at se den nye grønne kassemester i en grøn kåbe syet af hr. Rasmus Nordqvist. Det bliver stort – han må godt have noget på indenunder (*Munterhed*). Men lad os komme tilbage på sporet.

Lige så vel som jeg synes, der er grund til at rose SF for at have lagt massivt pres på alle os andre i forhold til minimumsnormeringer, lige så vel synes jeg der er grund til at rose Alternativet for virkelig at have sparket den grønne dagsorden helt op forrest i feltet og sikret, at alle partier stort set nu bakker op om, at vi skal lave en ordentlig og forsvarlig grøn omstilling. Det, der så er afgørende, er jo: Hvordan gør vi det så? For det er jo ikke nok med hensigtserklæringer og programerklæringer. Vi skal gøre det ude i virkeligheden, før vi kan smykke os med, at vi faktisk har gjort noget. Vi har jo afsat en forhandlingsreserve på 2 mia. kr., som vi kan diskutere hvad vi skal bruge til, også det grønne, og derudover kommer vi jo til at have drøftelsen, når vi skal snakke handleplan til foråret.

Kl. 10:38

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det hr. Rasmus Nordqvist igen. Værsgo.

Kl. 10:38

Rasmus Nordqvist (ALT):

Det er netop det her med den reelle handling i virkeligheden, og det er dér, hvor jeg bliver nødt til at høre Socialdemokratiet, om man virkelig mener alvorligt, at det, at man har sat 2 mia. kr. af – nye eller gamle penge; men igen vil jeg sige, at det er ikke det, diskussionen handler om nu – virkelig er nok i forhold til det mål, vi står med nu, nemlig at vi skal i gang med at handle *i dag* for at nå det 70-procentsreduktionsmål i 2030, for at vi skal nå et nettonulsamfund osv. Er det så virkelig ambitionen: lidt over 2 mia. kr. til den store omstilling?

Kl. 10:39

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:39

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg synes ikke man skal foregøgle nogen, at vi kommer i mål med klimaudfordringerne med en forhandlingsreserve på 2,1 mia. kr., selv om det i et historisk perspektiv er en stor forhandlingsreserve. Men det er jo penge, som vi kan disponere over nu i fællesskab – de partier, som vil være med til at løse opgaven med at lande en finanslov. Og der må vi jo starte. Derudover kommer vi jo til diskussionen – jeg tror også, vi kommer til den svære diskussion – i foråret, når vi skal kigge på handlemuligheder, handleplaner i forhold til at nedbringe udledningen, men jo også kigge på finansieringen af de her handleplaner. Og den diskussion glæder jeg mig til at tage med Folketingets partier. Den glæder regeringen sig også til at tage med Alternativet.

Kl. 10:39

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Lars Boje Mathiesen. Værsgo.

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg er så evindelig træt af den udskamning, der sker, af vores erhvervsliv. Og ordføreren var også inde på det i dag og insinuerede, at arvinger af virksomhedsejere prøver at slippe og vil slippe billigere end andre arvinger. Og det er jo – undskyld udtrykket – noget vrøvl. Kunne ordføreren ikke bekræfte, at arvinger til virksomheder er fuldstændig ligestillede med arvinger af lønmodtagere, hvis de ønsker at udtage midler privat? Og derudover: Kunne ordføreren nævne, hvad det offentlige forbrug er i det udspil, som Socialdemokratiet kom med, der hedder »Gør gode tider bedre – for alle«, altså Socialdemokratiets økonomiske 2025-plan? Hvad ønsker man at øge det offentlige forbrug med dér?

Kl. 10:40

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Ordføreren.

Kl. 10:40

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg vil godt indlede med at sige, at jeg er enig med ordføreren i, at vi bestemt ikke skal udskamme danske virksomheder, og for så vidt heller ikke udenlandske virksomheder, som virker i Danmark. Virksomhederne er rygraden i vores samfund, det er virksomhederne, som via eksporten og via ansættelser sikrer, at vi har skatteindtægter til at finansiere velfærdssamfundet, hvilket betyder – som jeg vist også fik nævnt i min tale – at vi både har en udpræget grad af lighed og et stærkt velfærdssamfund. Så der kommer ikke til at være nogen udskamning af danske virksomheder fra den her talerstol, så længe jeg står her.

Når det så er sagt, er det jo meget klart sådan – og det har de økonomiske vismænd jo også bekræftet – at der er en skævvridning i vores arvebeskatning, når man tager arveafgiften og sætter den kraftigt ned for virksomhedsarvinger og lader den være på de oprindelige 15 pct. for mennesker, som arver andre ting. Det betyder, at man begynder at spekulere i, hvordan man skal videregive sin arv, og det er ikke godt for økonomien, og det er derfor, vi ønsker at tilbagerulle den skattelettelse.

Kl. 10:41

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Lars Boje Mathiesen, værsgo.

Kl. 10:41

Lars Boje Mathiesen (NB):

Det tager jeg som en bekræftelse på, at de ikke er anderledes stillet, hvis de ønsker at trække midler ud, end arvinger af lønmodtagere. Så skal man lade være med at stå og insinuere, at de prøver på at blive bedre stillet end andre. Derudover svarer ordføreren jo ikke på det med det offentlige forbrug, men jeg kan da undre mig over, at man kan fremlægge en økonomisk plan kort før valget, som har et offentligt forbrug i sig – som viser en stigning i det offentlige forbrug. Og kort tid efter kommer så regeringens finanslovsforslag, og så har vi lige pludselig en 1,3-procentsforøgelse af det offentlige forbrug. Hvorfor har Socialdemokratiet ikke bare være ærlige over for vælgerne inden valget og sagt, hvad man ønskede det offentlige forbrug skulle være, i stedet for at køre med to satser?

K1. 10:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:42 Kl. 10:45

Christian Rabjerg Madsen (S):

Socialdemokratiet har været helt krystalklare om vores prioriteringer før valget og er nu i gang med at gennemføre dem. I forhold til det offentlige forbrug er det rigtigt, at vi med finanslovsforslaget sigter efter en stigning i det offentlige forbrug på 1,3 pct. til næste år. Det er nødvendigt, hvis vi skal genoprette den velfærdsstat, som har haft det dårligt som en konsekvens af de borgerliges besparelser. I forhold til arveafgiftsspørgsmålet er der jo bare en forskel, efter at den borgerlige regering indførte en skattelettelse for mennesker, som arver virksomheder. Det synes vi er en skæv forskel, fordi det primært er en begunstigelse af de rigeste mennesker i Danmark.

Kl. 10:43

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 10:43

Ole Birk Olesen (LA):

Tak. Vi har jo netop overstået en valgkamp, hvor klimapolitikken fyldte berettiget meget, og i den valgkamp var vi ude til mange paneldebatter osv. med unge mennesker, hvor Socialdemokraterne sagde, at de ville meget mere på klimaområdet, end vi i de blå partier ville. Nu kommer så den første finanslov, hvor man kan se, hvor mange penge der er blevet sat af til det, og af det råderum på over 2 mia. kr., som man har til rådighed i den socialdemokratiske regering, afsætter man 30 mio. kr. til at fortsætte en afgiftsfritagelse for den el, som bruges til at oplade elbiler med. Det er 1 pct. af det råderum, man har til rådighed – 99 pct. af råderummet bliver brugt på noget andet end klimapolitik.

Hvordan er det i overensstemmelse med det forhold, at finansloven hedder »Velfærd først - tryghed, tillid og en grøn fremtid«, og hvordan er det i overensstemmelse med Socialdemokraternes påstande i valgkampen om, at Socialdemokraterne ville meget mere end vi i de blå partier på klimaområdet?

Kl. 10:44

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:44

Christian Rabjerg Madsen (S):

Det er jo korrekt, når ordføreren refererer, at Socialdemokratiet i valgkampen sagde, at vi ville mere end de borgerlige partier på det grønne område. På daværende tidspunkt var det også korrekt – man må sige, at der er ganske mange borgerlige partier, som har rykket sig i forhold til udledningsambitionen, og det er jo positivt, og det er noget, vi skal tage vel imod. Men vi skal selvfølgelig også holde de borgerlige partier op på deres handlinger, når der nu snart skal diskuteres en klimalov og en handleplan.

Så lad os udskyde diskussionen om, hvem der er mest grøn, til vi har set, hvem der rent faktisk leverer. Jeg og Socialdemokratiet vil gå ind i den kamp med en vis ro – en ro, der er funderet i historiske resultater på det grønne område.

I forhold til elbiler, er det jo en ambition for den socialdemokratiske regering, at vi skal have mange flere af dem, og derfor har vi jo nedsat en kommission, som skal kigge på afgiftsspørgsmålet, sådan at vi kommer i mål med vores grønne ambition, også på elbilområdet.

Kl. 10:45

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Ole Birk Olesen.

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg synes ikke, vi skal de udskyde diskussionen om, hvad man i finansloven gør på klimaområdet, til et andet tidspunkt end nu, hvor vi behandler finansloven. Det synes jeg ikke. Jeg synes, det er relevant at diskutere finanslovens indhold på klimaområdet nu, hvor vi diskuterer finansloven.

Man afsætter 30 mio. kr. til at forlænge en afgiftsfritagelse for elbilers ladning af el. Til gengæld hæver man registreringsafgiften på elbilerne, vel vidende at det vil føre til, at der er færre, der har lyst til at købe en elbil. Jeg vil faktisk påstå, at de millioner, som Socialdemokratiet i finansloven tager fra råderummet og bruger på den grønne omstilling, bliver neutraliseret og gjort til skamme af de millioner, som Socialdemokratiet opkræver ekstra i registreringsafgift på elbiler. Hvad siger ordføreren til det?

Kl. 10:45

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:46

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg udskyder bestemt ikke nogen grøn diskussion – jeg siger sådan set bare, at ud over de andre grønne initiativer i vores finanslov, som jeg har været inde på ad et par omgange, er vi også ganske opmærksomme på den udfordring, der er i forhold til afgifter på elbiler. Det er jo bare sådan, at med registreringsafgift på både fossile biler og elbiler, så er der nogle meget fine balancer, vi skal være opmærksomme på. Vi skal få indrettet et afgiftssystem, som er på en sådan måde, at vi både sikrer finansiering af velfærdssamfundet og sikrer, at vi rent faktisk får omstillet vores bilpark i en grøn retning. Og det er det, der kræver et kommissionsarbejde at få en kvalificeret debat om

Kl. 10:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så er det fru Sophie Løhde. Værsgo.

Kl. 10:46

Sophie Løhde (V):

Tak for det. Ingen nye grønne penge, ingen forslag til, hvordan Danmark bliver rigere, ingen forslag til, hvor virksomhederne kan få nogle ekstra hænder til at kunne få skabt flere arbejdspladser; man må give ordføreren helt ret i, at der er meget, man ikke når at komme i mål med på det første finanslovsforslag fra Socialdemokratiets side. Nu nævnte ordføreren, at man havde været krystalklare i alle sine prioriteringer til danskerne forud for valgkampen, og derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge ordføreren:

Hvad var det største enkeltstående finansieringsbidrag i den økonomiske plan, som Socialdemokratiet lagde frem midt under valgkampen, og hvad skulle det finansieringsbidrag konkret levere i år 2020 for at kunne levere mere velfærd?

Kl. 10:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:47

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg er jo sådan set glad for fru Sophie Løhdes spørgsmål og er også glad for, at der bliver efterlyst, at vi hurtigere gennemfører den socialdemokratiske politik. Det er jo sådan, at vi har fremlagt en række klare prioriteringer, prioriteringer, som handler om, at vi ikke mener, at der er råd til velfærd, hvis vi samtidig gennemfører de skæve skat-

telettelser, som fru Sophie Løhde residerede over, da fru Sophie Løhde var minister.

Når vi ikke gennemfører de skattelettelser, gør vi det med åbne øjne. Vi er klar over, at det vil medføre kritik fra nogle af de mennesker, som havde udsigt til at få del i skattelettelserne, men vi gør det med åbne øjne, fordi vi ønsker at finansiere et velfærdssamfund, et velfærdssamfund, som kan passe godt på vores børn, og som kan passe godt på vores ældre, men også et velfærdssamfund, hvor vi dropper de uddannelsesbesparelser, som var gift for dansk erhvervsliv. Vi dropper det omprioriteringsbidrag på uddannelser, som betød årlige besparelser, og som erhvervslivet i den grad var kede af, fordi det betød, at adgangen til uddannet arbejdskraft blev ringere for vores virksomheder.

Kl. 10:48

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Sophie Løhde, værsgo.

Kl. 10:48

Sophie Løhde (V):

Det er godt, at man er glad for spørgsmålet, for nu kommer der et til, for jeg fik jo ikke svar på det spørgsmål, jeg stillede, nemlig: Hvad var det, der var den største finansieringskilde i den såkaldte økonomiske plan, som Socialdemokratiet præsenterede for danskerne under valgkampen? Hvad var det allerallerstørste finansieringsbidrag?

Når ordføreren ikke kan svare på det, gætter jeg på, at det er, fordi man ikke ønsker at stå ved, at man lovede at finde 3 mia. kr. på at spare på konsulenter. Det er lige præcis blevet til 0 kr. – 0 kr. – i regeringens finanslovsforslag. Hvorfor er det, at man ikke har fundet en eneste besparelse på konsulentudgifter, når man lovede danskerne, at man fra den ene dag til den anden kunne finde 3 mia. kr.?

Kl. 10:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er der et svar. Værsgo.

Kl. 10:49

Christian Rabjerg Madsen (S):

Den socialdemokratiske regering har ingenlunde droppet sine ambitioner om at finde 3 mia. kr. i besparelse på konsulenter. Vi ønsker, at man skal bruge færre penge på konsulenter, så vi kan bruge flere penge på velfærd.

Ville det være fornuftigt bare at lægge besparelsen ind i finansloven og så bruge pengene, før vi havde en god plan for, hvordan man kan finde besparelserne? Det var vist sådan, man gjorde med skattevæsenet, da fru Sophie Løhde var minister.

Jeg tror, vi skal gøre det her ordentligt. Jeg tror, vi skal sikre, at vi har en god plan for, hvordan vi kan finde de her besparelser på en god måde, og først derefter tage den økonomiske gevinst hjem.

Kl. 10:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det hr. Peter Skaarup. Værsgo.

Kl. 10:49

Peter Skaarup (DF):

Tak for talen og tillykke med posten som finansordfører. Jeg synes, at der var nogle interessante ting i det, som hr. Christian Rabjerg Madsen sagde. Men der var to ting, jeg hæftede mig ved, som jeg syntes skurrede lidt i mine ører. Det ene var, at man jo vil have en stram indvandringspolitik fra regeringens side, samtidig med at man altså i finansloven giver 300 mio. kr. ekstra til børnefamilier først og fremmest med indvandrerbaggrund. Det hænger jo ikke sammen, altså at man både vil have en stram indvandringspolitik og giver højere

ydelser til mennesker, som man for nogles vedkommende gerne vil have sendt hjem til hjemlandet – det må vi gå ud fra.

Når jeg også lige vil spørge til politiets forhold, er det, fordi hr. Christian Rabjerg Madsen sagde, at der nu er sat rigtig mange penge af til politiet. Ja, det er der, men det var der jo også før. Problemet er, at der skal flere penge til, og det bliver der ikke sat af i finansloven. Så kan hr. Christian Rabjerg Madsen ikke forklare, hvorfor man, hvad angår politiet, vil vente med at indgå en flerårsaftale, der netop sikrer reelt flere penge til politiet?

Kl. 10:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:51

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak til hr. Peter Skaarup for rosen i forhold til min ordførertale. Jeg kan forsikre Dansk Folkeparti om, at den socialdemokratiske regering står vagt om en stram udlændingepolitik, som er funderet bredt her i Folketinget; en stram udlændingepolitik, som vi bl.a. kan lave sammen med Dansk Folkeparti. Senere på ugen kommer vi jo til at diskutere den administrative frakendelse af dansk statsborgerskab for syrienskrigerne med dobbelt statsborgerskab. Det er jo et eksempel på, at vi kan lave initiativer sammen, som gør Danmark tryggere og bedre.

Så er det jo desværre også bare sådan, at den tidligere regering indførte nogle meget lave ydelser til børnefamilier. Derfor har vi lavet et midlertidigt tilskud til de fattigste børnefamilier. Det er et tilskud, som sikrer, at der kan blive råd til gummistøvler og vintertøj nu her, hvor vinteren står for døren, men jo også et tilskud, som skal være midlertidigt, indtil vi kan få en egentlig og mere grundig diskussion om hele vores ydelsessystem; et ydelsessystem, som skal sikre, at der ikke kommer flere udlændinge og flygtninge hertil, men som også skal sikre, at vi ikke har fattigdom i Danmark. Det er den balance, vi skal finde.

Kl. 10:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Peter Skaarup, værsgo.

Kl. 10:52

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. Jeg vil fokusere på politiet her i mit andet spørgsmål, for jeg fik ikke rigtig noget svar på det. Man siger, at det er meget vigtigt at prioritere politiet. Man siger, at det er meget vigtigt at sikre, at politiet kan komme ud til borgerne, når de har brug for det. Dagbladet B.T. kan jo beskrive side op og side ned, hvor skidt det står til, fordi politiet ikke har ressourcer nok. Jeg kunne godt tænke mig at spørge ordføreren: Hvorfor vælger man så at udskyde den bundne opgave, det jo ellers er at lave en flerårig aftale for politiets økonomi, så vi kan få flere politibetjente ud til borgerne?

Kl. 10:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:52

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg skal beklage, at jeg ikke nåede spørgsmålet. Jeg starter ligesom fra oven, og så må jeg se, hvor mange svar jeg når i den begrænsede taletid, jeg har. I forhold til politiet er sandheden jo, at vi overtog en massiv skrænt på politiets bevillinger, og derfor blev vi nødt til at fylde skrænten op, altså komme flere penge i politiet, faktisk et stort milliardbeløb, bare for at sikre, at politiet til næste år har de ressourcer, som de havde i år. Derudover tilfører vi så flere midler, 200

mio. kr. mere, så vi får råd til at uddanne flere politikadetter. Og så ser vi jo frem til at diskutere en egentlig flerårig aftale til næste år. Nu har vi foreløbig sikret, at politiet kan bevare slagkraften til næste år. Og så må vi lave en flerårig plan.

Kl. 10:53

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Stinus Lindgreen. Værsgo.

Kl. 10:53

Stinus Lindgreen (RV):

Tak for ordet. Nu sagde ordføreren tidligere, at I også lytter til eksperter, og i jeres finanslovsudspil er der lidt om tobakspriser, der skal hæves, i hvert fald en lille smule – 5 kr. næste år og 5 kr. igen året efter. Ud fra et sundhedspolitisk synspunkt er en så lille stigning nærmest meningsløs. Hvis man lytter til eksperter, siger de, at vi skal have en markant større stigning, og at stigningen skal ske i ét hug for at have en effekt. Så kan ordføreren forklare mig, hvorfor man ikke lytter til netop disse eksperter?

Kl. 10:54

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:54

Christian Rabjerg Madsen (S):

Vi foreslår jo en stigning i cigaretprisen, fordi vi ønsker, at færre skal ryge, vi ønsker særlig, at færre unge skal begynde at ryge. Jeg tror ikke, at tiltaget kan stå alene, men det er et af flere initiativer, som kan sikre, at færre unge mennesker begynder at ryge. Så spørger ordføreren, hvorfor vi ikke lytter til sundhedseksperter alene – for ordføreren har jo ret i, at hvis vi hævede priserne meget voldsomt, ville der formentlig være færre, der ville begynde at ryge – men det hænger jo sammen med, at der er politiske forskelle, men jo også eksperter, som er uenige. For sundhedseksperterne ville sikkert sige, at cigaretpriserne skal op, de økonomiske eksperter ville sige, at hvis vi hæver cigaretpriserne voldsomt, vil det få en social slagside – den rige direktør ville kunne fortsætte med at pulse løs, og den mindre velstillede folkepensionist, som måske oven i købet har sværere ved at stoppe, ville blive meget hårdt ramt på økonomien. Det er jo den balance, som Socialdemokratiet ønsker at finde; det er i virkeligheden udtryk for, at der er politiske balancer, men det er også udtryk for, at nok skal man lytte til eksperter, men eksperter siger ganske ofte også meget, der er gensidigt udelukkende.

Kl. 10:55

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Stinus Lindgreen, værsgo.

Kl. 10:55

Stinus Lindgreen (RV):

Tak for svaret. Det er helt korrekt, at en prisstigning ikke kan stå alene, men alle siger, at prisstigningen er den vigtigste brik af alle de brikker, vi har på spillepladen, når det kommer til det her spørgsmål. Og når vi taler om ulighed i sundhed og vi taler om folkesundhed generelt, kommer vi ikke uden om, at en markant stigning i ét hug nu og her er nødvendig, for at vi kan se især en effekt blandt unge rygere. Så at man laver den her lidt uambitiøse stigning i tobaksprisen, synes jeg er ærgerligt, fordi det vil ikke have den effekt, vi gerne – både Socialdemokratiet og Radikale og rigtig mange andre partier – ønsker. Så igen: Det er jo rygning, der har en social slagside, så alle tiltag, der vil virke, vil pr. definition have en social slagside. Er ordføreren ikke enig i det?

Kl. 10:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det ordføreren.

Kl. 10:56

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg anerkender fuldt ud ordførerens ræsonnement og SF's holdning. Det ville give færre rygere, hvis vi satte prisen voldsomt op. Jeg håber bare også, at SF anerkender... Er det fra De Radikale? (Formanden (Henrik Dam Kristensen): Radikale, ja). Det må du undskylde. (Formanden (Henrik Dam Kristensen): Og så må det heller ikke være direkte tiltale; det går godt). Det må du også undskylde! (Munterhed).

Jeg anerkender fuldt ud De Radikales synspunkt i forhold til cigaretprisernes betydning for sundheden; jeg håber bare også, at De Radikale anerkender, at sætter man prisen højt op, vil det få en voldsom social slagside. Når det er sagt, er vi jo en mindretalsregering, så også det her spørgsmål må vi diskutere.

Kl. 10:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

De to første gange, der blev brugt direkte tiltale, kan det måske undskyldes, men den sidste gang kan det ikke. Jeg ser det sådan, at vi når to spørgere mere, og det bliver hr. Torsten Schack Pedersen og hr. Jacob Mark. Værsgo, hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 10:56

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for det. Bare lige for historieskrivningens skyld var det SRV-regeringen, der som en tyv om natten ophævede det såkaldte formueskattecirkulære, hvilket medførte en markant stigning i beskatningen af familieejede virksomheder. Det lempede den Venstreledede regering, og nu er det altså en fornyet skattestigning, som den socialdemokratiske regering glæder sig over. Det er ikke en tilbagerulning af en lettelse; det er en genindførelse af en forhøjelse. Det synes jeg er væsentligt.

Jeg glæder mig over, at den socialdemokratiske ordfører ser positivt på livet og glæder sig over, at beskæftigelsen stiger, og at velstanden stiger. Den opfattelse deler vi fuldt ud i Venstre. Jeg kunne i den forbindelse godt tænke mig at høre, hvilke konkrete initiativer i regeringens finanslovsudspil der bidrager til, at den private beskæftigelse stiger.

Kl. 10:57

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:58

Christian Rabjerg Madsen (S):

Vi ser jo ind i et 2020, hvor den samlede beskæftigelse vil stige, og det er positivt. Jeg tror, at noget af det, der på den lidt længere bane kommer til at bidrage allermest positivt til dansk økonomi, til beskæftigelse, til vækst og velfærd og til danske virksomheder, er, at vi nu får droppet de her tåbelige besparelser på uddannelsesområdet. Det er så afgørende, at danske virksomheder har adgang til højtuddannet arbejdskraft. Danmark bliver jo aldrig nogen sinde de billigste – og det ved alle herinde, det ved alle, der følger med – men hvis vi gør tingene ordentligt, hvis vi investerer i vores velfærdssamfund, hvis vi investerer i vores uddannelser, så kan vi blive de bedste. Så kan vi opnå det bedste af alle verdener, nemlig at vi fastholder væksten, at vi fastholder velstanden, at vi fastholder vores konkurrenceevne, og at vi samtidig gør det på en måde, så vi også sikrer lighed. Det er øvelsen.

Kl. 10:58 Kl. 11:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Torsten Schack Pedersen, værsgo.

Kl. 10:58

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg takker for det klare svar. Der var nul konkrete initiativer i regeringens finanslovsudspil, der øger den private beskæftigelse. Så meget fik vi da svar på, så tak for det. Nu når ordføreren siger, at det er vigtigt, at der ikke skal ske besparelser på uddannelser, så forklar venligst, hvorfor regeringen lægger op til et voldsomt angreb på de frie skoler i Danmark, hvor der skal spares over 300 mio. kr., så det bliver vanskeligere som forældre at vælge frit, hvor man ønsker at ens børn skal gå i skole, så det bliver vanskeligere i mange af vores landdistrikter, hvor friskolen er den eneste mulighed. Og så skal jeg bare lige høre, hvornår Socialdemokratiet i valgkampen lovede at afskaffe bredbåndspuljen.

Kl. 10:59

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo.

Kl. 10:59

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg synes, det siger ganske meget om ordføreren og partiet Venstre, at man kalder afskaffelsen af omprioriteringsbidraget på uddannelse – og omprioriteringsbidraget var en besparelse på uddannelse – for et ikkekonkret initiativ. Det er fuldstændig afgørende for danske virksomheder, det er fuldstændig afgørende for vores uddannelsessektor.

Så er det jo rigtigt nok, at vi har foreslået, at man sætter koblingsprocenten ned til det, den har været tidligere, og det er igen en tilbagerulning af den tidligere borgerlige regerings politik. Det gør vi jo, fordi vi kan se, at der er oparbejdet et meget stort overskud hos privatskolerne, siden den borgerlige regering satte tilskuddet op.

Kl. 11:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Den sidste, vi når i den her omgang, er hr. Jacob Mark. Værsgo.

Kl. 11:00

Jacob Mark (SF):

Tak for det. Jeg er simpelt hen nødt til kort at sige, at man altså fortsætter besparelserne på dele af vores uddannelsessektor, og det er ret alvorlige besparelser. Man afskaffer det ekstraordinære løft af humaniora og samfundsfaglige videregående universitetsuddannelser, som vi gav i fællesskab herinde. Og det vil faktisk isoleret set betyde en større besparelse på de uddannelser, end hele det omprioriteringsbidrag, vi har haft de sidste 4 år, har gjort, fordi man målretter besparelserne. Jeg er overbevist om, at når vi har lavet en fælles finanslov lige om lidt, så er den besparelse væk, fordi vi sammen har forpligtet os til at investere i uddannelse. Jeg vil bare sige, at det er en ret alvorlig besparelse, som stadig eksisterer på vores uddannelser.

Mit spørgsmål handler om noget andet i forhold til uddannelse: Mener Socialdemokratiet ligesom SF, at det haster med at få afskaffet uddannelsesloftet?

Kl. 11:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Christian Rabjerg Madsen (S):

Når jeg taler om, at vi afskaffer besparelserne på uddannelsesområdet, bør jeg være specifik og sige, at det er det massive omprioriteringsbidrag på uddannelser, som vi afskaffer. Det er så også det, der er det væsentligste. Det er det, der har undermineret kvaliteten på vores uddannelser i en årrække. Det betyder jo ikke, at ordføreren ikke har ret i, at det er vigtigt, at vi også får kigget på taxameterløftet til humaniora og samfundsfag – for der vil der være en besparelse på de uddannelser. Men der er det jo, som jeg også indledningsvis sagde: Vi kan ikke trylle. Der er begrænsede midler til rådighed, og økonomien skal hænge sammen. Men jeg hæfter mig dog ved, at vi har en række partier, herunder SF, som vi i øjeblikket forhandler med, som virkelig er fokuserede på, at vi får genindført det forhøjede taxameterløft til humaniora og samfundsfag. Og vi har jo en relativt stor forhandlingspulje, så jeg ser frem til også at diskutere det med SF.

Kl. 11:02

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Jacob Mark. Værsgo.

Kl. 11:02

Jacob Mark (SF):

Tak for det. Det hæfter jeg mig også ved, og det er derfor, jeg er så optimistisk. Jeg synes bare, at det skulle fremgå af debatten, at der er nogle uddannelser, der bliver rigtig hårdt ramt med det udspil, som er lagt frem. Jeg spurgte egentlig til uddannelsesloftet, som jeg opfattede som et ret klart bud på noget, man ville afskaffe, hvis Socialdemokratiet efter valget fik magt, som de har agt. Hvorfor er det ikke med i finanslovsudspillet, når vi ved, at der er så mange unge, der mistrives og bliver presset af det her uddannelsesloft?

Kl. 11:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 11:03

Christian Rabjerg Madsen (S):

Vi er i Socialdemokratiet enige med SF om, at uddannelsesloftet skal afskaffes, både fordi det begrænser unges valgfrihed, men jo også fordi det skaber en usikkerhed og et pres på unge mennesker. Jeg tror faktisk også, det skaber et pres på unge mennesker, som måske ikke engang vil komme i kontakt med uddannelsesloftet, når der skal vælges uddannelse. Derfor er det stadig væk vores ambition at afskaffe det. Vi må tage tingene i den rækkefølge, vi kan skaffe finansiering til det. Også det her spørgsmål glæder jeg mig til sammen med regeringen at diskutere med SF i de kommende og de allerede igangværende finanslovsforhandlinger.

Kl. 11:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Christian Rabjerg Madsen. Tiden er gået, og vi fortsætter med hr. Troels Lund Poulsen, Venstre. Værsgo.

Kl. 11:03

(Ordfører)

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Vi lever på mange måder i modsætningernes tid. Landsholdet har ikke tabt en kamp i 3 år og er godt på vej til at kvalificere sig til EM næste sommer, men DBU fyrer alligevel landstræner Åge Hareide. Vi voksne siger til vores børn, at de skal gå mindre op Instagram og selviscenesættelse, men vi bruger alligevel skolefotogate til at vise en masse billeder af os selv. Og det har aldrig været lettere at være finansminister, men finansministeren lyder nærmest som sin

forgænger på posten, Knud Heinesen, der som bekendt kunne se afgrunden.

Virkeligheden er dog heldigvis en anden, for Danmark har vel nærmest aldrig stået stærkere, end vi gør i dag. Dansk økonomi er i absolut topform. Beskæftigelsen er rekordhøj. Aldrig har der været så mange mennesker i arbejde, som der er i dag. Andelen af flygtninge og familiesammenførte i arbejde er fordoblet. Asyltilstrømningen er på det laveste niveau i 10 år, og det økonomiske råderum, som debatten i dag nok også kommer til at handle om, er større, end nogen havde turde håbe på. Det synes jeg i al beskedenhed godt regeringen kunne tillade sig at glæde sig over.

For hvis finansministeren allerede nu hænger med mulen over en stopfyldt skattekiste, ja, så er jeg alvorlig bekymret for, hvordan finansministeren kommer til at reagere, hvis Danmark igen skulle blive ramt af en økonomisk krise. For modsat andre lande i Europa er Danmark faktisk et land med gode handlemuligheder. I stedet for at spare kan vi nu investere. I stedet for at rive ned kan vi nu bygge op, og i stedet for at se begrænsninger kan vi nu se nye muligheder.

Så mon i virkeligheden ikke, at regeringens pessimisme handler om noget lidt andet? Om at komme diskussioner om løftebrud i forkøbet, om at nedjustere de forventninger, som man selv har bygget op over de sidste år, og om at retfærdiggøre, at man vil brandbeskatte danskere, selv om finansministeren i valgkampen lovede, at 95 pct. af danskerne ikke ville blive ramt.

Venstre vil sikre, at de gode tider kommer danskerne til gavn. Det gør man ikke ved at dynge dem til med nye skatter og afgifter, men ved at komme med konkrete og seriøse svar på de udfordringer, som vi står over for. Danskerne forventer, at vi taler om visioner og ideer. Ja, selvfølgelig gør de det, men de forventer også konkrete og håndgribelige løsninger, og her synes jeg desværre, at jeg har observeret en noget uheldig tendens i det her finanslovsforslag og i regeringens arbejde generelt. Hvornår er det f.eks. Arnes tur? Der er gået over 270 dage, siden Socialdemokratiet lovede Arne, at han kunne komme tidligt på pension, men Arne og de andre venter stadig. Sandheden er, at det aldrig bliver Arnes tur, for Arne skal nemlig på efterløn. Men alle de andre venter stadig væk på konkrete svar fra Socialdemokratiet.

Regeringen har afsat penge til at aflønne 1.000 flere sygeplejersker i 2021, men problemet er jo, at der næsten ingen ledige sygeplejersker er. Hvor skal sygeplejerskerne helt konkret komme fra?

Kravet om minimumsnormeringer var slet ikke så ultimativt, som det lød. Det skal faktisk slet ikke indfries i denne valgperiode, må man forstå. Så hvornår kommer der helt konkret flere pædagoger i børnehaver og vuggestuer?

Konsulentloftet skulle spare 3 mia. kr. om året på konsulenter, og pengene bruges på bedre velfærd i stedet. Det står der så hverken noget om i finanslovsforslaget eller i lovprogrammet. Så hvornår kommer der et konkret bud på, hvor de her 3 mia. kr. kan spares? Faktisk er der 0 kr. sat af i finanslovsforslaget, som kan give de 3 mia. kr.

Hvad skal der egentlig talt ske med kontanthjælpsloftet og integrationsydelsen? Indtil videre har vi jo set, at arbejdsløse indvandrerfamilier får omkring 2.000 kr. ekstra skattefrit om måneden, så hvor langt skal ydelserne egentlig sættes op? Ja, det skal en såkaldt ydelseskommission kigge nærmere på.

Ja, det vælter frem med syltekrukker her på Slotsholmen – faktisk i en sådan grad, at man skulle tro, at det var Kirsten Hüttemeier, der er blevet stabschef i Statsministeriet.

Det arbejdende folk, de almindelige danskere, kommer i mange størrelser. Dem skal vi ikke glemme i den her, nogle gange lidt teoretiske diskussion på Christiansborg. Jeg tror, at industriarbejderen er ret ligeglad med ideologiske betragtninger om skat på generationsskifte i virksomheder. Iværksætterne er nok også ret ligeglade med, om personer, som aldrig har prøvet at starte egen virksomhed, skulle mene, at kapitalismen er blevet syg, og kassedamen er nok

også ret ligeglad med regeringens kasseeftersyn. Politik handler om valg og fravalg. Dem skal man stå ved, og jeg synes desværre, at regeringen har valgt at være konkret på alle de forkerte steder. Det betyder nemlig noget for smeden og landmanden, om den lokale arbejdsplads lukker eller skal flytte til udlandet.

Kl. 11:08

Derfor er det også forkert, når regeringen i dette finanslovsforslag tredobler skatten på generationsskifte i familieejede virksomheder. Det vil ramme 300.000 arbejdspladser og 12.000-14.000 landbrugsbedrifter over de kommende 10 år. Det betyder noget for den unge iværksætter, at ens virksomhed kan vokse i Danmark. Derfor er det også et forkert valg, når regeringen eksempelvis vil forringe aktiesparekontoen i denne finanslov og også ønsker at hæve skatten på risikovillig kapital generelt. Det gør det nemlig sværere at investere i ny teknologi og ansætte flere medarbejdere inden for landets grænser.

Det betyder også noget for kassedamen, at det rent faktisk kan betale sig at arbejde. Derfor er det også et forkert valg, når regeringen ønsker at bruge 300 mio. kr. på at hæve kontanthjælpen og integrationsydelsen. Det mindsker ikke bare gevinsten ved at tage et job. Det skader også integrationen – og hvad værre er, så betyder det, at færre børn vil vokse op i familier, hvor både mor og far går på arbejde og er en del af det arbejdende fællesskab.

Venstre vil en anden vej end Socialdemokratiet og for den sags skyld også resten af venstrefløjen. Vi vil udbygge og konsolidere de ting, som har gjort Danmark stærkere i de sidste 4 år. Og her vil jeg også gerne benytte lejligheden til at sende en hilsen til Det Radikale Venstre. Jeg tror, at der er mange af dem, der har stemt på Det Radikale Venstre, som har stemt på partiet, i håbet om at det kan være en garant for en eller anden form for økonomisk ansvarlighed i rød blok. Socialdemokratiet og resten af venstrefløjen har besluttet at føre en uansvarlig økonomisk politik, der skal gøre det dyrere at være dansker og dyrere at drive virksomhed, og som jo desværre også indeholder et signal om, at man ikke vil gøre noget for, at Danmark bliver rigere. Der har Det Radikale Venstre et ansvar. Så til hr. Morten Østergaard og i dag til De Radikales finansordfører, fru Sofie Carsten Nielsen, lyder min opfordring: Stå fast på den ansvarlige økonomiske politik, som er helt afgørende for det samfund, som vi

Inden længe vil Venstre fremlægge sine finanspolitiske prioriteter for 2020, men lad mig her nævne et par af elementerne. Vi vil indføre et skattestop; det skal ikke være dyrere at være dansker eller at drive virksomhed. Vi vil værne om det frie skolevalg og aflyse regeringens nedskæringer på de frie skoler. Vi vil sikre, at pengene tjenes, før de bruges, og at det bliver lettere at drive virksomhed i Danmark. Og vi vil sikre, at flere kloge hoveder får mulighed for at hjælpe vores danske virksomheder, så vi på den måde sikrer, at der kan være et rigere Danmark med mere udvikling og flere arbejdspladser. Vi vil også løfte vores velfærd, så vi kan sikre en værdig ældrepleje, et stærkt sundhedsvæsen i verdensklasse og en god omsorg for vores børn i fremtiden.

Så vil vi også afsætte flere penge til en mere reel grøn omstilling end det, som regeringen har lagt op til i sit finanslovsforslag. Vi skal sikre, at Danmark fortsat kan fastholde den grønne førertrøje. Venstres formand sagde det meget klart i sin tale ved åbningsdebatten, nemlig at Venstre støtter ambitionen om at reducere udledningen af drivhusgasser med 70 pct. i 2030. Men politik handler som sagt om valg og fravalg. Derfor er vi også klar til at prioritere en del af det økonomiske råderum, der ligger ud over det demografiske træk, til grøn omstilling. For hvis vores grønne ambitioner ikke skal være grebet ud af den blå luft, skal vi også være klar til at sætte handling bag ordene. Det er Venstre. Vi vil insistere på en ægte grøn omstilling. Vi vil insistere på, at den grønne omstilling går hånd i hånd med både at sikre fortsat gode arbejdspladser og økonomisk frihed.

Vi vil insistere på konkrete initiativer og finansiering, for mål gør det ikke alene

Jeg startede med at sige, at vi lever i modsætningernes tid, og det er i høj grad modsætninger imellem det, som den røde socialdemokratiske regering vil, og det, Venstre vil. Vi har ikke brug for sortsyn, skatter og syltekrukker. Vi har i stedet for brug for at udbygge og forstærke det fundament, som Danmark er bygget på, med frihed, foretagsomhed og fællesskab. Det vil være Venstres rettesnor i forhandlingerne om næste års finanslov, hvor vi selvfølgelig møder konstruktive og forhandlingsvillige op, hvis vi måtte være så heldige at blive inviteret igen.

Kl. 11:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Så går vi i gang med spørgsmålsrunden. Det er først hr. Christian Rabjerg Madsen. Værsgo.

Kl. 11:13

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det. Kan ordføreren nævne ét forslag i Venstres finanslovsudspil, som gør Danmark rigere?

Kl. 11:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 11:13

Troels Lund Poulsen (V):

Ja, det kan jeg da i hvert fald. Nu har vi jo ikke præsenteret vores finanslovsprioriteter endnu, men det vil vi jo gøre i løbet af kort tid. Men det, at vi kommer til at afsætte midler til at styrke dansk erhvervsliv, er jo netop det, der gør Danmark rigere, i modsætning til den socialdemokratiske regering. Der må vi jo konstatere i det svar, der er kommet sent i aftes fra finansministeren, at det ikke gør Danmark rigere. Bnp kommer jo ikke til at vokse. Det ser ikke ud, som om Danmark med den her finanslov bliver et rigere samfund.

Kl. 11:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Christian Rabjerg Madsen, værsgo.

Kl. 11:13

Christian Rabjerg Madsen (S):

Man må jo sige, at Venstres kritik af, at Socialdemokratiet har fremlagt finanslovsforslaget for sent, står noget forpjusket tilbage, når man ikke fremlægger et forslag inden førstebehandlingen. Det er jo nok, fordi I i virkeligheden ikke kan finansiere det, I har foreslået, og det, Venstre har sagt. Altså, hvordan vil man finansiere et velfærdsløfte, et skattestop, afgiftslettelser til erhvervslivet, afskaffelsen af omprioriteringsbidraget på kultur-, uddannelses- og undervisningsområdet, når man har afvist alle de forslag til finansiering, som Socialdemokratiet har fremlagt? Man kan jo ikke både blæse og have mel i munden, medmindre Venstre selvfølgelig planlægger at fremrykke hele det råderum, der ligger ude i årene, til næste års finanslovsår, hvilket vil være groft uansvarligt.

Kl. 11:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 11:14

Troels Lund Poulsen (V):

Jamen så kan vi jo vende tilbage til en af de ting, som jeg har sort bælte i, nemlig proces. Der vil jeg gerne sige til den socialdemokratiske ordfører, at det, der jo er ret interessant i år, i den finanslovsproces, vi har her, er, at regeringen har fremlagt en finanslov historisk sent. Vi har ikke engang været i stand til at gennemføre de tekniske drøftelser med de respektive ministre; hr. Christian Rabjerg Madsen ved udmærket godt, at der forestår tre ministre, der skal i Finansudvalget i den her uge. Derudover noterer jeg mig så også, at et enigt Finansudvalg har sendt et brev, som hr. Christian Rabjerg Madsen også er medunderskriver af, hvor man udtrykker kritik af den måde, som regeringen har håndteret finanslovsprocessen på. Så man kan være helt tryg; vi kommer også til at diskutere Venstres finanslovsprioriteter.

Kl. 11:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. René Christensen. Værsgo.

Kl. 11:15

René Christensen (DF):

Tak for det, og tak for talen. Jeg vil gerne stille Venstre et spørgsmål, når Venstre nu kommer med sit forslag. Det, vi har set der kom fra Socialdemokratiet, er jo sådan et angreb på den private virksomhed og så sandelig også et angreb på provinsen. Man kan bare tage nogle enkelte nedslagspunkter: Man kan nævne bredbåndspuljen, man kan nævne koblingsprocenten i forhold til friskolerne, som ligger ude i provinsen, og man kan også nævne generationsskiftet i de små virksomheder, som ligger ude i provinsen. Har man i Venstre, når man kommer med sit forslag, så den samme aggression over for provinsen og dansk erhvervsliv? Altså, vil man så også have, at generationsskiftet for danske familieejede virksomheder skal være svært? Vil Venstre også sørge for, at man ikke kan opkoble sig på nettet, når man bor i provinsen? Vil man sørge for, at friskolen, som holder gang i det lille lokalsamfund, skal have sværere vilkår i fremtiden? Er det sådan noget, vi vil se der ligger i Venstres forslag, eller vil man rette op på de urimeligheder, der ligger i Socialdemokratiets

Kl. 11:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Ordføreren

Kl. 11:16

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det gode spørgsmål. Vi vil selvfølgelig rette op på alle de urimeligheder, der er i det socialdemokratiske finanslovsforslag. Det siger sig selv. Men når det så er sagt, kan det godt undre lidt, at Socialdemokratiet, da de indtil for kort tid siden var i opposition, gik meget op i, at man skulle skabe et Danmark i balance, og det bare var noget, man mente, da man var i opposition. Nu er de mange punkter, som Dansk Folkepartis ordfører nævner, jo et angreb på, at landdistrikterne skal have det sværere, at det kommer til at betyde dårligere udviklingsmuligheder, og det er den forkerte vej at gå. Så de mange fine taler, der blev holdt fra den daværende socialdemokratiske formand og den nuværende statsministers side, om, at man nu skal have et Danmark i balance, var bare noget, man sagde.

Kl. 11:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. René Christensen.

Kl. 11:16

René Christensen (DF):

Det vil jeg gerne kvittere for. Jeg er selvfølgelig rigtig glad for, at Venstre har den holdning, men det er jo også interessant, når man sådan hører i debatten, som også er her i salen i dag, at besparelser på uddannelse – det går igen og igen – vil man ikke have. Men hvad er det egentlig, man gør ved de her privatskoler, som er det eneste skoletilbud, der ligger derude? Der sparer man faktisk 5 pct. fra det ene

år til det andet. Det er ikke en 2-procentsbesparelse, der kommer år efter år, stille og roligt, som man kan implementere, men det er 5 pct. fra det ene år til det andet. Der vil jeg da også bare gerne spørge Venstre: Er man i Venstre ikke også nervøs for, at vi, hvis det her går igennem, så simpelt hen vil opleve skolelukninger derude, altså at der er børn, som får længere til et grundskoletilbud?

Kl. 11:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 11:17

Troels Lund Poulsen (V):

Jo, det er bestemt en nervøsitet, vi deler i Venstre. I Venstre har vi den klare opfattelse, at det er vigtigt at have de frie skoler; de udgør et godt supplement til den danske folkeskole. Derfor vil vi komme til at se, ikke mindst i nogle af vores landdistrikter, at der vil være frie skoler, der kommer under et hårdt pres og for nogles vedkommende så hårdt, at de bliver nødt til at lukke, fordi deres økonomi ikke tillader, at de kan have deres drift. Så det er netop udfordringen ved det forslag, som Socialdemokratiet har lagt ind i sit finanslovsforslag, og som vi vil bekæmpe med næb og kløer.

Kl. 11:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 11:18

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. Sammen med SF, Enhedslisten og Alternativet var vi jo i Radikale Venstre med til at få Socialdemokraterne med på det her mål om at reducere udledningen af drivhusgasser med 70 pct. i 2030. Det er et meget ambitiøst mål. Et samlet dansk erhvervsliv bakker op, pensionskasserne bakker op og jo også flere andre partier, herunder ordførerens eget. Det er, som også ordføreren og hans parti tidligere har udtalt, meget ambitiøst. Så jeg er glad for, at partiet også er med på opbakningen.

Det betyder jo også, at der skal handles, og at der skal handles nu. Jeg spurgte over for Socialdemokratiets ordfører ind til CO₂-reduktioner i det her finanslovsforslag. Jeg har ikke fået øje på dem endnu. Men vil ordførerens parti, Venstre, være med til at sikre, at der sker reel handling, f.eks. ved jordudtagning af de sårbare jorde i landbruget, som er det allervigtigste for, at der kan ske CO₂-reduktioner nu?

Kl. 11:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Værsgo, ordfører.

Kl. 11:19

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for spørgsmålet. Ting går generelt meget stærkt i politik her på Christiansborg. Man fik jo indtrykket af, at det var hr. Christian Rabjerg Madsen, der personligt selv havde opfundet de 70 pct. Jeg var jo desværre ikke en del af de forhandlinger, jeg så det bare på tv, men jeg tror, at det ikke mindst var Radikale Venstre, der i det forståelsespapir, der blev udkommet af de drøftelser, der var med en række partier, lagde afgørende vægt på de 70 pct. Så jeg tror, man også skal huske at kvittere for, at det har været en prioritet for Det Radikale Venstre, og tillykke med den sejr, om man så må sige.

Vi er helt villige til – og det var også det, som jeg nævnte i min tale – at bruge af det økonomiske råderum, der er til stede. Det vil man også se, når vi præsenterer vores finanspolitiske prioriteter – at det skal være, om man så må sige, et reelt løft af den grønne omstilling. Sandheden er den, som fru Sofie Carsten Nielsen jo også sagde:

Der er intet løft i det nuværende finanslovsforslag. Det er bare, at man farver nogle penge grønne, og så siger man, at nu bruger vi flere penge på den grønne omstilling. Det er jo ikke et reelt løft af den grønne omstilling.

Kl. 11:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Sofie Carsten Nielsen, værsgo.

Kl. 11:20

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. Tak for den bekræftelse. Jeg glæder mig til at se Venstres udspil. Vil det også her fortsætte med det, som jo også var en del af valgkampen fra rigtig mange partiers side, og som desværre heller ikke er en del af Socialdemokraternes finanslovsudspil, nemlig at uddannelsesloftet afskaffes, og at det sikres, at finansieringen af de humanistiske og samfundsvidenskabelige uddannelser fortsætter? Kan Venstre også bakke op om det?

Kl. 11:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 11:20

Troels Lund Poulsen (V):

På mange måder er Venstre jo et gammelt og måske også lidt kedeligt parti forstået på den måde, at vi mener det samme før et valg som efter et valg. Det vil jeg gerne kvittere for at Socialdemokratiet ikke gør. Socialdemokratiet har jo sort bælte i at mene én ting før et valg og så mene noget andet efter et valg. Det har vi set tidligere, og det ser vi så også nu.

Men i forhold til det særlige tilskud til humaniora og samfundsvidenskab sagde vi, at ja, det vil vi sikre. Så det står vi på mål for, og det vil man også kunne se. Så sagde vi også under valgkampen, at vi ville drøfte uddannelsesloftet, og det kommer man også til at se i vores finanspolitiske prioriteter.

Kl. 11:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det fru Lisbeth Bech Poulsen. Værsgo.

Kl. 11:21

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak. Venstres omsorg for Arne og for klimaet er rørende. Det varmer mit hjerte, sikkert også andres. Det havde været en lille smule praktisk, hvis vi havde haft Venstres finanslovsforslag her til førstebehandlingen af finanslovsudspillet. For det er jo ligesom lidt svært at debattere noget, som man ikke har set. I SF lægger vi altid vores forslag frem, også i god tid. Men så bliver vi nødt til at gætte lidt eller stille nogle spørgsmål til ordføreren, når han nu står på talerstolen.

En af de ting, jeg gerne vil spørge ind til, er også den grønne omstilling. Nu har både Venstre, men jo egentlig også SF selv kritiseret regeringen for ikke at komme med nye penge på klimaområdet, det grønne område. Derfor vil jeg gerne høre ordføreren, hvordan Venstre vil prioritere klimaindsatsen. Hvad er der af nye penge, og på hvilke områder?

Kl. 11:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 11:22

Troels Lund Poulsen (V):

Det har jo i hvert fald været muligt tidligere for SF at forholde sig til en finanslovsdebat. For der er i hvert fald andre partier, da vi havde regeringsmagten, der heller ikke fremlagde et finanslovsudspil til førstebehandlingen, og der var det muligt for SF trods alt at navigere

Jeg må altså også sige, at jeg synes, det er meget fair, at man har mulighed for at have en teknisk gennemgang i Finansudvalget, inden vi som oppositionsparti skal fremlægge vores politik. Det kan man godt trække på smilebåndet af, men fru Lisbeth Bech Poulsen ved jo godt, at det i den her uge er tre ministre, der skal møde i Finansudvalget.

Men når det så er sagt, synes jeg bare, at SF skal glæde sig over, at Venstre nu helt klart siger, at den grønne omstilling kræver et reelt økonomisk løft. Det, der ligger i regeringens finanslovsudspil, er ikke nok. Det er også derfor, vi vil bruge af de midler, der er i det økonomiske råderum. Hvordan vi vil bruge det og hvor mange penge og til hvad, vil man kunne se, når vi præsenterer vores udspil.

Kl. 11:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Lisbeth Bech Poulsen, værsgo.

Kl. 11:23

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

[... lydudfald ...] at man siger, at hurra, man har lavet sit eget forslag, men vi kan ikke blive delagtiggjort i det til den her første behandling, hvor det er meningen, at vi skal have en debat om, hvad vi synes der skal prioriteres på næste års finanslov. Det skortede ikke på kritik af Socialdemokratiet, da Venstre havde regeringsmagten, hvis de ikke havde fremlagt et finanslovsforslag, og nu kan jeg ikke engang få at vide, hvad man sådan i overordnede termer, i overordnede beløb har tænkt sig at sætte af til den grønne omstilling. Det synes jeg er under al kritik.

Kl. 11:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 11:24

Troels Lund Poulsen (V):

Det undrer mig ikke, at fru Lisbeth Bech Poulsen mener det. Nu kommer vi jo ikke med et finanslovsforslag som regering. Altså, nu gør vi det jo som oppositionsparti. Det har andre oppositionspartier også gjort tidligere. Jeg vil blot sige helt klart i dag, at jeg heller ikke synes, det er en fair prioritet, Folketinget har fået. Fru Lisbeth Bech Poulsen har selv været med til at underskrive et brev fra Finansudvalget om, at Finansudvalget jo ikke på nogen måde er blevet ordentligt betjent af regeringen. Og før vi har set alle kortene fra regeringen, kommer vi ikke med vores prioriteter.

Men man kan glæde sig over – og det synes jeg, uanset om fru Lisbeth Bech Poulsen ryster på hovedet eller ej – at vi deler den ambition, at der skal være flere penge til den grønne omstilling. Og det er jo det, der er anderledes end det, som regeringen har lagt frem.

Kl. 11:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Rune Lund. Værsgo.

Kl. 11:25

Rune Lund (EL):

Nu siger ordføreren, at Venstre er sådan et parti, som fører ansvarlig økonomisk politik. Så bliver jeg bare nødt til at spørge: Er det særlig ansvarligt fra 2015 til 2019 at have aftalt skatte- og afgiftslettelser, som vil koste næsten 22 mia. kr. hvert eneste år, når man samtidig efterlader en regning på 3,5 mia. kr., som vi andre skal samle op i finanslovsforhandlingerne for 2020? Er det særlig ansvarligt?

Jeg bliver også nødt til at spørge om noget, i forhold til at Venstre har et ønske om, at der skal tilføres flere midler til den grønne omstilling. Regeringen har spillet ud med en meget skrap forhandlingsreserve på 2,1 mia. kr. Det er for lidt. Den skal hæves. Men man må da bare konstatere, at hvis ikke Venstre ligesom var løbet fra regningen sammen med de andre borgerlige partier, havde der været 2,1 mia. kr. plus 3,5 mia. kr. ekstra. Så havde der jo været en forhandlingsreserve på 5,6 mia. kr. at forhandle om. Så hvor ansvarligt er det egentlig at tømme kassen og løbe fra regningen og så gå og påstå, at man er et økonomisk ansvarligt parti?

Kl 11:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Ordføreren.

Kl. 11:26

Troels Lund Poulsen (V):

Altså, Venstre er ikke løbet fra nogen som helst regning. Nu får vi jo rig lejlighed til at diskutere det såkaldte kasseeftersyn, tror jeg, i den her uge i Finansudvalget, hvor finansministeren så stiller op i samråd.

De 3,5 mia. kr., som man mener er en regning nogen er løbet fra, er jo alle sammen kendte udgifter, som Folketinget har været opmærksom på skulle finansieres. Det er jo bl.a. skattevæsenet og politi, som skal have ny økonomi i 2020. Så det er jo ikke nogen regning at løbe fra, bare for at nævne to elementer.

Så vil jeg også bare gøre hr. Rune Lund opmærksom på noget, inden han stirrer sig blind på de der 2 mia. kr. i forhandlingsreserve. Altså, når jeg ser ned i regeringens finanslov – og jeg kan have overset noget – vil jeg vurdere, at der er omkring 4 mia. kr., som man kan bruge på politiske initiativer. Der er nemlig 2 mia. kr., som er sat af til en forhandlingsreserve, men så har regeringen også sat 1 mia. kr. af til sig selv. Jeg går ikke ud fra, at hr. Rune Lund er så nem i en forhandling, at han siger, at der for resten er 1 mia. kr., som Enhedslisten ikke må blande sig i. Og derudover findes der jo også en lang række skjulte hensættelser, som hr. Rune Lund kan kaste sig over. Så jeg synes, det gode budskab er, at der er ca. 4 mia. kr., som man, om jeg så må sige, kan forhandle med regeringen om.

Kl. 11:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Rune Lund, værsgo.

Kl. 11:27

Rune Lund (EL):

Det er rigtigt. Jeg har også skabt mig et overblik over de samlede reserver – bare så hr. Troels Lund Poulsen kan være helt bevidst om det

Men sagen er jo, at det, som den tidligere regering har gjort, er, at man har været enormt god til at give permanente skattelettelser, som fremadrettet vil koste næsten 22 mia. kr. om året. Men når det kommer til bevillinger til vores skatteforvaltning, når det kommer til bevillinger til vores politi, så har man kun kunnet mande sig op til at levere midlertidige bevillinger. Og derfor har det jo været et udtryk for en politisk prioritering, at man på den måde efterlader en regning på 3,5 mia. kr.

Og mit spørgsmål er bare: Er det ansvarlig økonomisk politik at give permanente skattelettelser, der primært kommer de rigeste til gode, men kun midlertidige bevillinger til institutioner, som virkelig har behov for penge?

Kl. 11:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Nu får vi svar fra ordføreren.

Kl. 11:28

Troels Lund Poulsen (V):

Vi har jo den holdning i modsætning til Enhedslisten, at det både er vigtigt at have et godt og stærkt velfærdssamfund, men også sikre, at der er nogle, der tjener penge i det her samfund. Derfor synes vi faktisk, at det er sund fornuft at sikre nogle bedre vilkår for de danske virksomheder. Det er også derfor, at vi i Venstre begræder, at regeringen ikke har taget et eneste initiativ til at gøre Danmark rigere. Det er jo ikke sådan, at pengene bare falder ned fra himlen. Der er jo nogle, der skal tjene de penge, der holder det her samfund kørende. Derfor synes vi faktisk, det er meget fornuftigt, at man tilskynder til, at det bliver lettere at have et arbejde og også, at man får en økonomisk gevinst ved det – bare for at nævne et eksempel.

Kl. 11:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Så er det hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 11:28

Rasmus Jarlov (KF):

Tak for en god tale. Jeg var særlig vild med indledningen, hvor hr. Troels Lund Poulsen refererede til, at den danske landstræner var blevet fyret efter ikke at have tabt en kamp i 3 år. Jeg ventede på den naturlige forlængelse, som ville være, at den borgerlige regering var blevet fyret efter ikke at have tabt en kamp i 4 år. Men jeg synes, at der måske nok var i hvert fald et punkt, hvor vi kunne have gjort det endnu bedre som borgerlig regering, og det er egentlig også et punkt, som jeg synes alle andre regeringer de sidste hundrede år ikke har været dygtige nok til, nemlig at holde lovgivningen simpel. Vi har bl.a. fået en skattelovgivning, som er ekstremt kompliceret, og meget, meget få danskere kan gennemskue beregningen af deres skatteprocent og deres marginalskat. Derfor kunne jeg godt tænke mig at høre, om Venstre kunne tænke sig at arbejde sammen med os om at forsimple skattesystemet, f.eks. ved at afskaffe arbejdsmarkedsbidraget og sørge for, at man havde en mere retvisende simpel trækprocent i stedet for det her system, hvor man først bliver trukket i arbejdsmarkedsbidrag og derefter bliver trukket i andre procenter bagefter.

Kl. 11:29

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 11:29

Troels Lund Poulsen (V):

Det er jo rigtigt nok, at den tidligere regering tabte regeringsmagten, og sådan er det jo i politik, nemlig at man ikke kan vinde hver gang. Men jeg er da sådan set enig i, at der altid er plads til at være kritisk over for noget af det, man har gjort, også som regering. Og der er ting, der kan gøres bedre, uanset hvor dygtig man er. Men det, som er vores prioritet nu i det prioriteringspapir, vi kommer med som reaktion på regeringens finanslovsudspil, er at vikle os ud af nogle af de, synes vi i Venstre, forkerte planer, som regeringen har. Det er det, vi vil bruge vores kræfter på og bruge vores økonomi til. Derfor ser jeg ikke for mig, at man skal til at lave grundlæggende om på skattesystemet i forbindelse med den her finanslovsdebat.

Kl. 11:30

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 11:30

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg kunne godt tænke mig at høre nogle argumenter for, hvorfor man ikke skal det. For det ville ikke koste noget at lave et skattesystem,

som var mere simpelt. Man kunne få det samme provenu ind. Man kunne også sikre, at man havde den samme progressivitet i skattesystemet, som man har i dag, så det fortsat var sådan, at de bredeste skuldre betalte mest. Så det er ikke et spørgsmål om, at det skal koste en hel masse penge. Selvfølgelig vil der være noget systemudvikling, og selvfølgelig er der et arbejde for embedsværket ved at lave et nyt skattesystem, men det er som sådan ikke meningen, at det her skulle være en øvelse, som skulle give skattelettelser og koste en hel masse provenu.

Jeg kunne virkelig godt tænke mig at høre argumenterne for, at man kan være modstander af at have et mere simpelt og gennemskueligt skattesystem.

Kl. 11:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 11:31

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg tror, man må konstatere, at bare det at få det nuværende skattesystem til overhovedet at være i stand til at virke er en meget stor øvelse. Det koster mange milliarder, og derfor tror jeg ikke, at tiden er inde til nu at introducere nye it-systemer i skattevæsenet, når vi kan konstatere, at de it-systemer, der er, har svært ved at virke. Så det vil jeg i hvert fald kraftigt fraråde. Jeg synes tværtimod, at man skulle bringe sig selv i den situation, at man gør Skattestyrelsens it-systemer i stand til at opkræve de skatter og afgifter, som er nødvendige.

Kl. 11:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Jeg kan høre, vi har nogle forhandlinger ovre i hjørnet, som måske skal være en anelse mere afdæmpede.

Så er det hr. Rasmus Nordqvist. Værsgo.

Kl. 11:32

$\pmb{Rasmus\ Nordqvist\ (ALT):}$

Tak. Ordføreren gjorde lige før meget ud af at sige, at Venstre mente det samme efter valget, som de gjorde før valget. Der må jeg bare sige, at det er jeg ikke enig i, og jeg er rigtig glad for, at det ikke er sådan, for før valget havde vi jo en regering, der satte den grønne omstilling i bakgear, og nu støtter Venstre så også et 70-procentsreduktionsmål i 2030. Så det er jo et fantastisk ryk i holdning, der er sket hos Venstre.

Men jeg kunne godt tænke mig at spørge: Hvad betyder det, når ordføreren i sin tale snakker om ægte grøn omstilling og konkrete investeringer? Hvor mange penge er det, man ønsker at sætte af, og hvad er det for nogle penge, man vil finde, til at komme i gang nu og her med den ægte grønne omstilling og de konkrete investeringer?

Kl. 11:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 11:32

Troels Lund Poulsen (V):

Jamen altså, man kan da give et helt konkret svar på det. F.eks. synes vi jo, at det er forkert at bruge 300 mio. kr. mere på, at arbejdsløse indvandrere får en mindre tilskyndelse til at tage et arbejde, altså ved at sætte ydelserne op. De penge er da forkert brugt. Betyder det så, når Venstre kommer med sine prioriteter, at det er 300 mio. kr. ekstra, som vi vil bruge på at sætte gang i den grønne omstilling? Det vil man blive klogere på, når man så ser vores forslag. Men vi mener, at der er brug for at komme et reelt stykke længere end det, som regeringen nu har præsenteret. Det noterer jeg mig også at Alternativet har ment, så det er jo trods alt noget, der samler os.

Så synes jeg, at det er et meget voldsomt indgreb på den tidligere klima- og energiminister, som også sidder her i Folketingssalen i dag, at sige, at man ikke havde en grøn klimapolitik. Altså, der blev lavet en bred energiaftale, som også er fundamentet for det, som vi diskuterer nu, nemlig i forhold til klimaindsatsen. Så det er et trist angreb på min gode kollega Lars Christian Lilleholt, og det er jo simpelt hen ikke i orden, når han ikke kan forsvare sig.

Kl. 11:33

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Rasmus Nordqvist, værsgo.

Kl. 11:33

Rasmus Nordqvist (ALT):

Nu tror jeg ikke, at noget af det, jeg sagde, kom bag på den tidligere klimaminister. Jeg tror, jeg har sagt det mange gange – også da han var klimaminister. Men altså, man kan sige, at det så måske er 300 mio. kr., der ekstra kommer i. Er det det, der er konkrete investeringer i ægte grøn omstilling? Og jeg spørger jo, fordi vi har fremlagt en række løsninger på, hvordan vi får de rigtige penge til grøn omstilling – altså ikke går og snakker om, hvor lidt er nok, men hvad der egentlig skal til for at lave den her omstilling.

Er Venstre villig til at begynde at se på nogle af de løsninger, som man bl.a. har brugt i Holland med grønne obligationer for at komme i gang med den ægte grønne omstilling?

Kl. 11:34

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 11:34

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Ja, Venstre er helt villig til at diskutere det her, og vi er også helt villige til at skulle bruge af det økonomiske råderum, altså det, som jo er udtryk for, at vi bliver rigere som samfund. Vi synes, at det giver god mening at bruge en del af den velstandsstigning på at lave en grøn omstilling i det her samfund. Det skal man selvfølgelig gøre på en både klog og visionær måde. Det er der mange forskellige forslag til. Det Radikale Venstre nævnte bl.a. udtagning af jord, som kunne være et eksempel.

Det, som jeg tror man skulle ofre langt flere kræfter på, er, hvordan vi kan få langt flere investeringer i det grønne område. Det er også at lave om på nogle af de regler, der i dag er for investeringer, for nu at nævne et andet konkret eksempel.

Kl. 11:35

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Lars Boje Mathiesen. Værsgo.

Kl. 11:35

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Ordføreren sagde, at Venstre mener det samme efter valget som før valget. Arh, det holder vist ikke helt. I 2015 gik Venstre til valg på nulvækst i det offentlige forbrug, men lige efter valget fremkom man med et regeringsgrundlag, som kun Venstre stod for, hvor man forøgede det offentlige forbrug, så det passer grundlæggende ikke. Jeg håber ikke, at det er en ting, man vitterlig har tænkt sig at fortsætte med, for op til det valg, der lige er overstået, var Venstre jo ude med en udmelding om, at 69 mia. kr. skulle bruges på velfærd. Man ville altså bruge det økonomiske råderum på velfærd, man ville fortsætte med at have de andenhøjeste skatter i verden. Så derfor er mit spørgsmål til ordføreren: Har Venstre ændret holdning til det her, eller vil man fortsat bevare verdens andenhøjeste skatter og forøge det offentlige forbrug i en af verdens største offentlige sektorer?

Kl. 11:36

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 11:36

Troels Lund Poulsen (V):

Altså, Venstre står fuldstændig ved det velfærdsløfte, vi gav før valget. Det vil man også kunne se i de økonomiske prioriteter, vi har i vores forslag til finanslov, når det bliver præsenteret.

Kl. 11:36

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Lars Boje Mathiesen, værsgo.

Kl. 11:36

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg synes, det er umådelig trist, at Venstre kun holder ord, når det handler om at bruge flere af borgernes penge, ikke når det handler om at give nogle af pengene tilbage til borgerne, tilbage i borgernes lommer, hvor de hører til. Jeg kunne godt tænke mig at spørge til råderummet. Mener ordføreren, at råderummet reelt set er borgernes penge, eller at det er nogle midler, som politikerne allerede har råderet over?

Kl. 11:36

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 11:36

Troels Lund Poulsen (V):

Vi kommer langt omkring. Jeg mener generelt, at vi er valgt af borgerne, og alle skatter og afgifter er jo penge, som borgerne eller virksomhederne betaler til samfundet, og som vi forvalter. Det er sådan set relativt simpelt. Derfor skal man også være påpasselig med, hvordan man bruger de penge, og man skal også få de penge udnyttet på den bedste og mest effektive måde. Det tror jeg sådan set også jeg er enig med ordføreren i.

Kl. 11:37

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Ole Birk Olesen. Værsgo.

Kl. 11:37

Ole Birk Olesen (LA):

Tak for det. Regeringen har jo fremsat et finanslovsforslag, som rummer, at man øger arveafgiften for familieejede virksomheder ved generationsskifte fra 6 pct. til 15 pct. Det er et mærkeligt forslag, og den argumentation, som følger, er også mærkelig, for den handler om, at arvingerne også skal betale noget. Men de betaler jo i det omfang, de trækker penge ud af deres virksomhed til privat forbrug. Så betaler de den samme skat som alle andre. Det er et spørgsmål om, at virksomheden skal betale, at virksomheden pludselig skal finde alle de milliarder. Mit spørgsmål til Venstres ordfører er: Vil Venstre ligesom Liberal Alliance tilbageføre arveafgiften fra 15 pct. til 6 pct. – højst 6 pct. – i tilfælde af at vi blå partier igen får flertal efter et kommende folketingsvalg?

Kl. 11:38

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 11:38

Troels Lund Poulsen (V):

Ja

Kl. 11:38 Kl. 11:40

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 11:38

Ole Birk Olesen (LA):

Det var dejligt. Folk siger, at vi blå partier ikke er enige om noget som helst. Vi er enige om rigtig meget. I det første spørgsmål, jeg stiller, er vi hundrede procent enige. Det er godt. Så stiller jeg et nyt spørgsmål: Vil Venstre være med til helt at afskaffe arveafgiften? For hvorfor skal man egentlig betale 6 pct. i arveafgift? Hvorfor er det det rigtige tal? Når 15 pct. er alt for højt, er 6 pct. så egentlig ikke også for højt? Burde det ikke være 0 pct., ikke alene for arvinger, der arver virksomheder, men også for alle os andre, der en gang mellem måske kunne arve noget, f.eks. en gammel sofa eller et større beløb, af vores forfædres?

Kl. 11:38

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 11:38

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg er også glad for, at vi udtrykker enighed her i Folketingssalen. Nu synes jeg først og fremmest, det er vigtigt at få stoppet den katastrofe, der er under opsejling med det, som regeringen har lagt frem. Skal man så sigte efter at ramme 0 pct.? Der skal man i hvert fald være sikker på, at man har finansieringen til det, og den er jeg ikke i stand til at anvise her i dag. Men det, som jeg synes man i højere grad burde interessere sig for, hvad jeg faktisk også tror ordføreren er enig i, er det værdiansættelsescirkulære, der hen over natten blev lavet om for 5-6 år siden. Det bliver man nødt til at kaste et kritisk blik på, for det er med til at give virksomhederne en helt forkert og oppustet værdi. Derfor vil jeg hellere kaste mine kræfter ind i det spørgsmål end i diskussionen om 0 pct.

Kl. 11:39

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Jesper Petersen.

Kl. 11:39

Jesper Petersen (S):

Hr. Troels Lund Poulsen får lidt røg, lidt kritik for, at Venstre var meget efter Socialdemokratiet for ikke at komme med finanslovsforslag, der var uddybende nok, i sidste valgperiode, men slår altså fast, at man mener det samme før valget som efter valget, og jeg synes egentlig, at ordføreren da har ret i det. Altså, man kunne ikke svare på, hvad Venstres økonomiske politik var i valgkampen, og man kan heller ikke svare på i dag, når vi har debat om finansloven, hvad Venstres økonomiske politik er, så på den måde er tingene ens på begge sider af valget, og det kan man så tage som en slags ros, men en god debat er det jo vanskeligt at få.

Jeg vil frem til spørgsmålet omkring arveafgift, for jeg vil bare gerne bede hr. Troels Lund Poulsen om at bekræfte for Folketinget, at de økonomiske vismænd faktisk modsiger alle de argumenter, der kommer her i dag, om, at det skulle være skadeligt for økonomien at lave den tilbageførsel af arveafgiftsprocenten til, hvad den var, da Venstre sidst overtog regeringsmagten.

Kl. 11:40

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Troels Lund Poulsen (V):

Altså, jeg tager det sådan set bare som en konstruktiv, kærlig diskussion, når man gerne vil diskutere, at Venstre ikke har fremlagt sine prioriteter – de skal nok komme. Om det så betyder, at der er flere invitationer fra finansministeren, tvivler jeg på, fordi man ønsker at lave en rent rød finanslov. Det må regeringen jo selv beslutte. Det er trist for Danmark. Det gør det dyrere. Det skaber desværre ikke en økonomisk vækst, tværtimod.

Derudover vil jeg så sige, at man jo vil kunne se, at det, som vi står på mål for, fuldstændig afspejler sig i det, vi gik til valg på. Og der må man jo sige, til Socialdemokratiets ros, at der kan vi ikke genfinde særlig meget af det, som Socialdemokratiet lovede vælgerne. F.eks. er de 3 mia. kr., som man kunne finansiere rigtig meget med via besparelser på konsulentudgifter, jo ikkeeksisterende i det finanslovsforslag, vi ser – bare for at nævne ét eksempel. Det synes jeg på mange måder er *noget* tankevækkende, når det er så stort et finansieringselement.

Kl. 11:41

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Jesper Petersen.

Kl. 11:41

Jesper Petersen (S):

Hr. Troels Lund Poulsen valgte jo ikke at svare på spørgsmålet, der handlede om, at de økonomiske vismænd faktisk afviser de argumenter, der kommer her, om, at arveafgiften skulle være skadelig for økonomien. Jeg synes heller ikke, det er en rigtig udpegning af, hvad der står i finanslovsforslaget, der er fyldt med ting, vi sagde før valget, men nu måtte jeg jo så svare på det. Og hvis vi så lægger en anden ting til, som hr. Troels Lund Poulsen vel kender godt, så sagde den tidligere skatteminister, hr. Karsten Lauritzen, jo også til Folketinget den 2. maj 2018, at der ikke vurderes at være belæg for at antage væsentlige adfærdseffekter, og dermed heller ikke væsentlige effekter på arbejdsudbud og bnp, forbundet med en afskaffelse af bo- og arveafgiften – altså at det ikke havde nogen økonomisk betydning. Er det ikke rigtigt, at det er et politisk spørgsmål om ulighed og ikke et spørgsmål om økonomien?

Kl. 11:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så får vi et svar fra ordføreren. Værsgo.

Kl. 11:42

Troels Lund Poulsen (V):

Altså, nu kan man jo så også glæde sig over, at hr. Jesper Petersen ikke er bundet af sandhedspligt lige nu, men hvis man vil citere De Økonomiske Råd, tror jeg, man skal citere korrekt, og det var det spørgsmål, som hr. Jesper Petersen gerne selv ville besvare – jeg skal nok besvare det nu. Det jo sådan, at de gerne vil bruge de midler, der er til rådighed, på en anden måde. Det er, fordi de synes, der er andre elementer, der er mere virksomme, men det er jo alle sammen elementer, som Socialdemokratiet er lodret imod. Så hvad er facit? Facit er det, at Socialdemokratiet ikke ønsker at forbedre vilkårene for dansk erhvervsliv, og det er jo en fair prioritet.

Kl. 11:43

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Morten Messerschmidt. Værsgo.

Kl. 11:43

Morten Messerschmidt (DF):

Tak for det. Nu har vi hørt rigtig meget om, hvad Venstre er uenige med regeringen i. Og det er jo spændende på den måde at kunne få kontrasterne manet frem i en finanslovsdebat, men der er faktisk en ganske betydelig post på finansloven, hvor Venstre er den sikre støtte for regeringen. Det handler om de knap 23 mia. kr., som Danmark sender mod Bruxelles i år.

Derfor kunne jeg bare godt tænke mig at høre, hvordan det egentlig forholder sig med Venstres forhold til det her EU-bidrag. Hvorfor er det, man ikke ønsker, at det skal sænkes? Altså, når vi nu er enige om at have en restriktiv tilgang til dansk økonomi, og at det er vigtigt, at pengene bliver brugt rigtigt osv., hvorfor har man så ikke den samme tilgang til EU-budgettet? Altså, 23 mia. kr. skæpper jo dog lidt i kassen. Og jeg ved, at der jo også er bølger forude i forhold til det, der sker med brexit, og alligevel hører vi ikke Venstre være dem, der siger, at det danske bidrag skal ned, og at EU skal fylde mindre. Tværtimod, hvis man hører hr. Jan E. Jørgensen og andre sådanne karakterer, er det nærmest det modsatte, man får indtryk af.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 11:44

Troels Lund Poulsen (V):

Ligefrem at benævne hr. Jan E. Jørgensen som en karakter er måske at gå for vidt. Venstre har den klare holdning, at vi synes, vi betaler et fornuftigt og fair bidrag. Vi er tilhængere af et stærkt europæisk samarbejde. Det er jo dér, hvor der til tider godt kan være en nuance mellem Dansk Folkeparti og Venstre, må man sige – nogle gange mere tydelig end andre gange. Men dér, hvor jeg synes man skulle investere sin kapital, er jo så, hvor Danmark har mulighed for at bevare det niveau i betalingen, som er gældende på nuværende tidspunkt. Jeg forudser, at den nuværende socialdemokratiske regering ikke kan levere på det, men kan blive tvunget til at komme til at betale mere i EU-bidrag. Det er også derfor, man kan se panikken i ansigtet hos statsministeren i øjeblikket, når hun er til møde i Det Europæiske Råd, for statsministeren er godt klar over, at Danmark potentielt kommer til at bidrage mere. Og der mener vi, at vi ligger på et fair niveau, og det er det, vi synes giver mening.

Kl. 11:45

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 11:45

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg skal selvfølgelig beklage, hvis ikke ordføreren mener, at hans EU-ordfører er en karakter. Så vil jeg i givet fald være enig og trækker gerne de ord tilbage. Men jeg vil så alligevel gerne høre om noget. Hvis regeringen nu kommer tilbage med uforløst sag – som hr. Troels Lund Poulsen forudser – og altså gerne vil have flere penge til Bruxelles, fordi det nu engang er sådan, forhandlingen er faldet ud, skal jeg så forstå det sådan, at dér vil Venstre sætte foden ned, og dér vil regeringen være henvist til at søge dækning hos sit venstreorienterede parlamentariske grundlag? Er det korrekt forstået?

Kl. 11:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 11:46

Troels Lund Poulsen (V):

Man må beundre hr. Morten Messerschmidt for hans kreativitet i forhold til at se ind i fremtiden. Nu tror jeg, vi tager en ting ad gangen. Og jeg er da enig i, at man ikke kan udelukke, at Socialdemokratiet måtte komme i den situation, fordi man ikke er særlig dygtig til at forhandle på vegne af Danmark. Det er et realistisk scenarie.

Men hvis det måtte ske, må vi forholde os til det på det tidspunkt. Men der vil jeg sige, at for os er det afgørende, at vi er en del af et europæisk samarbejde, og derfor kommer vi så til at forholde os til det på det tidspunkt. Det jo ikke et forhandlingsmandat, vi giver i dag i Folketingssalen.

Kl. 11:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Thomas Jensen.

Kl. 11:46

Thomas Jensen (S):

Tak. Venstres nye formand nævnte på Venstres ekstraordinære landsmøde, at nu ville Venstre også i gang med den grønne omstilling. Jeg blev dog ikke helt klog på, hvad det var, han præcis mente, så jeg vil prøve at læse op, hvad det var, der blev sagt:

»Men der er en stor, vanskelig og vigtig opgave i at finde de ægte grønne, liberale svar, der faktisk er reelle løsninger og ikke bare ser snævert på Danmark, skruer op for afgifterne og kravene og presser gode arbejdspladser ... ud over landets grænser.«

Det, hr. Jakob Ellemann-Jensen ikke adresserer, er jo: Hvad vil Venstre konkret gøre i forhold til den grønne omstilling? Vil Venstre f.eks. være med til at støtte en afgift på plastikposer? Vil Venstre være med til at indføre, at der faktisk også godt kan komme nogle afgifter på erhvervslivet for at sikre den grønne omstilling? Det har vi jo ikke set nogen klare svar på endnu.

Kl. 11:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Ordføreren.

Kl. 11:47

Troels Lund Poulsen (V):

For at hjælpe hr. Thomas Jensen vil jeg sige, at vi f.eks. mener, at den forskningsreserve, der nu skal forhandles, i langt højere grad skal målrettes til grønne teknologier og grøn forskning. Og der har vi en ambition, som vi også havde før valget. Det er bare for at nævne ét eksempel. Så det, at vi tilskynder til nye grønne teknologier, kan jo også være med til at gøre omstillingen lettere.

Kl. 11:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Thomas Jensen, værsgo.

Kl. 11:48

Thomas Jensen (S):

Tak. Jeg er da enig i, at vi skal forske. Det er også det, Socialdemokratiet lægger op til – at der skal forskes i grøn omstilling. Men i forhold til de konkrete bud er de helt konkrete spørgsmål: Vil Venstre være med til støtte, at man sætter afgiften på plastikposer op? Vil Venstre være med til rent principielt på nogle områder at sige til det danske erhvervsliv: Hov, her har vi en adfærd, som vi godt vil regulere med nogle afgifter for at fremme den grønne omstilling? Er Venstre parat til det?

Kl. 11:48

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 11:48

Troels Lund Poulsen (V):

Altså, Venstre er jo i stand til at bruge flere penge på den grønne omstilling, end Socialdemokratiet er, i det finanslovsforslag, der ligger nu. Det er i øvrigt derfor, det er lidt mærkeligt at have den her diskussion. For der er jo ikke nogen friske penge, der er jo ikke nogen nye penge til en reel grøn omstilling.

Socialdemokratiets svar er så, må jeg forstå, at den grønne omstilling skal tvinges igennem, ved hjælp af at man skal sætte skatter og afgifter op. Og der vil jeg bare sige, at hvis man alene bruger det som redskab, er det et rigtig, rigtig farligt redskab at bruge.

Kl. 11:48

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det hr. Jacob Mark. Værsgo.

Kl. 11:48

Jacob Mark (SF):

Tak for det. Jeg synes på mange måder, det var en herlig tale, og det er først og fremmest, fordi ordføreren brugte mere tid på at tale om de røde partiers politik, herunder SF's politik, som ordføreren brugte en del tid på, end på Venstres politik. Et emne, som ligger mig meget nært, og som ligger SF meget nært, og som ordføreren kom ind på, er emnet minimumsnormeringer, hvor ordføreren havde misforstået, at vi er løbet fra noget, vi sagde i valgkampen. Tværtimod har vi faktisk fået det igennem, som vi sagde i valgkampen, nemlig at der skal indføres minimumsnormeringer ved lov, sådan at en kommende regering ikke kan rulle det tilbage igen, og at det skal indfases, sådan at man sikrer, at der ikke sker et fald i antal uddannede. SF's model er så, at det skal være en voksen til tre børn i vuggestuen og en voksen til seks børn i børnehaven, og den konkrete normeringsmodel er så den model, vi sidder og forhandler i finanslovslokalet.

Nu, hvor jeg har oplyst ordføreren om, hvad status er for forhandlingerne om minimumsnormeringerne, kunne jeg bare godt tænke mig at høre, hvad Venstre egentlig mener om minimumsnormeringer. Kunne Venstre være med på at lave minimumsnormeringer i Danmark ved lov?

Kl. 11:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 11:50

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg genkender ikke helt det billede, som hr. Jacob Mark beskriver, nemlig at alt det, som SF sagde før valget, er ved at blive gennemført. Det er i hvert fald ikke det, der står i forståelsespapiret. Men jeg kan jo ikke udelukke, at der bliver ført nogle forhandlinger nu, som Venstre af gode grunde ikke bliver inviteret til, og som en til en leverer på det, som SF lovede vælgerne. Det er da kun godt for SF, hvis det måtte ske.

Vi havde jo en stor diskussion om minimumsnormeringer, og det er jo ikke første gang, vi har haft den. Jeg synes, man skal have en mere nuanceret diskussion om minimumsnormeringer, for det giver ikke mening kun at diskutere antallet af pædagoger, for det handler jo lige så meget om, hvordan deres uddannelse er, og hvordan deres efteruddannelse er – altså hvor dygtige de pædagoger, der skal være sammen med børnene, er. Det synes jeg er helt fraværende, for det bliver til kun en taldiskussion. Men jeg vil også gerne indrømme, at selvfølgelig har antallet af pædagoger også en betydning for børnenes trivsel. Det siger sig selv.

Kl. 11:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Jacob Mark, værsgo.

Kl. 11:51

Jacob Mark (SF):

Det synes jeg faktisk man bruger meget tid på at diskutere også, nemlig fagligheden, og at det ikke må føre til et fald i antallet af uddannede, ligesom det har gjort i Norge, hvor man laver minimumsnormeringer. Det er også derfor, det står i forståelsespapiret, at man skal lave en uddannelsesplan, når man samtidig laver minimumsnormeringer. Så det kan ordføreren være helt tryg ved.

Det, som er problemet, er, at der simpelt hen ikke er voksne nok. Selv de bedst uddannede pædagoger kan ikke lave pædagogik, hvis ikke der er hænder nok, og det er derfor, der er brug for sådan en minimumsnormering. Så jeg kunne godt tænke mig at høre ordføreren om noget: Hvorfor bakker ordførerens parti op om et klasseloft i folkeskolen, som jo er at sikre, at der er voksne nok, hvis ordførerens parti ikke bakker op om det tilsvarende i daginstitutionerne, hvor børnene er yngre?

Kl. 11:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 11:51

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg er sådan set ikke tryg ved særlig meget af det, som SF siger, så uanset hvad Jacob Mark siger jeg kan være helt tryg ved, er det ikke sådan, at jeg bliver tryg ved det her indlæg. Jeg glæder mig da til at se det forslag, der så bliver diskuteret. Det er ikke et forslag, jeg kender, men man er velkommen til at invitere mig. Jeg har ikke særlig meget i kalenderen, så jeg kan komme når som helst. Så jeg vil så skrive til finansministeren, at jeg kommer til det næste møde. Det er hermed en aftale.

Kl. 11:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Jeg vurderer, at vi kan nå to korte bemærkninger mere. Vi kan nå hr. Kasper Sand Kjær, og vi kan nå hr. Henning Hyllested, inden tiden er udløbet.

Vi giver så ordet til hr. Kasper Sand Kjær. Værsgo.

Kl. 11:52

Kasper Sand Kjær (S):

Tak for det. Jeg kunne godt tænke mig at spørge ordføreren om den her arveafgift. For nylig udkom Berlingske med en artikel, som viste, at de 100 rigeste personer i Danmark tilsammen ejer en formue på over 458 mia. kr., og det er jo ejerne af de familieejede virksomheder, som virkelig topper den liste. Og nu kan jeg så forstå, at ordførerens parti vil rulle det tilbage til den gamle arveafgift og dermed jo give en skattelettelse på over 1 mia. kr. til de allerallerrigeste danskere – 1 mia. kr., som i stedet for kunne bruges på velfærd, som er det, ordførerens parti også gerne vil, har vi måttet forstå, med videreførelse af velfærdsløfter fra valgkampen. Så kan ordføreren ikke oplyse, hvorfor det er så bydende nødvendigt for Venstre at give en skattelettelse til de allerrigeste danskere i stedet for at bruge pengene på velfærd?

Kl. 11:53

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 11:53

Troels Lund Poulsen (V):

Altså, jeg tror, der er noget galt med akustikken her i Folketingssalen, eller også er der noget galt med de ører, der måtte sidde på spørgeren. Det er faktisk netop meget fint pædagogisk gennemgået af hr. Ole Birk Olesen, hvordan og hvorledes hele generationsskiftebeskatningen er. Altså, det handler jo om, om man skal udhule virksomhedens økonomi. Skal det være sådan, at den lokale tømrer får svært ved at afhænde sin virksomhed? Skal det være sådan, at de små og mellemstore virksomheder i bund og grund ikke har mulighed for at foretage et generationsskifte?

Det, der kan undre mig lidt, er jo, at Socialdemokratiet nu har kastet sit store kritiske blik på, at det er et problem, at der er nogle, der skaber velstand her i samfundet. Jeg glæder mig faktisk over, at der er nogle, der er med til at tjene penge. Dem, der står på den liste – uden at jeg kan den hverken forfra eller bagfra – er jo alle sammen virksomheder, der skaber rigtig, rigtig mange arbejdspladser her i Danmark og dermed også er med til at sikre, at vi har en rekordhøj beskæftigelse. Så jeg synes faktisk, man skulle glæde sig over det og gøre noget mere for, at virksomhederne skulle have bedre vilkår, men det er jo lige præcis det, som Socialdemokratiet ikke vil. Derfor kommer man også til at sende arbejdspladser ud af Danmark, hvis Socialdemokratiet forfølger den linje, som man lægger op til i det her finanslovsforslag.

Kl. 11:54

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Kasper Sand Kjær.

Kl. 11:54

Kasper Sand Kjær (S):

Men det, som nu fremstår lidt specielt, er jo, at ordførerens kollega og tidligere skatteminister, nemlig hr. Karsten Lauritzen, i et interview til Politiken sagde, at det netop ikke handlede om samfundsøkonomi, men at det alene var af moralske hensyn, hvordan man indrettede arveafgiften. Så bare for at skære det helt ud i pap: For Venstre er det altså af moralske hensyn vigtigere at sende 1 mia. kr. af sted til de allerallerrigeste danskere i stedet for at bruge pengene på fællesskabet. Og jeg har bare svært ved at forstå, hvordan 1 mia. kr. mere til de allerallerrigeste danskere skulle gøre noget godt for den generelle velstand i Danmark.

Kl. 11:55

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 11:55

Troels Lund Poulsen (V):

Men jeg har nok ikke tid nok til at kunne overbevise det socialdemokratiske folketingsmedlem hr. Kasper Sand Kjær. Vi har jo tilbragt mange timer sammen i en anden kapacitet, og det var mere fornuftige ord, der kom ud af hr. Kasper Sand Kjærs mund der, altså som medlem af Disruptionrådet. Men lad det være. Man kan tage skade af at blive valgt til Folketinget.

Jeg har den klare holdning, at det er en rigtig, rigtig god idé både at styrke det danske velfærdssamfund, hvilket vi også gør, og det står Venstre et hundrede procent på mål for, men også at sikre, at vi har sunde og stærke virksomheder. Og der er jeg bare ked af, at Socialdemokratiet har den holdning, at virksomhederne ikke skal have gode vilkår i Danmark. Det er trist.

Kl. 11:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Den sidste runde står hr. Henning Hyllested for. Værsgo.

Kl. 11:56

Henning Hyllested (EL):

Jeg vil gerne høre, om man i Venstre er glad eller ked af det. Det gælder måske især hr. Troels Lund Poulsen, fordi han jo som minister havde en stor andel i beskæringen af LAG-midlerne – den skændige beskæring af LAG-midlerne fra godt og vel 90 mio. kr. til godt og vel 60 mio. kr. Det er et meget, meget lille beløb for at finansiere en voldsomt stor – en milliardstor – landbrugspakke.

Nu er der jo udsigt til, at denne regering støttet af sine støttepartier ruller den besparelse tilbage, og det er derfor, jeg spørger, om hr. Troels Lund Poulsen så er glad eller ked af det. For i alle årene var vi jo nogle, der pressede hårdt på for at få taget besparelsen af bordet igen, og der blev bl.a. sagt af hr. Troels Lund Poulsen, da han var minister: Nej, nej, det kan ikke lade sig gøre, vi skal bruge de der sølle 30 mio. kr. til at finansiere den store landbrugspakke.

Så derfor stiller jeg spørgsmålet: Er hr. Troels Lund Poulsen glad, eller er han ked af det, fordi den besparelse nu bliver rullet tilbage?

Kl. 11:57

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 11:57

Troels Lund Poulsen (V):

Altså, man kan vel sige det på den måde, at det er et plaster på et åbent benbrud. For nu har vi jo før i debatten i dag diskuteret alle de initiativer i regeringens finanslovsforslag, der kommer til at gøre livet sværere i de danske landdistrikter, og som alle sammen er nogle, der har en konkret betydning.

Jeg skal gerne sige, at det, at man nu tilbagefører niveauet for LAG-midlerne til, hvad det var før, er en udmærket prioritet. Så den kommer Venstre også til at støtte. Så det er ikke sådan, at jeg ked af det eller glad. Jeg noterer mig, at regeringen gør det, og det vil vi ikke kæmpe imod.

Kl. 11:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 11:58

Henning Hyllested (EL):

Betyder det så også, at hvis Venstre engang igen skulle få regeringsmagten, så vil man ikke fra den regerings side genoptage besparelsen på LAG-midlerne? Nu fik hr. Ole Birk Olesen jo et meget, meget klart svar på spørgsmålet om arveafgiften. Kan jeg få et lige så klart svar om, at det vil Venstre aldrig begive sig ind i igen?

Kl. 11:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 11:58

Troels Lund Poulsen (V):

Ja, for jeg vil ikke udsætte kommende og potentielle erhvervsministre for flere samråd med hr. Henning Hyllested eller andre fra Enhedslisten. Så derfor kan man sige, at den diskussion har vi haft én gang. Så venstre kommer ikke til at foreslå yderligere besparelser på LAG-midlerne – heller ikke den dag, vi måtte få regeringsmagten.

Kl. 11:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så siger vi tak til hr. Troels Lund Poulsen. Tiden er gået.

Jeg skal her udsætte mødet, som genoptages kl. 13.00 med hr. René Christensen som ordfører.

Mødet er udsat. (Kl. 11:59).

Kl. 13:00

Forhandling

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Mødet genoptages, og den næste ordfører er hr. René Christensen fra Dansk Folkeparti. Værsgo. Kl. 13:00

(Ordfører)

René Christensen (DF):

Tak for det, formand. Så står vi her. Der har været folketingsvalg, vi har fået en ny socialdemokratisk regering og en masse løfter til vælgerne. Det har været optakten til finanslov for 2020, og nu står vi med forslaget her i dag. Det kom ikke lige efter valget, som vi alle ved var den 5. juni i år, og det var her ikke engang, da vi havde Folketingets åbning den 2. oktober. Nej, det kom faktisk først, 119 dage efter folketingsvalget var afsluttet. Så der har faktisk været god tid til, at Socialdemokratiet kunne komme med et bud på, hvordan budgettet for Danmark skal se ud i fremtiden.

Finansloven er jo den gode mulighed for at føre sin politik ud i den virkelige verden, og hvad er det så, vi står med her i dag? Vi står med et finanslovsforslag, hvor Socialdemokraterne svigter de ældre. Der er en markant nedprioritering af provinsen, et angreb på dansk erhvervsliv og danske virksomheder – også de virksomheder, som tager et socialt ansvar. Der er flere udlændingelempelser med store udgifter til følge, og sidst, men ikke mindst, kommer det faktisk også til at handle om dyrevelfærd.

Det er jo sjovt at stå og grine, når elefanter får et godt liv i rette rammer, men når man kigger på finanslovsforslaget, skæres der faktisk 13,5 mio. kr. i 2020 på netop indsatsen omkring dyrevelfærd. Der er 300 mio. kr. mere til ikkevestlig indvandring, men ikke én krone til de ældre eller én krone til dyrevelfærd eller landdistrikterne. Det er en regering, som løber fra sine aftaler, og som måske også varmer lidt op til at løbe fra løftet til danskerne om at skaffe dem en tidlig tilbagetrækning.

Vi bliver flere og flere danskere i Danmark. Det glæder vi os over i Dansk Folkeparti. Der skal en ny milliard til. Derfor er vi også glade for, at et af støttepartierne, Socialistisk Folkeparti med Pia Olsen Dyhr i spidsen, den 11. maj – det er faktisk kun få måneder siden – sagde til Danmarks Radio:

»Det er et forhandlingskrav, som vi selvfølgelig går til Mette Frederiksen med, hvis hun vinder valget – og det håber jeg, at hun gør.«
Der skal 1 mia. kr. mere til ældreområdet.

Landdistrikterne er også under voldsomt pres i det forslag, som Socialdemokraterne har fremsat. Her er bredbåndspuljen aflyst. Itopkobling i landdistrikterne er åbenbart ikke noget, man ønsker skal videreføres. Det er altså et dødsstød til provinsen. Hvis det ikke er muligt at arbejde eller drive en virksomhed hjemmefra, er det ikke muligt at bo i provinsen. Det er simpelt hen ikke godt nok. Det er nærmest pinligt, at en ny regering som noget af det første kommer med sådan et angreb på netop provinsen.

Så er der uddannelsesområdet. Uddannelse er noget, der optager regeringen – eller gør det? Regeringen ønsker, at der skæres 5 pct. af tilskuddet til privat- og friskoler, og det er på en gang. Det er ikke noget med at indføre det langsomt over en årrække; det er på en gang. Det betyder selvfølgelig, at der er skoler særlig i provinsen, som får det svært og måske må lukke. I rigtig mange landdistrikter er det netop skolen – den friskole, som jo mange steder desværre er opstået, på trods af at lokalpolitikerne har lukket den lokale skole – der er med til, at man stadig væk har en brugsforening, er med til, at man stadig væk kan sælge sit hus, er med til, at der stadig væk er et sammenhold i landdistrikterne. Det er de skoler, man nu går til angreb på. Vi forstår det ikke i Dansk Folkeparti og håber, at det bliver lavet om.

De allersvageste medborgere, dem, der står på kanten af arbejdsmarkedet, får desværre også en tur med finanslovsforslaget. Det bliver langt sværere i fremtiden for disse borgere at finde mulighed for beskæftigelse. Socialdemokraterne ønsker, at arbejdsgivere, som tager et socialt ansvar, bliver straffet. Det forstår vi ikke. Vi synes jo, at de her arbejdsgivere, som tager et socialt medansvar, skulle have et skulderklap med på vejen og ikke straffes. Det er sådan, hvis for-

slaget kommer igennem, at hvis den ansatte bliver syg – det er der jo relativt stor risiko for – vil arbejdsgiveren i fremtiden, hvis det står til regeringen, i forbindelse med sygdom have en udgift, der er op til 25 pct. større end i dag.

Det kommer selvfølgelig til at betyde, at færre virksomheder vil tage det sociale ansvar, og det er jo ikke værdigt. Det er jo ikke værdigt over for de borgere, som ønsker at komme i beskæftigelse, selv om de har udfordringer i livet. Det kan ikke være rigtigt, at en socialdemokratisk regering på den måde vil afskære en så stor gruppe af borgere fra at komme ind på arbejdsmarkedet, og det vel at mærke på en rigtig virksomhed. Det her er jo rigtige virksomheder. Det er rigtige mennesker. De har fundet sammen, og nu vil man så gøre det sværere.

Kl. 13:05

Heldigvis er der også flere fagforbund, som er gået voldsomt imod det her. Særlig FOA har været ret skarpe på den her dagsorden, og vi håber så sandelig også, at regeringen lytter til dem. Det plejer regeringen jo at gøre, og den her gang synes vi virkelig at de skal lytte.

Men det er jo ikke det eneste angreb, der er på danske virksomheder. Det skal også være langt dyrere og sværere at lave et generationsskifte. Det betyder, at en virksomhed får sværere ved at overleve i forbindelse med noget så simpelt, som at ejeren går på pension. Det kan jo ikke være rimeligt, at man skal gøre det sværere for ejeren af tømrervirksomhed, der har nogle ansatte, som skaber noget, og som betaler skat og bidrager til fællesskabet, at lade sin virksomhed gå i arv til eksempelvis en søn.

Dyrevelfærd – for at komme tilbage til det – er noget, som kan få hele den her sal til at falde om af grin. Når staten frikøber fire elefanter, som optrådte i cirkus – vi har købt dem fri, fordi de skal have et bedre liv – så griner man af det og morer sig over det. Men det var en rigtig god sag, og det ved jeg også alle synes. Men når man så ser på finanslovsforslaget, er der ikke ret meget at grine af. 13,5 mio. kr. mindre til dyrevelfærd fra næste år er, hvad der er i forslaget. Jeg ser heller ikke rigtig, at der er nogen, der griner i salen nu.

Så man skærer ned på dyrevelfærden, men der er plads til nye tiltag, for der gik jo ikke lang tid, før der var brugt omkring 300 mio. kr. til ikkevestlige indvandrere. Det gjorde man, inden finansloven var færdig. Kvoteflygtninge var man også meget hurtigt ude med efter regeringsdannelsen. Danmark skal igen modtage kvoteflygtninge, og det er ikke først i 2020, nej, det er allerede i indeværende år. Det var så sådan set den stramme udlændingepolitik.

Der må man bare spørge, når man går ind og kigger i finansloven: Hvad koster det så at føre den politik? Ja, man ville give indvandrerfamilierne flere penge, og det kostede 300 mio. kr. Hvis man bare kigger på, hvad det koster i forbindelse med kvoteflygtninge, så er det allerede i 2020 190 mio. kr., og i 2023 er det knap 0,5 mia. kr. Så nu kommer vi jo lidt deropad, nu nærmer vi os de 800 mio. kr., som man bruger på øgede udgifter til ikkevestlig indvandring.

Det synes vi selvfølgelig i Dansk Folkeparti er en kæmpestor udfordring. Når man ser på finanslovsforslaget, kan man se, at der skæres ned rigtig mange steder. Jeg kunne også nævne sådan noget som en pulje til ensomme ældre på under 35 mio. kr. om året. Den har man ikke videreført, den har man skåret væk. Men over en årrække har man altså fundet 800 mio. kr. til ikkevestlig indvandring.

Vi håber virkelig, at finanslovsforslaget kommer til at se markant – markant! – anderledes ud, når vi kommer til at se det igen. Jeg vil også gerne sige, at Dansk Folkeparti gerne stiller sig til rådighed. Vi kommer gerne, hvis der bliver brug for det. Men vi kan ikke se, at det her finanslovsforslag skulle være et bud på, hvordan Danmark skal drives fremadrettet.

Samtidig skal vi også huske på, at det er en etpartiregering, så det forslag, vi ser her, er jo ikke et kompromis; det forslag, vi ser her, er ene og alene et bud på, hvordan Socialdemokratiet ønsker, at Dan-

mark skal se ud. Vi har haft et godt samarbejde med Socialdemokratiet – det vil jeg gerne anerkende – men vi kan ikke kende det Socialdemokrati, som vi havde et samarbejde med før valget; det Socialdemokrati kan vi ikke genkende efter valget i det finanslovsforslag, som er her.

Derfor stiller vi selvfølgelig vores mandater til rådighed for at rette op på det finanslovsforslag, der er fremsat. Tak for ordet.

Kl. 13:09

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er selvfølgelig en række kommentarer – den første er fra hr. Thomas Jensen.

Kl. 13:09

Thomas Jensen (S):

Tak til hr. René Christensen. Nu skal vi jo ikke bruge tiden her i salen på at tale os væk fra hinanden, synes jeg – jeg synes, vi skal prøve at afsøge, hvilke muligheder der er. Derfor har jeg også de senere år glædet mig over, at Dansk Folkeparti har haft en politik, hvor man vil have det offentlige forbrug til at vokse i takt med den demografiske udvikling, altså når der kommer flere ældre og flere børn, der skal have noget pleje.

Derfor vil jeg godt lige prøve at afsøge hos hr. René Christensen, hvad holdningen er hos Dansk Folkeparti i dag. For vi kan jo se tilbage på den tidligere regering, hvor man netop ikke fulgte det princip med, at det offentlige forbrug skulle følge den demografiske udvikling. Og nu står vi så med et helt konkret finanslovsforslag fra den socialdemokratiske mindretalsregering, hvor det offentlige forbrug skal stige med 1,3 pct., altså hvor det offentlige forbrug stiger mere, end den demografiske udvikling egentlig tilsiger.

Så mit spørgsmål til hr. René Christensen er, om Dansk Folkeparti helst vil tilbage til den gamle regering, som ikke kunne følge den demografiske udvikling, eller om man rent faktisk godt kan se nogle gode forhandlingsmuligheder sammen med Socialdemokratiet, hvor vi virkelig prioriterer velfærden.

Kl. 13:10

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren

Kl. 13:10

René Christensen (DF):

Jamen det kommer an på, hvad man kalder velfærd. Når vi kan se i finanslovsforslaget, at man øger udgifterne til ikkevestlig indvandring med 800 mio. kr., så er det jo faktisk sådan, at det øger det offentlige forbrug. Det synes vi ikke er positivt. Vi synes ikke, det er positivt, at vi bare bruger flere penge. Vi synes, det er positivt, at vi bruger dem på det rigtige. Det er også derfor, at vi er glade for, at SF forhåbentlig får igennem, at der kommer en milliard til ældreområdet. Vi bliver nemlig flere ældre, og der er behov for et løft af det offentlige, men pengene skal da bruges på det rigtige. Bare at bruge pengene er ikke interessant. Det er interessant at bruge dem på det rigtige.

Der må man sige, at når man ser på det forslag, der ligger, så er det landdistrikterne og de ældre, der er ladt i stikken, og det skal vi have rettet op på.

Kl. 13:11

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:11

Thomas Jensen (S):

Lad os nu lige holde fokus på de store linjer i det her finanslovsforslag, for det er jo netop, at vi har indgået aftaler med kommuner og regioner, som giver et løft i velfærden til danskerne, i modsætning til dengang, da den tidligere regering underfinansierede velfærden i kommuner og regioner. Kan jeg ikke bare få et klart svar på det her korte spørgsmål, jeg stiller nu: Vil hr. René Christensen og Dansk Folkeparti helst sørge for sammen med en socialdemokratisk regering, at velfærden kan stige i regioner og kommuner, eller vil man tilbage til det spor med Venstre i spidsen, hvor man underfinansierer velfærden til de ældre og børnefamilierne ude i kommunerne?

K1. 13:11

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:11

René Christensen (DF):

Man skal anerkende dem, der bør anerkendes, og det er en ganske udmærket kommuneaftale, som den nuværende regering har lavet med kommunerne. Det vil vi gerne kvittere for. Men det er jo ikke en aftale, som giver et løft; det er en aftale, som sikrer status quo. Og hvis man kigger ud, ser man, at vi jo får flere demente og plejekrævende ældre. Vi kan se, at der er store udfordringer i folkeskolen.

Der er altså et krav derude hos kommunerne, som vil mere end det, og der må vi bare sige, at vi synes, at de 800 mio. kr., som man har fundet fuldt finansieret i finanslovsforslaget til ikkevestlig indvandring, skulle være kanaliseret et andet sted hen, eksempelvis til ældreområdet. Så skal man jo kun ud at finde 200 mio. kr., for så har vi den milliard, vi har behov for.

Kl. 13:12

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Den næste for en kort bemærkning er fru Sofie Carsten Nielsen. Kl. 13:12

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. Dansk Folkeparti er jo også blandt de partier, der for nylig har bakket op om målet om at reducere drivhusgasserne med 70 pct. Kunne Dansk Folkeparti være med på at tage konkrete initiativer nu, hvor Socialdemokraterne med det her finanslovsforslag ikke tager initiativer, der nedbringer CO₂-udledningen? Vil Dansk Folkeparti være med på at tage konkrete initiativer fremover, såfremt de kommer med til forhandlingerne om finansloven, for at nedbringe CO₂-udledningerne? Vil Dansk Folkeparti være rede til at prioritere det?

Kl. 13:13

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:13

René Christensen (DF):

Ja, det vil vi da i hvert fald. For når man indgår i en aftale om, at man vil gøre noget, så kan man ikke nøjes med bare at tale om det – så skal man jo også føre det ud i praksis. Vi mener faktisk også, at der er ting, som vi kan arbejde med, både fremadrettet og også på den korte bane i forhold til klima og miljø og for den sags skyld også natur. Der er selvfølgelig også en del finansiering i forbindelse med det, men en del af det kan faktisk gøres for mindre penge. Vi ved det jo, i forhold til hvad naturen kan gøre af sig selv. Vi har det i forhold til at plante skov og andet. Det er håndtag, som vi kan dreje på, og som faktisk ikke koster så meget på den *korte* bane. Der er ingen tvivl om, at det er dyrt at nå de 70 pct., men vi skal jo i gang på et eller andet tidspunkt. Så ja.

Kl. 13:13

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 13:13

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for den bekræftelse – det er jeg rigtig glad for at høre. Det kunne også være jordudtagning, man kunne gå i gang med.

Jeg vil godt have bekræftet en anden ting, som også var en del af valgkampen, hvor en bred vifte af partier, der vedtog det her uddannelsesloft, besluttede, at det skulle rives ned nu. Dansk Folkeparti var blandt de partier. Vil det fortsat gælde, at Dansk Folkeparti vil være med til at rive uddannelsesloftet ned?

Kl. 13:14

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:14

René Christensen (DF):

Det er jo sådan, at Dansk Folkepartis synes, at vi skal have lige og fri adgang til uddannelse – faktisk på alle niveauer. Det, vi desværre kunne se, var jo de her – og nu skal jeg passe på – evighedsstudenter, og selvfølgelig er der ikke så mange af dem, men de findes jo , og der må man sige, at uddannelsessystemet er for dyrt til det. Så hvis man skulle rive det ned, skulle det også være for at bygge noget andet op. Der har været nogle uhensigtsmæssigheder i forhold til folk, som har noget god faglighed inden for sundhedsvæsenet, og som gerne vil læse til læge osv. – vi kender dem alle sammen – hvor man står tilbage og tænker, hvorfor det nu var sådan, det blev udmøntet. Men det gjorde det.

Så vi vil gerne være med til en justering, men vi vil ikke tilbage til, som det var, da man til evig tid kunne færdes i uddannelsessystemet.

Kl. 13:14

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak, og den næste for en kort bemærkning er fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 13:14

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak. Jeg synes, det er lidt vildt at høre DF skose den socialdemokratiske regering for, hvor mange penge der skal leveres til ældre og til velfærdsområdet generelt, når vi for første gang i mange år får et løft, som vi kan se af økonomiaftalen med regionerne og med kommunerne, og det er et samlet løft på 1,3 pct. Det er både over det demografiske træk, som vi har talt rigtig meget om, men det er også over det velfærdstræk, som vi taler om - altså at vores offentlige sektor helst også skal følge med resten af samfundet. DF skoser så regeringen for, at det ikke er godt nok, efter at man i årevis har støttet en borgerlig regering, der har underfinansieret velfærden, heriblandt ældreområdet, så voldsomt – det synes jeg er utroligt.

Mit spørgsmål til DF handler om noget andet, der også er rigtig vigtigt: Hvor står DF i forhold til minimumsnormeringer?

Kl. 13:16

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:16

René Christensen (DF):

Jeg vil også gerne svare på det første. Det er jo sådan, at når man kigger på de her 1,3 pct., skal man også se på, hvad pengene bliver brugt til. Der er også nogle engangsbeløb. Jeg kan love for, at når

finansloven for 2021 kommer, vil det ikke se ud, som det gør her, for man finansierer nogle mellemliggende ting, bl.a. et politiforlig, hvor man lægger nogle penge ind, og det øger selvfølgelig det offentlige forbrug, men det er sådan nogle engangsbeløb, der er lagt ind. Så det skal man altså lige huske på. Hvis man håber på, at det kan være 1,3 pct. i årene fremover, så giver det nok nogle udfordringer.

Så vil jeg selvfølgelig også nævne det igen: 800 mio. kr. er altså knap 1 mia. kr., man nu øger udgifterne til ikkevestlig indvandring med. Det er altså rigtig mange penge. Det var også penge, man kunne have brugt på de ældre. Men jeg anerkender og Dansk Folkeparti anerkender, at aftalen med kommunerne og regionerne var en fornuftig og god aftale. Det skal man anerkende, også når man står heroppe.

Kl. 13:16

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 13:17

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Og så til mit spørgsmål: Støtter DF en model omkring minimumsnormeringer? DF har været ude at sige tidligere – jeg mener, det var i valgkampen – at det støttede man op om. Hvis man stadig væk gør det, vil jeg også gerne høre, om DF selv kommer med nogle forslag til finansloven her, og hvilken form for finansiering, altså hvilke beløb, der skal til, og om man også støtter en minimumsmodel som den, SF har præsenteret?

Kl. 13:17

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:17

René Christensen (DF):

Ja, det er jo den sidste del af spørgsmålet, der er det interessante, for hvad er det for en model, man får? For en minimumsnormering kan jo være mange ting. Det kan være BUPL's model, eller det kan være en model med et minimum, som man fastlægger i Folketinget, og hvor man så siger, at det her kan vi lige nøjagtig holde til at der kan være i en daginstitution.

Det, man kan frygte, er, at hvis man laver den model, bliver det sådan, at når staten har fastsat det niveau, vi kan acceptere, bliver det en overligger. Det bliver jo ikke en underligger: at det er det her, der minimum skal være. Det er det, der kommer til at ske i den virkelige verden. Så jeg frygter lidt for, hvad det er for en model, man ender ud med, men vi ønsker, at der skal være voksne til stede, også i daginstitutionerne.

Kl. 13:18

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Den næste for en kort bemærkning er hr. Rune Lund.

Kl. 13:18

Rune Lund (EL):

Jeg kan høre, at Dansk Folkeparti siger, at man meget gerne vil støtte ældreområdet, og så må det bare undre mig, og det gør det vitterlig, at Dansk Folkeparti jo har været støtteparti for en blå regering, som fra 2015-2019 har aftalt skatte- og afgiftslettelser, som vil koste næsten 22 mia. kr. hvert eneste år, samtidig med at der bliver efterladt en regning for 2020 på ca. 3,5 mia. kr., som vi andre skal samle op.

Regeringens finanslovsforslag er efter vores opfattelse alt for skrabet. Der er ikke nok til både velfærden og den grønne omstilling, og der er slet ikke nok til at rette op på de forringelser og de evindelige nedskæringer, der har været på vores velfærd de seneste mange år, og som Dansk Folkeparti jo også har stået bag gennem økonomiaftaler og finanslove, som har medført det. Men er det ikke sådan, at der ville være flere penge til de ældre, til minimumsnormeringer, som Enhedslisten har kæmpet for siden 2011, og også til en akutmilliard til psykiatrien, som er et af Enhedslistens hovedkrav til finanslovsaftalen, hvis det var sådan, at kassen ikke var blevet tømt og brugt på skattelettelser, der primært er kommet de rigeste til gode, i stedet for at være blevet brugt på velfærd?

Kl. 13:19

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:19

René Christensen (DF):

Nej, det er jeg dybt uenig i. Der skal man jo forstå, at det danske velfærdssamfund er skattefinansieret. Altså, vi kan jo ikke bare leve af hinanden som ansatte i den offentlige sektor. Vi skal jo producere noget, vi skal være konkurrencedygtige, og så skal vi beskatte det produkt, der kommer ud af det. Derfor er der rigtig mange af de her skattelettelser, vi har lavet, der har været nødvendige, for at vi kan have et velfærdssamfund. Det er nødvendigt for os, at det kan betale sig at gå på arbejde. Jeg er glad for, at en dansker, som går på arbejde hver dag og har en lille løn, har fået lidt mere ud af det, fordi vi har været støtteparti for en blå regering. Vi er glade for, at det i dag kan betale sig at være dem, der går ud og tjener penge og betaler skat, så vi får nogle penge til, at vi kan have nogle ordentlige daginstitutioner. Og det er der, kæden hopper af for Enhedslisten. Enhedslisten tror jo, at man kan skubbe alt erhvervsliv ud og så få flere penge til velfærd. Udfordringen er bare, at det betyder det modsatte: Hvis vi skubber erhvervslivet ud, har vi ikke penge til velfærd.

Kl. 13:20

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Rune Lund.

Kl. 13:20

Rune Lund (EL):

Sagen er den, at de skattelettelser, der er blevet givet, i kroner og ører klart er gået til dem, som i forvejen har mest og tjener mest. Det er penge, der ikke er gået til f.eks. at styrke vores uddannelsessystem, at styrke forskningen eller at styrke det velfærdssamfund, som er forudsætningen for, at Danmark er et af de mest konkurrencedygtige lande i hele verden. Når man på den måde udsulter velfærden og skærer ned på vores velfærdssamfund for at bruge pengene på skattelettelser og afgiftslettelser, som primært kommer de rigeste til gode, så hæmmer man da væksten i samfundet, og så skader man vores konkurrencedygtighed. Det ville være mere fornuftigt at investere i velfærden, men Dansk Folkeparti valgte jo ikke at gøre det, da de var støtteparti for en blå regering. Jeg kan bare sige, at det er det, Enhedslisten kommer til at arbejde for under den nye regering her.

Kl. 13:2

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:21

René Christensen (DF):

Man kan sige, at de skattelettelser, der ramte mest socialt skævt, var dem, der blev vedtaget under den tidligere socialdemokratisk ledede regering, hvor Enhedslisten var støtteparti. Det var bl.a. topskattelettelser, og det var selskabsskattelettelser, som blev finansieret ved, at overførselsindkomster ikke blev reguleret og stadig væk ikke bliver reguleret. Det er rigtigt, at de er blevet gennemført under en blå re-

gering, for det var sådan, indfasningstiden var på de beslutninger, som blev truffet under den tidligere regering – det er rigtigt.

Kl. 13:21

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Så er den næste med en kort bemærkning hr. Niels Flemming Hansen.

Kl. 13:21

Niels Flemming Hansen (KF):

Tak. Jeg kunne godt tænke mig at høre ordføreren om noget. Når vi nu har hørt et parti tidligere i dag udskamme dansk erhvervsliv meget, meget hårdt, kunne jeg godt tænke mig at høre, hvor Dansk Folkeparti står i forhold til udvidelse af infrastrukturen i Danmark, hvor privatbilisme og danske virksomheder holder i kø til et beløb, der svarer til nogenlunde 20 mia. kr. om året.

Kl. 13:22

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:22

René Christensen (DF):

Der er det jo sådan, at de blå partier lavede en infrastrukturaftale, netop før folketingsvalget blev udskrevet, og den står vi selvfølgelig på mål for. Der er også fuld anerkendelse af, at det er der ikke 90 mandater for mere. Men pengene er i hvert fald til stede, og vi ser frem til, at den nye transportminister indkalder til forhandlinger, og der vil vi holde fast i den plan, som vi også lavede sammen med Det Konservative Folkeparti, hvor vi også syntes vi havde fået fordelt det rigtig godt, også i forhold til provinsen. Vi har motorvejsstrækninger og andet, som har været mere end 30 år på tegnebrættet, og der håber vi da, når nu finansieringen er til stede, at vi også kan føre det ud i livet, og vi ser frem til de forhandlinger, som kommer.

Kl. 13:22

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Niels Flemming Hansen.

Kl. 13:22

Niels Flemming Hansen (KF):

Mange tak, det er en stor glæde.

Kl. 13:22

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:22

René Christensen (DF):

Jeg kan bare kvittere.

Kl. 13:22

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Den næste for en kort bemærkning er hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 13:22

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak til ordføreren for talen. Det er jo dejligt, at Dansk Folkeparti siden valget er gået fra at tale om klimatosser til vel selv at være noget, der nærmer sig det, når man støtter et 70-procentsreduktionsmål i 2030.

Jeg kunne godt tænke mig at høre noget mere om, hvad det er for nogle investeringer, Dansk Folkeparti mener der skal foretages nu og her, for at vi kan leve op til det reduktionsmål, som vi deler.

Kl. 13:23 Kl. 13:25

Fierde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:23

René Christensen (DF):

Ja, Dansk Folkeparti er tosset med klima – sådan er det jo, og det er jo også godt nok.

Det, der er vigtigt for os, er jo, at vi også kommer i gang. Det, vi bl.a. kan se, er, at der mange steder er nogle infrastrukturudfordringer – det gælder bl.a. på solcelleområdet, som vokser markant. Jeg mener faktisk, man bør tænke det ind nu, hvor vi taler om at tage lavbundsjord og andet ud, og se på, om der er nogle steder, hvor vi faktisk kan få mere for vores penge, om der er nogle steder, hvor man i stedet for at bruge de her lavbundsjorde til at producere fødevarer kan bruge dem til at producere energi. Så skal vi måske ikke give så meget kompensation til landmændene, og så kan vi bruge pengene et andet sted, eventuelt til skovrejsning eller andet.

Det er nogle af de her forholdsmæssigt lavthængende frugter, man kunne tage fat i nu, men på den lange bane er det jo vigtigt, at vi også helt får omstruktureret vores samfund. Altså, vi skal have meget mere elektrificering, end vi har i dag, og vi er jo godt i gang med vores jernbaner og andet, men det tager jo bare tid at få omstruktureret samfundet til f.eks. at blive mere elektrificeret. Og der har vi jo også en infrastruktur, som slet ikke kan følge med den efterspørgsel, der er, både i forhold til husholdningerne, men så sandelig også i forhold til privatbilismen.

Kl. 13:24

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 13:24

Rasmus Nordqvist (ALT):

Ja, det tager tid, specielt hvis man sidder på hænderne og venter med at finde investeringerne til det. Derfor vil jeg spørge igen: Hvor mange penge er man villig til at være med til rejse til det her formål, netop for at investere i omstillingen af den offentlige transport og i, at elektrificeringen går hurtigere osv.? Vi kan jo ikke sidde og vente på det her. Når vi har et 70-procentsreduktionsmål, vi er enige om, hvad vil man så tage af konkrete initiativer? Hvor er det, man synes, finansieringen skal komme fra? Er man tilfreds med det udspil, der ligger for regeringen, eller er det nogle andre løsninger, man vil støtte?

Kl. 13:24

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:24

René Christensen (DF):

Jeg er kommet med et konkret forslag. Vi skal snart i gang med nogle boligforhandlinger om de almene boliger. Der er cirka en halv million boliger, der er fra før 1980, og der foreslår vi jo, at man i stedet for som nu at bruge 2,5 mia. kr. om året til at energirenovere i stedet skal bruge 5 mia. kr. om året.

Den grønne omstilling handler også om at bruge mindre energi, og hvis vi med det her kan komme ud og få fat i så mange boliger – en halv million boliger – og gøre dem mere energirigtige, så kan vi flytte os rigtig meget. Og det er faktisk ikke noget, vi skal finansiere – det er jo nogle penge, som allerede ligger der, og det er faktisk lejernes penge.

Fierde næstformand (Trine Torp):

Så er det hr. Lars Boje Mathiesen for en kort bemærkning.

Kl. 13:25

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. I Nye Borgerlige vil vi gerne sætte staten på slankekur; Dansk Folkeparti vil gerne fodre den endnu mere. I Nye Borgerlige vil vi gerne fjerne topskatten; vi forstår, at Dansk Folkeparti ikke mener, at det er det rigtige, og mener, at der ikke er råd til det. I Nye Borgerlige vil vi gerne fjerne registreringsafgiften; og som jeg forstår det, vil Dansk Folkeparti ikke være med til at finde de 100 mio. kr., så man kunne sætte den ned til 85 pct.

Derfor er mit spørgsmål til Dansk Folkeparti: Hvis man nu gerne vil præsentere sig selv som et borgerligt parti, hvornår begynder man så at sætte handling bag ordene? For i min optik kan det at beholde verdens andethøjeste skattetryk og fodre en af verdens største offentlige sektorer aldrig rigtig være borgerlig økonomisk politik.

Kl. 13:26

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:26

René Christensen (DF):

Så skal man vide, hvad borgerlig politik er. Borgerlig politik er jo faktisk også at kigge på borgerne: Hvad er det egentlig, borgerne efterspørger, hvad er det, borgerne gerne vil have? Det er jo også borgerlig politik.

Det er en mærkelig diskussion, der er, altså at man skulle være borgerlig, fordi man vil sænke registreringsafgiften, og fordi man vil sænke topskatten. Det er et noget fortegnet billede af at være borgerlig. Det at være borgerlig er jo bl.a. også at gøre det, vi har gjort, hvor vi har sænket skatten i bunden, og hvor vi har kigget på, hvordan man kan give et jobfradrag og andet. Det er borgerlig politik at kigge på, hvordan borgerne kan få lov at beholde lidt flere af deres penge i lommen. Og så skal man lige huske på, at den største udfordring i Danmark altså ikke er topskatten – det er ikke den største udfordring. Hvis man spørger virksomhedsledere og andre af dem, der betaler topskat, siger de, at deres største udfordring er rekruttering af medarbejdere.

Kl. 13:27

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 13:27

Lars Boje Mathiesen (NB):

Nej, en af de største udfordringer, vi har i Danmark, er, at staten og Folketinget år efter år tvinger folk til at aflevere rigtig, rigtig mange penge, så der ikke er velfærd, personlig velfærd i forhold til at tage familien en tur i LEGOLAND, eller hvad de nu synes, eller købe en god bil. Det er grundlæggende kernevelfærd, og det er ikke kun, når det er det offentlige, der skal bruge penge.

Derfor spørger jeg Dansk Folkeparti: Vil man måske på et tidspunkt være med til i en borgerlig koalition at sætte staten på slankekur i stedet for den her automatreaktion med, at hver gang vi skal gøre noget, handler det om at tilføre staten endnu flere midler?

Kl. 13:27

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:27 Kl. 13:30

René Christensen (DF):

Man kan kigge på sundhedsvæsenet i Danmark og se på, hvordan det har udviklet sig, og hvad vi får for pengene. Der er de sidste 20 år puttet rigtig mange flere penge i sundhedsvæsenet, men vi har også fået rigtig, rigtig meget for dem. Jeg glæder mig over, at vi i dag ikke behøver en diskussion om, om man, hvis man er 75 år, så skal have en ny hofte; så får man en ny hofte, fordi man har brug for det. Vi har i Danmark ikke en diskussion om, om man er værdig til det, eller om, hvor mange leveår man har tilbage. Den diskussion havde vi jo på et tidspunkt, hvor vi skulle diskutere, om vi skulle putte penge i borgerne, om vi havde råd til det. Selvfølgelig har Danmark råd til at have et godt sundhedsvæsen, og ja, det koster nogle penge, og ja, Dansk Folkeparti vil gerne betale for det.

Kl. 13:28

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak, og så er det hr. Jesper Petersen for en kort bemærkning.

Kl. 13:28

Jesper Petersen (S):

Tak for det. Noget af det, som hr. René Christensen bemærkede, var et godt samarbejde, som vi har haft mellem vores partier. Og jeg synes også, der er grund til at minde om, at det faktisk er lykkedes os sammen at undgå nye forhøjelser af pensionsalderen; det er lykkedes at undgå nye nedsættelser af topskatten og andre ting, som vi ville undgå. Og nu vil vi jo så gerne styrke f.eks. kommunernes økonomi, gavne velfærden. Derfor er der lavet en kommuneaftale, som bare næste år styrker kommunernes økonomi med mere, end det skete i løbet af de 4 år under den forrige regerings valgperiode.

Derfor vil jeg egentlig gerne igen høre sådan en vurdering fra Dansk Folkepartis side: Bryder man sig egentlig bedst om den velfærdspolitik, hvor man altså gavner kommunernes mulighed for f.eks. at levere bedre ældrepleje, eller synes man bedre om det som før, hvor der i nogle år var decideret minus, men altså en underfinansiering af kommunernes behov? Er det ikke bedre nu, end det var før, sådan som det gik for kommunerne?

Kl. 13:29

Fierde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:29

René Christensen (DF):

Nu gælder aftalen jo først fra næste år, så det bliver bedre næste år. Men det er rigtigt, at den aftale, som KL har forhandlet med regeringen, er en udmærket aftale. Det, man bare skal huske, er jo, at hvis vi ser, hvad der sker derude – kommunerne er lige nu ved at lægge budgetter – så kan man se, at der, selv om der er kommet en ny kommuneaftale, bliver sparet på ældreområdet, og vi kan også se, at der bliver sparet på folkeskoleområdet. Så der er noget galt med prioriteringerne derude.

Der kunne vi jo faktisk godt lige sige – selv om vi er meget, meget store tilhængere af det kommunale selvstyre, vil jeg gerne sige, meget store tilhængere – at den tidligere socialdemokratisk ledede regering jo lavede en ældremilliard; vi lavede en værdighedsmilliard. Det *har* givet et stort løft på ældreområdet, men det, vi kan se nu, er, at lige så snart pengene kommer over i blokken, så er der nogle, der føler sig tvunget til at begynde at skære i det. Og der vil vi gerne have, at det er lidt mere håndfast, at de her penge faktisk går til det, vi gerne vil. Og man må sige, at folkeskole- og børneområdet og ældreområdet er de vigtigste områder, når vi kigger på det kommunale danmarkskort.

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Jesper Petersen.

Kl. 13:30

Jesper Petersen (S):

Uden at det blev givet som sådan et enkelt ord, så vil jeg alligevel tage det svar, som hr. René Christensen gav nu, som en anerkendelse af, at det faktisk gavner en kommunal økonomi, muligheden for derude at drive bedre skoler og daginstitutioner og ældrepleje, når vi slår ind på den kurs, som den her regering gør fra næste år, som hr. René Christensen rigtigt påpeger det. Og det samme spørgsmål kunne man jo egentlig stille i forhold til regionerne. Regionernes egen forhandler, Venstrekvinden Stephanie Lohse, siger jo, at det er den bedste regionsaftale, der er lavet for regionerne de sidste 10 år. Er hr. René Christensen også enig i den vurdering, at der faktisk med den nye kurs bliver en bedre økonomi for regionerne, f.eks. for de ældre i sundhedsvæsenet, end med den kurs, der var før?

Kl. 13:30

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:30

René Christensen (DF):

Lige omkring regionerne er det simpelt hen faktuelt forkert. Der har tidligere været aftaler med regionerne, hvor der var flere penge, end der er i den aftale, der er lavet, selv om det også er en god aftale, man har lavet nu. Men det er ikke den bedste i 10 år for regionerne, det er det ikke.

I forhold til det andet: Det, der så bare kan undre, er jo, at man på den ene side fra Socialdemokratiets side siger, at nu vil man gerne løfte skoleområdet, at man gerne vil løfte det kommunale Danmark. Hvorfor i al verden sidder man så på den anden side og siger: De små privat- og friskoler, der er ude i landdistrikterne, går vi efter; ikke med et omprioriteringsbidrag, men med 5 pct., som man tager fra den ene dag til den anden. Det er jo et dødsstød til de her skoler, som betyder rigtig meget i det lokalområde, hvor de er. Vi forstår ikke, hvorfor man med den ene hånd betaler godt, og man med den anden hånd så trækker tæppet væk.

Kl. 13:31

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Den næste med en kort bemærkning er hr. Jacob Mark.

Kl. 13:31

Jacob Mark (SF):

Tak for det. Jeg vil følge lidt op på fru Lisbeth Bech Poulsens spørgsmål om minimumsnormeringer. I folketingsvalgkampen var Dansk Folkepartis gruppeformand, hr. Peter Skaarup, ude at sige, at det havde været lidt af en øjenåbner at se de dokumentarer, der viste, hvor få voksne der er til børnene i de danske daginstitutioner. Og så sagde hr. Peter Skaarup faktisk, at nu var DF indstillet på at tage styringen fra Christiansborg og lave minimumsnormeringer. Hr. Peter Skaarup kom ikke ind på, hvilken model det skulle være, eller hvor mange penge der skulle sættes af, så det er i virkeligheden det, jeg er lidt nysgerrig på at høre.

Først tror jeg bare jeg vil spørge: Har Dansk Folkeparti den samme indstilling nu som i valgkampen, nemlig at man er åben over for at indføre minimumsnormeringer?

Kl. 13:32

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:32

René Christensen (DF):

Vi er meget åbne over for, at der skal være et passende antal personaler, også i daginstitutioner. Jeg vil bare gerne sige – og det ved spørgeren jo også ganske udmærket – at hvis man tager den model fra BUPL, så koster det altså 3,3 mia. kr. om året. Det er det, det koster. Det kommer også til at ske for SF. Og det er derfor, jeg siger, at det ikke bliver den model på 3,3 mia. kr., SF får igennem. Derfor er vi bange for, at man får lavet en model, der simpelt hen har et for lavt niveau, for så får man sådan et niveau, hvor man ude i kommunalbestyrelserne kan sige, at det jo lever op til det, som staten har vedtaget som minimum, så det kan være rigtig godt.

Men vi er sådan set enige med SF i, at der findes daginstitutioner, hvor normeringerne er for ringe. De er for dårlige, og det er vi sådan set enige i, og det bliver vi nødt til at finde nogle løsninger på. Og det er også vores ansvar, selv om vi sidder inde i Folketingssalen og ikke sidder ude i kommunalbestyrelserne.

Kl. 13:33

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo.

Kl. 13:33

Jacob Mark (SF):

Det var et skridt nærmere, og det var ret interessant, for så siger hr. René Christensen jo, at det skal være minimumsnormeringer, som forbedrer tilstanden i daginstitutionerne rundtomkring i Danmark, og det vil jeg selvfølgelig gerne være med på. Og det, som jeg egentlig er ude efter, er bare at finde ud af, hvad det egentlig er, Dansk Folkepartis politik er. Når nu Dansk Folkeparti har sagt, at de gerne vil indføre minimumsnormeringer, hvad er det så, der skal til, for at Dansk Folkeparti er tilfreds med minimumsnormeringer? Og er der noget, jeg vil elske, så er det at være i en overbudskrig med Dansk Folkeparti om, hvordan minimumsnormeringerne skal se ud.

Kl. 13:33

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:33

René Christensen (DF):

Jamen den har I vundet på forhånd, for I har jo fuldt ud finansieret de 3,3 mia. kr. årligt, og det har vi ikke i Dansk Folkeparti. Så den har I allerede vundet.

Jeg vil bare sige, at det ikke er nyt for os. Vi gjorde det også med værdighedsmilliarden. Vi finansierede 1 mia. kr. fuldt ud. Vi lagde den ud til kommunerne, og så sagde vi til kommunerne, at den skulle lægges oven i de budgetter, som de havde i 2016 – de skulle lægge pengene oveni, og de skulle gå til ældreområdet. Så vi har været der før. Vi sagde det bare, da vi havde finansieret det fuldt ud.

Man må ikke stille spørgsmål heroppefra, men det bliver interessant, når SF kommer herop på talerstolen og så siger, hvor de 3,3 mia. kr. kommer fra. For de ligger ikke i regeringens forslag, så de må ligge i SF's forslag.

Kl. 13:34

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Så er det hr. Jeppe Bruus for en kort bemærkning.

Kl. 13:34

Jeppe Bruus (S):

Tak for det, og tak til Dansk Folkepartis ordfører. Ordføreren sagde: Vi kan ikke kende Socialdemokratiet fra før valget nu efter valget. Det kunne jeg egentlig godt tænke mig at prøve at spejle lidt over på Dansk Folkeparti i forhold til det der med det offentlige forbrug. De

seneste 4 år har Dansk Folkeparti jo lagt stemmer til en stigning i det offentlige forbrug på henholdsvis 0,2 pct., 0,7 pct., 0,7 pct. og 0,8 pct. Vi har så lagt et forslag frem om 1,3 pct. Dansk Folkepartis ordfører har så sagt: Jamen så der er ting, man bruger, herunder børneydelsen.

Så nu spørger jeg bare Dansk Folkepartis ordfører: Kan ordføreren ikke bekræfte, at børneydelsen ikke tæller med i de 1,3 pct., da der er tale om en overførsel og ikke offentligt forbrug?

Kl. 13:35

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:35

René Christensen (DF):

Det kan jeg, men jeg kan så også sige, at der kommer knap en halv milliard kroner til kvoteflygtninge – og så har man jo ikke regnet ind her, hvad de her yderligere ydelser giver af tilstrømning. Det var jo sådan, at under den tidligere regering og med Dansk Folkepartis stemmer fik vi lavet et utal af stramninger i udlændingelovgivningen, og det gjorde jo bl.a., at det blev mindre attraktivt at komme til Danmark. Vi frygter nu, at man sådan stille og roligt kommer med de her lempelser, og det gør jo, at det bliver mere attraktivt at komme til Danmark. Så stiger udgifterne altså markant, og det gør de også ude i kommunerne. Det er jo kun de første 3 år, de er fuldt finansieret; derefter er det en kommunal udgift.

Kl. 13:35

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Jeppe Bruus.

Kl. 13:36

Jeppe Bruus (S):

Tak for den bekræftelse. Det var i hvert fald en del af det, der var svaret tidligere på det samme spørgsmål. Og så lad mig bare stille spørgsmålet en gang til – uden om den diskussion: Er Dansk Folkeparti et andet sted i dag, end Dansk Folkeparti har været de seneste 4 år, forstået på den måde, at Dansk Folkeparti nu anerkender og støtter et forslag, der faktisk har et højere offentligt forbrug, altså en stigning på 1,3 pct., modsat det, Dansk Folkeparti lagde stemmer til før valget, nemlig en markant lavere stigning i det offentlige forbrug?

Kl. 13:36

René Christensen (DF):

Jeg vil gerne sige, at Dansk Folkeparti ikke ønsker, at vi bare bruger flere penge. Vi synes ikke, det er interessant bare at kaste en milliard kroner ud ad vinduet – det kunne vi sådan set bare gøre – og så sige, at det offentlige forbrug er steget markant. Vi ønsker at bruge det på det, vi synes er vigtigt, og vi synes bl.a., at sådan noget som ældrepleje er vigtigt. Der er behov for mere, for vi får flere plejekrævende ældre. Vi synes, folkeskolen er vigtig. Vi har faktisk en af verdens bedste folkeskoler – også en af de dyreste – og alligevel er det lige omkring 20 pct. af eleverne, som ikke får 2 i dansk og matematik hvert år. Det skal vi da gøre bedre. Derfor skal vi bruge pengene de rigtige steder, vi skal ikke bare bruge dem for at bruge dem.

Kl. 13:37

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Den næste for en kort bemærkning er hr. Peder Hvelplund.

Kl. 13:37

Peder Hvelplund (EL):

Tak for det. Jeg tror lige allerførst, jeg vil bede ordføreren bekræfte – nu nævnte han tidligere i et svar til min kollega hr. Rune Lund skatteaftalen fra 2012 – at den skatteaftale var Enhedslisten ikke en

del af, og så vidt jeg husker, var vi sådan set en del mere pikerede over den aftale, end Dansk Folkeparti var. Men det må ordføreren gerne lige bekræfte.

Derudover har ordføreren jo sådan valset lidt rundt omkring det her med Dansk Folkeparti og finansieringen af velfærd. Der vil jeg gerne lige inklinere, bede ordføreren tage en tur mere i den dans. Det er sådan, at der blev lavet nogle økonomiaftaler med kommunerne og regionerne tilbage i september måned. Hvis vi tager regionsaftalen, var det jo ikke nogen prangende aftale, men regionerne fik trods alt dækket deres udgifter til det demografiske træk og de stigende udgifter til medicin, og der blev afsat 1½ mia. kr. i aftalen i år, hvor der i aftalen sidste år, som Dansk Folkeparti også var en del af, blev afsat 1 mia. kr. Alligevel udtalte ordføreren dengang, at der var mange, der ville blive skuffede over den aftale.

Så vil jeg bare høre ordføreren, om ordføreren tror, at der er flere patienter, pårørende og ansatte, der er blevet skuffede over de $1\frac{1}{2}$ mia. kr., end der var patienter, pårørende og ansatte, der blev skuffet over den ene milliard kroner, som Dansk Folkeparti var med til at afsætte.

Kl. 13:38

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:38

René Christensen (DF):

Der var to spørgsmål. For det første kan jeg bekræfte, at Enhedslisten ikke var en del af skatteaftalen fra 2012. Jeg husker det tydeligt, og det var lige her ude foran døren, at der blev sagt, at der bliver pisset på vælgerne – hvis man må sige det fra talerstolen, undskyld, men det blev i hvert fald sagt på tv. Jeg kan også bekræfte, at Dansk Folkeparti ikke var en del af det, og vi har heller ikke stemt ja til det efterfølgende i forhold til en implementering af den aftale. Så er det på plads.

I forhold til det andet skal man bare huske, at selv om den aftale, man har lavet med både regioner og kommuner, er god – og det anerkender vi også – opretholder den jo bare status quo, som hr. Rune Lund tidligere var inde på i et svar. Man får altså ikke en bedre demenshandlingsplan ud af, at der er lavet en aftale med kommunerne, man får ikke mere igennem ude på sygehusene, men man kan få det igennem, som man også fik igennem i går. Så det er en udmærket aftale, men det er ikke sådan en aftale, hvor man oplever, at man nu får et helt andet sundhedsvæsen eller nogle helt andre kommuner, fordi man har lavet den aftale, man har lavet.

Kl. 13:39

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Peder Hvelplund.

Kl. 13:39

Peder Hvelplund (EL):

Så må jeg konstatere, at jeg er mindre optimistisk end ordføreren, for jeg synes ikke, at det er nogen god aftale. Jeg synes, det er en acceptabel aftale, hvor regionerne præcis får dækket de ekstra udgifter, de har. Men kan ordføreren ikke bekræfte, at der trods alt med den aftale, der er lavet i år, er afsat væsentlig flere penge til sundhedsvæsenet – altså til de ansatte, til personalet, til patienterne – ikke i forhold til at niveauet bliver løftet, men i forhold til at vi trods alt holder status quo; i modsætning til de aftaler, der er blevet indgået de foregående år, f.eks. sidste år, hvor der kun blev afsat 1 mia. kr., og hvor der trods alt i år er blevet afsat 1½ mia. kr., selv om det på ingen måde er prangende?

Kl. 13:39

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:39

René Christensen (DF):

Det er jo egentlig meget sjovt, vi skal diskutere det her nu, for man kan sige, at det jo ikke er en forhandling, hverken Enhedslisten eller nogen andre partier har været en del af. Det er altid den til enhver tid siddende finansminister og KL, der har den her diskussion. Og det er jo sådan, at når de har indgået aftalen, så stemmer flertallet for det her i Folketingssalen. Sådan er det. Det er jo ikke en aftale, man har været en del af som sådan; det er det aftalesystem, vi har, hvor KL aftaler med den siddende regering. Så det er ikke et rum, vi har været inde i.

Ja, vi glæder os da over, at der er blevet målrettet penge bl.a. til, at man kan få en bedre folkeskole, der er målrettet penge til, at man kan få en bedre ældrepleje, og der er målrettet penge til, at man kan få et bedre sundhedsvæsen. Det er vi godt tilfredse med.

Kl. 13:40

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Den næste med en kort bemærkning er hr. Nils Sjøberg fra De Radikale.

Kl. 13:40

Nils Siøberg (RV):

Tak. Ordføreren gør opmærksom på, at man ikke bare fra Dansk Folkepartis side ønsker at smide 1 mia. kr. ud af vinduet. Hvis man ser på, hvad Detektor har beregnet grænsekontrollen til at koste, så er det et pænt stykke over 1 mia. kr. Jeg vil gerne høre ordføreren, hvordan han vil begrunde, at det er en god idé at bruge penge på grænsekontrol.

Kl. 13:40

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:41

René Christensen (DF):

Grænsekontrollen er en af de største sejre, vi har fået i Dansk Folkeparti. Vi er en nationalstat, og vi skal selvfølgelig bevogte vores grænse. Det er vigtigt for os. Vi kunne også have haft en debat herinde om, at vi alle sammen stod og var forargede over, at der bliver solgt hash ude foran skolerne. Allerede i 7. klasse kan de købe hash ude foran lågen. Hvor er det ganske forfærdeligt! Men hvorfor i alverden står vi så ikke nede ved grænsen og stopper dem og får det pillet ud af bilerne? Hvorfor i alverden gør vi det ikke sværere for østeuropæiske bander, som tager til Danmark og laver kriminalitet? Derfor har vi også fået sat penge af til at lave udrejsekontrol. Der er ingen tvivl om, at de her penge er givet rigtig, rigtig godt ud. Og der må man bare sige, at tryghed er grænsekontrol, og vi er rigtig glade for, at vi har den, og vi håber også, at den bliver ved med at være der.

Kl. 13:41

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Nils Sjøberg.

Kl. 13:41

Nils Sjøberg (RV):

Tak. Vi er enige om, at tryghed betyder meget. Men hvis vi gør opmærksom på, at det rent faktisk kun er fire ud af 15 grænsekontroller, der er bemandet døgnet rundt, og vi samtidig er opmærksomme på, at der som sagt indtil nu er brugt over 1 mia. kr. på grænsekon-

trol alene de fire steder, at der bruges 1,4 mio. timer ved grænsekontrollen, og at en stor del af dem bruges af de politibetjente, vi har brug for alle andre steder, at antallet af indbrud stiger i Danmark, at antallet af voldssager stiger i Danmark, at den grove kriminalitet stiger i Danmark, og at man ikke har stoppet en eneste asylansøger eller person, som har prøvet på at begå terror, hvordan kan ordføreren så velmenende – jeg går ud fra, at det er velmenende – sige, at det er en god idé at bruge grænsekontrol? Jeg mener bestemt, at det er en dårlig idé.

Kl. 13:42

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:42

René Christensen (DF):

Det har jo virket fantastisk. Når vi ikke har taget nogen, som har haft mennesker i bagagerummet, så er det jo, fordi det har virket. Det har haft den effekt, at de har valgt Danmark fra. Det har vi jo også kunnet se på indrejsetallene. Der har ikke været ret mange, der har søgt asyl i Danmark, bl.a. fordi vi har haft grænsekontrol.

Jeg må også sige, at det simpelt hen ikke er korrekt, når man siger, at det danske politikorps står ved grænsen. Det er et meget begrænset antal betjente, der står på grænsen. Det er jo sådan, at det er hjemmeværnet, der varetager det nu, og fremadrettet bliver det politikadetter, som kommer til at stå ved grænsen. Så det er meget begrænset, hvad der går af politiressourcer til vores grænsekontrol i dag.

Kl. 13:43

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Den næste for en kort bemærkning er fru Tanja Larsson.

Kl. 13:43

Tanja Larsson (S):

Tak. Dansk Folkepartis formand har tidligere nævnt, at Dansk Folkeparti vil målrette eventuelle skattelettelser mod bunden af vores samfund. AE har påvist, at skattefritagelsen af arbejdsgiverbetalt telefoni fordeles temmelig uens i vores samfund. 84 pct. af dem, der har de højeste indtægter, har fri telefoni, og af lønmodtagere med en løn på under 300.000 kr. har kun 5 pct. fri telefoni. Sagt med lidt andre ord eller rent geografisk: I Hørsholm har 40 pct. af lønmodtagerne fri telefoni, og på Lolland er det 8 pct. Det er dermed en skattelettelse, der gavner mere i toppen, end den gavner i bunden. Er Dansk Folkeparti i det lys med på at annullere skattefritagelsen og i stedet investere i velfærd?

Kl. 13:44

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:44

René Christensen (DF):

Man kunne også vende den om og spørge: Hvorfor i alverden vil ordføreren fastholde, at der kun er 5 pct. af dem, der er i beskæftigelse, som er lavtlønnet, som ikke har muligheden for at få det her gode? Hvorfor i alverden skal det kun være de højtlønnede, der har mulighed for at få en telefon som en del af deres arbejde? Hvis der nu ikke er skat på – helt ærligt – vil det her blive en ganske almindelig del, som man vil få. Så vil det også være sådan, at tømrersvenden, som nu i dag bruger sin egen telefon til at ringe frem og tilbage, nok vil få stillet en telefon til rådighed. Det hænger jo ikke sammen i dag med den beskatning, der er på telefoner. Den er også alt for dyr i forhold til, hvad en telefon koster.

Hvis man fjernede det her, ville det da blive et ganske almindeligt gode, som der var, når man var i beskæftigelse, fordi man jo i dag står til rådighed. Selv om man har en arbejdstid på 37 timer om ugen, er der jo rigtig mange, som føler sig forpligtet af og også gerne vil stå til rådighed for deres arbejdsgiver, og at man kan komme i kontakt med dem, og det er da helt fair, at det foregår via en firmatelefon. Men det er så det, man vil stoppe, så det kun skal være de 85 pct. rigeste, som har mulighed for at få det som en del af deres job, og dem med de laveste indkomster skal ikke have mulighed for det.

Kl. 13:45

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Fru Tanja Larsson.

Kl. 13:45

Tanja Larsson (S):

Tak. Det var mig lidt uklart, vil jeg sige til ordføreren: Vil Dansk Folkeparti stå inde for at være med til at annullere skattefritagelsen, ja eller nej?

Kl. 13:45

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:45

René Christensen (DF):

Jamen hvad er konsekvensen af det? Ordføreren vil jo have, at det skal være sådan, at man skal betale skat af fri telefon. Så er det sådan, at det for nogle ikke betyder så meget, og det er jo rigtigt, som der bliver sagt, at det er dem, der har de højeste stillinger og de største indkomster. Beløbet er jo fast, og for dem betyder det ikke så meget at blive beskattet.

For dem, der har de små indkomster, er det alt for dyrt at få udleveret en mobiltelefon fra deres arbejdsgiver, fordi beskatningen er alt for høj. Derfor vil man så fra ordførerens side fastholde, at dem, der har de højeste lønninger, skal have fri telefon, og dem, der har de laveste, ikke må få fri telefon. Det synes vi skal laves om, og derfor skal der ikke være beskatning på telefoner.

Kl. 13:45

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Så er det hr. Kasper Sand Kjær for en kort bemærkning. Værsgo. Kl. 13:45

Kasper Sand Kjær (S):

Tak for det. Jeg vil gerne vende tilbage til spørgsmålet om det offentlige forbrug og ordførerens syn på regeringens finanslovsforslag. Når man ligesom gør brættet op, kan det godt være, at man ikke er enig i alt, der er foreslået, som stigninger i det offentlige forbrug, der tilsammen bliver til 1,3 pct., men når man nu sammenligner med de sidste 4 års finanslove, der har haft et væsentlig lavere offentligt forbrug og dermed langt mindre investeringer i velfærd, altså når man sådan balancerer det hele op imod hinanden, foretrækker ordfører så den økonomiske politik, der er blevet ført de sidste 4 år med besparelser i velfærden, eller den økonomiske politik, som den nye regering lægger op til, hvor der kan investeres i velfærden? Tak.

Kl. 13:46

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:46

René Christensen (DF):

Jeg vil til enhver tid foretrække et blåt flertal, hvor Dansk Folkeparti er en del af det. Det vil jeg til enhver tid foretrække. Så vil jeg også gerne igen sige, at man skal passe på med at komme ind i sådan en folketingsrytme med, at man kigger på procenttal og siger, at bare vi bruger nogle penge, er vi alle sammen glade. Sådan er det ikke i virkeligheden. Bare når det drejer sig om de her udlændingelempelser, der er kommet, så tror jeg ikke, der sidder nogen herinde i salen nu, som har nogen anelse om, hvad det kan komme til at koste i fremtiden. Hvis vi bliver et mere interessant land at komme til som flygtning/indvandrer, kan udgifterne jo stige markant. Så kan man jo glæde sig og sige: Åh, nu er det offentlige forbrug ikke på 1,3 pct., nu er det på 1,4 pct. Men hvis det er, fordi man bruger pengene på noget, som vi ikke mener at man skal bruge dem på, så er vi sådan set ikke glade for, at det offentlige forbrug er steget. Så det er indholdet, der er interessant. Det er ikke interessant bare at bruge pengene.

Kl. 13:47

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Kasper Sand Kjær.

Kl. 13:47

Kasper Sand Kjær (S):

Men vil ordføreren så ikke på indholdssiden erkende, at velfærden nok får et større løft med den finanslov, som regeringen har fremlagt her, end velfærden har fået de sidste 4 år med Dansk Folkepartis stemmer?

Kl. 13:47

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren

Kl. 13:47

René Christensen (DF):

Jeg kan sige, at KL har været dygtige til at klemme regeringen. Men når det drejer sig om finanslovsforslaget, som Socialdemokratiet har fremsat, vil jeg bare sige, at jeg nærmest synes, det er pinligt. De ældre er ikke nævnt med et ord, der er ikke én krone til de ældre, der er ikke én krone til folkeskolen. Altså, det er det forslag, der er lagt frem af Socialdemokratiet. Når det gælder den aftale, man har lavet, hvor KL sad og maste på, lavede man en fin og okay aftale i forhold til kommunernes økonomi. Men finanslovsforslaget, som vi diskuterer her, er bestemt ikke i orden i forhold til de punkter, som ordføreren gerne vil tale om.

Kl. 13:48

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak til hr. René Christensen. Og den næste ordfører er fru Sofie Carsten Nielsen. Værsgo.

Kl. 13:48

(Ordfører)

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. Jeg har ligesom mange andre lige holdt efterårsferie med mine to sønner. Vi var os tre alene i London på sådan en Harry Potter-tur. Det kan varmt anbefales, det var fantastisk. Men vi delte også værelse. Det gør jeg jo ikke hver dag med mine børn, så jeg så dem falde i søvn hver aften på den her tur. Og det er – ved I, der har børn – en helt særlig ting at se sine børn falde i søvn. Man kigger på dem, man håber, at man kan give dem al den kærlighed og al den tryghed, de har behov for; at de må få det godt, og at der vil være masser af muligheder for dem.

Og jeg ønsker sådan, at når alle forældre i Danmark lægger deres børn til at sove, kan de gøre det med en grundlæggende vished om, at vi, der er valgt hertil, til Folketinget, hele tiden arbejder for, at der bliver gjort noget ved de virkelige udfordringer. Og dem ser vi da forskelligt på, og vi har også forskellige løsninger, men alle de forældre skal mærke, at vi er der for dem, så deres børn får reelt flere muligheder, uanset hvilken baggrund de har. Det er mit håb, og det er også mit mål med at være i politik. Og jeg tror sådan set, det er rigtig, rigtig mange borgeres håb.

Folketingsvalget tændte altså det håb, et håb om at få Danmark i en ny retning, et håb om, at politik atter kan gøre en forskel, og et håb om, at vi i Folketinget – os, der er her – kan levere den forandring, den tryghed, de muligheder, som så mange tørster efter; et andet fokus for politik, hvor alt ikke handler om at underminere vores grundlæggende rettigheder, hvor vi ikke lader os splitte som folk, og hvor vi ikke i symbolpolitikkens navn gør små problemer store og til gengæld lader de store problemer stå uløste.

Og i den første måling efter valget så vi jo, at danskernes tillid til politikerne steg – ikke så meget, bestemt ikke nok til at råde bod på årtiers fald i den her tillid. Men det viser, at der er et håb om, at politik kan handle om virkelig at tage livtag med de store problemer og give reelt flere muligheder til alle. Og det er det, som den her finanslov også handler om for os, nemlig at gå fra håb til handling, så vi viser alle borgere, at vi tager deres forventninger til os meget alvorligt. Og hvis danskernes håb skal blive til reel tillid, kræver det, at de oplever forandringer, der kan mærkes og måles - ikke om lang tid, men nu. Og derfor har vi sat klare mål for håndgribelige, mærkbare forandringer, som skal gøres til virkelighed i den her regeringsperiode: Mindre CO₂-udledning, mere natur, renere luft, mere genbrug, øget trivsel blandt børn og unge, færre i fattigdom, øget ligestilling, flere i job, flere succesfulde iværksættere, mere lige muligheder på tværs af landet, flere minoriteter, som føler sig som en del af fællesskabet. Og de mål og en række andre helt konkrete mål har vi sat, og vi vil ikke vente med at forfølge dem. Vi vil i gang med det samme.

Bliver det svært at nå? Altså, ambitionsniveauet hos Socialdemo-kraterne i deres finanslovsudspil er til at overse, men så må vi andre jo være så meget desto mere ambitiøse, for borgerne kan ikke spises af med taktik og polemik. Og derfor glæder vi os til at komme videre med finanslovsforhandlingerne, for danskerne skal ikke opleve, at vi bruger den første halvdel af den her regeringsperiode på først at tage os mod til at levere den forandring. Det går ikke. Klimaet kræver handling nu, uddannelserne er blevet udsultet længe nok, og forældrene, der er gået på gaden for flere pædagoger, skal vide, at vi har hørt dem. Integrationen skal i fokus igen, kulturen skal have en håndsrækning, og finansloven er et redskab til at gøre håb til handling. Og derfor skal forandringen sættes i gang med den her finanslov.

Vi er også forpligtet til at sikre en ansvarlig økonomi, og selv om det jo lige nu går godt i dansk økonomi, er der mange ting rundt om os, som skaber usikkerhed. Og det bliver – det ved vi fra tidligere – vores børn, og det bliver de udsatte, der betaler prisen, hvis ikke vi er rustet til at klare en nedgang i verdensøkonomien, eller hvis vi presser økonomien til det yderste.

Kl. 13:53

Derfor er det altså også en bunden opgave for os at føre en ansvarlig økonomisk politik, hvor vi også tager hånd om, at vores virksomheder kan få de kvalificerede medarbejdere, de har brug for, og at betingelserne for at drive virksomhed er gode. Og det er jo forudsætningen for, at virksomhederne kan blomstre og de kan være aktive medspillere i Danmarks videre udvikling i den grønne omstilling. Med vores finanslovsforslag viser vi, at håndgribelige og mærkbare forandringer kan skabes allerede nu; vi behøver ikke at vente.

Det er klart, at vores tids største udfordring er klimaforandringerne: poler, der smelter; temperaturer, der slår rekorder. Og det er derfor, at vi siger nu, når vi siger grøn. Finansloven skal bruges til at gøre bil og fly grønnere nu. Og luften skal være renere nu. Derfor har vi et skib ladet med grønne forslag. Vi vil investere 3,5 mia. kr. i grønne initiativer, bl.a. i udtagning af sårbar landbrugsjord, fremtidssikring af elbiler, grønne firmabiler, penge til skov, vilde naturreservater. De grønne forslag i vores finanslov skal kunne måles på CO₂-

reduktionen. Der leveres 4,5 mio. t i 2030 med det her finanslovsforslag, hvilket altså bringer Danmark fremad mod målet om 70 pct.s CO₂-reduktion – 7 pct. af de 19 pct., vi mangler. Vi kan, hvis vi vil. Og vi *skal* nå det mål, der er ikke noget alternativ.

Der er lige nu en historisk opbakning til den grønne omstilling. Det er drevet af særlig de unge; med livsbekræftende energi insisterer de på grøn omstilling. Det skal vi fastholde ved at handle på det håb om renere luft, vand og mad, mere natur og bedre liv for mennesker. Det er også nye muligheder for dansk erhvervsliv. Den grønne omstilling er også chancen for et friere og et stærkere Danmark. Vi er allerede ombejlet ved at have sat så ambitiøst et mål, som både erhvervsliv og pensionskasser bakker op om. Det er fremragende, det skal til, og vi kan gøre det sammen – endda sammen her i Folketinget.

Men det skal også være børnenes og de unges tur med den her finanslov. Væk med den tossede symbolpolitik og ind med fokus på det vigtigste: næste generation. Politik er prioritering, og vi er på børnenes side, fordi vi alt for længe har savet i den gren, som vores fremtid hviler på – med udsultede uddannelser, med mindre forskning, med pressede pædagoger og lærere og stressede og oversete børn og unge. Og det skal vi rette op på nu – med en saltvandsindsprøjtning på 1 mia. kr. til folkeskolen, 500 mio. kr. til minimumsnormeringer næste år og 1 mia. kr. året efter og ikke bare et stop for omprioriteringsbidraget på ungdomsuddannelserne; vi vil geninvestere 230 mio. kr. i sektoren i år, så vi kan hjælpe der, hvor de har det rigtig svært. For vores børn og unge fortjener nærvær, flere og bedre uddannede pædagoger, mere tid til lærerne, ungdomsuddannelser i hele landet.

Så har vi prioriteret forskningen med en ny milliard, for det er ikke nok bare at grønvaske midler, som i forvejen er afsat; der skal flere penge til. Det kræver prioritering at handle. Vi prioriterer langt højere ambitioner for den grønne omstilling og for vores børn og unge, for et rigt kulturliv og for muligheder i hele Danmark. Det kræver penge, men det kræver også mennesker, og vi kommer jo ikke langt med penge, hvis det, der i virkeligheden mangler, er ledige hænder.

Derfor er det så afgørende, at vores økonomiske politik bidrager til, at der kommer flere ud på arbejdsmarkedet, og at danske virksomheder får bedre muligheder for at rekruttere internationalt, når de har brug for det. Med vores finanslovsforslag øger vi arbejdsudbuddet med omkring 2.000 personer. Det gør vi jo bl.a. ved at droppe seniorjobordningen, som trækker seniorer ud af det almindelige arbejdsmarked; ved at give folkepensionister fuld modregning, så de kan arbejde så meget og så længe, de vil, uden at blive trukket i folkepension; ved at fordoble jobfradraget og øge beskæftigelsesfradraget, så vi letter skatten på arbejde, særlig i bunden; og ved at fremme iværksætteri og give virksomhederne et større forskningsfradrag, så vi får mange flere nye ideer og løsninger.

For vi har travlt. Vi vil ikke blot forvalte magten. Det spirende håb, der er skabt derude med valget, er skrøbeligt, og hvis vi svigter det en gang til, så skal vi ikke se langt ud over Danmarks grænser for at se, hvad konsekvensen kan blive. Grøn betyder nu, det er vores børn og unges tur, integrationen skal fremad, kulturen skal have en hånd, ligestillingskampen er slet ikke overstået – så lad os vise, at vi kan omsætte håb til handling her, så forældre kan lægge deres børn til at sove med en vished om, at der bliver handlet.

Kl. 13:58

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Og vi går nu i gang med de korte bemærkninger, og den første er fra hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 13:58

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det, og tak til fru Sofie Carsten Nielsen for talen. Jeg tror, at den radikale partiformand, Morten Østergaard, har udtalt, at den her finanslov skal være den grønneste i danmarkshistorien, og derfor tænker jeg, om Sofie Carsten Nielsen kunne give sine bemærkninger til, om det så også efter Det Radikale Venstres mening er udtryk for den grønneste finanslovsforslag.

Kl. 13:59

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:59

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Ja, De Radikales finanslovsforslag er det grønneste finanslovsforslag i danmarkshistorien. Det tror jeg at jeg kan skrive under på. 7 procentpoint. Det socialdemokratiske finanslovsforslag derimod er ikke nået så langt på den reduktion, så det har vi tænkt os i den grad at hjælpe dem med.

Kl. 13:59

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 13:59

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Et andet tema, som jo også Det Radikale Venstre har interesseret sig for, er hele spørgsmålet om generationsskiftebeskatning og hele den diskussion, der har været, og jeg ved også, at fru Sofie Carsten Nielsen deltog i en debat her for nylig hos Dansk Industri, tror jeg, det var. Hvad er De Radikales synspunkt i forhold til det finanslovsforslag, der nu er lagt på bordet, og deler fru Sofie Carsten Nielsen nogle af de bekymringer, som en lang række virksomheder og organisationer giver udtryk for?

Kl. 14:00

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:00

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for spørgsmålet. Ja, vi deler faktisk bekymringerne, og vi må nok erkende, at fejlen skete tilbage i 2015, da vi selv sad i regering. Det handler for os i langt højere grad end procentsatsen om, hvordan man fastsætter en virksomheds værdi. Det skal være gennemskueligt, der skal være klarhed over det, og virksomhederne skal kunne regne med det. Derfor er vi nødt til at finde en ordentlig model, og jeg håber virkelig, at Venstre vil være med til det, for så vil vi også kunne skabe kontinuitet og noget, virksomhederne vil kunne regne med det

Kl. 14:00

Fierde næstformand (Trine Torp):

Tak. Den næste for en kort bemærkning er hr. René Christensen.

Kl. 14:00

René Christensen (DF):

Det er altid interessant, når det er De Radikale, der er på talerstolen. Når man har en socialdemokratisk ledet regering, plejer De Radikale jo at kunne styre tingene med forholdsvis hård hånd. Mit første spørgsmål handler om koblingsprocenten på privat- og friskoler og De Radikales holdning til det, for i finanslovsforslaget ligger der den her markante beskæring på 5 pct. Har De Radikale det med som et krav, at det skal der ikke være? For konsekvensen vil selvfølgelig

være, at en del af de her privat- og friskoler, som ligger i landdistrikterne, vil få nogle økonomiske udfordringer. Så mit spørgsmål er: Hvordan forholder De Radikale sig til det?

Kl. 14:01

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:01

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det bliver ikke med radikale stemmer, at der bliver stemt for at sænke koblingsprocenten for friskolerne i Danmark. Vi går meget ind for den skolemodel, vi har. Vi vil gerne være med til at se på, om og hvordan friskolerne kan tage et større socialt ansvar de steder, hvor det ikke sker, men vi har overhovedet ingen planer om at lægge stemmer til at sænke koblingsprocenten.

Kl. 14:0

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. René Christensen.

Kl. 14:01

René Christensen (DF):

Tak for det. Det var glædeligt. Så til noget, der måske er knap så glædeligt, i hvert fald set fra Dansk Folkepartis side: Det er jo sådan, at der bliver holdt svømmekonkurrencer og andet nede omkring øen Lindholm, og det er også sådan, at regeringen har besluttet, at der ikke skal være et udrejsecenter dér. Så vil jeg gerne spørge De Radikale: Hvor skal det udrejsecenter så være henne? Vi står jo stadig væk med den udfordring, at de her omkring 75 personer på tålt ophold skal være et eller andet sted. I dag render de jo frit rundt i Danmark, og det går jeg heller ikke ud fra at De Radikale ønsker.

Kl. 14:02

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:02

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det er et godt spørgsmål. Tak for det. Vi er utrolig glade for, at den ekstremt dyre løsning, som Lindholm er, er blevet aflyst. Vi har selv fremlagt et forslag om, at den gruppe, som ordføreren taler om, f.eks. kunne være på Sjælsmark, når nu børnene og familierne kommer ud derfra, men det er jo regeringen, der skal komme med en model for det.

Kl. 14:02

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Den næste for en kort bemærkning er fru Signe Munk. Kl. 14:0:

Signe Munk (SF):

Tak for en god ordførertale, og tak for et godt og insisterende blik for den grønne omstilling. I SF er vi jo lige så optaget som De Radikale af, at vi skal have klimahandling nu. Vi er også optaget af, at det sker med en social balance i behold. Og derfor kunne jeg godt tænke mig at høre ordførerens bevæggrunde for at have fjernet den grønne check i det finanslovsudspil, jeg i hvert fald er bekendt med, fra De Radikale.

Kl. 14:03

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:03

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det er korrekt. Vi foreslår at fjerne den grønne check og så kompensere alle dem, som er pensionister eller på førtidspension, fuldt ud. Vi foreslår at fjerne den grønne check, fordi den blev indført for at kompensere for nogle elafgifter, som jo siden er blevet sænket. Derudover foreslår vi at sænke elafgiften yderligere i vores finanslovsforslag, sådan at det faktisk bliver billigere for en almindelig LO-familie

Kl. 14:03

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Fru Signe Munk.

Kl. 14:03

Signe Munk (SF):

Ifølge tallene fra AE vil det være en betydelig omkostning for 50 pct. af dem med de laveste indkomster i Danmark. Er De Radikale ikke bekymret for, at man, når man laver sådan et tiltag, kan ende med at give regningen for den her grønne omstilling til dem, der har mindst i samfundet, i stedet for at give den til dem, vi jo faktisk ved har det største CO₂-aftryk, altså dem med de største indkomster i Danmark?

Kl. 14:04

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

K1 14:04

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jamen vi har også masser af CO₂-nedbringende forslag, som virksomheder skal bære ansvaret for, og alle mulige andre, også for dem med de højeste indkomster. Så de forslag er her skam også. Når vi foreslår at afskaffe den grønne check her – og i øvrigt jo kompenserer nogle af dem med de laveste indtægter, pensionister og førtidspensionister, fuldt ud – så er det, fordi vi vil have færre af den slags forskellige ordninger. Vores bud er at sænke elafgiften endnu mere, så det reelt bliver billigere – også for en almindelig LO-familie.

K1 14:05

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Den næste for en kort bemærkning er fru Mai Villadsen.

Kl. 14:05

Mai Villadsen (EL):

Tak for det. Jeg vil også kvittere for en rigtig fin tale og et finanslovsudspil med rigtig store grønne ambitioner. Jeg kunne godt tænke mig at spørge ind til naturen, for det er jo ikke kun klimaet, der er i krise, det er også vores natur. Og jeg kan jo se, at De Radikale også skriver noget om naturen i deres finanslovsudspil. Jeg er glad for, at man prioriterer at lave en naturnationalpark, den i Gribskov, som man foreslår. Det var et forslag, som Enhedslisten fremsatte i 2015, som der ikke var opbakning til, så det støtter vi fuldt op om.

Men mener Radikale virkelig – med tanke på ordene: at det jo haster – at det er nok med en naturnationalpark om året? Skal vi ikke gå meget hurtigere frem, for naturen er jo også i krise?

Kl. 14:05

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:06

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jamen vi er glade for også at kunne overtage god politik, når den er udviklet. Al ære skal lyde herfra til dem, som får gode ideer, også om naturparker. Jo, vi arbejder også gerne endnu hurtigere. Det er så vores bud på, hvordan man kunne indfase en sådan plan med at få ti nationalparker i løbet af 10 år – det er alligevel hurtigt. Men alle gode forslag i den retning er velkomne. Vi vil gerne arbejde sammen med Enhedslisten om at få Socialdemokratiet til at lytte lidt mere til det, end der lige var plads til i deres eget finanslovsudspil.

Kl. 14:06

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Fru Mai Villadsen.

Kl. 14:06

Mai Villadsen (EL):

Tak. Vi foreslår jo 15 naturnationalparker på 4 år, så vi har meget travlt lige på den front. Men noget andet, jeg også gerne spørge til i den her kategori, handler om havet, for det står ikke nævnt i finanslovsudspillet. Det er jo også en del af naturen, men noget af det, som vi sjældent ser eller bider så meget mærke i. Men havet og havnaturen er også i krise. Er det noget, som De Radikale ønsker at prioritere, også ved finanslovsforhandlingerne?

Kl. 14:07

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:07

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Vi lytter også gerne der til gode forslag på natur- og havmiljøområdet. Det ved jeg at både vores naturordfører og klimaordfører er meget optaget af - så ja, gerne.

Kl. 14:07

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Så er det hr. Rasmus Jarlov for en kort bemærkning.

Kl. 14:07

Rasmus Jarlov (KF):

Tak for en fin tale. Jeg har med stor interesse læst De Radikales finanslovsudspil, og jeg vil godt spørge lidt til de skattestigninger, som Radikale foreslår. Der er nogle af dem, der isoleret set giver meget god mening – nogle grønne afgifter, som vi måske også godt kunne støtte – men det, der bekymrer mig lidt, er, at summen af alle de skatte- og afgiftsstigninger, som er med i Radikales forslag, får jeg til at være ca. 3,8 mia. kr. Så er der nogle skattelettelser, bl.a. et beskæftigelsesfradrag på ca. 2,5 mia. kr.

Men bundlinjen er altså, at De Radikale går ud og foreslår, at skatterne skal stige i Danmark. Man foreslår flere skattestigninger, end man foreslår skattelettelser. Og så er mit spørgsmål: Hvornår er Radikale blevet et parti, som kæmper for, at skatten skal være højere i Danmark, altså højere end det, Socialdemokratiet har spillet ud med?

Vi anser jo normalt Radikale for at være dem, der skal sikre, at der føres en ansvarlig politik i rød blok, og at der bliver holdt lidt igen med pengene.

Kl. 14:08

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:08

$\textbf{Sofie Carsten Nielsen} \ (RV):$

Jeg er glad for, at hr. Rasmus Jarlov også har bemærket, at vi letter skatten på arbejde. For os i Radikale Venstre er det fuldstændig afgørende, at vi forsøger at få skatten ned på det, vi gerne vil have mere af; til gengæld er vi ikke tilbageholdende med at sætte skatten op på det, vi gerne vil have mindre af. Og vi vil gerne have mindre

CO₂-udledning og mindre forurening, og derfor betragter vi faktisk grønne afgifter i et måske lidt bredere perspektiv; men jeg er glad for at høre hr. Rasmus Jarlovs mulige opbakning til nogle af de grønne afgifter som en reel grøn omstilling i sig selv. Vi er nødt til at få gennemført den forandring, og alle de grønne afgifter, vi har foreslået her, er med til at nedbringe CO₂ fra næste år.

Kl. 14:09

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 14:09

Rasmus Jarlov (KF):

Tak, men det var overhovedet ikke svar på mit spørgsmål, for jeg spørger, hvornår Radikale er blevet et parti, som arbejder for, at skatterne skal stige, når man foreslår flere skatte- og afgiftsstigninger, end man foreslår lettelser. Vi har ikke længere noget bolværk i rød blok mod en uansvarlig økonomisk politik, hvis Radikale også er et parti, der arbejder for at trække Socialdemokratiet til venstre og for, at der skal være flere skatter, end Socialdemokratiet selv foreslår. Hvor er så ansvarligheden henne i rød blok? Der er rigtig mange, der har stemt på Radikale, fordi de troede, at Radikale ville være med til at sikre, at der blev holdt igen med pengene.

Kl. 14:09

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:09

Sofie Carsten Nielsen (RV):

De kan være helt rolige, fordi vi fører en økonomisk ansvarlig politik, og det kommer vi altid til at være garanten for. Men jeg tror simpelt hen, at hr. Rasmus Jarlov og jeg ser forskelligt på det. Vi vil gerne lette skatten på arbejde, og det gør vi, og vores finanslovsforslag viser, at man både kan have tårnhøje grønne ambitioner og ambitioner for uddannelse og børn og lette skatten på arbejde samtidig, fordi det er vigtigere der, hvor folk yder en indsats, men der, hvor der skal omstilles og ændres adfærd, er det jo penge, der nu er her, men forhåbentlig ikke er der på sigt, fordi vi skal ændre adfærd.

Kl. 14:10

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Den næste for en kort bemærkning er hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 14:10

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak for det. Radikale Venstre ønsker at afskaffe boligjobordningen og bruge pengene på mere offentligt forbrug. Den radikale skatteordfører, fru Kathrine Olldag, kaldte det en dag et velhaverfradrag, som man nu vil fjerne, og der bliver jeg altså lige nødt til her at give ordføreren et opkald ude fra virkeligheden. For en af de ting, som Radikale ude i kommunerne f.eks. har været med til at beslutte, er det, der hedder kloakseparering, altså, at man pålægger boligejere at kloakseparere på deres grund. Det er dyrt, det er frygtelig dyrt, det kan let koste 50.000 kr. for den enkelte boligejer. Det er noget, der især rammer børnefamilier, som lige er flyttet ud i deres hus. Da jeg sad i Aarhus Byråd, fik jeg personligt mails fra familier, som havde problemer med at skulle løfte den her regning, og der var boligjobordningen en af de redningskranse, som de havde, for at kunne få råd til at betale den her regning. Jeg ved godt, man letter skatten på arbejde, men det er ikke tilnærmelsesvis nok til at kunne dække de her regninger. Så hvad er Radikales svar til de børnefamilier, som står med store regninger i de kommende år, som skal løftes, på det her område?

Kl. 14:11 Kl. 14:14

Fierde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:11

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det er interessant, at en ordfører herfra støtter et offentligt tilskud i en tid med ret velstående økonomi og mangel på arbejdskraft. Men det, vi gør, gør vi med helt, helt åbne øjne: Vi vil gerne afskaffe det her fradrag nu; vi var selv med til at indføre det i en krisetid, fordi det er et kriseredskab. Danmark er ikke mere i krise nu. Og det her betyder jo, at vi kan skubbe til en overophedning på arbejdsmarkedet, og vi synes, at de penge kan bruges langt, langt bedre og bl.a. på at lette skatten på arbejde.

Kl. 14:12

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 14:12

Lars Boje Mathiesen (NB):

Det er jo meget fint, men det var ikke lige svaret på, hvad svaret er til de boligejere, de børnefamilier, som lige er flyttet ind i deres huse, og som nu kan forvente en regning på 50.000 kr., som den her ordning var med til at løfte en del af. Hvad er svaret til dem nu?

Kl. 14:12

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:12

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jamen enhver, der køber et hus, skal selvfølgelig gøre sig klart, hvad det er for nogle udgifter, man har hertil. Vi har en lang række initiativer, der vil gøre det lettere også at være børnefamilie i Danmark, og det er klart, at så vil den her ordning jo blive afskaffet, og så får man ikke tilskud til det. Til gengæld kan man se frem til en lang række bedre vilkår for ens børn i daginstitutionerne, på skolen og ungdomsuddannelserne, når de engang måske skal videreuddannes eller på en erhvervsuddannelse i det hele taget. Det er jo en prioritering, en helt almindelig politisk prioritering.

Kl. 14:13

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Så er det hr. Ole Birk Olesen for en kort bemærkning.

Kl. 14:13

Ole Birk Olesen (LA):

Tak for det. Al debat bliver jo bedst, hvis man taler det samme sprog og ikke overdriver, men holder sig på et sagligt spor. Derfor ærgrer det mig, at fru Sofie Carsten Nielsen taler om fattige børn i Danmark. Det børnetilskud, som Radikale har været med til at aftale skal indføres for at kompensere familier under kontanthjælpsloftet, er jo ikke rettet mod fattige familier. Altså, en enlig forælder, som lever med et kontanthjælpsloft, og som har et barn, har penge til rådighed, nemlig 15.100 kr. om måneden efter skat. Det er jo ikke fattigdom. Så hvorfor er det, at den radikale ordfører, fru Sofie Carsten Nielsen, insisterer på at lyde som et ekko af Enhedslisten i sådan en sag, hvor hun med sin radikale baggrund godt kunne være mere saglig?

Kl. 14:14

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg er lige ved at sige »spejl« til hr. Ole Birk Olesen. Man er nødt til også selv at være der, hvor familierne har det allersværest. Jeg synes egentlig, at den nyvalgte formand for hr. Ole Birk Olesens parti i åbningsdebatten havde nogle rigtig, rigtig fine og nuancerede refleksioner over, at det er andet end penge, der skal til, for at vi får børnefamilier med i fællesskabet. Børnefamilier har det rigtig, rigtig svært i Danmark. Det er jeg enig med hr. Ole Birk Olesens formand i.

Men jeg er ikke enig i, at vi ikke har fattigdom i Danmark. Vi har en fattigdomsgrænse. Det er ikke en, som regeringen endnu har villet være med til at definere, men den findes. Og der er børn og familier i Danmark, der har det helt usandsynligt svært, fordi der blev skåret så hårdt ned på deres ydelser, at de ikke kan være med til helt, helt basale ting.

Kl. 14:15

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 14:15

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg er fuldstændig enig med min leder, hr. Alex Vanopslagh, i, at det primære problem i de familier, vi taler om her, ikke er mangel på penge, men mangel på evne til at organisere familielivet på en fornuftig måde. Og så er spørgsmålet bare: Hvorfor skal vi ikke tale om det i stedet for at påstå, at de familier er fattige? Nu vil jeg stille spørgsmålet helt konkret til fru Sofie Carsten Nielsen, så hun ikke igen kan svare udenom: Er 15.100 kr. til en enlig forælder med et barn under kontanthælpsloftet fattigdom ifølge fru Sofie Carsten Nielsen? Og hvis det ikke er fattigdom, hvorfor bliver fru Sofie Carsten Nielsen så ved med at omtalte det som fattigdom?

Kl. 14:16

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:16

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Fordi det handler om, hvad man relativt har med at gøre, og om, hvilke udgifter der er. Det må hr. Ole Birk Olesen da være enig i. Der er børn og familier, der ikke har adgang til helt basale ting i Danmark, som ikke kan deltage i fællesskabet, og som ikke engang kan få tøj og mad. Det har vi set i en lang række undersøgelser. Det bekymrer mig. Det betyder jo ikke, at vi ikke også skal diskutere, hvad det er for nogle andre problemer, de her familier har; hvordan vi hjælper dem ind i fællesskabet, og hvad vi kan gøre for, at de i langt højere grad kan tage vare på sig selv? For det er da det, der er målet.

Kl. 14:17

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det fru Aaja Chemnitz Larsen for en kort bemærkning. Kl. 14:17

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Også tak for en god tale herfra, og tak for et godt samarbejde. Vi har også læst Radikale Venstres finanslovsudspil. Noget af det, der bliver peget på, er bl.a., at man styrker indsatsen på det udenrigspolitiske område og fokuserer på det grønne diplomati, men også på Arktis. Det synes vi jo er rigtig interessant, for der er ingen tvivl om, at den opmærksomhed, der er kommet på Grønland bare de seneste par år, jo virkelig har tegnet et billede af, at vi er nødt til at styrke indsatsen. Så det kunne være interessant at få lidt flere ord på, hvad man helt konkret tænker det kunne være.

Kl. 14:17

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:17

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for spørgsmålet. Som fru Aaja Chemnitz Larsen vil vide, har vi også en arktisordfører i Radikale Venstre i hr. Martin Lidegaard, og vi har netop Arktis med i vores finanslovsudspil, godt nok ikke med udgifter, der skal prioriteres eller bruges i år, men faktisk med initiativer, vi ønsker at vi beslutter i år inden for den ramme, den tillægsbevilling på 1,5 mia. kr., der er afsat i forsvarsforliget. For det er enormt vigtigt at få truffet nogle af de beslutninger nu, så man kan se, hvad vi har med at gøre.

Nogle af prioriteterne er jo bl.a. at få afsat penge til sammenhængende it. Det handler om beredskabet og den civile kommunikation, sådan set også om geopolitisk overvågning ved Arktis og så det her er forskningsskib, som DTU, Danmarks Tekniske Universitet, har, og som er afsindig vigtigt, også for Danmark. Så det er to af vores konkrete prioriteter i år, men helt generelt en opprioritering af indsatsen omkring Arktis.

Kl. 14:18

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Fru Aaja Chemnitz Larsen.

Kl. 14:18

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak for svaret. Noget andet, som Radikale peger på i sit finanslovsforslag, er jo det udenrigspolitiske område. Man kan jo sige, at det er et udenrigspolitisk system, som er blevet udsultet, i hvert fald udfordret de seneste par år. Så at styrke den diplomatiske indsats, også når det gælder Arktis, ser vi i hvert fald i høj grad et behov for herfra.

Kl. 14:19

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:19

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jamen tak for støtten. Det er rigtigt. Vi har også afsat 75 mio. kr. til at styrke den danske udenrigstjeneste og grønt diplomati, som jo også vil være en mulighed for at bringe forståelse og viden om Arktis – for det trænger der til – ud i verden. Det er meget, meget tiltrængt i en udenrigstjeneste, som ikke bare har været skåret til benet, men også helt ind i det. For det er i Danmarks interesse, at vi varetager, ja, vores interesser ude i verden.

Kl. 14:19

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Den næste for en kort bemærkning er fru Louise Schack Elholm.

Kl. 14:19

Louise Schack Elholm (V):

Tak for talen. Jeg tror, det var en tale, der ikke kun gav udtryk for folkets håb i De Radikales øjne, men også for De Radikales håb, og det skal man selvfølgelig have lov til.

Men jeg vil sådan set spørge ind til noget rent konkret om, hvad det er, vi ser resultatmæssigt. Vi har jo før valget indgået en aftale om en seniorpension – en seniorpension, som skulle sikre en bedre mulighed for at komme på pension tidligere, hvis man er nedslidt. Det er mit indtryk, at De Radikale som en del af forståelsespapiret fik Socialdemokraterne til at acceptere den her alderspension. Men jeg har så forstået, at nu har den socialdemokratiske regering valgt at

fjerne pengene til at finansiere den her seniorpension. Derfor vil jeg gerne høre De Radikale om, hvad De Radikale siger til den handling fra den socialdemokratiske regerings side.

K1 14:20

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:20

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det er rigtigt, man kan jo altid sådan spekulere lidt over, hvordan det lige var, pengene var afsat, og så røg de ned i kassen igen og sådan noget. Det er set før. Til gengæld regner jeg med, at også Socialdemokratiet bakker op om den her seniorpensionsaftale, og dermed skal vi selvfølgelig nok finde pengene til det. Det er vi jo alle sammen forpligtet til.

Kl. 14:21

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Fru Louise Schack Elholm.

Kl. 14:21

Louise Schack Elholm (V):

Tak. Som en del af seniorpensionsordningen aftalte vi, at pengene fra hybrid kernekapital skulle gå til seniorpension. Det er forsvundet ud af genfremsættelsen af lovforslaget, at det skulle gå til seniorpension. Så hvis ikke man rent faktisk gør noget, er der ikke en finansiering til det. Vil De Radikale se det som en støtte til en seniorpensionsordning fra den socialdemokratiske regerings side, at man ikke mere har en finansiering til seniorpension?

Kl. 14:21

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:21

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Vi vil i Radikale Venstre sikre, at der sker en finansiering til seniorpensionsaftalen, så den kan blive til noget, og det skal ske så hurtigt som muligt.

Kl. 14:21

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Så er det fru Jette Gottlieb for en kort bemærkning.

Kl. 14:21

Jette Gottlieb (EL):

Tak for det. Se, nu har vi lige åbnet et nyt afsnit af metroen i København. Men åbningen fulgte jo i kølvandet på en stribe af sager, både om fuldstændig uansvarligt arbejdsmiljø, om massive brud på 11-timersreglen, om lodret svindel med lønsedler, hvor lønsedler dækker 60 timers arbejdsuger, men som registreres som 37 timers arbejdsuger, hvorved man kan konstatere, at både arbejdstidsregler og overenskomstmæssige mindstelønsaftaler og sådan noget ikke bliver overholdt. I Arbejdsretten er der idømt striber af bøder og efterbetalingskrav i milliardstørrelsen. Og så kommer spørgsmålet – for i lyset af den erfaring med et offentligt finansieret infrastrukturprojekt vil jeg spørge den radikale ordfører, om De Radikale vil være med til at afsætte midler på finansloven til at øge myndighedsindsatsen i forhold til social dumping.

Kl. 14:22

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:22

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Vi er åbne over for det og er generelt optaget af at bekæmpe social dumping. Så gode forslag i den retning, som vi kan blive enige om, er vi åbne over for. Det har vi været tidligere, og vi har tidligere sammen med Enhedslisten og Socialdemokraterne og SF og andre afsat penge til det og var jo også kede af, at den indsats blev nedprioriteret tidligere. Så vi vil meget gerne – nu har jeg ikke set det konkret – være med til at se på, hvordan vi kan styrke indsatsen.

Kl. 14:23

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Fru Jette Gottlieb.

Kl. 14:23

Jette Gottlieb (EL):

Så vil jeg godt være en lille smule mere konkret, for det handler jo både om midler til selve myndighedskontrollen, f.eks. via RUT-registreret og via id-kort til de ansatte, men det handler jo altså også om øgede midler til både Arbejdstilsynet og Skattestyrelsen til det formål. Der må vi jo være opmærksomme på, at siden 2015 er bevillingerne faldet med 15 pct., til trods for at antallet af udenlandske arbejdere og udenlandske virksomheder i samme periode er steget med over 40 pct. Så spørgsmålet går på, om det ikke kun kan gå for langsomt.

Kl. 14:24

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:24

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Nu har Socialdemokraterne – må man jo give dem – faktisk fremsat forslag til at styrke skatteforvaltningen. Vi blev også tidligere, endda i den tidligere regeringsperiode, endelig enige om at styrke Arbejdstilsynet. Det tog lang tid, og jeg har også været beskæftigelsesordfører i den periode, så der skulle presses godt på. Men der kom jo noget der, og vi er åbne over for at se på, hvordan vi yderligere kan styrke det.

Kl. 14:24

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak, og så er det hr. Morten Dahlin for en kort bemærkning.

Kl. 14:24

Morten Dahlin (V):

Tak til ordføreren for en god tale. Jeg kunne godt tænke mig at spørge ordføreren lidt ind til det, som jeg tror ordføreren tidligere har udtrykt som den manglende økonomiske motor i regeringens finanslovsforslag. Hvordan ser ordføreren – i en tid med brexit, afmatning i Tyskland, Donald Trump i USA, der fører handelskrige over Atlanten konstant – på manglen på initiativer, der skal gøre Danmark rigere, der skal styrke beskæftigelsen, der skal være den økonomiske motor i Danmark? Hvordan ser ordføreren på manglen på det i regeringens finanslovsforslag?

Kl. 14:25

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:25

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Ja, det er korrekt, det har jeg udtrykt og er fortsat forundret over, at der ikke er flere ambitioner i Socialdemokraternes forslag. Men jeg vil henvise til Radikale Venstres forslag, som jo har en række initiativer. Et forhøjet investorfradrag, eller faktisk at fremrykke den aftale, vi endda også har lavet med ordførerens parti, et højere fradrag til forskning og udvikling til virksomhederne og et fordoblet jobfradrag, et øget beskæftigelsesfradrag, og altså initiativer i øvrigt, som jeg også håber ordføreren og ordførerens parti vil være med på: En indsats for at vi kan få adgang til yderligere arbejdskraft, fordi det, som jeg sagde, næsten er det allerallervigtigste for danske virksomheder nu, så vi netop kan undgå, at de pludselig står og mangler arbejdskraft, uanset egentlig om vi går ind i en overophedning eller der er de krisetegn udeomkring, som også ordføreren opridsede.

Kl. 14:26

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Morten Dahlin.

Kl. 14:26

Morten Dahlin (V):

Tak til ordføreren for svaret. Venstre er altid med på at diskutere, hvordan vi kan sikre kvalificeret arbejdskraft til vores virksomheder, både udenlandsk, men sådan set også dansk arbejdskraft. Det er der i øvrigt også mangel på initiativer til i regeringens finanslovsforslag. Nu nævnte ordføreren jo en række ting, bl.a. nogle fradragsmuligheder for virksomheder og mindre skat på investering. Hvilke af de initiativer vil Det Radikale Venstre kræve i forhandlingerne med regeringen kommer med, før ordførerens parti støtter et finanslovsforslag?

Kl. 14:26

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:26

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Ja, det er jo altid det gode spørgsmål. Men vi vil gå ind med høje ambitioner på det hele og håbe, at der er andre, der lytter. Jo flere der kommer os til hjælp, jo stærke bliver vi, og derfor håber jeg, at ordførerens parti fortsat vil bakke op, for vi *har* brug for de her ting, og vi *har* brug for adgang til arbejdskraft. Og det er en del af vores aftale og forståelse med Socialdemokratiet, at der skal være yderligere adgang til arbejdskraft, så det regner vi selvfølgelig med at opnå.

Kl. 14:27

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak til fru Sofie Carsten Nielsen. Og den næste ordfører på talerstolen er fru Lisbeth Bech Poulsen fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 14:28

(Ordfører)

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Danskerne gav i juni i år det danske Folketing en klar opgave, nemlig at det var tid til politisk forandring. Og den ordre fulgte Socialdemokratiet, SF, Radikale Venstre og Enhedslisten, da vi udarbejdede et forståelsespapir, der skal vise vejen for de næste 4 år, nemlig bedre velfærd og et klima, der giver os en klode at bo på. Det er områder, som efter mange års svigt kræver handling; det er områder, der først og fremmest handler om at give vores børn en fremtid, om at sikre deres opvækst i trygge institutioner og en fremtid fri for de voldsomme belastninger, som klimaforandringer påfører deres verden. Sporene er således lagt til forbedringer af velfærden, en historisk grøn omstilling og et mere retfærdigt Danmark.

Med forståelsespapiret lavede vi fire partier nok verdens mest ambitiøse klimamålsætning, og jeg tror, at det måske stadig væk ikke helt er gået op for alle, hvor ambitiøst det er, og hvor meget det kræver – hvor meget det kræver fra dag et, hvor meget det kræver af den allerførste finanslov. Så det her finanslovsforslag, som vi diskuterer nu, skal være børnenes, både direkte i form af en opprioritering af hele børneområdet, men også ved at sikre, at den verden, som vi giver videre til dem, er beboelig.

Vi i SF går ind til forhandlingerne med fire hovedforslag, nemlig minimumsnormeringer, klimahandling nu, en socialpulje og et løft af folkeskolen og uddannelserne. Udgangspunktet for vores finanslovsforslag – som man, hvis man er interesseret, kan læse på SF.dk – er, at der er afsat penge til som minimum at opretholde det nuværende velfærdsniveau, men hvor vi selvfølgelig også ønsker et yderligere løft. Det strander nogle gange lidt i en teknisk diskussion omkring det demografiske træk – den har vi haft i flere år.

Men det er jo ikke ligegyldigt. Vi får flere ældre, vi får flere børn, og derfor diskuterer vi år efter år, om pengene også følger med. Faktum er bare, at det har de ikke gjort de senere år. Den borgerlige regering har konsekvent underfinansieret velfærden, og det er den kæmpeopgave, vi og regeringen nu står med – ikke bare at sikre, at der er penge nok til flere børn og flere ældre, men også at give det løft, der skal til, for at vi kan få det velfærdssamfund, som vi har lovet borgerne.

Vores finanslovsforslag er selvfølgelig 100 pct. finansieret. I SF fremlægger vi, uanset om vi er oppositionsparti eller støtteparti, et finanslovsforslag. Vi ønsker at betale for løftet af velfærden og den grønne omstilling ved at finansiere 5,5 mia. kr. næste år, i 2020, og derudover foreslår vi en formueskat, som skal indføres fra 2021. Mange af de forslag, som SF bruger til at finansiere løftet af velfærden med, bidrager i sig selv til at reducere uligheden og forbedre klimaet.

Hvad betyder det så konkret, at den her finanslov skal være børnenes finanslov? Det betyder, at børn i Danmark skal kunne mærke et løft i daginstitutionerne, i folkeskolen og på deres uddannelser, men også på en lang række andre områder. F.eks. skal gratis psykologhjælp til unge give en tiltrængt udstrakt hånd til unge, der behøver hjælp til en bedre mental sundhed. Det er et område, vi har kæmpet for i mange år, både i vores ungdomsparti, ude i kommunerne og herinde, og det er heldigvis noget, der breder sig. Men det betyder også, at vi skal tage ambitiøse skridt for at videregive en natur, der ikke er forurenet, og et klima, hvor temperaturen ikke stiger. Vi arbejder hårdt for de her tiltag i finanslovsforhandlingerne både i år og i de kommende år.

Som sagt har vi fire hovedprioriteter til den kommmende finanslov: Minimumsnormeringer, klimahandling nu, en pulje til socialt udsatte, fordi vi jo har afskaffet satspuljen, og en genopretningsplan for hele uddannelsesområdet, som har lidt under omprioriteringsbidraget – de besparelser, som den tidligere regering indførte. Men lad mig bare bruge lidt tid på de to første.

Kl. 14:32

Når det er så vigtigt for SF med minimumsnormeringer, er det, fordi vi igennem længere tid har kunnet se – det har også været illustreret i flere tv-dokumentarer – at vores børn mange steder ikke har det godt. Vi afleverer dem i daginstitutioner i mange timer hver eneste dag for at få det samfund, som vi har skruet sammen, hvor mor og far i de fleste familier går på arbejde, til at hænge sammen. Den samfundskontrakt indebærer jo, at vi så vil have verdens bedste daginstitutioner med veluddannede pædagoger, hvor der er tid, ikke kun til at opbevare børnene, men til at sikre omsorg for dem. Det er fuldstændig afgørende for børns trivsel, at der er tid til dem, og det er der ikke mange steder.

Vi ser alt for mange pædagoger, der vender ryggen til deres fag, fordi de ikke kan se sig selv i spejlet i forhold til den opgave, som de skal løse. Her fra talerstolen hørte vi tidligere om overlægen på Rigshospitalets fødeafdeling, som også havde vendt sit arbejde ryggen, fordi han ikke længere kunne se sig selv i spejlet i forhold til de

arbejdsvilkår, som han blev budt, og som han selv måtte byde sine medarbejdere.

Det viser jo bare, at på trods af at vi har haft flere gode år efter en finanskrise, er vores velfærdssamfund blevet underfinansieret. Vi har på et tidspunkt haft mange flere pædagoger til vores børn, end vi har nu. Vi har på et tidspunkt haft mange flere sygeplejersker og læger med bedre tid til patienterne, end vi har nu. Der er simpelt hen sket et skred i vores velfærdssamfund, og vi har kunnet se – også tallene taler deres tydelige sprog – at den regning, der blev socialiseret og betalt af borgerne efter finanskrisen, er der ikke blevet rettet op på siden hen. Så det er et kæmpe efterslæb og en kæmpe opgave, der nu venter regeringen, og som vi som støtteparti vil hjælpe regeringen med at løfte. Det her drejer sig ikke bare om at opfylde det såkaldte demografiske træk. Det her drejer sig om at fylde de huller, der er blevet gravet, og de grøfter, der er blevet gravet, igennem mange år, og det er en gigantisk opgave.

Det er i hvert fald en opgave, som dem, der har mindst skyld i det her, ikke skal løfte, nemlig børnene, og når vi afleverer dem mange timer hver eneste dag, skal de også have ordentlige forhold, og det er derfor, at minimumsnormeringer er så afgørende for os i den her finanslov.

Lige så afgørende er det, at vi får ambitiøs klimahandling nu. Jeg må sige, at det er skuffende, at regeringen ikke kommer op med nye penge. Vi har lavet et forståelsespapir, som er fantastisk ambitiøst, og som er bedre, end jeg havde turde håbe på på det her område. Nogle gange er der nogle, der siger: Er det ikke ligegyldigt, hvad Danmark gør i det store globale billede; vi er så små i forhold til klima? Nej, det er ikke ligegyldigt. Når der er en lille svensk teenagepige, som lige pludselig kan blive et globalt forbillede, så viser det jo bare med al tydelighed, hvad lederskab kan betyde: at der er nogle, der viser vejen, og det kan et lille land lige så vel gøre som et stort land.

Danmark er heller ikke et foregangsland, når det kommer til CO₂-aftryk; fordi vi er så rige og forbruger så meget, er vi et af de lande i verden, der har det højeste CO₂-aftryk pr. indbygger. Så vi har også en gæld til resten af verden, vi skal betale nu med grønt lederskab. I SF mener vi, at der skal nye penge til. Det er rigtig godt, at midler bliver omprioriteret, f.eks. på forskningsområdet, men der skal nye penge til. Der skal nye penge til at udtage nogle af de mest sårbare jorder.

Min tid er ved at være gået, og derfor vil jeg springe lidt hen over nogle af vores finansieringsforslag, og jeg håber at få nogle borgerlige spørgsmål omkring det. Som en afslutning vil jeg så bare sige, at ligesom den her kommende finanslov skal være børnenes finanslov – der skal være flere pædagoger til vores unger; der skal være en mere ambitiøs klimaindsats – så skal den også varsle et opgør med den ulighedspolitik, vi har set blive ført gennem de senere år.

Danmark var for få år siden det mest lige land i OECD – det ved jeg godt at der er nogle der synes ikke er så fedt i sig selv, men det synes vi i SF – men det er vi ikke længere. Nu bliver vi overgået af Slovenien, af Tjekkiet, af Slovakiet og andre lande. Den her finanslov skal også være et opgør med den ulighedspolitik, der betyder, at der er over 64.000 børn, der vokser op i fattigdom, samtidig med at vi aldrig har haft flere millionærer, end vi har nu. Tak for ordet.

Kl. 14:38

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er en række spørgere, og den første er Venstres finansordfører, hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 14:38

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Jeg har et spørgsmål, som handler om et lidt andet emne, men som er gået igennem i ret mange af de samråd, jeg havde fornøjelsen af at være en del af i min tid som beskæftigelsesminister. Her slog Karsten Hønge fra SF jo gentagne gange fast, at kom der en anden regering, så skulle kontanthjælpsloftet afskaffes ved den førstkommende finanslov. I den periode, hvor vi havde de samråd, havde jeg også lejlighed til at spørge SF, om det så var noget, man mente, men det er ligesom udeladt af talen fra SF's finansordfører. Er det udtryk for, at man nu accepterer kontanthjælpsloftet?

Kl. 14:39

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:39

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Nej, det er det ikke på nogen måde. Da vi forhandlede forståelsespapiret, kendte vi jo godt Socialdemokraternes holdning til at få lavet den her ydelseskommission, og vi sagde, at det var fuldstændig afgørende, at det blev skrevet ind, at kontanthjælpsloftet bliver skrottet, at der blev givet en økonomisk håndsrækning til de familier, som ifølge Danmarks Statistik er blevet fattige på grund af den tidligere regerings kontanthjælpsloft. Derfor har vi sagt, at skulle det blive rykket i forhold til Socialdemokraternes ydelseskommission, så skulle der være en økonomisk håndsrækning, og der skulle stå, at kontanthjælpsloftet bliver skrottet.

Kl. 14:39

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren.

Kl. 14:40

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. For os, der ikke har været en del af de forhandlinger om det såkaldte forståelsespapir, er det jo meget godt at kunne blive lidt klogere på det her i Folketingssalen. Betyder det så, at SF har fået det krav igennem, at kontanthjælpsloftet bliver afviklet inden for den her valgperiode?

Kl. 14:40

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:40

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Ja, altså at kontanthjælpsloftet bliver afviklet? Ordføreren må godt nikke. Svaret er ja.

Kl. 14:40

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak for det. Den næste, der har ønsket ordet, er hr. René Christensen, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:40

René Christensen (DF):

Tak for det, og tak for ordførertalen. Det, man kan høre, og det var jeg heller ikke i tvivl om, var, at det også skulle handle om børnene, og det er vi sådan set også meget enige i i Dansk Folkeparti, nemlig at vi skal have nogle ordentlige daginstitutioner, og kvalitet i daginstitutioner handler selvfølgelig også om voksne, og det handler også om uddannelse, og hvad det egentlig er for et tilbud, vores børn får.

Men det, jeg gerne vil spørge om, er, at når SF siger, at man vil have minimumsnormeringer, er det jo den her BUPL-model, man går efter, og det har vi også hørt hernede i salen flere gange, og den koster over 3 mia. kr. om året. Så er spørgsmålet bare, hvor det egentlig er, man vil finde de penge henne. Det spørgsmål er jo i hvert fald interessant, hvis man skal bakke op om forslaget. Hvor ligger finansieringen?

Kl. 14:41

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:41

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Det er rigtigt, at det er BUPL-modellen med et tvist, kan man sige. Den model, som vi har lagt frem, som handler om maks tre børn pr. voksen i vuggestuer og maks seks børn pr. voksen i børnehaver, koster, når den er indfaset, 1,6 mia. kr. Det er, fordi vi har en lille smule anderledes model, end BUPL har, men normeringsdelen med tre og seks er den samme som BUPL's. De 1,6 mia. kr., det vil koste, er, når den er fuldt indfaset, og det vil sige, at når vi i videst muligt omfang har fået de pædagoger, som jeg sagde i min tale har vendt ryggen til deres fag, fordi de simpelt hen ikke synes, de kunne stå inde for det, tilbage i daginstitutionerne, men også fået uddannet mange flere, for det er jo ikke gjort med det andet alene, vil det koste 1,6 mia. kr., og det er det, som vi også har lovet i forståelsespapiret skal være indført allerallersenest i 2025.

Kl. 14:42

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren.

Kl. 14:42

René Christensen (DF):

Tak for det, og tak for svaret. Det var egentlig meget interessant. Det betyder altså, at det kun er en halv BUPL-model, altså kun det halve antal i forhold til det, som BUPL foreslår. Det er fair nok. De 1,6 mia. kr. er halvdelen af prisen i forhold til BUPL's model.

Det, man kan spørge om, er, om de her 1,6 mia. kr. bl.a. er dem, der ligger i råderummet i dag, eller hvor skal pengene tages fra fremadrettet? Det er jo ikke blot en 1-årig pulje, men formodentlig en pulje, der skal fortsætte fremadrettet.

Kl. 14:42

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:42

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Fordi der er et mismatch-problem, der betyder, at vi ikke kan få alle de her godt 2.000 ledige pædagoger ind allerede næste år, har vi sagt, at vi starter ud med at afsætte ½ mia. kr. stigende til 1 mia. kr. næste år, og i takt med at vi kan få folk tilbage til faget og få uddannet flere, skal der selvfølgelig også findes finansiering for de 1,6 mia. kr. Det er fuldstændig rigtigt. I vores forslag kan ordføreren se det mere udmøntet, men vi har et fuldt finansieret finanslovsforslag.

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak for det. Den næste, der ønsker at spørge ordføreren, er fru Sofie Carsten Nielsen, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 14:43

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. I Radikale Venstre og SF er vi jo enige om, at der skal flere penge til pædagoger, til børn, til skoler og til uddannelser – det har høj prioritet, også for SF. Jeg tror også, at vi er enige med SF om, at det ikke er nok med det beløb, der er at forhandle om i Social-demokratiets forslag. Kunne de ekstra penge komme fra en bankskat?

K1 14:44

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:44

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:46

Kl 14:46

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

De penge kan jo komme mange steder fra. I SF synes vi også, at sådan en bankskat – nu er der jo nogle lidt forskellige modeller – kunne være en rigtig god finansieringskilde. Men vi har andre ting med i vores finanslovsudspil, bl.a. kapitalbeskatning. Grunden til, at vi ikke har en bankskat med i vores finanslovsudspil, er, at vi til foråret skal forhandle en pensionsreform om tidligere tilbagetrækning, hvor vi vil bruge en bankskat til at finansiere det område – altså et såkaldt kryds.

Kl. 14:44

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 14:44

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Men nu er det jo noget, vi er enige om. Vil SF prioritere at lade de penge stå og vente, frem for at vi faktisk får løftet normeringerne og får flere pædagoger og lærere i skolen nu og her?

Kl. 14:45

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:45

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

En genopretning af hele vores uddannelsessystem og minimumsnormeringer er rigtig, rigtig vigtigt, og det har vi også finansieret krone til krone. Jeg har forstået på Radikale, at man ikke ønsker at have kapitalbeskatning, altså at lade renteindtægter og aktieudbytter blive beskattet med den samme topskattegrænse som lønindkomster. Den finansieringsdel ønsker man ikke i Radikale Venstre. Men det gør vi. Og vi synes også, at pensionsdelen er rigtig vigtig, og den skal jo også have noget finansiering.

Kl. 14:45

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Den næste, der ønsker ordet, er hr. Søren Egge Rasmussen fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 14:45

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak. Med finansloven skal vi jo gerne løse nogle problemer, og jeg synes, der er mange ting, vi bør løse hurtigt, også ud fra det forståelsespapir i regeringen, der indgået aftale om. Men der er også ting, der ikke står i regeringens forståelsespapir. Jeg synes, at vi har et problem med, at der er blevet bygget for få ungdomsboliger i nogle studiebyer i Danmark. Det er gået fint i Aalborg, hvor de har bygget sig ud af problemerne, men i det storkøbenhavnske område og i Aarhus mangler man fortsat at bygge boliger.

Nu hørte jeg, at ordføreren fremhævede, at man skulle løfte uddannelsesområdet. Der synes jeg, at det er vigtigt, at vi som politikere tager med, at det altså skal være en pakkeløsning, som går ud på, at man både skal have et godt studieforløb og en studieplads og også noget at bo i. Så jeg kunne godt tænke mig at høre, om SF under de her finanslovsforhandlinger vil være med til at kigge på, hvordan vi kan få styrket ungdomsboligbyggeriet, sådan at vi kan få flere kommuner til at prioritere at bygge almene ungdomsboliger, så det ikke er private bygherrer, der skal ud at lave noget dyrt byggeri til de un-

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak. Nu lægger jeg mærke til hr. Søren Egge Rasmussens understregning af, at vi skal hjælpe kommunerne. For det er jo en kommunal opgave, og som hr. Søren Egge Rasmussen så rigtigt siger, er der i Aalborg, hvor jeg selv har læst, nu et overskud af boliger. Det er måske et luksusproblem, men det gør jo så også, at priserne bliver holdt nede. Og hvorfor er der det? Det er, fordi kommunen har prioriteret at bygge studie- og ungdomsboliger højt. Nu bliver jeg måske uvenner med dem fra de andre store studiebyer, hvor man ikke har prioriteret det lige så højt, for det er også et spørgsmål om politisk vilje i nogle af de andre byer. Men der, hvor vi kan hjælpe herindefra, er jo i forhold til at sætte nogle rammer for, hvor stor en andel man, når man bygger, så må reservere til andre former for byggeri. Der fik vi jo, og jeg tror, det var sammen med DF, indført den her regel om, at 25 pct. af nybyggeri – jeg er ikke sikker på det præcise procenttal - skulle være socialt boligbyggeri. Ved hjælp af den slags krav kan vi jo godt hjælpe kommunerne.

ge, som su'en ikke rækker til, men så vi får bygget flere almene stu-

Kl. 14:47

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Søren Egge Rasmussen.

Kl. 14:47

Søren Egge Rasmussen (EL):

Der må jeg godt nok korrekse ordføreren. De 25 pct. almene boliger i nye byvækstområder var sådan set Enhedslistens fingeraftryk på en aftale under Thorningregeringen. Nu har vi så lavet et forståelsespapir sammen, hvor man hæver det til 33 pct., og så mangler vi bare, at regeringen udmønter det. Så er vi sådan set parat til, at der kan bygges mere. Jeg vil godt høre ordføreren, om ikke der kunne være nogle muligheder i, at der var en statslig medfinansiering af grundkapitalen. Vi har sådan set et forslag, som vi kan bringe ind til forhandlingsbordet hos finansministeren, hvor man reducerer skattefordelene ved forældrekøb og dermed finansierer, at der kan være en statslig medfinansiering til opførelse af flere ungdomsboliger. Vil SF være med til at kigge på det?

Kl. 14:48

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til spørgeren. Så er det ordføreren.

Kl. 14:48

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Enhedslisten skal selvfølgelig have den ros, der tilkommer Enhedslisten, i forhold til hvad der er blevet indgået af tidligere finanslovsaftaler. Det forslag, som hr. Søren Egge Rasmussen henviser til, er vi faktisk selv kommet med i SF, så det kan vi fuldt ud støtte op om, også fordi vi slår to fluer med et smæk. Den model, der er med forældrekøb i dag, er jo dybt, dybt asocial og usolidarisk og med til at puste ejendomspriserne op i de store byer, så det er vi fuldstændig enige i.

Kl. 14:49

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Den næste spørger er hr. Lars Boje Mathiesen fra Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 14:49

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak for det. Også i Nye Borgerlige ligger børnenes velfærd os på sinde. Og når vi nu kigger på det her med minimumsnormeringer, siger SF selv, at det koster omkring 1,6 mia. kr. fuldt indfaset. Hvis jeg så kigger på kommunernes budget, vil det koste under 0,7 pct. af kommunernes samlede budget at indføre minimumsnormeringer overalt. Så det vil sige, at der altså er rum i kommunernes økonomi til det her

Langt de fleste kommuner kører med et decentralt effektiviseringskrav på 0,5 eller 1 pct. Det kunne de bare fjerne, for så ville de reelt set have råd til at indføre de her minimumsnormeringer uden yderligere finansiering. Så pengene ligger altså ude i kommunerne. Men der er jo en grund til, at kommunerne mange steder, også med SF's billigelse, ikke har indført de her minimumsnormeringer.

Der er et andet punkt, man måske kunne være villig til at kigge på fra SF's side, men det kan jeg se at jeg kan nå at spørge om i næste omgang.

Kl. 14:50

Første næstformand (Karen Ellemann):

Det er korrekt. Ordføreren for besvarelse.

Kl. 14:50

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg synes, at hr. Lars Boje Mathiesen er rimelig nonchalant i forhold til kommunernes økonomi. Alene det faktum, at kommunerne jo står for en stor del af de velfærdsydelser, der er rettet mod børn og ældre – altså dér, hvor vi kan se det demografiske træk – betyder, at det har været underfinansieret igennem flere år; der er skåret ind til benet og faktisk ind til marven. Så der er ikke meget at rutte med.

Og så har vi jo også den anden regel om, at når vi pålægger nogle regler over for kommunerne, skal de duttes, de skal have betaling. Og derfor siger vi også fra SF's side, at hvis vi laver en regel herindefra, som den, vi ønsker om minimumsnormeringer, så skal pengene selvfølgelig også følge med til den opgave, som vi pålægger kommunerne.

Kl. 14:51

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Lars Boje Mathiesen. Værsgo.

Kl. 14:51

Lars Boje Mathiesen (NB):

Selvfølgelig er der ikke skåret ind til benet i kommunerne. Altså, alene Aarhus Kommune bruger over 100 mio. kr. på eksterne konsulenter hvert evig eneste år. Man holder f.eks. fødselsdag for bygninger, og det kan vi tage en lang diskussion om.

En anden måde, man kunne finde pengene på, er ved at kigge på det tidsrum, hvor pædagogerne er sammen med børnene. Det har været støt dalende igennem rigtig, rigtig mange år, og det har det, fordi man pålægger dem mere bureaukrati og mere administration. Hvis vi nu fjernede det og hævede tidsrummet, hvor pædagogerne var sammen med børnene ganske få procent – op til 5 pct. – ville man faktisk kunne finde, hvad der svarer til de her normeringer, også igennem en løsning, som ikke ville koste ekstra penge.

Kl. 14:51

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:51

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Arh, det sidste regnestykke synes jeg virker en lille smule hjemmestrikket. Men jeg er fuldstændig enig med hr. Lars Boje Mathiesen i, at der simpelt hen stilles for store krav om papirarbejde, og der tror jeg vi kunne finde fælles fodslag.

Nu er Nye Borgerlige et nyt parti i Folketinget, men jeg tror, alle partier herinde har et ønske om at nedbringe bureaukratiet. Man kan så for det meste ikke rigtig se det virkeliggjort, men det er fuldstændig rigtigt. Det kræver jo så også bare noget tillid. Man skal sige til daginstitutionerne, at man også vil vise dem den tillid, som gør, at der kan afbureaukratiseres.

K1. 14:52.

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Den næste, der får ordet, er hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 14:52

Ole Birk Olesen (LA):

Tak for det. Danmark var engang det mest lige land i OECD. Det er vi ikke længere. Vi er nemlig blevet overhalet af Slovenien, Tjekkiet og Slovakiet, sagde fru Lisbeth Bech Poulsen i sin tale. Og større indrømmelse af, at lighed er ret så ligegyldigt for, hvor godt de svageste har det, er jo ikke blevet hørt fra nogen venstrefløjspolitiker tidligere. For det er jo ikke sådan, at hvis man tilhører lavindkomstgrupperne i Danmark, vil man foretrække at tilhøre lavindkomstgrupperne i Slovenien, Tjekkiet eller Slovakiet, selv om de i de lande har større lighed, end vi ifølge fru Lisbeth Bech Poulsen har i Danmark. Så hvorfor er det, at SF bliver ved og ved og ved med ikke alene at bekymre sig om, at vi får bunden op, men også at bruge rigtig mange kræfter på at få toppen ned, så der er større lighed i Danmark?

Kl. 14:53

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:53

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Ud over de tre nævnte lande er det bl.a. Norge og Finland og et sjette land, som jeg ikke kan huske, og vi er på ret få år kommet ned på en syvende plads. Og når vi i SF bekymrer os om det skred, som vi synes det er, er det, fordi vi synes, at det, at der er en relativt stor grad af lighed, er et gode i sig selv, at det er med til at sikre den såkaldte sammenhængskraft. Der er også lavet adskillige studier, der viser, at en relativt stor grad af lighed faktisk også er godt for den sociale kapital, for tilliden, kriminalitetsraten og mange andre ting. Det er derfor, vi synes, det er problematisk, at vi på få år er gledet ned ad den rangliste og blevet overhalet af nogle lande, som jeg tror det for de fleste herinde måske er lidt overraskende at blive overhalet af. Lighed er ikke et mål, der står alene. Det skal kobles sammen med andre ting. Men vi synes, at når vi har fået 64.000 fattige børn på relativt kort tid og vi samtidig ser, at der er lande, der stikker af, er det et problem i sig selv.

Kl. 14:54

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 14:54

Ole Birk Olesen (LA):

Vi går i Liberal Alliance op i, at der er en ordentlig omsorg over for dem, der ikke kan klare sig selv, samfundets svageste. De skal løftes op fra det niveau, de ville være på, hvis de skulle klare sig selv, til et højere niveau med hjælp fra os andre. Men vi går ikke op i, at dem, der klarer sig godt, skal pilles ned, at de skal trynes og i højere grad ligne en middelklassedansker, selv om de har gjort noget ekstraordinært og skabt virksomheder, arbejdspladser osv. Jeg synes, det er en

underlig tilgang til tingene. Der er jo ingen som helst tvivl om, at det er bedre at være blandt de svageste i Danmark, hvor der er større ulighed, end det er at være blandt de svageste i Slovakiet, Tjekkiet og Slovenien, hvor der er mindre ulighed.

Kl. 14:55

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:55

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Men det at ville gøre noget godt for de allerallersvageste er en hattedamelogik, som i min optik hører 1800-tallet til. Det her drejer sig om, at du som borger i det her land har nogle rettigheder. Det begynder at skride, hvis der er al, al for stor forskel, hvor du får en elite, som alene har et økonomisk ståsted, fordi de er født med en forlomme, fordi de tilfældigvis er født ind i en meget velhavende familie og har arvet en masse penge.

Kl. 14:56

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Den næste, der ønsker ordet, er fru Louise Schack Elholm fra Venstre. Værsgo.

Kl. 14:56

Louise Schack Elholm (V):

Tak. Jeg har jo set, at Socialistisk Folkeparti har en række udgiftskrævende forslag i finanslovsudspillet. I forhold til det vil jeg så spørge lidt ind til finansieringen. En ting er, at man lægger en masse skatter og afgifter på erhvervslivet, men en anden ting er: Hvordan vil man sikre, at erhvervslivet rent faktisk stadig væk producerer noget, som er værd at beskatte? For det har det jo med at være sådan, at når man lægger skat på noget, så får man mindre af det.

Så hvis man pålægger erhvervslivet så store byrder, som SF lægger op til, hvordan vil man så sikre, at der fortsat er noget at beskatte hos erhvervslivet?

Kl. 14:56

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:56

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Altså, i virkeligheden er vores finanslovsudspil rimelig moderat. Vi prøver i hvert fald i første omgang at rette op på noget af den skade, som er sket de seneste 4 år. Vi har tillid til, at erhvervslivet rigtig gerne vil bidrage til gengæld for at være i et samfund, hvor der er en god infrastruktur, en veluddannet befolkning, børnepasning og meget andet, så de ikke står med regningen for sundhedsforsikringer og andet. Det er den samfundsmodel, vi har valgt i Danmark, nemlig at det er skattefinansieret.

Jeg tror også, at erhvervslivet sætter rigtig meget pris på, at vi nu endelig kommer med en klokkeklar grøn retning, så de også kan se, hvad det er, de skal være med til at producere i fremtiden. Rigtig mange af vores store industrivirksomheder lever jo af, at der er en ambitiøs klimaretning, om det så er pumper, solceller, eller hvad det er.

Kl. 14:57

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Fru Louise Schack Elholm for det andet spørgsmål.

Kl. 14:57

Louise Schack Elholm (V):

Jeg tolker ordførerens svar, som om man ikke har nogle tiltag, der skal sikre vækst i Danmark, men kun har tiltag, der skal brandbeskatte virksomhederne, og så må de jo så bare rette ind, for sådan er det nu engang, og det er kun rimeligt. Altså, anerkender man slet ikke, at der faktisk er en sammenhæng mellem at skabe nogle vilkår, der sikrer, at erhvervslivet fortsat kan fungere, og at man også får nogle indtægter ind fra det erhvervsliv?

Kl. 14:58

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:58

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Ej, undskyld, men hold nu op med det pjat! Vi bruger 26 mia. kr. om året i erhvervsstøtte. Vi siger: Lad os bruge nogle af de penge lidt mere målrettet. Jeg synes, det er alle tiders, at vi har erhvervsstøtte, også for 26 mia. kr., men jeg synes bare godt, at vi kan bruge pengene lidt klogere og spørge: Hvad er det, vi skal leve af i fremtiden? Og så vil vi også rigtig gerne understøtte vores erhvervsliv, som gør en masse fantastiske ting, ved at have en rigtig god infrastruktur, en rigtig god børnepasning og et rigtig godt sundhedsvæsen.

Kl. 14:58

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste, der ønsker ordet, er hr. Morten Messerschmidt, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:58

Morten Messerschmidt (DF):

Tak, formand. Jeg noterede mig, at ordføreren bekendtgjorde, at 2020 bliver børnenes år, altså at dette er børnenes finanslovsforslag. Og det er jo på mange måder godt. Jeg tror, vi alle sammen ønsker at gøre noget godt for de små. Det, der måske kan være en lille smule skuffende, er, at de ældre – som jeg kan forstå det på ordførerens tale og de prioriteter, hun fremlægger – altså er fuldstændig glemt. Måske er man så optaget af at gøre noget godt for børnene, at de ældre bliver skubbet helt til side. Og det, jeg selvfølgelig tænker på, er, at vi jo ikke skal mange måneder tilbage, før der blev indgået en pagt imellem ordførerens parti og mit parti, Socialistisk Folkeparti og Dansk Folkeparti, om, at der skulle en ekstra milliard mere til de ældre. Og ordførerens partiformand, fru Pia Olsen Dyhr, var meget eksplicit i sit ordvalg dengang. Så derfor vil jeg bare høre: Kan vi regne med den milliard til de ældre i den kommende finanslov?

Kl. 14:59

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 14:59

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak for spørgsmålet, og det mener jeg faktisk – det er ikke polemisk. De ældre har jo – og det vil jeg gerne rose Dansk Folkeparti for – været et fokus for Dansk Folkeparti. Det er det også for SF, for det er nogle af de mennesker, som har arbejdet et helt liv, bidraget på den ene eller den anden måde, og som nu har brug for både et skulderklap, men også økonomisk tryghed, uafhængig af om det er folkepension, om det er ekstra tillæg, om det er ældrepleje, omsorg osv. Og den finansiering af ældreplejen ligger ude i kommunerne, og derfor er det så afgørende, at der er en ordentlig kommuneaftale. Det lyder jo lidt kedeligt, men hvis der bliver skåret dér, hvis kommunerne ikke har det økonomiske råderum til at prioritere, jamen så skærer de. Det har vi jo set mange steder. Så skærer man bredt, så skærer

man på børnepasning, på ældrepleje osv. Og derfor har det været afgørende for os, at der kom en ordentlig kommuneaftale i år. Og det har vi gjort.

Kl. 15:00

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 15:00

Morten Messerschmidt (DF):

Jo, men det meget spændende med kommuneaftaler osv. Nu interesserer vi os lidt for det, som Socialistisk Folkeparti agter at sikre på finansloven, ikke sandt? Det er det, debatten i dag her handler om. Og det er sådan, at på DR udtalte altså ordførerens formand umiddelbart før folketingsvalget, at SF – sammen med Dansk Folkeparti – ville kræve en milliard mere til de ældre. Og vi er klar. Altså, selv om vi måske ikke bliver inviteret til alle de møder, som Socialistisk Folkeparti gør for tiden, så vil vi gerne bakke op om det her krav. Kan vi også regne med Socialistisk Folkeparti?

Kl. 15:01

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:01

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Det kan I selvfølgelig. Jeg er sikker på, at når finansministeren kommer herop, er der også gået noget tid, og så kan hans dygtige embedsmænd også hjælpe os med at regne ud, faktisk i kroner og øre, hvor meget mere en så meget bedre kommuneaftale, som der blev indgået i år i forhold til sidste år eller forrige år, udmønter sig i kroner og øre. Og skulle det ikke, vil jeg sige til hr. Morten Messerschmidt, vise sig, at de ældre får den ekstra hånd håndsrækning i kommuneaftalen i forhold til, hvad der kan udmøntes deri, jamen så vil vi gerne give håndslag på, at det skal de have ekstra i finansloven.

Kl. 15:02

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste, der ønsker ordet, er hr. Rasmus Jarlov, Det Konservative Folkeparti

Kl. 15:02

Rasmus Jarlov (KF):

Tak for ordførertalen. Jeg vil godt diskutere lidt videre inden for det, der blev spurgt til før, altså om SF har nogle forslag til initiativer, som vil gavne erhvervslivet. Jeg synes, at fru Lisbeth Bech Poulsen slap lige lovlig nemt om det spørgsmål ved at sige, at erhvervslivet også er rigtig glade for, at der bliver brugt flere penge på velfærd. Det er ikke det, erhvervslivet efterspørger. Det er ikke sådan, at der, når man læser erhvervsorganisationernes ønskeliste, står: Vi vil rigtig gerne beskattes mere, og kommunerne skal have et større budget. Så kan ordføreren svare på sådan en lidt mere seriøs måde, om der er noget forslag fra SF, som rent faktisk er noget, erhvervslivet efterspørger for at kunne styrke konkurrenceevnen?

Kl. 15:02

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:02

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Det, jeg hører erhvervslivet efterspørger rigtig meget ud over det sædvanlige med lavere skatter og lavere afgifter, er nogle rammevilkår og noget forudsigelighed. Hvis man f.eks. bare tager elbilområdet, har den zigzagkurs, der har været ført igennem flere år, jo gjort,

at der ikke er blevet investeret nok i infrastrukturen. Når man på det grønne område har ført, jeg vil ikke engang sige en zigzagkurs, men bare ikke rigtig har haft nogen kurs, så giver det også nogle svære betingelser for erhvervslivet, i forhold til hvad det kan betale sig for dem at investere i af nye maskiner og det at udvikle nye teknologier, om de trygt kan gå videre ad en bestemt vej, eller om det er spildte penge.

Så den type rammevilkår er også rigtig, rigtig vigtige. Vi vil rigtig gerne være med til at fjerne nogle afgifter, som ikke giver mening længere, og til gengæld sige, at der er nogle grønne afgifter, som både vil ramme borgere, men også virksomheder, men som er nødvendige for den grønne omstilling. Så vi vil gerne omprioritere inden for afgifterne.

Kl. 15:03

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 15:03

Rasmus Jarlov (KF):

Tak. Ja, det lykkes nok ikke for SF at blive det mest erhvervsvenlige parti, men jeg vil gerne give SF et forslag, som jeg faktisk synes at SF burde kunne tilslutte sig, nemlig at hjælpe os med at få forsimplet skattesystemet. Vi har jo efterhånden det her ekstremt komplicerede skattesystem, hvor der først bliver trukket et arbejdsmarkedsbidrag, og så skal man betale nogle andre skatter bagefter, men der er også et beskæftigelsesfradrag og en grøn check osv. Man kan gøre det her meget mere simpelt ved bare at give folk en simpel skatteprocent. Så vil folk betale det samme, som de gør i dag. Det vil være provenuneutralt, men mere simpelt. Kunne SF være med på det?

Kl. 15:04

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:04

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Nej, det kan vi ikke, men til gengæld vil jeg gerne henlede opmærksomheden på det forslag, som vi havde ude i foråret, og som faktisk også var lidt inspireret af hr. Rasmus Jarlovs tid som erhvervsordfører, nemlig at vi også skal passe godt på vores små og mellemstore virksomheder. I det forslag, som vi var ude med, er der en lang række punkter, hvor vi vil gøre noget ekstra for de små og mellemstore virksomheder, for det er jo dem, der tit har det lidt sværere, f.eks. ved offentlige udbud eller ved barsel, eller hvad det nu kan være. Så det synes jeg hr. Rasmus Jarlov skulle gå ind og læse op på.

Kl. 15:05

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Den næste, der ønsker ordet, er hr. Torsten Schack Pedersen fra Venstre.

Kl. 15:05

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg vil gerne følge op på spørgsmålet fra hr. Morten Messerschmidt. For når man læser SF's finanslovsudspil – det er godt nok for 2019; det er bare, så SF er klar over, at det, vi forhandler nu, er finansloven for 2020, så det kan godt være, at man lige skal have rettet lidt i sit finanslovsudspil, så det ikke vedrører indeværende år, men selv hvis vi forholder os til det tidspunkt, vi nu har – kan man i forbindelse med alle de prioriteringer, SF har, ikke se, at der står »ældre« nogen steder. Der er ingen penge til ældre. Jeg kan da godt forstå, hvis Dansk Folkeparti undrer sig lidt over, at SF's formand siger, at der skal bruges 1 mia. kr. ekstra på ældreområdet, når der i partiets prio-

riteringer i dets finanslovsudspil ikke er ét ord om ældre, ikke ét beløb til ældre. Hvordan hænger det sammen?

Kl. 15:06

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:06

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg kan godt forstå, at hr. Torsten Schack Pedersen er lidt forvirret. For man skulle jo tro, at Venstre ikke vidste, at det meste af vores kernevelfærd bliver finansieret ude i kommunerne, og at kommunerne får penge til det via de økonomiaftaler, som finansministeren indgår med kommunerne. Hvis man som Venstreledet regering i flere år konsekvent har underfinansieret kommunernes økonomi, så de har været nødt til at skære i ældreområdet, i børnepasning osv., så giver det selvfølgelig anledning til noget forvirring over, hvad det så betyder, at man lige pludselig har en regering, som rent faktisk laver en kommuneaftale, som sikrer flere penge til ældre og børn. Så ældreomsorgen og ældreplejen bliver finansieret ude i kommunerne, og det er derfor, det er så afgørende at have en kommuneaftale, hvor der er nok penge til det.

Kl. 15:07

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 15:07

Torsten Schack Pedersen (V):

Det er jo rart at høre, at SF er sikker på, at den kommuneaftale, der er lavet, betyder, at udgifterne til ældreområdet stiger med mindst 1 mia. kr. Det bliver jo spændende at se, om finansministeren kan bekræfte det, når vi spørger ind til det, og det er jo så vel at mærke ud over det demografiske træk, som var det, der var den politiske aftale mellem SF's formand og Dansk Folkepartis formand. Det bliver interessant, når vi graver videre i det.

Til gengæld vil jeg så springe til noget andet. Vi prøvede at få et svar ud af den socialdemokratiske ordfører om besparelser på konsulenter, og det var der ikke nogen bud på. SF er lidt mere offensive og siger, at der kan spares 0,5 mia. kr. næste år. Hvordan vil SF spare 0,5 mia. kr., når regeringen ikke er i stand til at spare én krone?

Kl. 15:07

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til spørgeren. Så er det ordføreren.

Kl. 15:07

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Var spørgsmålet, hvordan SF vil spare 0,5 mia. kr., når regeringen ikke har det i sit finanslovsforslag? Altså, nu er vi jo et selvstændigt parti, ligesom Venstre også er, så hvis Venstre nu havde gidet at fremlægge et finanslovsforslag inden den her debat, så havde vi jo noget at diskutere med.

SF har jo fremlagt sit forslag, og der skriver vi, at udgifterne til konsulenter i staten simpelt hen er gået amok de senere år. Noget af det er forklarligt, som f.eks. det arbejde, der har været med at genopbygge skattevæsenet, men noget af det er simpelt hen også bare en glidebane. Der vil vi spare nogle penge – det foreslår vi som finansiering – en lille smule af det skal gå tilbage til ministerierne selv.

Kl. 15:08

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Den næste, der ønsker at stille et spørgsmål, er hr. Christoffer Aagaard Melson fra Venstre. Værsgo.

Kl. 15:08

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for det. Vismændene skriver i deres nyeste rapport, at forslaget fra regeringen om at tredobble beskatningen ved generationsskifte af virksomheder kan skabe likviditetsproblemer for de berørte virksomheder, og at det også er en stor problemstilling, at der bliver skabt betydelig usikkerhed om værdiansættelsen af de her virksomheder.

Spørgsmålet går så på, hvordan SF forholder sig til de store udfordringer, som især de mindre likvide små og mellemstore virksomheder får, som måske ikke kan sælges eller låne penge i banken for at betale for den her skattestigning.

Kl. 15:09

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:09

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak for spørgsmålet. Jeg synes, det er interessant, at ordføreren finder et citat fra de økonomiske vismænd, når det er de økonomiske vismænd, der siger, at der ikke er nogen økonomisk ræson i, at man med bo- og gaveafgiften giver virksomhedsarvinger en fordel i forhold til så meget andet, at det direkte er samfundsøkonomisk skadeligt at gøre det. Så det er lidt interessant. Men jeg vil gerne svare på det, ordføreren spørger om. Ja, hele diskussionen omkring værdiansættelsen har jeg jo også hørt at erhvervsministeren har taget op og sagt at det vil man gerne kigge på, i forhold til at det bliver værdiansat anderledes i dag end tidligere.

I forhold til om man skal have likviditet nok, har ministeren jo også været ude at sige, at det kan ligge 30 år i stedet for 15 år. Og det er vi i SF også åbne over for.

Kl. 15:10

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren.

Kl. 15:10

Christoffer Aagaard Melson (V):

Jeg så forstå, at beskeden fra SF til de mange virksomheder og deres medarbejdere, der kommer i problemer på baggrund af det her forslag, med andre ord er, at de må sejle deres egen sø, hvis virksomhederne bliver nødt til at lukke.

Så vil jeg lige sige, at jeg ikke tror, at du har læst den nyeste vismandsrapport, for der anbefaler man ikke at hæve arveafgiften. Man anbefaler en harmonisering. Man påpeger så også en lang række udfordringer ved rent faktisk at hæve arveafgiften i forbindelse med en harmonisering.

Kl. 15:10

Første næstformand (Karen Ellemann):

Jeg må lige minde spørgeren om, at man ikke anvender direkte tiltale i Folketingssalen. (*Christoffer Aagaard Melson* (V): Undskyld).

Ordføreren får lov at svare. Værsgo.

Kl. 15:10

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg tror, spørgeren skal læse vismandsrapporten igen, for det er noget andet, de siger. Men det er rigtigt nok, at de påpeger det her med værdiansættelsen, og de påpeger også, at skulle nogle virksomheder komme i likviditetsproblemer, kan man udvide årrækken, over hvilken den skal betales.

Så vil jeg bare gerne påpege, at der siden 2015 ikke er en eneste virksomhed, som har ønsket at gøre brug af den her 15-årsregel, ikke en eneste. Så der er ikke nogen, der er lukket eller kommet i proble-

mer. Det spurgte vi den daværende skatteminister om, dengang den daværende regering satte arveafgiften ned.

Kl. 15:11

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Hans Kristian Skibby fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 15:11

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak, fru formand. Jamen jeg vil gerne kvittere for ordførerens tale, for jeg synes, det går rigtig godt for Lisbeth Bech Poulsen i dag. Men jeg synes nu, at der er et sted, hvor vi skal fæstne lidt opmærksomhed, nemlig at når man er så god til at bruge penge, skal man jo også være god til at tjene penge.

Et af de steder, hvor Danmark har været god til også at få penge i kassen, har jo været i forbindelse med Nordsøaftalen om udvindingen af gas og ikke mindst olie fra den danske undergrund. Der har jeg også noteret mig, at SF ikke synes, det er en god idé at åbne for nye licenser og dermed for udvindingen af de store værdier, der ligger i Nordsøen. Dermed går vi glip af ganske, ganske mange milliarder kroner og også mange danske arbejdspladser, når man ikke skal bruge ressourcer på at udvinde gas og olie.

Der vil jeg gerne spørge ordføreren, om man så har en strategi for, hvor de penge fra nordsøaktiviteter, vi så at sige går glip af i Danmark, skal komme fra?

Kl. 15:12

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:12

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg er selv datter af en borebisse, og der er jo rigtig mange, der arbejder ude på Nordsøen, hvor der er skabt rigtig mange arbejdspladser, som har bidraget med rigtig meget vækst til Danmark. Desværre kan vi jo også bare se, at hvis vi for alvor skal sikre en klode til vores børn og børnebørn, bliver vi nødt til at gå væk fra at være en fossil økonomi til at blive en økonomi baseret på vedvarende energikilder og have en mere bæredygtig måde at forbruge på. Derfor har vi sammen med Det Radikale Venstre også sagt nej til den her ottende udbudsrunde. Man kan så sige, at det oven i at være det rigtige at gøre faktisk også er økonomisk klogt at gøre.

Nu talte vi før om vismændene, men der er jo også mange, der siger, at på det her tidspunkt vil det ikke engang være økonomisk rentabelt, altså at det vil ikke give mening, og at der er så store risici forbundet med fossile investeringer, også i årene fremover.

Bare en hurtig bemærkning ...

Kl. 15:13

Første næstformand (Karen Ellemann):

Nej, det bliver i næste runde. Ordføreren får lov til en anden omgang – nu er det hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 15:13

Hans Kristian Skibby (DF):

Det glæder mig da, at fru Lisbeth Bech Poulsen er datter af en bisse, men det ændrer jo ikke på, at vi også synes, at det er lidt bisset gjort over for Danmark og over for de danske skatteydere, at man åbenbart synes, at det er bedre og mere miljømæssigt korrekt at importere olie og andre fossile brændstoffer fra udlandet. Hvis vi kommer i en situation, hvor vi ikke kan få nok op af den danske undergrund, så betyder det jo, at vi bliver nødt til importere det – hvis ikke vi altså er kommet i en situation, hvor vi er hundrede procent uafhængige af fossile brændstoffer. Det betyder jo, at vi skal importere det fra Mellemøsten, det skal sejles herop, eller hvad det nu skal, og det medfø-

rer jo selvfølgelig en miljøbelastning. Og det undrer mig, at SF går ind for det.

K1 15:14

Første næstformand (Karen Ellemann):

Det er ordføreren, der har ordet.

Kl. 15:14

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Men kære hr. Hans Kristian Skibby: Den ottende udbudsrunde går ind i nogle år, hvor vi har lovet hinanden, at Danmark ikke skal være afhængig af fossil energi længere. Og så giver det jo ikke mening, at vi selv skal grave det ud af undergrunden i Nordsøen – altså, det giver jo ingen mening, det er efter 2050. Og jeg er bange for, at det her viser, at Dansk Folkeparti egentlig slet ikke tror på den 70-procentsmålsætning eller vores klimaløfter til hinanden, hvis man mener, at vi skal fortsætte efter 2050.

Kl. 15:14

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Den næste, der har ønsket ordet, er fru Brigitte Klintskov Jerkel, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 15:14

Brigitte Klintskov Jerkel (KF):

Tak. Jeg har brug for lige at vende tilbage til ordførerens svar på spørgsmålet om forenkling af vores skattesystem. Jeg har brug for, at ordføreren uddyber noget mere, hvorfor SF ikke vil være med til at kigge på en forsimpling af skattesystemet, når det nu ikke har nogen fordelingsmæssige konsekvenser.

Kl. 15:15

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:15

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Nu har jeg været skatteordfører i mange år, og jeg har aldrig set et regnestykke, hvor den her ekstremt forsimplede måde at beskatte på skulle løse de ting, vi ønsker at løse. Det gælder både fordelingsmæssigt, men også i forbindelse med at holde det erhvervsliv godt i gang, som jeg ved Det Konservative Folkeparti går rigtig meget op i. Rigtig meget af det, der gør vores skattesystem kompliceret, er fradragsmuligheder, det er tilskud, det er 26 mia. kr. i erhvervsstøtte – det er alt muligt, som gør, at der er nogle forskellige incitamenter, at der er nogle fradrag, men også at der er nogle afgifter, f.eks. i forbindelse med at producere i en mere grøn retning. Jeg har aldrig set et regnestykke, hvor vi skulle lave det så forsimplet, som jeg lidt hørte det fra hr. Rasmus Jarlovs side, men stadig væk leve op til de ting, vi ønsker af vores skattesystem. Dermed ikke sagt, at der ikke stadig væk er masser af rum til forbedring og til afbureaukratisering.

Kl. 15:16

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Brigitte Klintskov Jerkel, værsgo.

Kl. 15:16

Brigitte Klintskov Jerkel (KF):

Tak. Jamen vi vil da meget gerne sende nogle beregninger på det til ordføreren, hvis det kunne være med til, at SF ville være åben for at kigge på det, hvis der nu ikke er nogen konsekvenser i forhold til det

Kl. 15:16

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:16 Kl. 15:18

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Det vil jeg meget gerne se, for det er jeg meget interesseret i, så det må I meget gerne sende; det synes jeg er spændende. Vi hører jo tit fra mange sider, at vores skattesystem burde være mere simpelt og enkelt, og det er jeg enig i, altså hvis vi kunne løse alle de her ting. Det er bare sjældent sådan, at der er nogen, der lige har lyst til at opgive deres eget fradrag for at gøre det mere enkelt.

Kl. 15:17

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Den næste, der har ønsket at stille et spørgsmål, er fru Marlene Ambo-Rasmussen fra Venstre. Værsgo.

Kl. 15:17

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Tak. Nu har ordføreren fra SF jo talt meget indlevende om vores problematikker på dagtilbudsområdet, og så kunne jeg godt tænke mig at få præciseret: Kan ordføreren og ordførerens parti acceptere, hvis den kommende finanslov ikke indeholder minimumsnormeringer med én voksen per henholdsvis tre børn i vuggestuen og seks børn i børnehaven?

Kl. 15:17

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:17

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak for spørgsmålet. Som jeg forstod det, var spørgsmålet, om det er afgørende for SF, at vi får den model, vi har lagt frem, tre-seks-modellen, i den her finanslov. Og ja, det er afgørende for SF.

Kl. 15:17

$\textbf{F} \\ \textbf{ørste næstformand} \ (\textbf{Karen Ellemann}) \\ \vdots \\$

Spørgeren.

Kl. 15:17

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Tak. Nu er minimumsnormeringer jo lovgivning, og lovgivning kan som bekendt ikke implementeres af pædagoger. Ville det så de facto ikke være bedre at afsætte de samme penge og lade dem gå direkte ud til kommunerne til pædagoger i stedet for at ansætte jurister og djøf'ere til det her?

Kl. 15:18

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:18

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg tror ikke, jeg forstod den sidste del af spørgsmålet. Altså, modellen skal jo sikre, at vi lover hinanden, uanset hvem der er i regering, at der bliver sat penge af til, at der er pædagoger nok til, at der maks. er henholdsvis tre og seks børn pr. voksen. Så jeg forstår ikke, hvorfor det skulle gå til djøf'ere. Det skal jo gå til pædagoger – det er det, pengene skal gå til.

Kl. 15:18

Første næstformand (Karen Ellemann):

Således vil jeg sige tak til ordføreren. Vi er igennem rækken af spørgsmål, og vi går derfor videre til den næste ordfører i rækken, og det er hr. Rune Lund fra Enhedslisten.

(Ordfører)

Rune Lund (EL):

Finansloven for 2020 skal sætte gang i den mest ambitiøse grønne omstilling til dato, den skal for første gang i årtier øge ligheden, og den skal styrke velfærden. Ved folketingsvalget i foråret var det for en gangs skyld ikke spindoktorer og politikere, som satte dagsordenen. Det var forældres og bedsteforældres krav om flere voksne i børnehaverne, der fyldte. Det var klimabekymrede borgere og især mange unge, der gjorde den grønne omstilling til et hovedtema ved valget. Der er med rette store forventninger, og det forpligter partierne i det nye politiske flertal. Vi skal omsætte valget til håndgribelige resultater og forandring, og det skal kunne mærkes allerede ved den første finanslov.

I løbet af det kommende årti skal vi omstille hele vores samfund af hensyn til klimaet, vi skal omstille vores måde at leve på, så vi kan se vores børn og børnebørn i øjnene, og samtidig skal vores velfærdssamfund genoprettes. Og så skal hullerne i det sociale sikkerhedsnet lappes. Mennesker med sygdom ender alt for ofte også i fattigdom. Tilsammen betyder det her et stort behov for at omfordele goderne i vores samfund, for gennem de sidste mange år er de rigeste kun blevet rigere, mens fodaftrykket på klimaet og utrygheden for helt almindelige mennesker er blevet større. Det rokker ved fundamentet i vores velfærdsmodel.

Problemerne er jo ikke kommet af sig selv. Højrefløjens politiske beslutninger har bragt os til der, hvor vi er nu. F.eks. har den tidligere regering fra 2015 til 2019 aftalt skatte- og afgiftsnedsættelser, der hvert år vil koste næsten 22 mia. kr., og samtidig har det tidligere flertal efterladt en ubetalt regning i 2020 på 3,5 mia. kr., som vi andre så må samle op. Det er en regning, der er efterladt af partier, som i øvrigt ofte ynder at omtale sig selv som økonomisk ansvarlige. Men der er ingen ansvarlighed i at give skattelettelser i baren, hvor de største drinks er til dem, der i forvejen har mest, og så bare skride fra regningen bagefter.

Enhedslistens forslag til finansloven er mere end fuldt finansieret. Pengene går til at genrejse Danmark som et bæredygtigt velfærdssamfund, og vi vil finde finansieringen i toppen af samfundet ved at bede banker, multinationale selskaber, storaktionærer og virksomhedsarvinger om at bidrage lidt mere. Vi vil samtidig være med til at sikre, at vi skaber gode job på ordentlige vilkår, og at vi har den nødvendige arbejdskraft uanset konjunkturer. Det er klart, at når vi vil ansætte flere i velfærdssektoren i de kommende år, skal vi også være med til at sikre, at der rent faktisk er folk at hyre.

Vi går altså til forhandlinger med det mål, at resultatet skal afspejle det budskab, som befolkningen gav os ved valget, og derfor skal en finanslovsaftale kunne mærkes på vores velfærd, og den skal kunne måles i vores klimaregnskab. Og det skal ikke være almindelige mennesker og dem, der har mindst, der skal betale regningen denne gang – uligheden *skal* mindskes.

Det danske samfund er ekstremt rigt efter enhver målestok, og vores økonomi er blandt de stærkeste i verden, udlandsgælden er lav, og der er også udsigt til et stort overskud på statens regnskab for 2019. Men velstanden i dag er mere ulige fordelt, end den har været i mange år. De seneste år har skiftende politiske flertal gennemført en lang række ulighedsskabende reformer for at øge det teoretiske udbud af arbejdskraft, reformer, der hver gang handler om at sænke skatten i toppen og stramme skruen over for ledige og syge. Det skal denne finanslov være med til at rette op på. Der er rigelig råd til at begynde at genoprette velfærden, så man igen kan være tryg, når man igennem livet får brug for samfundets støtte, og der er råd til at hæve ambitionsniveauet i den grønne omstilling, så vores samfund kommer i harmoni med kloden og naturen.

Denne finanslov skal tage de første skridt mod den store grønne omstilling. Og efter vedtagelsen af finansloven, hvor vi jo ikke kan nå det hele, skal disse tiltag følges op af en række store aftaler inden for f.eks. energi, biodiversitet, transport og landbrug, men vi skal i gang allerede nu.

Det er dog uacceptabelt, at regeringens finanslovsforslag ikke har plads til både grøn omstilling og velfærd. Statsministeren talte ved Folketingets åbning om velfærden først og om et grønnere Danmark, men man må bare helt nøgternt konstatere, at der slet ikke er penge nok til begge dele. Og den første finanslov skal altså kunne mærkes på velfærden og måles på klimaregnskabet. Der skal være penge til minimumsnormeringer, flere sengepladser i psykiatrien og den grønne omstilling. Men det vil ikke blive virkeligheden med det forslag, som regeringen har fremsat, og det er selvfølgelig uacceptabelt for Enhedslisten.

K1 15·2

Valgets tale var klar: De tusindvis af mennesker, der har stemt på en ny retning og knoklet for den, de unge klimaaktivister og forældre og offentligt ansatte, der har råbt på minimumsnormeringer og flere hænder på sygehusene, har nogle helt berettigede forventninger, og de forventninger må man bare konstatere at regeringens finanslovsudspil ikke lever op til.

Finanslovsforslaget fra regeringen indeholder i sig selv ikke et løft af vores velfærd. Der er f.eks. ikke afsat penge nok til, at man kan garantere mod flere forringelser og fyringer, og den pose penge, der er afsat til at forhandle om, kan ikke række til både velfærden og det grønne. Det er selvfølgelig fundamentalt, at det bliver ændret. Og jeg må bare ærligt sige, at der forestår et stort arbejde ved forhandlingsbordet, før vi er i nærheden af at være i mål, men vi har heldigvis fra Enhedslistens side en masse ideer til, hvordan vi kan få skruet op for ambitionerne, og vi går konstruktivt til forhandlingerne her, også med finansieringsforslag.

I forhold til finanslovsforhandlingerne har vi tre hovedkrav, som vi sammen med minimumsnormeringer går til forhandlingerne med.

For det første er det jo sådan, at vi i løbet af det kommende årti skal omstille hele vores samfund af hensyn til klimaet, og det skal ske på en sådan måde, at vi ikke sender regningen for den grønne omstilling til dem, der har mindst. Hvis vi gør det smart, kan vi skabe en grøn omstilling, der samtidig både kan løfte og forbedre hverdagen for mange. Derfor foreslår vi, at vi starter med at investere et milliardbeløb i den kollektive trafik til en 30-procentssænkning af billetpriserne i *hele* landet. Det kan ikke gøre det alene, men det vil være et overordentlig godt sted at starte, når vi vil have flere til at benytte den kollektive trafik.

For det andet skal vores velfærdssamfund genoprettes. Økonomiaftalen for kommuner og regioner har ikke løst problemerne, på trods af at aftalerne er bedre end det, vi har været vant til i de senere år under blå regeringer. Det vil vi ændre på med finansloven, og vi foreslår derfor bl.a. en akutmilliard til psykiatrien, som kan gå til flere sengepladser i almen psykiatri, til retspsykiatrien og til flere pladser på sikringen. Men sengepladser gør det jo ikke alene, for i alt for mange år er sundhedspersonalet til at tage sig af den enkelte patient blevet færre i antal.

Forestil dig, at du får ubeskrivelig ondt i maven, og du opsøger din læge, som formoder, at der er tale om en blindtarmsbetændelse, og henviser dig til indlæggelse. Her skal du først kæmpe for at overbevise en overlæge om, at du har brug for indlæggelse og operation. Lægen står med mange andre patienter, der har lige så meget brug for hjælp. Du kommer ind i akutmodtagelsen, du bliver diagnosticeret med blindtarmsbetændelse, men inden du bliver kørt op til operation, får du besked om, at en anden patient desværre er mere syg end dig, så du bliver udskrevet, men du får en pakke Panodil. Du kan til gengæld altid komme igen en anden gang og se, om der skulle være plads. Lyder det mærkeligt? Ja. Men det er den virkelighed, borgere med psykisk sygdom møder, det er den virkelighed, vi byder vores

dedikerede personale, der arbejder i psykiatrien. Værdigheden er sparet væk derude i virkeligheden.

For det tredje skal, sidst, men ikke mindst, hullerne i det sociale sikkerhedsnet lappes. Mennesker med sygdom ender alt for ofte også i fattigdom, og vi er ikke færdige med at tale om dem, blot fordi der er nedsat en ydelseskommission. Vi vil indføre en ret for kontanthjælpsmodtagere til en afklaring inden for 1 år, og derefter skal man enten kunne varetage sit job og dermed raskmeldes, eller også skal man eventuelt visiteres til fleksjob, revalidering eller have tilkendt en førtidspension.

Vores finanslovsudspil indeholder desuden forslag om folkeskolen, markant mere skov og natur og mindre landbrugsjord, ændrede regler for permanent opholdstilladelse, afskaffelse af 2-procentssparekravet på uddannelse og kultur, initiativer til bekæmpelse af social dumping og en række andre vigtige ting.

Jeg ser frem til debatten i dag, og jeg glæder mig til den, og jeg ser mindst lige så meget frem til de forhandlinger, der bør kunne lede os frem til en god aftale i sidste ende, og fra Enhedslistens side kan jeg i hvert fald sige, at vi går konstruktivt til forhandlingerne, som jo ligger i forlængelse af de forhandlinger, vi havde før sommerferien, om forståelsespapiret, som jo giver en ny retning for Danmark, og nu er opgaven at udmønte det i praksis, og der er finansloven er første vigtigt skridt i den rigtige retning.

Kl. 15:28

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er en række, der ønsker at stille spørgsmål. Den første er hr. Troels Lund Poulsen fra Venstre. Værsgo.

Kl. 15:28

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Jeg har et spørgsmål om Enhedslistens krav i forhold til finanslovsforslaget, når det er vedtaget, for Enhedslisten har jo i hvert fald tidligere lagt afgørende vægt på hele spørgsmålet omkring ulighed. Det meget kendte medie solidaritet.dk, som vist bestyres af et medlem af Enhedslisten, har også skrevet om det svar, som finansministeren gav mig omkring ulighed. Derfor er det sådan set bare et spørgsmål, som er relativt banalt, nemlig om det er et ultimativt krav fra Enhedslistens side, at den vedtagne finanslov ikke må få uligheden til at stige.

Kl. 15:29

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:29

Rune Lund (EL):

Det er rigtigt: Vi går til finanslovsforhandlingerne med et krav om, at uligheden skal mindskes. Jeg tror ikke, at hr. Troels Lund Poulsen kan læse det nede fra sin plads, men det her er forsiden på Enhedslistens finanslovsudspil, hvor der står: »En finanslov der mindsker uligheden«.

Jeg vil sige det på den måde, at vi selvfølgelig ikke kan støtte en politik, som øger uligheden. Det var meget centralt i de diskussioner, vi havde omkring forståelsespapiret; vi havde jo nogle diskussioner, som jeg tror der også var flere der måske fulgte med i, i hvert fald gennem pressen. Her var det helt afgørende for os, at der skulle ske et opgør med f.eks. de klassiske arbejdsmarkedsudbudsreformer, der er blevet lavet under flere regeringer, og som har betydet, at uligheden er steget drastisk og forskellen på top og bund er steget dramatisk de senere år som følge af politiske beslutninger.

Det er klart, at en finanslov med Enhedslistens stemmer selvfølgelig skal mindske uligheden – den skal ikke øge uligheden.

Kl. 15:30

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 15:30

Troels Lund Poulsen (V):

Men hvad er kommentaren så til det svar, som finansministeren har givet mig, hvor han siger, at regeringen ikke vil føle sig bundet af at lave sådan en indikator i forhold til spørgsmålet omkring ulighed? Det må jo så gøre det svært for Enhedslisten, hvis man vil forfølge den linje, som Rune Lund giver udtryk for her.

Kl. 15:30

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:30

Rune Lund (EL):

Altså, hele ideen med at få et forståelsespapir og lave forhandlinger og stille betingelser som forudsætning for at kunne være støtteparti til den socialdemokratisk ledede regering er jo bl.a., at der skal føres en politik, som mindsker uligheden. Det er jo et helt centralt spørgsmål.

Jeg kan forstå, at hr. Troels Lund Poulsen orienterer sig i venstreorienterede netmedier, og det synes jeg er positivt, men der er jo en diskussion af, hvordan man opgør og måler uligheden. Nu kan jeg ikke nå så meget her, men jeg vil bare sige, at vi ikke kommer til at sidde og lave en Giniberegning kl. 23.59 hver aften og lade resultatet af den lommeregnerberegning være afgørende for, om vi vælter regeringen næste dag eller ej. Vi er ikke ude i en matematisk øvelse, det vil altid være en politisk vurdering.

Kl. 15:31

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Den næste, der vil stille spørgsmål, er hr. René Christensen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 15:31

René Christensen (DF):

Tak for det. Jeg vil egentlig bare gerne fortsætte der, hvor den tidligere ordfører slap, nemlig ved ulighed. Hvis man kun måler på ulighed, er det så en succes, hvis der er nogle danskere, der bliver fattigere, for så mindsker man jo uligheden? Det kommer jo an på, hvad man gør. Man kan jo løfte nogle i bunden, men man kan også trykke nogle i toppen.

Hvad er egentlig Enhedslistens politik? Gælder det lighed for ligheden skyld, eller gælder det lighed, fordi der er nogle, man gerne vil løfte? Eller er det, fordi man gerne vil trykke nogle andre? For det er jo svært at finde ud af, hvad for en ideologi der ligger bag ved lighedstanken. Så kan ordføreren ikke sige, om ordføreren ønsker en finanslov, hvor flere danskere bliver fattigere, hvorved uligheden falder, altså sådan at vi bliver mere lige?

Kl. 15:32

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:32

Rune Lund (EL):

Jeg tror godt, hr. René Christensen kan regne ud, at Enhedslisten ikke har tænkt sig at føre en politik, hvor flere mennesker bliver fattigere. Men det, som er vigtigt at sige, er, at der jo er noget, der handler om ulighed – det handler om de forskelle, der er i samfundet. Og så er der jo diskussionen om fattigdom, som sådan set er noget andet

end ulighed, selv om øget fattigdom selvfølgelig også kan føre til øget ulighed.

Man må bare konstatere, at der i de senere år – det skete også fra 2011 til 2015 under den socialdemokratisk ledede regering og fortsatte under den borgerlige regering fra 2015 til 2019 – er blevet ført en politik, som både har ført til flere fattige og til, at uligheden stiger. Og det er det, der skal ske et opgør med nu. Så derfor handler det om at løfte bunden og skabe bedre vilkår for dem, der har mindst og tjener mindst. Og så handler det selvfølgelig om, at dem, som har fået skatterabatter i massevis – og det er jo toppen – skal bidrage med en mere fair andel til fællesskabet, altså yde lidt mere. Og derfor hænger tingene selvfølgelig sammen på den måde.

Kl. 15:33

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren, værsgo.

Kl. 15:33

René Christensen (DF):

Jamen nu forstår jeg det så. Det betyder, at dem, der er på overførselsindkomst, skal have mere, og dem, der er i beskæftigelse, skal have mindre. Så kan man jo gøre det forholdsvis hurtigt. Men det betyder jo så også, at vi kan forestille os at få en finanslov, hvor der f.eks. står – det er noget, man kan styre i en finanslov, eller man kan i hvert fald prøve på det – at i det offentlige må sådan noget som lønninger ikke stige. Det giver jo øget ulighed i forhold til dem, som er på overførselsindkomst, hvis de offentligt ansatte – og dem er der rigtig mange af – stiger i løn.

Det, der bare er en kilde til undren, når man sådan taler så meget om ulighed, er jo, hvorfor man ikke bruger flere kræfter på at fortælle, hvad det er, man vil. For det, man vil, er at få en mindre forskel på at være på overførselsindkomst og være i beskæftigelse. Og det kan man jo gøre ved, at dem, der er i beskæftigelse, får mindre udbetalt.

Kl. 15:33

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:33

Rune Lund (EL):

Jamen det er jo ikke Enhedslistens politik. Jeg ved ikke, hvem der skulle gå ind for det. Jeg vil bare sige, det er vigtigt at bekæmpe ulighed principielt, fordi vi synes, det er politisk forkert, at uligheden stiger, og at den er steget så drastisk, som den er. Derudover må man også bare konstatere, at der er flere internationale studier, som viser, at lande, som har en høj grad af lighed, faktisk også er mere produktive, simpelt hen fordi man formår at udnytte samfundets ressourcer bedre end lande, hvor der er stor ulighed.

Kl. 15:34

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Vi går videre med spørgerne, og det bliver fru Sofie Carsten Nielsen, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 15:34

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. Vi er jo enige om, ved jeg, at vi har brug for at hæve ambitionsniveauet. Jeg kan rigtig godt lide Enhedslistens måde at sige det på. Jeg synes, at vi siger noget, der ligner det, nemlig at det skal kunne mærkes og det skal kunne måles i CO₂-reduktioner. Det kræver også, at vi finder yderligere finansiering, som ordføreren også sagde, end den, Socialdemokraterne har fremlagt. Et af de steder, hvor jeg kan se vi er enige – der er mange steder, hvor vi er uenige – er, at vi skal bede bankerne om at bidrage mere til samfundet, f.eks.

ved at lade dem være med til at finansiere noget af den grønne omstilling eller flere pædagoger i vores daginstitutioner. Vil Enhedslisten være med til det?

Kl. 15:35

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:35

Rune Lund (EL):

Ja, det vil vi rigtig gerne være med til. Vi har selv i vores eget finanslovsforslag foreslået, at man indfører en balanceskat for den finansielle sektor og bankerne. Det vil give et årligt provenu på 1,8 mia. kr. Hvis man tager udgangspunkt i det, som regeringen har fremlagt, og at vi også i vores forslag til finanslov har sagt, at vi gerne vil bruge 1 mia. kr. på minimumsnormeringer i 2020, kan man jo sige, at hvis man lagde sådan en bankskat oveni, ville man have 2,8 mia. kr. til minimumsnormeringer. Det er klart, at de ikke alle sammen kan indfases i 2020. Men jeg kan simpelt hen ikke se nogen gode argumenter for at vente med at bruge de penge, når der nu tilsyneladende er etableret en politisk enighed mellem fire partier, Radikale Venstre, Enhedslisten, SF og Socialdemokratiet, om, at bankerne skal bidrage med noget mere. Jeg kan simpelt hen ikke se, hvorfor man skal gemme de penge. Jeg synes, at bankerne skal bidrage noget mere til fællesskabet, og de penge kan blive brugt meget fornuftigt på f.eks. minimumsnormeringer eller på at styrke psykiatrien.

Kl. 15:36

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 15:36

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. Noget andet, som Socialdemokraterne også har glemt, er afskaffelsen af uddannelsesloftet og de meget massive besparelser, der kommer til at blive indført den 1. januar på de humanistiske og samfundsvidenskabelige uddannelser. Kan Enhedslisten se en finanslov, hvor uddannelsesloftet ikke er afskaffet, eller hvor vi ikke har fået afskaffet de massive besparelser på de humanistiske og samfundsvidenskabelige uddannelser?

Kl. 15:36

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:36

Rune Lund (EL):

Vi synes, at det er helt naturligt, at de to ting, nemlig afskaffelsen af uddannelsesloftet og det, at der ikke skal ske besparelser på HUM/SAMF, selvfølgelig er noget, som skal ordnes med den her finanslov. Det, som er vigtigt at sige her, er, at når man ser på, hvad de forskellige partier mener om finansieringen, så er det her jo ikke et spørgsmål om ikke at kunne finde pengene. Man må bare konstatere, når man læser finanslovsforslaget fra SF, finanslovsforslaget fra Det Radikale Venstre, finanslovsforslaget fra Enhedslisten, at der er så stor en fællesmængde af finansieringsforslag, at det kun er et spørgsmål om politisk vilje at kunne finde finansieringen til at fjerne de to ting, som ordføreren nævner.

Kl. 15:37

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste, der har ønsket at stille spørgsmål, er hr. Rasmus Jarlov, Det Konservative Folkeparti. Værsgo. Kl. 15:37

Rasmus Jarlov (KF):

Tak for talen. Der var jo lidt af et svirp til den tidligere borgerlige regering, som hr. Rune Lund beskyldte for at have givet nogle uansvarlige skattelettelser. Jeg vil bare sige, at jeg faktisk er enig i, at de skattelettelser, vi gav, var uansvarlige. De burde selvfølgelig have været langt større, end de var. For det er ikke ansvarligt at tage så mange af folks penge, som vi gør i Danmark, hvor vi opkræver over 1.100 milliarder kroner om året og arbejder så hårdt for, at der skal være så mange penge i det offentlige og så få penge til borgerne. Velstand i samfundet er jo ikke, at de offentlige budgetter er så store som muligt; det er, at borgerne er rige. Og noget af den rigdom kan de selvfølgelig få gennem en velfungerende offentlig sektor, men det kan ikke være mål, at den skal være så stor som muligt.

Der er et kæmpestort råderum i øjeblikket – 28 mia. kr. Der er altså råd til et meget, meget stort løft, faktisk, af de offentlige udgifter. Hvorfor er det nødvendigt at hæve skatterne i den situation? Så vidt jeg ved, har ikke engang Enhedslisten forslag om at bruge så mange ekstra penge i den offentlige sektor, som der er råderum til.

Kl. 15:38

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:38

Rune Lund (EL):

Til det sidste vil jeg sige, at så er det, fordi hr. Rasmus Jarlov ikke har læst Enhedslistens 100-dagesplan, som hedder »100 dage med Enhedslisten«, hvor vi beskriver, hvad vi ville gøre, hvis det var os, der kunne bestemme og havde 90 mandater i Folketinget.

Jeg vil så til gengæld sige, at vi i den plan faktisk ikke har brugt råderumsfinansiering, men har finansieret vores forslag krone til krone. Det skyldes jo, at noget af det råderum, som der ligger, er blevet tilvejebragt via nogle reformer, hvor der også har været nogle dynamiske effekter. Og der er et meget, meget usikkert grundlag for at sige, om de penge, der kommer ud af de dynamiske effekter, eksisterer i virkeligheden. Og så synes vi faktisk, det er økonomisk uansvarligt at indregne dem i råderummet. Så vi vil hellere finansiere ting krone til krone, frem for at bruge af et råderum, der er skabt af nogle reformer, hvor der er nogle dynamiske effekter, som vi sådan set synes at der er en meget svag evidens for.

Men vi synes, det er rimeligt at bruge noget mere på velfærd og den grønne omstilling. Og man må bare sige, at selv med det råderum, der er nu, hvor der er sket en genberegning, er det ikke nok til at skabe det løft af velfærden, som er nødvendigt, og det er ikke nok til at sikre nok finansiering til den grønne omstilling.

Kl. 15:39

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 15:39

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg må undskylde, hvis jeg har undervurderet Enhedslistens evne til at bruge penge på 100 dage. Det kan godt være, man kan bruge mere end 28 mia. kr. så hurtigt – det ved jeg ikke – men jeg tror alligevel, man skal strenge sig an.

Men har Enhedslistens så nogle forslag til ting, man kunne gøre for at skabe vækst i samfundet og sørge for, at der var en større skattebase, som det hedder, altså at der blev tjent nogle flere penge rundtomkring i de danske virksomheder? Og hvis jeg må indskrænke svarmulighederne lidt, for det lærte jeg ved at høre på SF før, så er det ikke en mulighed at svare, at man vil gøre børnehaver og pleje-

hjem bedre. Men, altså, har Enhedslisten nogle ting, som rent faktisk bliver efterspurgt af erhvervslivet?

KL 15:40

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:40

Rune Lund (EL):

Jeg bliver altså lige nødt til sige, at det at have et velfærdssamfund som det danske, hvor man investerer i infrastruktur, gratis uddannelse og sundhed og ordentlige daginstitutioner, så folk har mulighed for at tage et arbejde, er afgørende for at skabe et godt erhvervsklima. Og Danmark rangerer jo konsekvent i toppen af internationale undersøgelser, når det handler om muligheden for at drive forretning, at have et godt miljø, at være et innovativt samfund. Der ligger vi jo i top, konstant helt i toppen, netop fordi vi har et stærkt velfærdssamfund.

I forhold til erhvervsinitiativer har vi jo i valgkampen fremlagt to udspil til at styrke erhvervslivet, som handler om at forbedre forholdene for små virksomheder og selvstændige erhvervsdrivende, og så handler det om at skabe bedre muligheder for demokratisk ejede virksomheder, altså den kooperative sektor, som er en relativt stor del af den danske økonomi, og som der ikke er nok fokus på.

Kl. 15:41

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Den næste, der har ønsket at stille spørgsmål, er hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 15:41

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak for det. 100 dage med Enhedslisten lyder næsten som en kur, sådan en slankekur – jeg tror, at jeg vil døbe den Venezuelakuren eller sådan noget. Men der er jo ingen tvivl om, at Nye Borgerlige vil noget andet end Enhedslisten med samfundet. Enhedslisten er et socialistisk parti, vi er et borgerligt parti.

Men jeg vil godt prøve at se, om der er nogle steder, hvor vi måske alligevel kan finde hinanden. For når man kigger på, hvordan pengene bliver brugt i samfundet – både statsligt, ude i regionerne og også i kommunerne – så kan man jo se, at der bliver brugt stadig flere penge på konsulenter, på projektmagere, på central ledelse og administration og på de her områder, som i min optik er det, jeg vil kalde kolde timer, der ikke genererer grundlæggende kernevelfærd.

Derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge lidt ind til: Hvad er Enhedslistens krav til den her finanslov? Er det, at de penge, som nu kommer ud til kommunerne, også kommer ud at ligge helt derude decentralt, hvor der bliver skabt en kernevelfærd for dem, altså at de ikke bare lander nede i bøtten ude i centraladministrationen ved kommunerne og regionerne?

Kl. 15:42

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:42

Rune Lund (EL):

Vi synes, at vi skal kigge på, hvordan vi fjerner bureaukrati, minuttyranni og kontrol i den offentlige sektor for at frigøre flere midler til den borgernære velfærd. Det er noget, vi har kæmpet for og sagt i mange år; det hænger meget sammen med hele vores kritik af new public management som styringsinstrument for den offentlige sektor, importeret fra den private sektor, altså som et bureaukratisk kontroltyranni, som har taget alt for mange ressourcer væk fra den borgernære velfærd.

Jeg vil sige – og det må jeg være ærlig omkring – at vi jo ikke er det eneste parti, som ønsker at kigge på, hvordan man kan spare administration væk eller gøre ting mere effektivt, så man kan frigøre penge til velfærd. Det er vi jo ikke – det må jeg være ærlig at sige – men det er selvfølgelig noget, som er supervigtigt, for hvis vi kan spare penge der, så kan vi jo bruge pengene på noget fornuftigt i stedet for. Og selvfølgelig skal det være sådan, at der er en administration, som fungerer. Vi skal jo ikke spare det offentlige i stykker, ligesom vi har set det ske med skattevæsenet, hvor man fjernede alt for meget, skar alt for meget ned. Det har kostet os dyrt. Det skal gøres klogt, men vi skal hele tiden se på muligheden.

Kl. 15:43

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Lars Boje Mathiesen for et andet spørgsmål. Værsgo.

Kl. 15:43

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg taler heller ikke om at fjerne det fuldstændig, men vi er nok enige om, at der godt kan findes nogle midler og der godt kan skæres ned nogle steder, også på de områder.

Jeg kunne godt tænke mig, at ordføreren kunne være lidt mere konkret. Det der med at fjerne bureaukrati og alt sådan noget har vi altså hørt mange gange før; jeg tror, at det var helt tilbage i 1983 eller sådan noget, at Schlüter begyndte på den her dagsorden. Kunne man ikke måske lave et system til finansloven, hvor man rammesatte de her midler direkte ud til f.eks. institutioner, direkte ud til skoler uden om kommunerne og deres mulighed for at administrere de her penge, for vi ved jo, at en del af de her penge drukner i alle de led, som kommer til derude. Det kunne man jo godt stille et krav til regeringen om, når man nu sidder og laver finanslov.

Kl. 15:44

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Ordføreren.

Kl. 15:44

Rune Lund (EL):

Der må jeg sige, at det virkelig ville være en administrativt tung måde at gøre det på, hvis vi her fra Christiansborg skulle sidde og holde øje med, hvordan kommunerne bruger deres penge til administration, og hvordan de bruger dem til andre ting.

Altså, der må man sige, at det at sende pengene videre til kommunerne, hvor der i forvejen i dag er meget fokus på at fjerne bureaukrati for at bruge pengene på velfærd, er en meget, meget effektiv måde at bruge velfærdsmidlerne på. Og man må bare sige, at der findes ikke en eneste kommune i det her land, der ikke kigger på, hvordan der kan spares penge på administration for at frigøre flere midler til borgernær velfærd – af den simple grund, at det er det mest populære sted at spare overhovedet.

Kl. 15:45

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste, der er klar til at stille spørgsmål, er hr. Ole Birk Olesen fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 15:45

Ole Birk Olesen (LA):

Tak for det. Det glæder mig rigtig meget, at hr. Rune Lund fra talerstolen på vegne af Enhedslisten hylder det danske samfund og den rigdom, som skabes i Danmark. Danmark har jo et kapitalistisk system med fri markedsøkonomi og privat ejendomsret, og det er jo altså meget langt fra det system, som Enhedslisten ønsker, men det er det system, som skaber al den rigdom, som Enhedslisten vil bruge af i de årlige finanslovsforhandlinger. Det her er jo en genopførelse

af en forestilling, der opføres hvert eneste år, og den går ud på, at Enhedslisten går på talerstolen og siger, at vi skal bruge mange flere af de midler, som skabes ud af det kapitalistiske overflødighedshorn – altså den økonomi, vi har i Danmark, som jo ikke er, som Enhedslisten gerne vil have den.

Tænker Enhedslisten nogen sinde over paradokset i, at man har behov for så mange penge til sin politik, samtidig med at man ønsker at føre en hel anden økonomisk politik, som vi kender fra f.eks. Cuba og Venezuela, og som jo ikke genererer de penge til, at man kan hjælpe de fattige og få mere lighed osv., som Enhedslisten her i dag ved finanslovsforhandlingerne taler om skal bruges?

Kl. 15:46

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 15:46

Rune Lund (EL):

At Danmark virkelig bare er sådan et kapitalistisk drømmesamfund, som hr. Ole Birk Olesen beskriver det, mener jeg ikke er en korrekt beskrivelse. Det samfund, som vi kæmper for, er for det første et demokratisk samfund, hvor der er meget store frihedsrettigheder for det enkelte individ, den enkelte borger, og jeg må bare konstatere, at Enhedslisten er det eneste parti, som har stemt imod samtlige af de indskrænkninger af den personlige frihed og af frihedsrettighederne, som er blevet gennemført her de senere år. Ikke engang et parti, som kalder sig liberalt i sit partinavn, kan leve op til de standarder for individets frihedsrettigheder, som Enhedslisten arbejder ud fra i Folketinget. Så demokratiet er det afgørende udgangspunkt.

For det andet vil vi skabe et samfund, hvor der er et stærkt fællesskab, og hvor kritisk infrastruktur f.eks. er ejet af fællesskabet eller staten. Derfor er vi også glade for, at det f.eks. ikke lykkedes at sælge Radius til nogle internationale kapitalfonde, som kan gemme sig i skattely, men at det er solgt til et forbrugerejet selskab. Jeg tror, at hvis hr. Ole Birk Olesen kiggede på vores udspil til, hvordan vi vil fremme en demokratisk ejet sektor inden for virksomhedsområdet, så ville hr. Ole Birk Olesen kunne se, at det samfund, vi ønsker, også er et meget produktivt samfund og et demokratisk samfund.

Kl. 15:47

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Tak. Spørgeren.

Kl. 15:47

Ole Birk Olesen (LA):

Selvfølgelig kan man tale udenom alt det, man vil, fra Folketingets talerstol, og spørgeren har jo kun mulighed for at stille spørgsmål to gange, så det har man stor succes med. Men hvis man nu kunne nå ind til kernen hos hr. Rune Lund, hvor han sådan virkelig svarede på spørgsmålet, er der så slet ikke den tvivl hos hr. Rune Lund, at den tvangskollektivisering af produktionsmidlerne, som Enhedslisten ultimativt ønsker at gennemføre, vil føre til et fattigere samfund, ligesom vi har set det i andre lande, hvor man har gjort det samme – alle steder i verden til alle tider – således at Enhedslisten i en kommende finanslovsforhandling, hvor Enhedslistens drømmesamfund var blevet gennemført, slet ikke ville have de midler til rådighed, som man her i dag står og siger at man skal bruge på alt muligt godt?

Kl. 15:48

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 15:48

Rune Lund (EL):

Det her er sådan helt absurd, for det, som jeg i virkeligheden ikke rigtig er klar over, når hr. Ole Birk Olesen stiller det spørgsmål, er, om hr. Ole Birk Olesen tror, at det, han fremlægger, er Enhedslistens politik, eller om hr. Ole Birk Olesen, på trods af at han ved, at det ikke er Enhedslistens politik, alligevel gang på gang står og fremlægger det, som om det der skulle være Enhedslistens politik. Jeg vil anbefale hr. Ole Birk Olesen rent faktisk at læse, hvad det er, Enhedslistens politik går ud på.

Jeg kan anbefale at læse udspillet »Et mere demokratisk erhvervsliv«, som vi har lavet, og hvor vi bl.a. viser, hvordan man kan fremme virksomheder, arbejdspladser og produktivitet inden for den demokratisk ejede sektor, som består af de kooperative virksomheder, de kundeejede virksomheder og de forbrugerejede virksomheder, som vi har rigtig mange af i Danmark, og som mangler politisk fokus her på Christiansborg.

Kl. 15:49

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Tak. Så er det hr. Morten Dahlin fra Venstre.

Kl. 15:49

Morten Dahlin (V):

Tak til ordføreren for en omfangsrig tale og nogle omfangsrige besvarelser. Jeg kunne godt tænke mig at dykke lidt dybere ned i ordførerens holdning til emnet klima kontra ulighed. Vil ordføreren og ordførerens parti kunne støtte initiativer i en finanslov, som trækker den rigtige vej i forhold til at redde klimaet, men som så til gengæld øger uligheden? Vil ordføreren kunne støtte sådanne initiativer som et princip?

Kl. 15:49

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 15:49

Rune Lund (EL):

Jeg er faktisk rigtig glad for spørgsmålet. For det er jo helt centralt, når vi skal have den grønne omstilling, at vi får en grøn omstilling, som ikke øger uligheden, og som ikke sender regningen til dem, der har mindst. Det er også derfor, man i det forslag til en klimaplan, som vi fremlagde i februar i år, kan se, at vi løser udfordringen ved med konkrete virkemidler at sikre, at vi når en 70-procentsreduktion af klimagasser i 2030. Planen er fuldt finansieret, og den er finansieret på en sådan måde, at den ikke vender den tunge ende nedad, at den ikke skaber mere ulighed, og det er vigtigt, både fordi det er vigtigt i sig selv ikke at skabe mere ulighed, men også fordi det faktisk, hvis det bliver sådan, at den grønne omstilling fører til mere ulighed – hvilket er principielt forkert – vil umuliggøre den nødvendige grønne omstilling, fordi vi vil få så meget modstand mod den, hvis den ulighed kommer. Vi har set det i Frankrig med De Gule Veste, og den slags skal vi ikke have herhjemme.

Kl. 15:50

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Morten Dahlin.

Kl. 15:50

Morten Dahlin (V):

Tak for besvarelsen til hr. Rune Lund, der siger, at det er principielt forkert, hvis uligheden stiger som en konsekvens af kampen mod klimaforandringer, og at uligheden ikke må stige. Skal jeg forstå det sådan, at det er vigtigere for hr. Rune Lund og for Enhedslisten, at uligheden ikke stiger, end at vandet ikke stiger?

Kl. 15:51

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 15:51

Rune Lund (EL):

Nej, det skal forstås på den måde, at vi ikke kommer i mål med kampen mod klimaforandringerne, hvis det er sådan, at uligheden stiger. Hvis uligheden stiger, stiger vandet også. Sådan kan man sige det. Vi bliver nødt til at løse begge dele på en gang, ellers er der ganske enkelt ikke den folkelige opbakning til den nødvendige grønne omstilling.

Kl. 15:51

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det fru Mette Abildgaard fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 15:51

Mette Abildgaard (KF):

Tak for det. En af de sådan mest særlige oplevelser, jeg har haft her i Folketingssalen, var en nat for 3-4 år siden, hvor Enhedslisten havde fremsat en hel stribe beslutningsforslag – det var fru Maria Reumert Gjerding, som jeg husker det – om, hvordan vi skulle sikre vores forskellige naturtyper: Hvordan skulle vi sikre vores enge, vores overdrev osv.? Og vi blev ved, til klokken var omkring 3.45 om natten. Det viste jo en enorm entusiasme og begejstring for det her spørgsmål fra Enhedslistens side.

Når jeg så hører, hvad der bliver fremhævet fra ordførerens side af prioriteter for den finanslov, der skal til at forhandles, så synes jeg jo, naturen er fuldstændig fraværende. Jeg undrer mig over, at det ikke fylder i sig selv. For når man kigger på det finanslovsudkast, der er kommet, kan man jo se, at naturen er fuldstændig fraværende. Samme person, som dengang var ordfører for Enhedslisten, har nu en lidt anden rolle, og der kom en pressemeddelelse ud fra Danmarks Naturfredningsforening, hvor man skrev, at naturen var fuldstændig fraværende i det finanslovsudspil, der var kommet. Naturen var fuldstændig fraværende. Så når det nu er noget, der ligger Enhedslisten så meget på sinde, hvorfor er det så ikke et af de centrale krav, man har?

Kl. 15:52

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 15:52

Rune Lund (EL):

Det er også en af de ting, vi går til finanslovsforhandlingerne med. Fru Mette Abildgaard har måske ikke læst alle artikler eller fulgt med alle steder i medierne, men vi har faktisk været ude med et krav om, at vi opretter naturnationalparker. Vi vil oprette 15. Vi vil omlægge 100.000 ha landbrugsjord, og vi vil faktisk også indføre naturzoner på havet i form af urørt hav. Det er også noget, som vi tager med til forhandlingerne om finansloven for 2020. Så det er noget, som har ligget vores hjerte meget nær meget længe, og det er noget, som stadig ligger vores hjerte meget nær, og noget, vi kæmper meget for, fordi vi synes, det er meget, meget vigtigt.

Kl. 15:53

Mette Abildgaard (KF):

Men jeg må dog konstatere, at det ikke ligger Enhedslistens hjerte så nær, at det er blandt de prioriteter, man tager med til finanslovsforhandlingerne. For ordføreren stod før og oplistede, hvad der var prioriteterne, med bl.a. psykiatri og med minimumsnormeringer, og der kom naturen ikke ind på en plads, der var nævneværdig. Jeg er jo godt klar over, at man kan tage meget med til bordet. Jeg har været i

politik ikke i mange år, men trods alt længe nok til at vide, at man altid som politiker kan sige, at man vil tage noget med til bordet. Men det, der virkelig batter, er, når man prioriterer noget; når man siger, at det er det her, der har betydning for en. Så derfor: Kan vi forestille os en finanslov, hvor der ikke bliver afsat markant flere midler til naturen, som Enhedslisten bakker op om?

Kl. 15:54

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 15:54

Rune Lund (EL):

Nej, det kan jeg faktisk ikke forestille mig. Jeg tror, at vi også kommer i mål med den del af Enhedslistens krav og Enhedslistens politik alene af den grund, at der er flere andre partier, som også ønsker noget i den sammenhæng, der minder om det.

Jeg vil sige, at der faktisk også er nogle oplagte finansieringskilder til det. Hvis man ser på overskuddet på statens regnskab for 2019, kan man jo se, at det nærmer sig lige omkring de 50 mia. kr., og de penge kan man bruge til at investere i den grønne omstilling. Det ville være mærkeligt at betale af på gæld i en situation, hvor der faktisk er negative renter, hvor vi tjener penge på at låne fra statens side. Der er nogle investeringer i den grønne omstilling, som skal foretages hurtigt. Så der er penge til rådighed, og der er fornuftige måder at bruge de penge på, bl.a. på de her områder.

Kl. 15:55

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det hr. Tommy Ahlers fra Venstre.

Kl. 15:55

Tommy Ahlers (V):

Tak til ordføreren. Både i ordførerens tale og i Enhedslistens oplæg til finansloven er der en remse, som næsten er Egon Olsen i Olsenbanden værdig, om, at man skal genrejse Danmark som et bæredygtigt velfærdssamfund, og at man vil finde pengene i toppen af samfundet ved at bede banker, multinationale selskaber, storaktionærer og virksomhedsarvinger om at bidrage mere.

Jeg kunne godt tænke mig sådan at få sat lidt ansigter på, hvem de her storaktionærer er. Hvis man er en tømrermester på Nordfyn, har 10 ansatte og ejer alle aktierne i sit eget selskab, er man så storaktionær? Hvis man er en vvs'er ude i Dragør, der har 15 ansatte og ejer alle aktierne selv sammen med sine børn, er man så storaktionær?

Kl. 15:56

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 15:56

Rune Lund (EL):

Nej, så er man ikke storaktionær. Men det kan godt være, at man alligevel skal betale en mere rimelig beskatning ved f.eks. generationsskifte af virksomheder, hvis det er det, som spørgeren henviser til.

Jeg vil henvise til, at de finansieringsforslag, som vi er kommet med i vores finanslovsforslag, jo bl.a. indbefatter, at vi skal harmonisere beskatningen af kapital- og arbejdsindkomst med lønindkomst, sådan at man ikke betaler en lavere skatteprocent ved at tjene penge på renter eller ved at tjene penge på at købe og sælge aktier eller få udbytte fra nogle aktier, man ejer. Det andet er jo, at vi har nogle forslag til, hvordan vi lukker det, som vi opfatter som skattehuller, og som betyder, at store multinationale selskaber år efter år kan slip-

pe af sted med at betale 0 eller næsten 0 kr. i skat. Det er noget, vi vil gøre.

Harmonisering af aktie- og kapitalindkomst vil give 5 mia. kr. ekstra om året, og det vil have en klar social profil, for det vil være de allerrigeste, faktisk den rigeste procent, som primært vil komme til at bidrage lidt mere med deres rigdom til fællesskabet. At lukke skattehuller vil give omkring 2,5 mia. kr. ekstra om året. Det er nogle af de finansieringsforslag, vi har, og det er det, der danner baggrunden for den formulering, som hr. Tommy Ahlers læser op.

Kl. 15:57

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Tommy Ahlers.

Kl. 15:57

Tommy Ahlers (V):

Ordføreren havde været klog, for han havde jo gættet, hvor jeg gerne ville hen med det her om storaktionærer – altså at det, man foreslår om generationsskifteafgift, også rammer den her type virksomheder som tømrermestre og vvs'ere, der jo spiller en kæmpe rolle og tager et samfundsansvar. Det er jo dem, der ansætter mange flere lærlinge procentvis sammenlignet med store entreprenørvirksomheder. Det er dem, der tager dem, kommunen ringer og spørger om de ikke kan finde et arbejde til, fordi de er ved at falde ud af arbejdsmarkedet. Det er dem, der tager det ansvar.

Jeg vil gerne spørge ordføreren: Bekymrer det slet ikke ordføreren, når den type virksomheder siger, at hvis man tredobler generationsskifteafgiften, vil det skade dem og gøre, at de måske enten er nødt til sælge, sammenlægge eller simpelt hen lukke?

Kl. 15:58

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 15:58

Rune Lund (EL):

Man må bare konstatere, at den rabat, som den tidligere regering har givet, på bo- og gaveafgiften for arvinger til familieejede virksomheder jo ikke er en beskatning af de familieejede virksomheder. Det handler om en bo- og gaveafgift for arvingerne til familieejede virksomheder. Jeg må bare sige, at den rabat er en meget uproduktiv og forkert måde at bruge samfundets ressourcer på, og man kan jo bl.a. spørge de økonomiske vismænd om, hvad de siger om det. De har jo netop den holdning, at det faktisk i virkeligheden er produktivitetsforringende, at man på den måde vælger at give en rabat til en bestemt form for virksomheder frem for nogle andre.

Kl. 15:58

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det hr. Hans Kristian Skibby fra Dansk Folkeparti.

Kl. 15:58

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak, hr. formand. Jeg vil gerne blive lidt i den samme boldgade i forhold til det her med de danske arbejdspladser, for det er jo sådan, i hvert fald ifølge det, som regeringen har lagt frem, at man ikke ønsker, at det skal være nemmere for de danske familieejede virksomheder at opnå et succesfuldt generationsskifte. Man lægger op til at tilbagerulle den aftale, som Dansk Folkeparti var med i, om at hjælpe de her mange tusind danske virksomheder, som inden for de næste 10 år står foran et generationsskifte.

Der vil jeg gerne spørge hr. Rune Lund om noget i forhold til traditionelle, danske familieejede virksomheder, som jeg jo mener er noget af det dyrebareste, vi har, af virksomhedskultur i Danmark – det er faktisk ret unikt, at der er så mange familieejede virksomheder. For konsekvensen af at gøre det, som regeringen vil, er jo, at man i stedet for at vælge et almindeligt generationsskifte, hvor man så gør det efter de regler, vi har i dag, vælger at sælge virksomheden og opnå en værditilvækst – måske nok til egen familie – så ejerskabet ender hos kapitalfonde eller hos andre virksomhedsfonde. (*Tredje næstformand* (Jens Rohde): Ja tak!) Og fonde kan Enhedslisten jo ikke lide. Tak.

Kl. 16:00

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 16:00

Rune Lund (EL):

Vi kan godt lide fonde, men vi synes, der gælder nogle meget lempelige skatteregler for fonde. Så hvis der i højere grad bliver fondsejerskab, er det sådan, at vi bliver nødt til at kigge på de meget lempelige skattevilkår, som gælder for fonde. Det er en lidt anden diskussion, men det vil vi gerne diskutere med Dansk Folkeparti, hvis Dansk Folkeparti er interesseret i at kigge på de meget lempelige skatteforhold for fonde. Hvis vi ser på det med den rabat på bo- og gaveafgiften, som DF jo desværre har været med til at indføre, og som vi nu vil rulle tilbage, udtaler en af de økonomiske vismænd, Carl-Johan Dalgaard:

»Man tilskynder til, at flere virksomheder bliver ved med at være styret inden for en familie frem for at blive solgt eller få en anden ledelse. Dermed sænker man produktiviteten i samfundet som helhed.«

Altså, det må da virkelig også være noget, som får hr. Hans Kristian Skibby til at tænke sig lidt om, i forhold til om det virkelig var en klog idé at give sådan en skatterabat, som jo også er en skatterabat, som bliver givet til milliardærarvinger til nogle af de store familieejede virksomheder. Kunne de her penge i virkeligheden ikke være blevet brugt på en mere fornuftig måde, hvis Dansk Folkeparti spørger sig selv sådan helt ærligt?

Kl. 16:01

Hans Kristian Skibby (DF):

Med al respekt har vi ikke så mange milliardærejede selskaber i Danmark; vi taler om 23.000 virksomheder, der skal have ejer- og generationsskifte inden for de næste 10 år. Når så debatten ruller herinde, nævner Enhedslisten sådan nærmest pr. automatik altid milliardærerne og godsejerne osv., men det er jo ganske almindelige, danske familieejede virksomheder, vi taler om. Det er tømrermestre, glarmestre, VVS'ere og alt muligt andet, og det er jo der, der er et skisma, nemlig at de virksomheder med den regelændring, som man lægger op til, ender med i større grad at være ejet af kapitalfonde eller af virksomhedsfonde i stedet for at være familieejede. Og fonde kan Enhedslisten jo ikke lide. Men nu går I så ind og støtter en lovgivning, som giver dem medvind på cykelstien.

Kl. 16:01

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 16:01

Rune Lund (EL):

Fonde giver jo mulighed for, at man kan lave en fundats, som f.eks. stiller nogle bestemte krav til, hvordan en virksomhed skal udøves, og derfor kan fondseje godt være en fornuftig konstruktion. Det, der i vores øjne er problemet med fondskonstruktionen, er de meget lempelige skattevilkår – altså, hvor man som fond nærmest stort set selv kan bestemme, hvor meget man vil betale i skat. Det er teknisk, og det er en længere diskussion.

Jeg synes bare, det er vigtigt at sige i forhold til bo- og gaveafgiften og arvingerne til familieejede virksomheder, at det er en produktivitetshæmmende foranstaltning at give den skatterabat. Det siger de økonomiske vismænd. Man skal desuden også huske det, som bl.a. hr. Karsten Lauritzen sagde, dengang han var skatteminister, nemlig at det her jo ikke er et spørgsmål om, om det giver økonomisk mening; det er et moralsk spørgsmål. Og der må jeg bare sige, at mit moralske kompas simpelt hen er skruet anderledes sammen.

Kl. 16:02

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det hr. Morten Messerschmidts tur til at oplade sin milde røst. Kl. 16:02

Morten Messerschmidt (DF):

Tak, formand. Jeg hørte tidligere ordføreren tale om demokratisk ejede selskaber, og det er klart, at man så bliver en lille smule bekymret, i hvert fald når man tilhører en familie, der tjener sine egne penge ved at have en familieejet virksomhed. Sådan er det hjemme hos os. Min kæreste, Dot, og hendes familie har igennem mere end 100 år drevet forretning på Dyrehavsbakken, og jeg vil da bare gerne høre, hvem det så er, hr. Rune Lund forestiller sig skal overtage ejerskabet af den forretning, der altså igennem mere end 100 år har tilhørt familien Stefansen. For jeg går ud fra, at det er det, der ligesom lægges op til, når Enhedslisten taler om overgang til demokratisk ejede selskaber. Eller hvordan skal vi forstå det her begreb? Det vil jeg meget gerne have uddybet.

Kl. 16:03

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 16:03

Rune Lund (EL):

Det vil jeg meget gerne forklare, og hr. Morten Messerschmidts indlæg, som jeg værdsætter – for jeg tror, det er omkring 13 år siden, vi sidst har diskuteret sammen her i Folketingssalen – viser i virkeligheden, hvor lidt opmærksomhed der er på den kooperative sektor i de danske samfund.

Hvis jeg nævner Coop, Arla, OK eller alle de forsyningsselskaber, som leverer el, gas og vand til den danske befolkning, så er det bare nogle få eksempler på virksomheder i vores samfund, som enten er medarbejderejede, forbrugerejede eller kundeejede. Den sektor er meget, meget stor, og den får for lidt politisk opmærksomhed, og jeg og Enhedslisten synes, det er vigtigt, at vi får skabt nogle bedre rammevilkår for, at mennesker, som ønsker at starte den form for virksomheder, får nemmere ved det, at der bliver bedre rådgivning, at der bliver bedre lånemuligheder, og at der bliver en bedre lovgivning, som gør det nemmere at starte den slags virksomhed op, hvis man går og har en drøm om at starte den type virksomhed.

Kl. 16:04

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 16:04

Morten Messerschmidt (DF):

Der er jo noget umiskendelig smukt over det, hvis Enhedslisten med det, vi kender fra hovedbestyrelse osv., nu kommer til at stå på skuldrene af andelsbevægelsen. Det er dejligt. Men jeg kan alligevel høre, at det jo ikke kun handler om nye virksomheder, hvor man frivilligt ønsker at gå ind i det forhold; det kan lige så vel handle om etablerede virksomheder, hvor man altså politisk ønsker at drive det frem. Enhedslisten ønsker altså, at virksomheder, der måtte være fondsbaserede, aktiebaserede eller på anden måde noterede, skal

overgå til den her nye demokratiske ejerskabsform. Er det rigtig forstået?

Kl. 16:05

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 16:05

Rune Lund (EL):

Næh, det skal ikke forstås sådan. Det skal forstås sådan, at når vi f.eks. ser på de virksomheders – og det gælder ikke bare den type virksomheder i Danmark, men faktisk også i andre europæiske lande – konkurrenceevne, deres evne til at skabe arbejdspladser, deres modstandsdygtighed under en finanskrise, så må man bare konstatere, at de er stærke for samfundsøkonomien, og derfor har vi som samfund en interesse i at fremme den slags virksomheder. Det handler ikke om, at staten skal gå ind og overtage noget som helst; det handler om at skabe nogle bedre rammer for en virksomhedskultur, hvor kunderne, forbrugerne og medarbejderne i højere grad kan gå ind og være en del af virksomheden. Det er det, det handler om.

Kl. 16:06

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Niels Flemming Hansen, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 16:06

Niels Flemming Hansen (KF):

Tak for ordet. Jeg bliver noget nervøs, når jeg hører ordføreren tale om de små og mellemstore virksomheder og generationsskifte. Forstår ordføreren, hvad det er, der sker i en virksomhed, når man dræner egenkapitalen, for at næste generation kan overtage, og hvad det betyder for de her ca. 300.000 medarbejdere, der er ansat i de 23.000 små og mellemstore virksomheder, som skal generationsskiftes inden for de næste 10 år, og at man dermed hæmmer mulighederne for virksomhedernes udvikling, fordi de tærer på den egenkapital, der ligger?

Kl. 16:06

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 16:06

Rune Lund (EL):

Det er jo simpelt hen en forkert måde at stille det op på. Det er bare sådan helt fakta: Bo- og gaveafgiften er noget, som *arvingen* skal betale, det er ikke noget, som *virksomheden* skal betale. Det vil sige, at man skal betale skat af arven, ligesom man skal betale skat af anden arv, hvis man er borger i det danske samfund, og hvis man er skattepligtig her i landet, og det er ikke en detalje, men det er faktisk vældig væsentligt. Det handler jo i øvrigt også om, at man med de regler, der er i dag, kan bede om, at man kan betale det af over 15 år.

Så spørgsmålet er her – også i forlængelse af det, som de økonomiske vismænd siger på det her område – hvorfor man i det hele taget fra f.eks. Det Konservative Folkepartis side har valgt at smide 1 mia. kr. ud af vinduet på den her uproduktive måde, altså den her produktivitetshæmmende foranstaltning, som nedsættelsen af bo- og gaveafgiften har været, når man kunne have brugt de penge på en meget mere fornuftig måde. Hvornår begynder Det Konservative Folkeparti f.eks. at lytte til de økonomiske vismænd i det her spørgsmål, hvis man ikke ønsker at lytte til Enhedslisten?

Kl. 16:07

Niels Flemming Hansen (KF):

Jeg tænker: Hvornår begynder Enhedslisten at høre på den virkelige verden, på det danske erhvervsliv og de små og mellemstore virksomheder?

Kl. 16:08 Kl. 16:10

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 16:08

Rune Lund (EL):

Det gør vi også; vi lytter. Når de økonomiske vismænd siger, at man tilskynder flere virksomheder til at være styret inden for en familie frem for at blive solgt eller få en anden ledelse, og at man dermed sænker produktiviteten i Danmark, hvorfor skal vi så bruge 1 mia. kr. om året på at sænke produktiviteten i Danmark? Det forstår jeg simpelt hen ikke. Som Bent Greve, som er professor ved Institut for Samfundsvidenskab og Erhverv på Roskilde Universitet, også siger, at fordi en familie kan noget, er det jo ikke sikkert, at børnene kan det samme. Fordi en far er fodboldspiller på højt niveau, er det ikke sikkert, at børnene også bliver det, og det er jo lige præcis det, der er kernen i det her. Samtidig er det jo en udgift på 1 mia. kr., som også vil komme milliardærarvinger til gode, en ren skatterabat til toppen af samfundet. Det er også en del af det her, og derfor skal det rulles tilbage.

Kl. 16:08

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Rasmus Jarlov har bedt om ordet.

Kl. 16:08

Rasmus Jarlov (KF):

Der er lige et par ting, som vi er nødt til at få slået fast omkring det her med afgift. Hr. Rune Lund siger, at pengene ikke kommer fra virksomheden, men at de kommer fra arvingen. Det er rigtigt, at det er arvingen, der skal betale, men hvor skal en, der arver en virksomhed, få de penge fra? Alle pengene står jo i virksomheden, og de penge er nødt til at blive trukket ud af virksomheden, for at arvingen kan betale sin arveskat, og der er endda det ved det, at når man trækker penge ud af virksomheden, bliver man beskattet, og så vidt jeg husker er det typisk med 42 pct., hvilket betyder, at man skal hive næsten dobbelt så mange penge ud af virksomheden, som man skal betale. Det er derfor, der kommer til at ske et kæmpe dræn af de her familieejede virksomheders egenkapital; penge, som de meget ofte ikke har råd til at betale. Er vi enige om det?

Kl. 16:09

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 16:09

Rune Lund (EL):

Nej, det er vi ikke enige om, fordi man kan få henstand, og så kan man betale det tilbage over 15 år, og nu er der ovenikøbet snak om fra regeringens side, at man vil udvide den periode til 30 år. Altså, hr. Rasmus Jarlov skal ikke komme her og sige til mig, at hvis man har mulighed for at betale sin arveafgift tilbage over 30 år, vil det være en trussel for en virksomhed – 30 års tilbagebetalingsret! Hvis det måtte ende med at blive en del af en finanslovsaftale, vil jeg bare gerne se den virksomhed, som ikke kan overleve, på grund af at der findes en mulighed for at tilbagebetale over 30 år. Altså, den mulighed er rigtig god og gavnlig, og der er ikke nogen virksomheder, som vil blive ramt af det.

Kl. 16:10

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ja, værsgo.

Rasmus Jarlov (KF):

Enhedslisten mener altså, at hvis bare man får lov til at betale sine regninger over lang tid, er det ikke nogen byrde for en virksomhed. Gælder det også for folks privatøkonomi, at vi bare kan pålægge dem kæmpestore regninger og sige til dem, at det ikke gør noget? Det gør ikke noget, at du skal betale flere millioner kroner tilbage, fordi du kan betale dem over 30 år – i øvrigt til en rente, som ligger over markedsrenten. Så det er et elendigt lån, staten tilbyder. Regningen skal jo stadig væk betales, selv om man har fået lov til at afbetale den over en længere årrække. Det bliver regningen jo ikke mindre af, og byrden for virksomheden bliver ikke mindre af, at man får lov at betale den over en årrække.

Kl. 16:10

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 16:10

Rune Lund (EL):

Det er bare hele præmissen for den her diskussion, altså at det her med, at en virksomhedsarving nu, når vi får rullet den her skatterabat tilbage, lige pludselig skal betale det samme i bo- og gaveafgift som alle andre danskere, skulle være et kæmpeproblem, selv om vi i dag har en mulighed for at betale tilbage over 15 år. Den mulighed kan udvides til 30 år. Og det er bare vigtigt at sige, at der er forskel på, om det er virksomheden, eller om det er arvingen, og det er altså arvingen, som betaler bo- og gaveafgift, det er ikke virksomheden. Og det er ikke bare en detalje, det er fakta, og det er faktisk temmelig væsentligt i den her diskussion. Jeg kan godt se, at der er masser af borgerlige politikere, som prøver at blande det hele sammen i en stor pærevælling, men det er altså faktisk ikke en uvæsentlig detalje, at det er arvingen, der betaler bo- og gaveafgift, det er ikke virksomheden

Kl. 16:11

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Tak. Så lukker vi for listen med undtagelse af den næste, der har bedt om ordet, og det er fru Mette Abildgaard fra Det Konservative Folkeparti.

Jeg skal lige opfordre til, at man, når man gerne vil have ordet i anden omgang, lige trykker på knappen, for så behøver formanden ikke at være mellemmand, og det giver et meget bedre flow i debatten for dem, der sidder og ser den, at der ikke hele tiden skal være en formand, som sidder og blander sig i diskussionen. Så det tror jeg vil være publikumsvenligt. Tak.

Kl. 16:12

Mette Abildgaard (KF):

Jeg synes egentlig, vi er i gang med en ret god debat, så jeg vil gerne følge op på det, som mine to gode partifæller også har spurgt ind til. Jeg har også meget svært ved at se den her voldsomme skelnen mellem virksomheden og arvingen, for hvor skal man få pengene fra, hvis ikke det er qua virksomheden? Noget, der virkelig provokerer mig i den her debat, er den måde, mange røde partier har en evne til at tale om, at det her rammer de få rigeste familier i Danmark. Det udtryk blev også brugt af den socialdemokratiske ordfører tidligere.

Ni ud af ti danske virksomheder er familieejede. 850.000 danskere arbejder i en familieejet virksomhed. En familieejet virksomhed omfatter altså også mureren, som lader sin virksomhed gå i arv til sønnen eller datteren. Jeg kunne godt tænke mig at høre ordføreren: Tror ordføreren, at det gavner muligheden for, at sønnen eller datteren kan videreføre en helt almindelig murerforretning eller elektrikerforretning, at man bliver pålagt den her beskatning? Øger det

sandsynligheden for, at man kan føre virksomheden videre, eller øger det sandsynligheden for, at man tværtimod kan være nødt til at afskedige medarbejdere for at realisere det, der skal indbetales til staten?

Kl. 16:13

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 16:13

Rune Lund (EL):

Man kan sige, at spørgsmålet er følgende: Vil det, at vi tilbageruller den skatterabat, som de blå partier har lavet, skade dansk økonomi? Svaret på det spørgsmål er nej. Det vil ikke skade dansk økonomi – tværtimod, kan man sige. For den skatterabat, som bl.a. Det Konservative Folkeparti har stået bag, vil jo være produktivitetshæmmende, og det synes jeg er noget, som Det Konservative Folkeparti skal forholde sig til. Altså, når de økonomiske vismænd decideret går ud og anbefaler, at man ikke skal tilgodese lige præcis den her type virksomheder på bekostning af andre, giver det så ikke anledning til en eller anden form for eftertanke hos Det Konservative Folkeparti? Giver det ikke anledning til eftertanke, at når vi kigger på det her spørgsmål, så handler det jo ikke om økonomi?

Det er jo ikke et økonomisk spørgsmål i den forstand, at den tilbagerulning vil skade dansk økonomi. Tværtimod. Det er jo som hr. Karsten Lauritzen, den tidligere skatteminister, sagde: Det er ikke et økonomisk spørgsmål, det er et moralsk spørgsmål. Så spørger jeg bare: Hvor ligger det moralske i, at der er nogle, som skal betale en lavere boafgift end alle andre danskere, bare fordi de er arvinger til en familieejet virksomhed? Undskyld mig, det giver ikke nogen mening.

Kl. 16:14

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Nu bliver jeg alligevel nødt til at bryde ind i debatten, når der bliver talt lidt ud over taletiden – lidt meget ud over taletiden. Fru Mette Abildgaard, værsgo.

Kl. 16:14

Mette Abildgaard (KF):

Det er fuldstændig rigtigt, at det her ikke alene er et økonomisk spørgsmål. Det her er også et moralsk spørgsmål, og alene det, at ordføreren kan finde på at anvende udtrykket skatterabat, viser jo, hvor langt vi er fra hinanden i den her diskussion. Det er ikke en rabat, når man nedsætter det beløb, man skal indbetale til det offentlige. Det betyder, at man får lov til at beholde lidt flere af sine egne penge. Det er ikke en rabat. Danske virksomheder bidrager med 72 mia. kr. i selskabsskat hvert evig eneste år – 72 mia. kr.! – og det kommer oven i alle de afgifter og alt muligt andet, man betaler. Så kan ordføreren ikke anerkende, at danske virksomheder allerede i dag bidrager rigeligt til det velfærdssamfund, vi alle sammen har glæde og gavn af.

Kl. 16:15

Rune Lund (EL):

Jo, og hvorfor er der så nogle blandt de virksomheder, som skal have en specielt lav beskatning, altså sådan at nogle arvinger til nogle bestemte virksomheder, de familieejede virksomheder, skal have særlig favorable vilkår på bekostning af andre virksomheder? Hvor er det rimelige i det? Det forstår jeg simpelt hen ikke. Jeg tænker også, at det her er sådan et helt generelt angreb mod bo- og gaveafgiften fra Det Konservative Folkepartis side.

Der må man bare sige, at hvis vi skal gøre op med den stigende ulighed, så er der tre steder, vi skal kigge på: 1) en mere rimelig, dvs. højere beskatning af de højeste indkomster, 2) en beskatning af formue, 3) en rimelig beskatning af arv. Man må bare konstatere, at hvis ikke man er interesseret i at kigge på lige præcis de tre områder, så kan man snakke nok så meget om at mindske uligheden, for så kommer det ikke til at ske. Så de tre områder er helt centrale, og derfor er arvebeskatningen også meget nødvendig i forhold til at bekæmpe uligheden.

Kl. 16:16

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så siger vi tak til hr. Rune Lund som ordfører for Enhedslisten og går videre i ordførerrækken. Og det er hr. Rasmus Jarlov fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 16:16

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF):

Tak for ordet. Lad mig starte med endnu en gang at ønske regeringen tillykke med at være blevet regering. Det ville måske nok være at strække sig lidt for langt at sige, at det glæder os, men vi ønsker regeringen held og lykke, og vi håber, at regeringen bliver en succes, for det er vigtigt for Danmark, at der er en velfungerende regering.

Regeringen har overtaget en dansk økonomi i exceptionel topform. Alle de vigtige nøgletal er gode: Vi har en relativt høj vækst, vi har stort overskud på betalingsbalancen, lav inflation og overskud på statsbudgettet. Selv om finansministeren ved sin tiltrædelse forsøgte at spinne en historie om, at der mangler penge i kassen, så var der ingen, der hoppede på den, for sandheden er, at vi har efterladt en bugnende statskasse og et meget stort råderum. Vi opkræver med andre ord flere penge fra borgerne, end der er behov for. Så lad der herfra lyde en undskyldning:

Undskyld, skatteydere, vi burde slet ikke tage så mange af jeres penge. Det er ikke nødvendigt.

Alle herinde i Folketinget og regeringen bør nemlig huske, at borgerne ikke er til for vores skyld. Det er os, der er til for deres skyld; det er os, der bør tjene dem, og vi skal have respekt for deres penge. Det er selvfølgelig nødvendigt at opkræve skat, men det er ikke et mål i sig selv at gøre det. Tværtimod er skatteopkrævning et onde, og vi bør ikke opkræve mere end nødvendigt.

Det er desværre ikke en forståelse, som skinner igennem i regeringens finanslovsudspil. Selv om der er det her kæmpe råderum og altså overskud på statsbudgettet, vil regeringen alligevel hæve skatterne. Socialdemokraterne – og også Enhedslisten her lige før – forsøger at udlægge det, som om de blot vil tilbagerulle skattelettelser, som vi har givet. Det er forkert. Regeringen ønsker eksempelvis at hæve beskatningen af familieejede virksomheder, så den bliver langt højere, end den var, da vi kom til i 2015 med et borgerligt flertal – altså en klokkeklar skattestigning, og for nogle virksomheder bliver det en ekstremt stor regning.

Regeringen kunne sagtens hæve de offentlige udgifter uden at hæve skatterne. Det er det, det betyder, når der er et råderum. Men regeringen ser det åbenbart desværre som et mål i sig selv at hæve skatterne. Det er interessant, for det er udtryk for et Socialdemokrati, som lægger sig ret langt til venstre, i forhold til hvor Socialdemokratiet historisk set har ligget.

Det er også et finanslovsudspil, som desværre ikke gør Danmark rigere. Der forventes en direkte negativ effekt på beskæftigelsen, og det er altså ikke ifølge CEPOS eller andre borgerlige økonomer; det er ifølge Finansministeriet. Og det er endda, inden Enhedslisten har fået nogle af sine krav igennem.

Tidligere socialdemokratiske regeringer har ellers i de seneste årtier stået bag mange af de reformer, som er grunden til, at vi i dag har så stærk en økonomi og så høj en beskæftigelse. Nu slår Socialdemokratiet ind på en kurs, som vil gøre, at færre vil være i arbejde. Det minder desværre lidt mere om Anker Jørgensen end om Nyrup og Lykketoft – eller om Thorning-Schmidt for den sags skyld. Det er

værd at minde om, at de gode tider ikke nødvendigvis varer ved. Man skal ikke solde dem op og begynde at føre en uansvarlig økonomisk politik, når man står på toppen af en højkonjunktur, som vi gør nu. Vi vil gerne appellere til Socialdemokraterne om at lade være med at lave reformer, som gør os fattigere. Vi har ikke brug for højere kontanthjælp, som Socialdemokraterne har foreslået; vi har ikke brug for flere flygtninge, som Socialdemokraterne også har foreslået.

Derimod har vi brug for en fortsat stram økonomisk styring, respekt for skatteydernes penge og reformer, som understøtter velstanden i Danmark, i stedet for at bruge al energien på at gøre den offentlige sektor så stor som mulig. Vi bør sænke skatterne i stedet for at hæve beskatningen eksempelvis af familieejede virksomheder. Vi bør afskaffe beskatningen af firmatelefoner i stedet for at genindføre den. Vi bør understøtte, at det skal kunne betale sig at gøre en indsats, i stedet for at hæve kontanthjælpen, så det bliver næsten lige så attraktivt som at tage et lavtlønnet job, sådan som regeringen nu er i gang med.

Der er god grund til at kritisere regeringen for de ret mange løftebrud, som den allerede har begået, ikke kun over for Arne, men også på bl.a. udlændingeområdet, hvor regeringen stik imod sine højtidelige løfter til vælgerne er gået i gang med at lempe udlændingepolitikken med både højere ydelser, flere kvoteflygtninge og flere andre tiltag. Det vækker ikke så meget opstandelse, for vi har nærmest vænnet os til, at det er sådan, Socialdemokraterne gør. De lover en hel masse, vinder magten og løber derefter fra det.

Kl. 16:21

Når al den kritik så er afleveret, er der også grund til at hjælpe regeringen, hvis vi kan det. Regeringen skal vide, at den altid kan regne med, at Det Konservative Folkeparti er klar til at hjælpe med den grønne omstilling, som vi ved også ligger regeringen på sinde, ligesom den gør os. Regeringen behøver ikke gennemføre den grønne omstilling sammen med erhvervsfjendtlige partier – den kan også gennemføre det sammen med os. Det tror vi erhvervslivet vil blive glade for, hvis det måtte interessere regeringen. Vi er klar til at lave en klimalov, vi er klar til at reducere Danmarks udledning af CO₂, men vi vil bare gerne gøre det så effektivt som muligt – vi er med andre ord imod symbolpolitik.

Vi vil også rigtig gerne hjælpe regeringen, hvis den måtte ønske at prioritere dansk natur, socialpolitikken, dansk turisme og kultur. Det er områder, som lidt overraskende er fraværende i Socialdemokraternes finanslovsudspil, ligesom vi også undrer os over, at der ikke gøres noget – faktisk overhovedet ikke noget – for dansk erhvervslivs rammevilkår, og at der mangler en plan for investeringer i infrastruktur. Det kunne vi godt have tænkt os, og det håber vi kommer.

Vi hjælper også gerne i forhold til retspolitikken, forsvarspolitikken og den økonomiske politik. Regeringen behøver ikke at give Enhedslisten vetoret. Vi er klar til også at lægge mandater til. Hvis regeringen ønsker en fortsat stram udlændingepolitik, en yderligere styrkelse af forsvaret og politiet og en ansvarlig økonomisk politik, så kan regeringen få det. Det kræver blot, at regeringen inviterer os i stedet for at lave meget smalle aftaler sammen med den yderste venstrefløj.

Så vil jeg som tidligere erhvervsminister sende en særlig hilsen til skatteministeren og erhvervsministeren. Vi er ikke enige om, hvor mange byrder vi skal pålægge erhvervslivet og borgerne – vi ønsker lavere skatter, mens regeringen ønsker højere skatter – men vi bør være enige om, at vi skal have mindre bureaukrati og færre unødvendigt besværlige regler i Danmark.

Eksempelvis burde vi forenkle vores håbløst komplicerede skattesystem. Der er stort set ingen danskere, der i dag kan forstå og gennemregne deres selvangivelse. Først opkræves man arbejdsmarkedsbidrag, og af det, som så er tilbage, opkræves man derefter andre skatter, men først efter man er blevet trukket for et beskæftigelsesfradrag og tillagt en grøn check. Det er blevet meget, meget kompliceret og svært at gennemskue, så lad os få ryddet op i det. Der kan gennemføres en simplificering, uden at folk skal betale hverken mere eller mindre i skat, i forhold til hvad de betaler i dag; der kan bevares den samme progressivitet, og man kan bevare det samme provenu. Man skal bare betale en mere simpel skat, så vi ikke i Danmark skal bruge millioner af timer på overflødigt bureaukrati og sidde og holde øje med mange forskellige konti og få ondt i hovedet af at forsøge at gennemskue vores selvangivelse. I vores øjne er det en dagsorden, som hele Folketinget burde kunne enes om, netop fordi det kan gennemføres uden fordelingsmæssige forskydelser.

Vi ser frem til et godt samarbejde med regeringen. Vi håber, at regeringen vil etablere et bredt samarbejde om et rigt, grønt og retfærdigt Danmark, hvor vi passer godt på vores land, støtter de svage og lader de stærke udfolde sig. Tak for ordet.

Kl. 16:25

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Vi siger tak til ordføreren. Der er otte, der har indtegnet sig, og for at folk kan få lov til eventuelt at disponere deres tilstedeværelse, nævner jeg lige, at det er hr. Jesper Petersen, fru Sofie Carsten Nielsen, hr. Henrik Møller, hr. Bjørn Brandenborg, fru Victoria Velasquez, hr. Thomas Jensen, hr. Christian Juhl og hr. Christian Rabjerg Madsen, der foreløbig har indtegnet sig. Jeg giver ordet til hr. Jesper Petersen fra Socialdemokratiet.

Kl. 16:25

Jesper Petersen (S):

Tak for det. I en årrække, mens den tidligere regering var der og Rasmus Jarlov også var minister, lavede man jo nogle ret kraftige besparelser på uddannelse til skade for unge og for uddannelsesinstitutionerne og i virkeligheden også for erhvervslivet. Vi har brug for produktiv, dygtig arbejdskraft.

Det er noget af det, man kan afskaffe, når man prioriterer, som vi gør og f.eks. fjerner den særlige begunstigelse af dem, der arver en virksomhed, som har en lavere arveafgift end andre. Den vil vi så føre tilbage til det procentniveau, den var på, da Venstre kom til magten sidste gang. Det mindsker uligheden, og det giver altså nogle midler til at styrke uddannelsesområdet.

Der har så dannet sig sådan en debat i dag om, at det skulle være meget skadeligt for dansk økonomi, og jeg vil bare godt bede hr. Rasmus Jarlov om at bekræfte, at de økonomiske vismænd f.eks. afviser, at det er korrekt. Man kan godt have et politisk ønske om at sænke den her arveafgift, men økonomisk set er det ikke til skade for dansk økonomi, at den kommer tilbage til det niveau, hvor den var.

Kl. 16:26

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Tak til hr. Jesper Petersen. Så er det hr. Rasmus Jarlov, som får ordet

Kl. 16:26

Rasmus Jarlov (KF):

Det er rigtigt, at vismændene har argumenteret for en udjævning af kapitalbeskatningen af forskellige selskabsformer. Man kan opnå det på to måder. Man kan selvfølgelig hæve beskatningen af de familieejede virksomheder; man kunne også sænke den for de andre virksomheder. Så ville man også have elimineret den ulighed, som vismændene peger på.

Så synes jeg, at det er meget forkert at blive ved med at tale om, at den nye regering vil tilbagerulle nogle skattelettelser, vi har lavet. For det, der skete i vores tid, var jo, at man rigtignok sænkede satsen for, hvor meget man betaler, men samtidig blev vurderingerne hævet, så man betalte en lavere sats af et større beløb. Så hvis den nye regering mener, at man vil tilbagerulle, så må det også gælde vurde-

ringsgrundlaget, så man ruller det helt tilbage. For ellers lander vi et meget højere sted, hvis man har de høje vurderinger og en høj procentsats.

KL 16:27

Jesper Petersen (S):

Altså, selve vilkårene for, hvordan man skal betale en arveafgift, hvordan man værdiansætter den, og hvor mange år der er til at betale den osv., vil regeringen jo gerne diskutere. Men vi synes, det er fair, at der er den samme sats, og at man rykker procenten tilbage til, hvor den var

Nu affejer hr. Rasmus Jarlov så vismændene lidt let. Det er nu mig, der har ret i, hvordan de har sagt det, nemlig at der ikke sker nogen skade på dansk økonomi ved at have den her arveafgift. Det samme har den tidligere regering jo svaret Folketinget. Hr. Karsten Lauritzen, der var skatteminister, har jo svaret Folketinget. Det er et moralsk spørgsmål, det er et politisk spørgsmål, hvor man vil have den skal være. Det er ikke til skade for økonomien. Og det synes jeg bare ville klæde den her debat, altså at vi kom derhen. Så er det fint nok at have en politisk uenighed om det, for sådan skal det jo være; men kunne vi i det mindste anerkende, hvad endda den regering, hr. Rasmus Jarlov selv var en del af, sagde om arveafgiften, ja, så ville det gøre det hele bedre, synes jeg. Vil hr. Rasmus Jarlov ikke bekræfte, at det faktisk var det, der var svaret til Folketinget?

Kl. 16:29

Rasmus Jarlov (KF):

Jo, det er rigtigt, at det er det, som vismændene har udtalt. Jeg har også personligt diskuteret det her med vismændene. Jeg kan ikke lige huske, om hr. Jesper Petersen var til stede, men vi diskuterede det jo i Finansudvalget fredag inden efterårsferien, hvor vismændene også medgav, at der er den udfordring, at det ikke bare er sådan, at man kan skifte selskabsform fuldstændig frit. Der er ikke noget stort marked for salg af små håndværksvirksomheder eller små kiosker i Danmark. Derfor er det altså ikke sådan, at man bare lige kan overgå til at være en anden selskabsform. Problemstillingen, som vismændene påpeger, med, at det kan tilskynde til, at man vælger en bestemt selskabsform, forekommer mig altså at være meget teoretisk. Jeg tror ikke, der er nogen virksomheder, i hvert fald meget få, som har valgt selskabsform på grund af beskatningen.

Kl. 16:29

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Fru Sofie Carsten Nielsen, Radikale Venstre.

Kl. 16:29

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. Nu ved jeg jo, at Det Konservative Folkeparti bryster sig af at være det grønne parti i blå blok, og derfor er jeg optaget af, om ikke også Det Konservative Folkeparti kunne være med til at arbejde for konkrete CO₂-reduktioner allerede på den her finanslov. I Radikale Venstres finanslovsforslag foreslår vi 1 mia. kr. afsat til udtagning af sårbar landbrugsjord. Det er en markant prioritering, men jo også noget af det, som er med til at nedbringe CO₂ allermest effektivt. Kunne Det Konservative Folkeparti være med til det?

Kl. 16:30

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg tror ikke, at det ligger os ret fjernt at være med til initiativer af den karakter. Det er i hvert fald min opfattelse, at det er en udfordring for naturen i Danmark, ikke bare for klimaet, at vi har et så intensivt opdyrket land. Det ville være bedre for artsdiversitet, vandmiljø og CO₂-udledninger, hvis det kunne være mindre intensivt dyrket. Så det ville være godt for Danmark at have flere naturarealer,

og det var også noget, vi arbejdede for i hele den periode, vi sad i regering, nemlig at vi fik mere natur i Danmark.

Kl. 16:31

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Godt, og tak for det. Jeg vil bare gerne lige følge op med at spørge, om Det Konservative Folkeparti også er villig til at prioritere, at vi faktisk bruger midler på at udtage sårbar landbrugsjord allerede næste år. Jeg ved jo, at Det Konservative Folkeparti – jeg hørte spørgsmålet tidligere fra fru Mette Abildgaard – også virkelig er optaget af det. Det er jo korrekt, at det også vil skabe mere natur. Man kan f.eks. rejse skov. Men vi har jo også brug for vilde naturreservater. Det er også et af forslagene i vores finanslovsforslag. Ville Det Konservative Folkeparti også kunne bakke op om det?

Kl. 16:31

Rasmus Jarlov (KF):

Det tror jeg godt vi kunne. Man skal jo lave en finanslov, hvor ting hænger sammen – plus og minus, så det hele går op, og så man har finansiering til det. Så det er jo ikke nemt bare sådan at diskutere det løsrevet, i forhold til hvordan en samlet finanslov ser ud. Men altså, det ligger også meget tæt på vores miljøpolitik, og der vil vi i samme retning som Radikale.

Kl. 16:32

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så nævnte jeg en rækkefølge før, men det er jo sådan, at hovedordførerne har førsteret, og derfor kan der komme småjusteringer i den rækkefølge. Derfor skal jeg nu give ordet til fru Lisbeth Bech Poulsen fra SF.

Kl. 16:32

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Mange tak. Bo- og gaveafgiften er en vigtig sag, og jeg synes, at vi har talt rigtig meget om den. Så derfor vil jeg gerne spørge ind til De Konservatives politik på klimaområdet. Man kan måske ikke sige, at alt andet er lige meget uden en ambitiøs indsats dér, men alt andet er jo i den grad afhængigt af det – også erhvervslivets vilkår. Nu har jeg ikke set, om De Konservative er kommet med et udspil til finansloven – nej – men kan hr. Rasmus Jarlov oplyse, hvor meget, hvis det stod til De Konservative, vi så ligesom skulle investere i forhold til klimaområdet? Nu taler jeg ikke om hele det grønne område, men specifikt i forhold til klimainvesteringer. Tak.

Kl. 16:33

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 16:33

Forhandling

Rasmus Jarlov (KF):

Vi prioriterer også klimaet meget højt, det skal der ikke være nogen tvivl om. Og vi er selvfølgelig også villige til at afsætte midler til det. Der er ingen af os, heller ikke SF, som har en færdig plan med de konkrete skridt, der skal til, for at vi kan nå i mål med de klimamålsætninger, som vi også bakker op fra vores partis side, om en 70-procentsreduktion. Derfor kan jeg heller ikke svare konkret på, hvilke klimainvesteringer vi mener der skal til. Der har vi simpelt hen behov for mere end den tænkekraft i forhold til embedsapparat, vi har i Det Konservative Folkeparti, til at komme med de gode ideer. Så det, der er vigtigt nu, er, at man indhenter alle forslag, man kan. Vi synes, at det nok er lidt op til regeringen med det apparat, som den besidder, at komme med nogle forslag, som vi så kan tage stilling til.

Kl. 16:34

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Det er jo fuldstændig rigtigt, at vi har brug for indsatser på alle områder, også på mange områder, hvor vi som politikere jo overhovedet ikke er eksperter. Men vi kender trods alt en del virkemidler, som er afhængige af, om vi politisk prioriterer dem eller ej. Landbrug & Fødevarer indgik f.eks. det her samarbejde med Danmarks Naturfredningsforening om at lave et forslag om udtagning af sårbar landbrugsjord; noget, som vi ved er meget, meget effektivt. Men det koster nogle penge, ligesom skov koster nogle penge, og elektrificering af hele vores persontransport koster nogle penge osv. Så er ordføreren ikke enig i, at vi i hvert fald kender ret mange virkemidler, ikke nok i forhold til de 70 pct., men ret mange, og at det også er noget, vi bliver nødt til at investere nogle penge i for at fremme?

Kl. 16:34

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 16:34

Forhandling

Rasmus Jarlov (KF):

Jo.

Kl. 16:35

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det hr. Rune Lund.

KL 16:35

Rune Lund (EL):

Jeg har bare lige en kommentar. I forhold til om der ikke skulle være nogen, der kommer med et samlet bud på, hvordan vi kan løse udfordringen med en 70-procentsreduktion af klimagasser i 2030, så vil jeg bare henvise til den klimaplan, som Enhedslisten fremlagde i februar, som netop med konkrete virkemidler angiver, hvordan vi skal løse det problem, netop en 70-procentsreduktion af klimagasser i 2030. Det er fuldt finansieret, og det er finansieret på en sådan måde, at det ikke vender den tunge ende nedad, altså at det ikke er sådan, at vi sender regningen til de fattigste. Det er de tre parametre, som for os at se er afgørende i enhver klimaplan. Det er vores bud. Vi kunne også ønske os, at andre spillede ind med lige så detaljerede og gennemarbejdede forslag. Men vi har faktisk et samlet bud på, hvordan det kan være.

Men det, som jeg egentlig vil spørge om, er, hvordan Det Konservative Folkeparti har det med at have brugt så utrolig mange penge på skatte- og afgiftsnedsættelser – det, som er aftalt fra 2015-2019 under den blå regering vil koste næsten 22 mia. kr. om året – og samtidig efterlader man en regning til os andre på 3,5 mia. kr., som vi så skal samle op. Så man har været rigtig gode til at lave permanente skattelettelser, men når det kommer til bevillinger til politiet, jamen så kunne det kun blive midlertidige bevillinger; de løber så tilfældigvis ud, i takt med at valgperioden lige slutter. Er det økonomisk ansvarligt?

Kl. 16:36

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 16:36

Rasmus Jarlov (KF):

Det var jo et drømmespørgsmål: Hvordan har Det Konservative Folkeparti det med, at vi har fået sænket skatten markant i den seneste regeringsperiode? Det har vi det jo fantastisk godt med, det er vi

stolte over, det er vi glade for. Vi er taknemlige over for dem, der har stemt sammen med os for at få sat skatten ned. Vi er meget, meget lykkelige for det. Det eneste, vi godt kunne have tænkt os, var selvfølgelig, at vi havde fået sænket skatten endnu mere.

Vi har ikke efterladt nogen regning. Tværtimod har vi efterladt et kæmpe råderum, hvor der faktisk er en mulighed for at hæve de offentlige udgifter, uden at det er nødvendigt at hæve skatterne – og der vil stadig væk være overskud på statsbudgettet. Der er et gigantisk råderum, og det er endda blevet opjusteret flere gange her i de seneste måneder, efter at vi har forladt regeringskontorerne. Så det eneste, man kan ærgre sig over, er selvfølgelig, at vi i virkeligheden er kommet til at opkræve for mange penge af skatteyderne, og dem burde man selvfølgelig betale tilbage til skatteyderne, når nu man rent faktisk står i den situation, at man opkræver mere, end man har brug for. Så det er måske den eneste malurt i bægeret, men ellers er vi rigtig stolte af de skattelettelser, vi har gennemført.

Kl. 16:37

Rune Lund (EL):

Jeg kan forstå, at Det Konservative Folkeparti har det helt fint med at efterlade en regning på 3,5 mia. kr. i 2020. Så kan det godt være, at hr. Rasmus Jarlov står og siger, at råderummet efter 2020 er rigtig stort og sådan nogle ting. Virkeligheden er bare, at i den finanslov, vi sidder og forhandler nu, skal vi finde 3,5 mia. kr., fordi det er en regning, der er efterladt af den borgerlige regering. Man må bare sige, at hvis ikke der var blevet givet midlertidige bevillinger til f.eks. politiet, så havde vi jo haft 3,5 mia. kr. mere i forhandlingsreserven til de her finanslovsforhandlinger – og der er også andre reserver, vi kan kigge på. Men det er bare et faktum. Det kunne jeg godt tænke mig at man forholder sig til, altså at man giver permanente skattelettelser, som oven i købet i kroner og øre mest er til gavn for dem i toppen, men når det kommer til politiet, skal de bare have nogle midlertidige bevillinger, og så kan andre samle regningen op.

Kl. 16:38

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 16:38

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg ved ikke helt, hvad spørgsmålet var. Altså, vi har givet penge til politiet. Det er vi også stolte af. Det er et af de områder, hvor vi rent faktisk går ind for, at der skal være et lidt større budget, fordi vi prioriterer sikkerhed ret højt. Vi synes, det er en kerneopgave for en stat at sørge for at bekæmpe kriminalitet og sikre borgernes sikkerhed. Så det er vi også stolte af. Vi har jo ikke efterladt noget hul. Vi har efterladt dansk økonomi i exceptionel topform med et kæmpe råderum, som betyder, at man kan bruge flere penge, eller at man kan sænke skatterne – og der er stadig væk overskud på statsbudgettet på lang sigt. Samtidig har vi efterladt dansk økonomi med god vækst, lav inflation og kæmpe beskæftigelse. Selv tak!

Kl. 16:39

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 16:39

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak. Og tak til ordføreren for talen. Jeg vil lidt tilbage til noget af det, der blev spurgt om tidligere, om klimaindsatsen og klimainvesteringerne, for jeg synes, man kommer lidt let hen over det ved at sige, at nu må vi vente at se, hvad regeringen kommer med. Hvad er det, man fra konservativ side ønsker at investere – i forhold til konkret klimahandling nu? Vil man være med til at se på, hvordan vi kan rejse penge til at lave de store investeringer, der skal til, eksempelvis

som den borgerlige regering i Holland gør gennem grønne obligationer? Er der andre tiltag, man ville lave nu og her, for at vi kommer i gang, og for at vi ikke kommer til at lave det generationsskifte, som vi desværre er på vej ud i?

Kl. 16:39

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 16:39

Rasmus Jarlov (KF):

Vi har jo selvfølgelig nogle konkrete ting, vi gerne vil gennemføre, og det kunne vores klimaordfører nok redegøre for endnu mere detaljeret, end jeg kan. Men vi vil gerne have mere natur i Danmark, og vi vil også gerne have en lempeligere beskatning af elbiler, som eksempelvis er meget vigtigt, for at vi kan have mere grøn energi, og så vil vi også gerne hjælpe vores erhvervsliv, som besidder den teknologi, som skal til for at levere den strøm, som skal bruges til bl.a. elbiler.

Så vi har da nogle forslag, men som jeg også sagde før, er vi i hvert fald ikke så skarpe hos os på alt, hvad der er af teknologiske muligheder, at vi føler, at det er i det konservative gruppeværelse, vi skal sidde og finde på, hvad der samlet set skal til for at nå i mål med en 70-procentsreduktion af CO₂-udledningerne. Vi *har* behov for regeringsapparatet med de tusindvis af embedsmænd, som sidder der, vi har behov for, at de grønne organisationer og erhvervsorganisationer bliver samlet og finder ud af, hvad for nogle løsninger der er mest effektive. Det får vi en bedre klimaplan ud af.

Kl. 16:40

Rasmus Nordqvist (ALT):

Men det, der jo er så vigtigt, er også at se på, hvordan vi rejser de penge, som vi i fællesskab skal investere, og ikke bare sige: Det er nok noget, det private erhvervsliv gør, og så kommer der noget teknik derude. Hvordan tager vi vores ansvar på os herinde og laver konkret handling? Det kræver, at vi rejser pengene til det og ikke står og venter på andre, men peger på, hvordan vi gør det. Derfor spørger jeg konkret, om man vil være med til at gøre, som man har gjort i eksempelvis Holland, altså at rejse penge til de investeringer, der skal gøres i fællesskabet igennem grønne obligationer. Er det noget, man vil støtte fra konservativ side?

Kl. 16:41

Rasmus Jarlov (KF):

Det tror jeg ikke det er, og jeg tror heller ikke, at man vil se, at vi synes, at der skal rejses et kæmpestort ekstraprovenu i form af øgede skatter for at betale for en klimaomstilling. Vi mener jo altså, at skattetrykket er højt nok i Danmark i forvejen, og vi mener godt, at der kan prioriteres rundtomkring, så man kan lave de initiativer, som skal til. Det vil i hvert fald være vores klare udgangspunkt.

Vi er enige i, at vi *skal* reducere vores udledning, og at vi skal nå i mål. Men vores udgangspunkt er jo, at det helst ikke skal være en kattelem for ad bagdøren at indføre en masse afgifter, planøkonomi og alt muligt andet socialisme, som vi er modstandere af. Der kommer vi selvfølgelig forskellige steder fra, men vi skal nok bakke op, og vi skal nok være med til at gøre det, der skal til, for at vi kan reducere vores udledninger.

Kl. 16:4

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti.

Kl. 16:41

Peter Skaarup (DF):

Tak for talen. Mit spørgsmål har med politiet at gøre. Det er jo sådan i finansloven, at regeringen viderefører den økonomi, der har ligget for politiet for de sidste 4 år, 1 år frem. Vi er nogle, der er meget kritiske over for, at man ikke laver en aftale nu, for situationen for politiet er jo alvorlig. Politiet er underbemandet, det kan vi se. Politiet er bemandet efter situationen før al-Qaeda og Islamisk Stat og alle de andre udfordringer, vi ser nu.

Mit spørgsmål til hr. Rasmus Jarlov går på ordføreren for Enhedslistens indlæg for lidt siden. Det gik jo på, at selv det, der ligger i regeringens finanslovsforslag – altså det problem, der ligger der – som trods alt er en videreførsel 1 år frem, nemlig at der er afsat den bevilling, der har været de sidste 4 år, vil Enhedslisten åbenbart ændre på. Er ordføreren ikke enig i, at det egentlig er meget foruroligende, at et potentielt forligsparti ikke engang vil videreføre den økonomi, politiet har nu?

Kl. 16:43

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Tak til spørgeren.

Kl. 16:43

Rasmus Jarlov (KF):

Det er jeg enig i. Vi kommer selvfølgelig ikke til at støtte nogen initiativer, som skader politiet. Vi ønsker et stærkt politi, og vi er enige i, at de har behov for at få de ressourcer, der skal til, for at bekæmpe kriminalitet og til alle de andre samfundsopgaver, som de har fået, bl.a. terrorsikring og alt muligt andet, som trækker enormt store ressourcer hos vores politi. Så man kan være helt sikker på, at det er en sag, som ligger os rigtig meget på sinde.

Kl. 16:43

Peter Skaarup (DF):

Det lyder godt. Så er vi enige. Er vi også enige om, at det niveau, der er for økonomien for politiet, som regeringen har lagt, men altså kun 1 år frem, med de 150 netto ekstra politibetjente, ikke er højt nok, og at vi skal op på mindst 300 ekstra politibetjente og dermed også fylde de pladser ud på politiskolen i det jyske, som faktisk i øjeblikket er ledige? Det er jo skidt for politiet, at man opererer med ledig kapacitet. Er De Konservatives ordfører enig med Dansk Folkeparti i, at det handler om at få 300 ekstra betjente næste år?

Kl. 16:43

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 16:44

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg er ikke nok inde i, hvor mange der præcis kan være på en politiskole, og hvad behovet er, til at jeg tør sætte præcise tal på, hvor mange ekstra politibetjente vi godt kunne tænke os på det her tidspunkt. Det vil jeg gerne svare på, men jeg tror lige, at jeg er nødt til at spørge vores retsordfører.

Kl. 16:44

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det hr. Lars Boje Mathiesen fra Nye Borgerlige.

Kl. 16:44

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak for det. Ordføreren ynder jo tit at kalde den tidligere regering ufejlbarlig, og det kunne jeg godt tænke mig at spørge lidt ind til, for hvis vi anlægger den præmis, var det jo ikke regeringens skyld, at lovforslaget om fri telefon ikke blev vedtaget i tide, kan man sige. Vi

står i den situation nu, at man aflyser en skattelettelse og i stedet for skal til at indføre en ny skat.

Kunne ordføreren ikke prøve at lette låget lidt for, hvor det gik galt henne? For det var jo i 2017, man besluttede det, og man vedtog det i 2018. Hvorfor implementerede man ikke den her lovgivning, således at den var gennemført fra 2019? Det økonomiske råderum har man jo tidligere sagt igen og igen er stort, og at man afleverer en økonomi i topform og det hele, så det er jo ikke, fordi man har manglet pengene til det.

Kl. 16:45

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 16:45

Rasmus Jarlov (KF):

Som konservativ mener jeg selvfølgelig, at den tidligere regering var ufejlbarlig – det siger sig selv – ligesom kongehuset også er det. Men alligevel vil jeg dog sige, at der selvfølgelig kan være ting, som man godt kunne have tænkt sig blev gennemført hurtigere, og det er heller ikke sådan, at når vi står her i dag efter 4 år med en borgerlig regering, så er der ikke nogen ting, der kan gøres bedre i Danmark.

Vi ville stadig gerne have fortsat og arbejdet videre for at gennemføre en masse gode ting til gavn for Danmark og danskerne. Men nu kan man jo bare glæde sig over, at hr. Lars Boje Mathiesen er kommet i Folketinget, for så ved man, at der kommer til at ske noget. Alle os andre, som ikke har handlekraft nok, er åbenbart ikke i stand til at gøre det hurtigt nok, så nu glæder jeg mig til, at vi her i løbet af få måneder nok har fået det med fri telefon på plads.

Kl. 16:46

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg takker for tilliden. Jeg skal da gøre mit bedste for, at der sker noget – at der bliver handlet. Men nu spurgte jeg jo ind til den tidligere regering, og hvorfor man ikke implementerede det dengang. Det var jo et konkret spørgsmål. Hvorfor blev det ikke implementeret fra 2019 i stedet for først fra 2020? Det er jo et konkret spørgsmål, som jeg da håber man vil give et svar på ved enten bare at sige, at det ved man ikke, eller ved at sige, hvad årsagen var til, at man ikke implementerede det fra 2019, når nu det blev besluttet i 2018 og råderummet var der

Kl. 16:46

Rasmus Jarlov (KF):

Det var, fordi der ikke var økonomi til at gøre det hurtigere; der var i hvert fald ikke et politisk ønske om at prioritere det på budgetterne på det tidspunkt. Vi vil altid gerne have skattelettelser gennemført, og vi vil også gerne have dem gennemført så hurtigt som muligt.

Der ville givetvis også have været en del flere skattelettelser, hvis det havde været Konservative, som havde siddet i regering alene – der er jo ingen tvivl om, at vi har været et af de partier, som har kæmpet mest for at få sænket skatten sammen med især Liberal Alliance. Men der er stadig væk ting, som kunne have været gjort endnu bedre, selv om vi har været en del af en borgerlig regering de sidste 4 år.

Kl. 16:47

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er vi lidt tilbage i den rækkefølge, som jeg nævnte før. Jeg skal for god ordens skyld lige nævne den igen: Hr. Henrik Møller, hr. Christian Juhl, hr. Bjørn Brandenborg, fru Victoria Velasquez og hr. Christian Rabjerg Madsen.

Så er der kommet flere forespørgsler angående aftenpausen, og den planlægger vi at lægge efter hr. Rasmus Nordqvist, når vi har været igennem ordførertale og debat om Alternativets synspunkter på finansloven

Så skal jeg give ordet til hr. Henrik Møller.

Kl 16:47

Henrik Møller (S):

Tak for det. I forbindelse med statsministerens åbningstale var der en del, der efterfølgende påstod, at den var både mørk og meget dyster, men jeg synes, at når jeg hører hr. Rasmus Jarlov nu her kommentere lidt på, hvordan finansloven og udviklingen kommer til at være for det danske samfund, så blegner den kritik i hvert fald lidt.

Det, vi har oplevet, er, at De Konservative ligesom har prøvet at tegne et billede af, at Socialdemokratiets forslag om at normalisere eller fastholde bo- og arveafgiften er skadeligt for dansk erhvervsliv. I den forbindelse vil jeg gerne spørge ordføreren, om han er uenig med den tidligere skatteminister, hr. Karsten Lauritzen, og tidligere finansminister, hr. Kristian Jensen, som begge to har svaret Folketinget, at der ikke er adfærdseffekter og dermed ikke effekter på vækst og beskæftigelse forbundet med at justere på bo- og gaveafgiften.

Kl. 16:48

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 16:48

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg må indrømme, at jeg ikke kender til, at Kristian Jensen skulle have oversendt sådan et svar. Det vil jeg gerne kigge på bagefter, men jeg er i hvert fald uenig i den påstand, ja.

Kl. 16:49

Henrik Møller (S):

Bare for at følge op: Den tidligere skatteminister, hr. Karsten Lauritzen, som vi var lidt inde på tidligere, er faktisk gået så langt som til at sige, at det her ikke handler om samfundsøkonomien, men at det alene er et moralsk hensyn. Er ordføreren enig i det synspunkt?

Kl. 16:49

Rasmus Jarlov (KF):

Vi mener altid, at det er vigtigt at gøre det godt for de danske virksomheder, og vi mener selvfølgelig, at det har en påvirkning på de danske virksomheder, om man lægger en kæmpestor millionregning hos dem. Og det er det, man gør, hvis man vil forhøje, ikke tilbagerulle, beskatningen af de familieejede virksomheder, sådan som regeringen har foreslået. Og det mener vi er problematisk for de danske virksomheder, og dermed har det også potentiale til at koste vækst og arbejdspladser.

Kl. 16:49

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Christian Juhl, Enhedslisten.

Kl. 16:49

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Jeg kommer ifølge Konservative fra den yderste venstrefløj. Jeg vil alligevel gerne stille et par spørgsmål, da der jo er alt for mange inde på midten, der tumler rundt, inklusive Konservative. Hvis ikke man vil gå til yderligheder, er der sådan set ikke nogen grund til at gå.

Jeg vil gerne sige, at jeg er overrasket over, at der, efter at vi nu i næsten 7 timer har diskuteret finansloven, godt nok er langt mellem de ordførere, der diskuterer udviklingsbistand og klimabistand, selv om vi ved, at det er det, der kan komme til at påvirke økonomien temmelig meget. Altså, hvis ikke vi giver udviklingsbistand, er der en rigtig stor risiko for, at vi får rigtig mange flygtninge – især hvis man ikke giver noget af den langsigtede udviklingsbistand. Og for at

fremhæve noget positivt over for midterpartiet De Konservative vil jeg sige, at jeg kan huske, at de hjalp en lillebitte smule det første halve år under den borgerlige regering med at afdæmpe nedskæringerne på udviklingsbistanden. Vil Konservative være med til at sikre, at vi får nogle nye penge til klimabistanden, så verdens fattigste også kan give et bidrag, måske endda store bidrag for små penge, når vi skal lave klimaforbedringer i fremtiden, sådan at vi ikke skal vente på de andre?

KL 16:51

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ja tak! Trods Asger Jorn-citatet øges taletiden ikke for spørgeren. Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 16:51

Rasmus Jarlov (KF):

Det er rigtigt, at vi har holdt hånden over udviklingsbistanden og sørget for, at den ikke er blevet skåret for meget ned i den periode, hvor vi har siddet i regering og været en del af det borgerlige flertal. Det har faktisk været vigtigt for os, at vi har levet op til vores forpligtelser om at yde bistand til udviklingslande. Det vil vi fortsat gerne, men jeg tror ikke, man vil se, at vi vil foreslå, at vi skal ud at lave store, dramatiske hævninger af udviklingsbistanden. Men vi vil gerne være med til prioritere klimabistanden; det synes vi også er vigtigt.

Så synes jeg også, man skal huske på, at noget af det vigtigste, vi kan gøre for klimaet rundtomkring i verden, ikke er via udviklingsbistand, men det er at sørge for, at de danske virksomheder – eksempelvis Ørsted, Vestas og andre – som er førende inden for grøn teknologi, får gode muligheder for at udbrede den til resten af verden. Det er formentlig et større bidrag end det, vi kan opnå ved klimabistand.

Kl. 16:52

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Nu tænkte jeg jo på, om De Konservative vil være med til at finde nye penge, for der er en trend i øjeblikket, også i regeringen, med, at man gerne vil tage udviklingsbistand fra verdens fattigste og give den som klimabistand. Det vil sige, at der ikke er nogen skoler, hospitaler og medicin og sådan nogle ting til de fattigste – der bliver i hvert fald mindre af det, for man giver bistanden som klimabistand i stedet for at finde nogle nye penge til det.

Der vil jeg spørge: Er det også De Konservatives holdning at gøre det på den måde, eller vil man se en reel progressivitet i De Konservatives holdning til klimabistand, sådan at man finder nye penge, uanset om det gavner danske virksomheder eller ej? Vi skal have fundet de penge, og vi har lovet FN, at de er nye.

Kl. 16:52

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 16:52

Rasmus Jarlov (KF):

Jamen altså, jeg synes egentlig, jeg svarede rimelig direkte på det før, og det var en høflig måde at sige: Nej, det vil vi nok ikke; det ligger ikke i vores planer, at vi skal til at hæve udviklingsbistanden. Vi vil gerne have, at vi lever op til vores forpligtelser, og vi har også holdt hånden over bistanden, i forhold til at den skulle blive skåret ned, som der tidligere var andre borgerlige partier der ønskede. Men vi har ikke planer om, at vi skal ud at give meget mere i den samlede udviklingsbistand.

Kl. 16:53

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det hr. Bjørn Brandenborg fra Socialdemokraterne.

Kl. 16:53

Bjørn Brandenborg (S):

Tak for det. Hr. Rasmus Jarlov nævnte en masse ting, som vi ikke havde brug for. Bl.a. havde vi ikke brug for et større offentligt forbrug. Regeringen har sammen med Kommunernes Landsforening lige indgået en økonomiaftale, som giver 2,3 mia. kr. mere til velfærd i 2020 og sikrer en realvækst i det offentlige forbrug på 1,3 pct. – betydelig mere, end hvad den forrige regering formåede at levere i sin levetid.

Alligevel var ordførerens partifælle, Michael Ziegler, som jo er borgmester i Høje Taastrup og bestyrelsesmedlem i Kommunernes Landsforening ude at sige, at den her aftale ikke var god nok, at den ikke leverede nok penge til velfærd, og at han derfor for første gang i de 10 år, han har siddet i Kommunernes Landsforenings bestyrelse, ikke ville stemme for en aftale. I den forbindelse er det måske også værd at nævne, at Michael Ziegler altid har stemt for tidligere aftaler, også i 2016 og 2017, hvor aftalerne var væsentlig dårligere end den, der blev indgået i år. Kan ordføreren ikke være venlig at forklare mig, hvordan det hænger sammen?

Kl. 16:54

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Det får ordføreren lov til her.

Kl. 16:54

Rasmus Jarlov (KF):

Det vil jeg meget gerne. Nu kan jeg jo kun gætte på, hvad hr. Michael Ziegler mener, eftersom jeg ikke er ham, så man skulle måske spørge ham selv. Men jeg vil tro, at han og de øvrige konservative borgmestre har det på den måde, at de gerne vil have et budget, som gør, at de har mulighed for at leve op til alle de mange opgaver, som de bliver pålagt af Folketinget.

Så når Folketinget giver kommunerne flere opgaver – nu er der nogle, der eksempelvis vil have minimumsnormeringer rundtomkring i institutionerne; det er jo meget hypet lige i øjeblikket – så skal der selvfølgelig også følge nogle penge med. Det synes jeg er meget rimelige krav at fremføre, også af en konservativ borgmester, selv om man som konservativ som udgangspunkt er modstander af, at de offentlige udgifter skal være større og større. Så man siger: Når I beder mig om at løse alle de opgaver, skal jeg også have et budget, som svarer til det.

Kl. 16:55

Bjørn Brandenborg (S):

Tak. Undskyld, det var forkert af mig at antage, at ordføreren også taler med sine partikolleger. Det kan godt være, at det var min fejl.

Men nu bliver jeg en lille smule forvirret. Hvis hr. Michael Ziegler mener, at der er brug for et større forbrug end 1,3 pct., og ordføreren siger, at der ikke er brug for et større forbrug, så bliver jeg bare en lille smule i tvivl – og det tror jeg måske alle gør i denne forsamling – om, hvad der egentlig er Konservatives politik. Altså, er der brug for et større forbrug, eller er der ikke brug for et større forbrug?

Kl. 16:55

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 16:55

Rasmus Jarlov (KF):

Jamen man bør ikke være tvivl om, hvad der er Det Konservative Folkepartis politik. Det er jo det, jeg siger her. Jeg står her som ordfører for partiet og fortæller, hvad der er partiets politik, og vi er ikke tilhængere af, at der skal være et større offentligt forbrug. Men vi er også tilhængere af, at man behandler kommunerne ordentligt og man ikke læsser en hel masse ekstra opgaver over på dem.

Nu vil Socialdemokraterne have flere flygtninge. Det kommer til at give ekstra udgifter rundtomkring i kommunerne. Nogle vil have minimumsnormeringer, og der er mange andre ting, som Folketinget lover at kommunerne skal løse. Når man så gør det, er man selvfølgelig også nødt til at give de penge, som det kræver at løse de opgaver, og der kan det godt være svært at være borgmester, altså hvis man bliver bedt om en hel masse, men ikke får penge til det.

Kl. 16:56

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Fru Victoria Velasquez fra Enhedslisten.

Kl. 16:56

Victoria Velasquez (EL):

Tak for ordet. Tak for ordførertalen, og tak for bl.a. kommentaren om, at den tidligere regering var *ufejlbarlig*. Det efterlader i hvert fald mig lidt med en undren i forhold til, hvad ordføreren svarer de virksomhedsejere, der er skuffede over, at de betaler deres skat, at de bidrager til, at deres medarbejdere kan få passet deres børn, at de bidrager til vejene til infrastrukturen, og at de bidrager til, at der er lige adgang til sundhed, mens de kan se, at andre ikke gør det. Over for mig i hvert fald er de ret frustrerede og ser det som konkurrenceforvridende, at der er så stort et hul, at der mangler så mange ressourcer i skattevæsenet, for imens de betaler deres skatter, ser de, at andre virksomheder ikke gør det. Så jeg kan ikke helt se sammenhængen mellem, at den tidligere regering skulle have været ufejlbarlig, og det kæmpeproblem, vi står med i skattevæsenet. Kan ordføreren prøve at hjælpe mig lidt med at forstå den del?

Kl. 16:57

Rasmus Jarlov (KF):

Jamen jeg tror måske, at det nogle gange kan være svært at gennemskue sjove bemærkninger – åbenbart. Jeg mener naturligvis ikke, at den tidligere regering var ufejlbarlig. Det var selvfølgelig en vittighed, og det håber jeg man forstod. Det er der ikke nogen mennesker der er. Og derfor er det også sådan, at der er ting, der kunne gøres endnu bedre, selv efter at vi har siddet 4 år med en borgerlig regering, som jeg synes har gjort det udmærket, men som selvfølgelig var menneskelig og ikke guddommelig, og derfor ikke var ufejlbarlig – bare lige så det er på plads.

Altså, vi er jo lige så meget modstandere, som Enhedslisten måtte være, af skattesvindel – det er klart. Vi er også tilhængere af et stærkt skattevæsen. Vi har måske forskellige måder, vi godt vil løse problemerne på. Jeg synes eksempelvis, at det mest oplagte for at få skattevæsenet til at fungere var at lave nogle mere simple skatteregler. I dag er skattereglerne blevet så komplicerede, at selv hvis man ringer til skattevæsenet og spørger, hvordan skattereglerne er, kan de ikke svare på det. Det er der, vi er henne. Og der synes jeg jo bare, at det er ret oplagt så at gå til opgaven og sørge for, at skattesystemet bliver til at forstå, så skattevæsenet kan administrere deres opgaver, og så borgerne kan forstå, hvad det går ud på. Men vi skal have et skattevæsen, der fungerer – det tror jeg ikke der er nogen i Folketinget der er uenige i.

Kl. 16:58

Victoria Velasquez (EL):

Tak for opklaringen og for glimtet i øjet. I forhold til at kunne ringe til skattevæsenet og i forhold til at kunne henvende sig til skattevæsenet kræver det jo, at der er nogen, der kan tage telefonen, og det kræver, at der er nogle årsværk – nogle årsværk, som vi har set at der er blevet skåret rigtig, rigtig meget på. Og i forhold til at nogen skal

kunne håndtere de her opgaver, kræver det jo også, at vi har nogle medarbejdere, der kan løfte den opgave, i stedet for at have blind tillid til, at det kan være en it-løsning, der kan gøre det. Og netop når vi taler om glimt i øjet og humor, så var det jo nærmest det, Enhedslisten blev mødt med, da vi sagde: I kan ikke bare fyre medarbejderne i skattevæsenet; et it-program kan ikke bare løse det. Så jeg vil bare gerne høre: Hvad synes ordføreren vi skal gøre på det her område?

Kl. 16:59

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg synes, vi skal have nogle mere simple skatteregler, så der ikke er brug for lige så mange skattemedarbejdere, og så borgerne kan forstå, hvad det er for nogle regler, man har med at gøre. Altså, i sommers ringede jeg for at høre om reglerne for at udleje en varevogn – jeg har købt en varevogn, fordi jeg flyttede her i sommers. Så ringer man til tre forskellige, og så får man endelig fat i Per – eller hvad han nu hed – som var ham, der vidste noget om reglerne for udlejning af varevogne, og han siger så: Jamen jeg tror nok, reglerne er sådan her, men jeg tør ikke give et bindende svar, fordi jeg er ikke helt sikker. Selv ret simple ting kan man efterhånden ikke få svar på i skattevæsenet, fordi reglerne er blevet så komplicerede. Det er vores ansvar at sørge for, at skattevæsenet fungerer, bl.a. ved at sørge for, at der er skatteregler, der er til at administrere – og der er vi ikke i dag, desværre.

Kl. 17:00

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Christian Rabjerg Madsen.

Kl. 17:00

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det. Og tak for en god ordførertale. Jeg vil godt kvittere for den konstruktive tilgang til oppositionsrollen, som De Konservative lægger ud med i dag – det var der måske nogle af de andre borgerlige partier der kunne lære noget af.

Ordføreren lagde i sit indlæg vægt på det grønne og talte varmt og stærkt for, at vi skal passe godt på vores natur, og det er jeg meget enig med ordføreren i. Noget af det, som ligger ude i vores natur og sviner, og som ikke bør være der, er plastik. Derfor har regeringen jo i forbindelse med finanslovsforslaget foreslået en afgift på bæreposer. Vi ønsker at gøre bæreposer 50 øre dyrere, og vi ønsker at hæve prisen for engangsservice med lige i omegnen af 20 pct. Det vil give 20 pct. færre bæreposer, og det vil give næsten 3.000 t mindre affald inden for de her kategorier. Er det et forslag, som Konservative kan bakke op om?

Kl. 17:01

Rasmus Jarlov (KF):

Tak til hr. Christian Rabjerg Madsen for at anerkende, at vi forsøger at være konstruktive over for regeringen, for det gør vi, og det er faktisk meget vigtigt for os, at det også bliver opfattet på den måde. Vi håber også, regeringen vil gøre brug af os i den kommende periode, for vi mener faktisk, at det i mange tilfælde vil kunne være til gavn for Danmark og faktisk også for regeringen, hvis man bruger os til at få nogle brede flertal; også fordi det giver regeringen nogle handlemuligheder, så det ikke bliver sådan, at nogle partier på den yderste venstrefløj kan fremsætte nogle meget skrappe krav, som regeringen så ikke kan sige nej til, fordi der ikke er andre muligheder. Derfor ser vi det som vores pligt at byde os til og sørge for at hjælpe regeringen, og vi håber, vi kan være med på rigtig mange områder. Bl.a. på miljøområdet håber vi meget at vi kan komme med.

Vi er ikke allergiske over for grønne afgifter. Jeg vil ikke stå på talerstolen og lige tage stilling til det konkrete spørgsmål, før vi har hørt nærmere om effekterne af en plastikafgift, men vi er ikke aller-

giske over for det. Der kan være et udmærket økonomisk rationale i, at man lægger grønne afgifter på forskellige produkter, som man ønsker at have mindre af. Vi er bare ikke tilhængere af, at skattetrykket stiger – så skal man sænke afgifter og skatter andre steder.

Kl. 17:02

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Christian Rabjerg Madsen har ikke bedt om en yderligere replik, så nu går vi videre til hr. René Christensen, Dansk Folkeparti.

Kl. 17:02

René Christensen (DF):

Tak for det, formand. Det var egentlig, fordi Enhedslisten stillede et ret interessant spørgsmål om udviklingsbistanden, og det er jo sådan, at når man kigger på tallene fra 2018, som vi har nu, så brugte vi 16,3 mia. kr. Man kunne også gå ind at se, at vi har brugt 832 mio. kr. på blandt andet klima, miljø, natur og andre tiltag i forbindelse med det her; og som ordføreren for Konservative også blev spurgt om af Enhedslisten, så er det jo rigtigt, at vi ser, at rigtig mange flygtninge nu ikke flygter fra sult og krig, men sådan set også flygter fra naturkatastrofer og andet.

Derfor vil jeg egentlig bare spørge ordføreren som opfølgning på det spørgsmål, der blev stillet tidligere: Hvis man ikke kan finde nye penge – og det er vi sådan set også enige i – er De Konservative så klar til at begynde at kigge på en omlægning, altså målrette mere? For når vi nu kan se, at folk flygter på grund af klimaforandringer, så giver det vel egentlig mening at bruge udviklingsbistanden til at sikre, at de her mennesker også kan dyrke deres jord, og sørge for, at udviklingsbistanden bruges til at sikre, at der ikke bliver oversvømmelser osv.

Kl. 17:03

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 17:03

Rasmus Jarlov (KF):

Det kan give en rigtig god mening, og det er vel også det, vi har gjort i de senere år, hvor mere og mere af udviklingsbistanden netop er gået til den type af hjælp rundtomkring. Og det synes vi er ganske fornuftigt. Vi er jo selvfølgelig også enige med Dansk Folkeparti i, at det er vigtigt, at vi adresserer flygtningeudfordringerne rundtomkring. Det har vi jo stået sammen om i de sidste 4 år og også før det, og det vil vi også gøre fremadrettet.

Kl. 17:04

René Christensen (DF):

Det synes jeg er rigtig interessant, fordi udviklingsbistanden jo hurtigt kan blive til nogle projekter – og det kan vi jo desværre også se, når vi får evalueret nogle af dem – som ikke giver så meget. Men det er godt, hvis det er projekter, der virkelig gør noget i forhold til klima, miljø og natur. Når man bare kigger på noget som det afrikanske kontinent, lever over 20 pct. af befolkningen faktisk af protein fra havet. Derfor kunne det jo være givtigt, hvis man eksempelvis kiggede på, om vi kan være med til at sikre, at der kommer mindre plastik i verdenshavene, for så kan vi sådan set sikre, at der er et større grundlag for at skaffe føde, og dermed er det jo på den lange bane en bedre måde at bruge udviklingsbistanden på. Er ordføreren enig i det?

Kl. 17:04

Rasmus Jarlov (KF):

Det er jeg i hvert fald principielt enig i. Jeg tror, man skal vurdere hvert enkelt udviklingsprojekt nøje – fordele og ulemper – og få la-

vet nogle estimater af, hvor man får mest for pengene. Men principielt er jeg meget enig i de betragtninger.

Kl. 17:04

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Det var ordene fra hr. Rasmus Jarlov, som vi siger tak til. Så går vi videre i ordførerrækken, og det er endnu en Rasmus, nemlig hr. Rasmus Nordqvist fra Alternativet.

Kl. 17:05

(Ordfører)

Rasmus Nordqvist (ALT):

Da vælgerne tilbage i juni valgte en ny regering, tror jeg mange gjorde det, fordi de ønskede en ny retning, et politisk kursskifte. Ville vælgerne have haft mere af det samme, nemlig flere skattelettelser, flere og billigere benzinbiler, flere arbejdsmarkedsreformer, ja, så havde valgresultatet nok set anderledes ud. Men sådan gik det som bekendt ikke. Borgerne besluttede, at det var tid til et tronskifte. De valgte rød bloks løfte om forandring og håbet om en ny tid: klimaets tid, de udsattes tid, børnenes tid og de offentligt ansattes tid.

Disse løfter om forandring, en ny tid, har man selvfølgelig med i erindringen, når man sidder og læser regeringens finanslovsudspil. Det oplagte spørgsmål er derfor, om udspillet står mål med den forandring, som vælgerne blev stillet i udsigt. Kan man faktisk se, at Danmark har fået en ny regering og en ny regering, der også vil en ny retning? Det korte svar på det spørgsmål må umiddelbart og desværre være et nej.

Forslaget er ganske vist bedre end det, vi så fra den tidligere regering, og der er som sådan heller ikke noget galt med de fleste forslag. Nej, problemet handler faktisk om alt det, der ikke er i udspillet, alt det, der ikke blev plads til, men som man jo på en eller anden måde havde stillet befolkningen i udsigt. Det er lidt, som om regeringen drejer lidt på nogle små knapper, men at maskinen i det store og hele er den samme. Det er nogle gode små justeringer, men det, vi ikke ser med det her udspil, er, hvordan vi bygger en ny maskine, hvordan vi kommer videre med den systemforandring, som må og skal til. Groft sagt ligner det her et lidt er nok-udspil.

Vi kan tage det grønne område. Det er jo rigtig fint, at regeringen vil øge investeringerne i grøn forskning med 1 mia. kr., men det kræver altså mere end en enkelt milliard, især fordi man jo stort set ikke ud over det prioriterer nye penge til natur og klima. Det er, som om regeringen har glemt, at den grønne omstilling kræver ambitiøse investeringer. Jeg fristes til at spørge, hvor de mange milliarder til Socialdemokratiets grønne investeringsfond er blevet af. Dem talte man meget om under valgkampen. Hvor er pengene, der skal finansiere 75.000 ha urørt skov og 15 naturparker, som vi hørte om i Hirtshals i foråret? Med en galoperende klima- og biodiversitetkrise over os er det altså lidt skuffende, at der ikke er mere grøn omstilling med i dette udspil.

Men der er måske trods alt håb endnu, for som jeg har forstået finansministeren, er man meget åben over for at øge ambitionerne, så længe der følger penge med – og fair nok, regningen skal jo betales. Derfor har vi selvfølgelig også taget imod finansministerens invitation, for er der noget, vi gerne vil, er det jo at hjælpe regeringen med at indfri de grønne løfter fra valgkampen.

Vi har tidligere foreslået at finansiere den grønne omstilling igennem grønne afgifter, forureneren betaler-princippet osv. Så er vi også kommet med et forslag om at fremrykke pensionsbeskatningen. Det kunne frigøre 20 mia. kr. om året til omstilling af eksempelvis transport- og energiinfrastruktur, hvilket Økonomisk Redegørelse faktisk viser godt kan lade sig gøre, da den danske økonomi jo er godt rustet til fremtiden. Sidst, men ikke mindst, har vi, som jeg nævnte under åbningsdebatten for et par uger siden, et tredje forslag om at udstede grønne obligationer. Kort fortalt handler forslaget om, at staten kan finansiere de helt nødvendige investeringer, vi skal lave

i dag i den grønne omstilling, ved at udstede grønne statsobligationer. Det kan vi gøre til en ret lav rente, og det gør det altså til en attraktiv model, dels fordi vi nu og her kan få finansieret de investeringer, vi skal lave, dels fordi investorerne får et bæredygtigt og sikkert sted at sætte deres penge. På den måde leder vi altså private midler over i de gode grønne tiltag, vi skal lave i fællesskab.

Kl. 17:09

Det lyder smart, og det er det også – så smart, at man også i Holland har gjort det. Der var der jo en regering, en borgerlig regering – og igen kigger jeg over på den borgerlige del af Folketinget – som jo faktisk lavede grønne obligationer for 45 mia. kr. til de omstillingsprojekter, man skulle have gang i. Det var en succes. Med tanke på, at de danske pensionskasser vil bruge 350 mia. kr. på grøn omstilling frem mod 2030, er det jo oplagt at udnytte obligationstanken, så investeringerne foretages her. Og derfor bør det hollandske eksempel virkelig vække regeringens og flere andre partiers interesse, for hvorfor sørger vi ikke for, at de mange danske pensionsmidler kan investeres her i landet og i den omstilling, vi skal i gang med, i stedet for at de alle sammen ryger til udlandet? Så vidt det grønne område.

Regeringens udspil bærer jo titlen »Velfærd først«, og det fremgår da også ret tydeligt af indholdet, at regeringen virkelig sætter velfærden først. Selv om vi også godt her kunne tænke os, at der faktisk var tale om et systemskifte, så er det jo godt, at regeringen vil afsætte flere penge til at løfte kernevelfærden. Ikke mindst er det positivt, at man har øremærket 300 mio. kr. til et løft i forhold til sygeplejersker; det er helt sikkert noget, der er brug for på hospitalsgangene, for hvis personalet skal kunne følge med, og hvis vores velfærdssamfund skal kunne levere den tryghed og service, som vi alle sammen er med til at betale for, så skal vi væk fra nedskæringspolitikken. Vi skal væk fra kassetænkningen, og vi skal over i en forebyggelsespolitik og mennesketænkning.

Vi er også meget tilfredse med, at regeringen lægger op til at styrke skattevæsenet med 1,5 mia. kr. i 2020, for jeg tror faktisk, at de fleste af os sidder med en følelse af uretfærdighed og vrede, når vi ser den ene skatteskandale efter den anden tage avisoverskrifterne i de senere år. Så der er ros for at tage alvorligt og seriøst fat på den opgave.

I starten af min tale sagde jeg jo, at vores skuffelse mest var over det, der ikke var med i det her udspil, men der er dog én markant undtagelse, og det er nemlig forslaget om at spare på friskolerne. Siden kommunalreformen i 2007 er mellem 20 og 25 pct. af de danske folkeskoler enten lukket eller slået sammen med større skoler. I mere end 10 år har vi set en kontinuerlig centralisering på det her område, som faktisk har tømt provinsen for små skoler, som er så afgørende for, at lokalsamfund har en ordentlig sammenhængskraft, så de evner at fastholde og tiltrække familier og dermed også virksomheder og arbejdskraft. For mange mennesker i landdistrikterne og de små byer har muligheden for at starte og drive en friskole været helt afgørende for, at de i dag kan bo, leve og arbejde uden for de større byer.

Så når regeringen foreslår at sænke koblingsprocenten til 71 pct., er det altså ikke et forslag, der bare rammer nogle få rige privatskoler – tværtimod rammer det helt almindelige familier, det rammer de små samfund, det rammer Foreningsdanmark, og det rammer altså mennesker i hele Danmark, som har startet en friskole som reaktion på, at politikerne har lukket deres lokale folkeskole. Jeg ved godt, at regeringen har afsat en pulje på 75 mio. kr. til at afhjælpe i yderområderne, men det løser langtfra problemet, for man kan jo ikke bare genåbne de mange skoler, som er lukket siden 2007, for 75 mio. kr. Og derfor vil jeg virkelig opfordre regeringen til at genoverveje det forslag, for helt ærligt synes jeg lidt, det ligner et misforstået ideologisk korstog mod friskolerne, som er helt unødvendigt. Man kan sagtens styrke folkeskolen, uden at det skal ske på bekostning af frisk-

olerne. Det mener vi sådan set handler om vilje og prioritering, og det her synes vi er en nødvendig prioritering for sammenhæng i hele landet.

Hvis jeg til sidst skal opsummere budskabet her i min tale, vil vi i Alternativet meget gerne hjælpe regeringen med at levere den forandring, den omstilling og den nye kurs, som den er blevet valgt til at levere. Der skal ikke herske tvivl om, at vi har højere forventninger til regeringen, end det her udspil lægger op til. Og hvis Danmark skal have den finanslov, som tager os med ind i en ny tid, så skal ambitionsniveauet op. Det er ikke nok, at man tager et forståelsespapir frem af skuffen, hvis ikke man også kan se de visioner blive til virkelighed i finansloven.

Vi tror ikke på, at regeringen kan hjælpes i mål uden hjælp fra andre, og derfor er vi forsigtige optimister og møder op og hjælper til alt det, vi kan, sammen med de andre partier, der også viser viljen til det. Og vi glæder os til de kommende forhandlinger.

Kl. 17:14

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Der er tre indtegnet, og den første er hr. Troels Lund Poulsen fra Venstre.

Kl. 17:14

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Jeg vil berøre et tema, som finansordføreren ikke var så meget inde på, men det drejer sig om hele den diskussion, der også har været med Alternativets beskæftigelsesordfører hr. Torsten Gejl, og den handler om kontanthjælpsloftet og integrationsydelsen. Hr. Torsten Gejl har jo på mange samråd gentaget, at hvis de ydelser ikke blev sat op, kunne Alternativet ikke støtte regeringen og dermed stemme for en finanslov. Er det stadig væk Alternativets politik?

Kl. 17:15

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 17:15

Rasmus Nordqvist (ALT):

Nu er vi jo sådan set ikke et parlamentarisk grundlag for regeringen og dermed en støtte til regeringen. Vi er et konstruktivt parti, der forhandler alt det, vi kan, også i de her finanslovsforhandlinger. Vi står stadig væk fuldstændig på mål i forhold til det regeringsprogram, vi fremlagde sidste år, hvori der jo var en 4-årig økonomisk plan, også i forhold til at afskaffe kontanthjælpsloft og integrationsydelse. Det er stadig væk vores politik, som vi selvfølgelig også tager med ind til bordet i finanslovsforhandlingerne.

Kl. 17:16

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Det var sådan set et meget klart svar. Hvordan og hvorledes ser Alternativet på en finanslovsaftale, der måtte blive indgået med eller uden Alternativets medvirken, hvis det er sådan, at den så ikke har en positiv klimaeffekt? Jeg er helt med på, at det kan være svært nødvendigvis at gøre det op. Men hvor vigtig en prioritet er det? Nu har hr. Rasmus Nordqvist jo brugt ret mange ressourcer og kræfter på også tidligere at diskutere klimapolitik, så hvordan og hvorledes indgår det her spørgsmål i partiets stillingtagen til den samlede økonomiske politik?

Kl. 17:16

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jamen det er selvfølgelig helt afgørende for os, at vi leverer på det her. Det er jo derfor, at vi år efter år, siden vi startede Alternativet, siden vi kom i Folketinget i 2015, faktisk har fremlagt klimaplaner, fremlagt finanslovsplaner for, hvordan vi kan lave reel handling. Nu er der jo mange, der har rykket sig i forhold til et reduktionsmål i 2030, og det gør jo egentlig kun, at mange af de handlingsforslag, vi har foreslået tidligere, og som der er blevet grint af, bliver endnu mere presserende. For hvis vi skal løfte reduktionsmålet på de 70 pct. i 2030, skal vi i gang med handling nu. Ikke om et par år, men lige nu og her. Og det er selvfølgelig også det, som vi rejser igen og igen, bl.a. i forhold til de investeringer, som vi mener der skal til.

Kl. 17:17

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det hr. Lars Boje Mathiesen fra Nye Borgerlige.

Kl. 17:17

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak for det. Jeg ved, at for Alternativet er omstillingen til vedvarende energi, altså omstillingen til el, vigtigt. Så derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge lidt til, om Alternativet er positive ved tanken om at sænke elafgiften til det EU-tilladte, altså en væsentlig sænkning af elafgiften, og om man også ser positivt på at fjerne afgiften på elbiler fuldstændig.

Kl. 17:17

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 17:17

Rasmus Nordqvist (ALT):

I forhold til det sidste: Ja, der ligger jo sådan en omstilling af, at vi skal af med de fossile biler og ind med elbilerne, og der er en afgiftsfritagelse en del af vores plan.

I forhold til det med elafgiften er det, som det handler om, jo den grønne el, og ikke bare en generel sænkelse af elafgiften. Det, der er problemet i dag, er jo, at hvis man bare laver en sænkelse, så kører den på tværs af alle de forskellige måder, man har lavet energien, altså ellen, på. Så vi er ikke bare med på at sige en sænkelse af elafgiften

Kl. 17:18

Lars Boje Mathiesen (NB):

Men kan Alternativet bekræfte, at hvis man sænker afgiften på el, vil det have den virkning, at folk vil have et større incitament til at rykke over på el, end hvis man ikke sænker elafgiften?

Kl. 17:18

Rasmus Nordqvist (ALT):

Vi vil bare gerne gå meget mere målrettet til værks, så vi også gør det specifikt i forhold til, hvor der er en egentlig besparelse på energi samtidig, altså at der er et incitament til både at rykke på energiformen, men jo også til at bruge mindre energi, så man ikke bare tror, at man skal skrue op for det, så længe det er el, og så er det godt, og så kan man køre derudad. Nej, vi skal også se på det energibesparende i det, og det er jo der, hvor afgifterne også er med til at regulere et forbrug.

Kl. 17:18

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Fru Anni Matthiesen.

Kl. 17:19

Anni Matthiesen (V):

Tak, og tak for talen. Jeg kunne egentlig godt tænke mig at benytte lejligheden til at få helt styr på, hvor Alternativet egentlig er henne i forhold til regeringens udmelding om, at de kun vil sætte afgiften på cigaretter op med 10 kr. over 2 år. Altså, hvad er Alternativets holdning til det?

Kl. 17:19

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ordføreren.

Kl. 17:19

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jeg får nærmest deja-vu til åbningsdebatten, hvor Venstre spurgte om det samme – jeg kan også se, at et andet Venstremedlem sidder og griner lidt – og svaret er jo selvfølgelig, at vores politik er den samme som i de to forslag, vi fremlagde i sidste valgperiode, som handler om at hæve cigaretafgiften betydelig mere. Vi mener, at en pakke cigaretter skal koste betydelig mere end de 50 kr., gerne 60 kr. i ét hug, men også gerne mere end det. Vi har stadig væk den samme politik, som vi havde før valget, og jeg er jo så glad for, at Venstre har ændret holdning til det her. Det var jo en skam, at man ikke stemte for Alternativets forslag, da de var i salen tidligere, men at man valgte at stemme imod det.

Kl. 17:20

Anni Matthiesen (V):

Men ordføreren sagde i talen, at Alternativet altid var konstruktive og gerne vil hjælpe til. Der kunne jeg så egentlig godt tænke mig et svar på, om Alternativet er parat til at lave – for den sags skyld – et beslutningsforslag, måske også sammen med Venstre, selv om det så betyder, at det er uden om regeringen.

Kl. 17:20

Rasmus Nordqvist (ALT):

I første omgang ser jeg det her som en del af de finanslovsforhandlinger, der er. Der presser vi selvfølgelig på – og det har jeg jo så også hørt at de andre partier, der sidder med i forhandlingerne nu, gør – for at det bliver mere end det, man har set tidligere. Men det er jo så rart; igen ser vi her et politikområde, hvor partierne rykker i løbet af et splitsekund – lige pludselig. Man var fodslæbende igennem 4 år i regeringsmagten, men nu vil man gerne rykke, og det synes jeg er rart. Det er godt at se, at ambitionerne kommer op, også i forhold til at skabe røgfri generationer.

Kl. 17:20

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere, der har ønsket en replik.

Jeg skal hermed udsætte mødet indtil kl. 18.30, hvor vi genoptager mødet, og den første taler i rækken er hr. Lars Boje Mathiesen. Mødet er udsat. (Kl. 17:21).

Kl. 18:30

Forhandling

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Mødet genoptages.

Den næste ordfører er hr. Lars Boje Mathiesen fra Nye Borgerlige.

Kl. 18:30

(Ordfører)

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak for det, og velkommen tilbage fra en times middagspause. Der sker jo visse ting i dansk politik i dag – det er en spændende dag – og jeg må se, om jeg kan toppe den med et ordførerindlæg her, som virkelig også er spændende. Så velkommen tilbage fra en times middagspause, og det giver jo en regning til borgerne på 3,75 mio. kr. Jeg burde nok også sige velkommen tilbage fra en uges efterårsferie til Folketingets medlemmer, og det giver jo så en regning på 630 mio. kr. til borgerne.

For alt imens Folketinget har ligget på solsengen med en drink i hånden, har mange danskere måttet knokle derude, knokle for at betale politikernes regning på 630 mio. kr., som bare en enkelt uges forfejlet indvandring koster hver eneste uge året rundt, år efter år. Ja, når vi her om sandsynligvis en måned lukker en finanslov, så vil regningen på den periode have ramt 3 mia. kr. 3 mia. kr. er stort set det samme, som regeringen har afsat i ekstra midler til kommunerne og regionerne. Tænk lige over, hvad man kunne gøre med de ekstra penge, hvis vi bare anlagde det sunde og det rationelle princip, at enhver indvandring til Danmark selvfølgelig skal gavne Danmark, og det skal det gøre økonomisk, det skal gavne Danmark kulturelt, og det skal gavne Danmark retsmæssigt.

Når jeg sad til budgetforhandlingerne i Aarhus Kommune, var der altid sådan en bestemt bortforklaring, som gik igen; jeg kunne nærmest stille mit ur efter det. For når jeg pointerede over for de andre, at det i min optik ville være bedre at bruge borgernes skattekroner på at øge normeringerne til kommunernes handicapsteder end at bruge dem på kunstneriske mimetrafikassistenter, endnu flere kommunalt ansatte journalister og fødselsdage for bygninger, kommunale jordbærbede og kommunal cykellapning – ja, listen over, hvad man kunne finde på at bruge borgernes penge på, er nærmest utømmelig – så kom den altid, undskyldningen, bortforklaringen: Jamen det er jo en helt anden kasse. Der var altså en massiv ansvarsfraskrivelse, og det er det samme, som jeg oplever her i Folketinget.

For når politikerne bruger 11 mia. kr. af borgernes penge på eksterne konsulenter, kan man ikke bruge de penge på grundlæggende kernevelfærd; når politikerne bruger 5 mia. kr. af borgernes penge på administration af nogle jobcentre, kan man ikke bruge de penge til at sænke skatten på virksomheder, så de efterspørger arbejdskraft; når man bruger 16 mia. kr. af borgernes penge på udviklingsbistand rundtom i verden, kan man ikke samtidig bruge pengene til at sikre anstændige forhold for vores ældre her i landet; når man bruger 11 mia. kr. af borgernes penge på en finanslovsmæssig erhvervsstøtte, kan man ikke samtidig lade virksomhederne og borgerne beholde dem; når man bruger 4 mia. kr. af borgernes penge på stats-tv og medier, kan man ikke samtidig lade borgerne beholde pengene selv, så de kan købe det fjernsyn og tv, som de ønsker at se; når man bruger 20 mia. kr. på et centralistisk EU-system, kan man ikke samtidig bruge pengene på at sænke skatter og afgifter for virksomheder; og som det sidste: Når man bruger 33 mia. kr. om året på en dybt forfejlet ikkevestlig indvandring, kan man ikke samtidig bruge de penge på skoler, på børnehaver, på vuggestuer for vores børn, så deres fremtid bliver bedre, og man kan ikke samtidig sænke skatter og afgifter på helt grundlæggende ting som el, vand og varme samt en bil til familien. Så det hænger sammen, sådan er det. Ligegyldigt hvor meget man her fra Folketingssalen prøver at bortforklare det, falder ansvaret til syvende og sidst ét sted: i den her sal.

Det handler om politiske prioriteringer, og derfor er det her et dybt forfejlet forslag til finanslov, som intet ændrer på de grundlæggende fejl. Tværtimod forøger forslaget en i forvejen alt for stor offentlig sektor, og det finansierer man ved endnu en gang at straffe borgerne og erhverslivet ved at tvinge dem til at aflevere endnu flere penge. Man gør det vanskeligere og dyrere for gode familievirksomheder at blive videreført, man gør det vanskeligere og dyrere at ansætte folk på kanten af arbejdsmarkedet, man gør det vanskeligere og dyrere for folk at være på arbejdsmarkedet, og man gør det vanskeligere og dyrere at drive en friskole. Det kan vi på ingen måder støtte i Nye Borgerlige, og det bliver aldrig borgerlig politik. Tak for ordet.

Kl. 18:36

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er et par korte bemærkninger. Den første er til hr. Jeppe Bruus.

Kl. 18:36

Jeppe Bruus (S):

Tak for det. Velkommen til ordføreren som ny ordfører for et nyt parti. Det er altid godt med nye partier, som kan se tingene på en lidt anden måde og – må jeg tilstå – måske også regne tingene på en lidt anden måde; jeg blev i hvert fald lidt tabt undervejs. Jeg medgiver i hvert fald gerne, at ordførerens forsøg på at stille det regnestykke op er lidt anderledes end det, vi måske havde i tankerne, da vi talte om at skulle opdatere Finansministeriets regnemodeller. Derfor vil jeg gerne gøre det lidt mere simpelt. Når nu ordføreren og Nye Borgerlige taler om, at den offentlige sektor skal være markant mindre, dækker det så også politiet? Vi har jo foreslået at investere 1,2 mia. kr. i politiet til næste år. Er det noget, som kan vinde opbakning hos Nye Borgerlige?

Kl. 18:37

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 18:37

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg er godt klar over, at de tal, som jeg her siger, kan komme som en overraskelse for folk. Det burde det ikke, for det er altså Folketinget herinde, som beslutter at bruge pengene på den måde, og det gør man år efter år. I Nye Borgerlige har vi intet imod at bruge penge på grundlæggende kernevelfærd, og det mener vi også politiet er, og vi har intet imod at bruge flere ressourcer på politiet. Samtidig skal vi selvfølgelig kigge på, hvorfor det er, at politiet har brug for flere ressourcer, og det er jo den anden del af ligningen, som man fra regeringens side og fra det her Folketings side ikke har været villig til at kigge på. For jeg så jo hellere, vi havde et samfund, hvor vi ikke havde brug for så meget politi, men det er desværre ikke den situation, vi står i lige nu.

Kl. 18:37

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Jeppe Bruus.

Kl. 18:37

Jeppe Bruus (S):

Jamen jeg kender jo godt finansloven, og jeg ved godt, hvordan vi fordeler pengene. Selv om man vælger at se på det på en ny måde, er det sjældent, at de der hurtige løsninger er gangbare, medmindre man mener, man skal afskaffe en del af den kernevelfærd, som ordføreren samtidig snakker man om man gerne vil investere i. For mig er kernevelfærd jo også sundhedsvæsenet, uddannelser, folkepension osv., altså nogle af de poster, som fylder rigtig meget i vores finanslov. Men jeg kvitterer da for opbakningen til investering i politiet, og det mener jeg helt sikkert bliver en af de ting vi kommer til at diskutere, og tak for det.

Kl. 18:38

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 18:38

Lars Boje Mathiesen (NB):

Nu ved jeg ikke, om Socialdemokratiet mener, at bidrag til eksterne konsulenter er grundlæggende kernevelfærd. Man har jo selv foreslået, i hvert fald inden man sad med regeringsmagten, at man skulle spare 3 mia. kr. på det område. Det er det, som vi siger her i Nye Borgerlige: Der bruges så mange midler inden for det offentlige, som ikke er grundlæggende kernevelfærd, så selvfølgelig kan vi sikre grundlæggende god kernevelfærd, samtidig med at vi skærer alt det overflødige væk.

Kl. 18:39

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Den næste korte bemærkning er fra hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 18:39

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Tak. Jeg følte mig næsten hensat til en situation, vi havde for år tilbage, hvor vi havde en statsminister, Poul Nyrup Rasmussen, som - tror jeg nok - offentligt hev sider ud af Anders Fogh Rasmussens bog. Jeg havde næsten fornemmelsen af, at ordføreren hev sider ud af finansloven med de bemærkninger, som ordføreren havde i sin tale her.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge ind til, om den side, der handler skattevæsenet og den måde, vi finansierer vores skattevæsen på, også er hevet ud, og om ordføreren ikke faktisk er enig i, at hvis ikke vi sørger for, at der er bidrag til skat, og at vi med den her finanslov øger finansieringen af skattevæsenet med 1,5 mia. kr., kommer vi for alvor ud i problemer.

Kl. 18:40

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 18:40

Lars Boje Mathiesen (NB):

Nu må man ikke bruge rekvisitter, fik jeg at vide af formanden. Ellers kunne jeg godt have stået og revet sider ud af finansloven, for det er jo et faktum, at man år efter år har gjort staten større, men man har ikke fået den grundlæggende kernevelfærd med. Man har brugt pengene forkert, og man tvinger borgerne til at aflevere stadig flere kroner.

Når vi kommer til skattevæsenet, synes jeg desværre, at man herinde fra Folketinget starter et forkert sted. Man starter med at prøve på at lappe et hul i en spand i stedet for at se på, hvad det var, der skabte det her hul. Når det er svært for skattevæsenet at administrere lovgivningen, falder ansvaret jo på os herinde i Folketinget, fordi man ikke har fået lavet et simpelt skattesystem. I sidste uge skulle vi faktisk behandle noget omkring det her it-system, og der viste det sig, at skattesystemet var så komplekst, at et it-system ikke ville kunne håndtere det.

Kl. 18:41

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 18:41

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Tak. Det, som jeg fornemmer på ordføreren, er, at de 1,5 mia. kr., som vi foreslår der skal anvendes til at styrke skattevæsenet, ønsker ordføreren ikke at bruge. Jeg kan også forstå, at ordføreren siger, at vi skal bevare dansk velfærd. Men hvis ikke pengene kommer ind, og hvis der ikke er retfærdighed i den måde, folk betaler skat på, kommer tingene ikke til at hænge sammen. Hvordan vil ordføreren og partiet overhovedet indgå i nogen diskussion, hvis ikke man vil være med til at sikre, at der er et fundament?

Kl. 18:41

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 18:41

Lars Boje Mathiesen (NB):

Vi indgår så sandelig i enhver diskussion. Nu ved jeg ikke, om spørgeren var i Folketingssalen i sidste uge, hvor vi debatterede de her ting. Men vi skal jo grundlæggende tænke på, om Folketinget er vil-

lig til at forenkle skattesystemet, fjerne toppen, stoppe skatten, fjerne arbejdsmarkedsbidraget, fjerne selskabsskatten, fjerne registreringsafgiften på bilerne, have et lige skattesystem. På den måde kunne man gøre det langt lettere at drive virksomhed og langt bedre for borgerne, således at de rent faktisk kan finde ud af at lave deres selvangivelse. Sådan er det ikke på nuværende tidspunkt, og det skal vi da tage det ansvar for.

Hvis jeg og Nye Borgerlige skal være med til at bruge endnu flere midler på et skattevæsen, skal vi da være sikre på, at det rent faktisk løser den her problematik. Jeg ved ikke, om spørgeren er sikker på, at de her midler, vi giver ud nu, vil løse problemet.

Kl. 18:42

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Den næste korte bemærkning er fra hr. Malte Larsen.

Kl. 18:42

Malte Larsen (S):

Jeg siger også tak for ordet, og velkommen til Nye Borgerliges ordfører, der ligesom jeg har ført valgkamp i Østjylland, og tak for dialogen undervejs.

Jeg har en bekymring, når nogle tilbyder snuptagsløsninger, og jeg savner da også helt konkrete forslag fra Nye Borgerliges side til, hvad det så er, der skal ske i stedet for; i stedet for at man bare maler alle de problemer, man ser, op, savner jeg noget konkret, noget om, hvem der så skal bidrage mere, eller hvordan det nu skal foregå.

Med regeringens forslag til finanslov for 2020 lægger vi jo op til en vækst i det offentlige forbrug på 1,3 pct. Nye Borgerlige har ved tidligere lejligheder fastslået, at de går ind for en minusvækst i det offentlige. Er det fortsat tilfældet?

Kl. 18:43

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 18:43

Lars Boje Mathiesen (NB):

Ja, absolut. I Nye Borgerlige mener vi, at staten skal slankes. Altså, du kunne selv høre på min tale, hvad det er, vi vil bruge pengene på. Vi kan sikre en langt bedre grundlæggende kernevelfærd, samtidig med at borgerne beholder flere penge selv – selvfølgelig kan vi det. Det handler om politiske prioriteringer. Det handler om at sige, at de penge, som vi giver, giver vi direkte ud decentralt til de enkelte steder. Det er jo derfor, vi har foreslået, at midler, vi giver til skoler og til daginstitutioner, skal gå direkte ud til daginstitutionerne, direkte ud til skolerne, således at de ikke bliver samlet op ude i de her kommuner, som vælger at bruge pengene på administrativt bøvl.

Kl. 18:44

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Malte Larsen.

Kl. 18:44

Malte Larsen (S):

Undskyld mig, men det er min opfattelse som kommunalbestyrelsesmedlem igennem 18 år i tre forskellige kommuner, at der faktisk bruges meget lidt på administration og temmelig meget på borgernær velfærd i det omfang, man overhovedet har frihedsrettighederne dertil

Men tilbage til mit spørgsmål. Jeg synes, at det, Nye Borgerlige vil foreslå der skal ske, er meget lidt konkret, og i stedet blot er en opremsning af, hvad man ser som udfordringer.

Kl. 18:44

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 18:44 Kl. 18:47

Lars Boje Mathiesen (NB):

Altså, man er velkommen til at gå ind at læse vores politik på vores hjemmeside – der står jo listet op, hvad vi vil gøre. Altså, hvis man tænker på skatten, vil vi fjerne topskatten, vi vil fjerne arbejdsmarkedsbidraget, vi vil fjerne selskabsskatten. Vi mener, der skal være en kapitalbeskatning på 25 pct. Det er, hvad vi vil gøre skattemæssigt. Vi vil fjerne en lang række afgifter, som rammer borgerne – f.eks. på el.

Hvis man tænker på, hvad vi vil gøre i forhold til det offentlige, vil jeg sige, at det simpelt hen ikke er korrekt, når man siger, at der ikke bliver brugt penge på centraladministration og ledelse. Den sidste regering, der sad fra 2015 til 2019, øgede de kommunale udgifter med 2,3 mia. kr., og ud af de 2,3 mia. kr. blev omkostningerne til centraladministration ude i kommunerne øget med 435 mio. kr. Så det er ganske enkelt ikke korrekt, at man ikke bruger flere penge på centraladministration og ledelse, for det har man gjort.

Kl. 18:45

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Den næste spørger er hr. Christian Rabjerg Madsen.

Kl. 18:45

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak til hr. Lars Boje Mathiesen for en god tale. Det var ikke det hele, jeg var enig i, men jeg synes, det var en god tale, for den var klar og politisk og til at forstå. Hr. Lars Boje Mathiesen sagde både i talen og i et svar til en af mine kollegaer, at Nye Borgerlige arbejder for minusvækst i den offentlige sektor. Det ligger jo temmelig langt væk fra den socialdemokratiske linje, hvor vi ønsker at investere i den offentlige sektor. Men det slår mig, at det jo egentlig også ligger et stykke væk fra eksempelvis Venstre, som jo med velfærdsløftet har sagt, at man vil vækste den offentlige økonomi på en måde, så man dækker det demografiske træk. Det får mig til at tænke på, om Venstres formand, hr. Jakob Ellemann-Jensen, egentlig er Nye Borgerliges statsministerkandidat?

Kl. 18:46

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo.

Kl. 18:46

Lars Boje Mathiesen (NB):

Der er sådan en vittighed med tre mænd, der går ind på en bar. Jeg ved ikke, om ordføreren kender den. Men sådan havde jeg det, da jeg kiggede på den tidligere regering. Altså, Venstre gik i 2015 til valg på nulvækst, Konservative på minusvækst og Liberal Alliance også på minusvækst. Så går de ind i et forhandlingslokale, og vupti, ud kommer der et regeringsgrundlag, hvor der er et øget offentligt forbrug. Altså, det er mig et under, hvordan det kunne ske. Og der er ingen tvivl om, at vi er et borgerligt parti, og vi ønsker, at staten skal slankes. Borgerne skal ikke give så mange penge til politikere, som de gør nu, for politikere forvalter dem ikke ordentligt. Og det vil selvfølgelig også været noget, vi vil sige til Venstres leder. Og det er også det, vi står for, og det vil vi både gøre før et valg og efter et valg. Der skal føres borgerlig politik i Danmark, og det er ikke nok bare at sige det. Der skal også handling bag.

Kl. 18:47

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Christian Rabjerg Madsen.

Christian Rabjerg Madsen (S):

Hvor der var klar tale i ordførerens indledning, så blev det lidt mindre klart her. For spørgsmålet til ordføreren fra min side var jo, om Nye Borgerlige peger på hr. Jakob Ellemann-Jensen som statsministerkandidat, når vi på et tidspunkt om forhåbentlig mange år skal til valgurnerne igen. Det er jo sådan, at et af de spørgsmål, hvor man ikke kan tale udenom, er, når dronningen på et tidspunkt spørger, og man skal melde klart ud. Så jeg vil prøve at gentage mit spørgsmål til ordføreren

Kl. 18:48

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo.

Kl. 18:48

Lars Boje Mathiesen (NB):

Hvis der er noget, jeg er kendt for, så er det, at jeg ikke taler udenom, og det vil jeg heller ikke gøre her. Vi har tre ufravigelige krav til enhver person, som ønsker vores støtte til at være statsminister. Det er, at vi skal have et fuldt asylstop, vi skal udvise kriminelle udlændinge konsekvent efter første dom, og vi skal kræve, at udlændinge, der er her, forsørger sig selv. Det er vores krav til en statsministerkandidat. Hvis hr. Jakob Ellemann-Jensen vil sige ja til det, jamen så er han vores statsministerkandidat.

Kl. 18:48

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak, og der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak til hr. Lars Boje Mathiesen. Og den næste ordfører på talerstolen er hr. Ole Birk Olesen fra Liberal Alliance.

Kl. 18:48

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Tak for det. Så blev det hverdag for vores nye, socialdemokratiske regering. Slut med valgkampens slagord om, at Socialdemokratiet vil alting mere, hurtigere og bedre end VLAK-regeringen. Virkeligheden har ramt S-regeringen, og virkeligheden har et navn: finanslov. Åh, den fordømte finanslov! Her tvinges til enhver regering til at afsløre, hvilke af valgløfterne man mente alvorligt, og hvilke der omvendt bare skulle skaffe stemmer fra folk, som kunne narres til at tro på de sædvanlige ufinansierede overbud fra Socialdemokratiet.

Tre gange har Socialdemokratiet vundet regeringsmagten inden for de seneste 2 årtier, alle tre gange ved at love vælgerne en politik, som Socialdemokratiets politikere udmærket vidste at de ikke havde penge til. I 1998 lovede Poul Nyrup Rasmussen, at han havde penge til uændret efterløn, men allerede i den første finanslov efter valget lavede han så alligevel efterlønnen om, så den blev billigere. Poul Nyrup Rasmussen havde faktisk ikke de penge til en uændret efterløn, som han havde lovet i valgkampen.

I valgkampen 2011 gik Helle Thorning-Schmidt til valg på »En Fair Løsning«-programmet med så mange løfter om nye udgifter og så få bidrag til at skaffe de penge, at planen ifølge Finansministeriet var underfinansieret med 39 mia. kr. I den efterfølgende valgperiode måtte den socialdemokratisk ledede regering derfor droppe valgløfter for cirka de 39 mia. kr.

Nu er det så Mette Frederiksen-regeringens tur til i sin finanslov at afsløre, hvad den i virkeligheden vil, og hvad Socialdemokratiet bare sagde i valgkampen for at få stemmer uden ambition om at levere på det lovede.

Det væsentligste, som vi i Liberal Alliance bider mærke i, er, at valget mellem at føre en rød eller en grøn politik meget entydigt er faldet ud til fordel for det røde, uden nævneværdig plads til det grønne. Den grønne omstilling koster jo, det samme gør al den velfærd, som Socialdemokratiet har lovet, og milliarderne kan jo ikke bruges to gange. Regeringen har valgt at bruge milliarderne på flere offentligt ansatte i stedet for bruge dem på den grønne omstilling.

Der er penge i finansloven til at øge antallet af offentligt ansatte med hele 1,3 pct., hvilket er en ganske betydelig udvidelse af den offentlig sektor, især i en tid, hvor private virksomheder melder om voksende problemerne med at skaffe hænder nok i produktionen. I 2020 vil de danske virksomheder få endnu sværere ved at skaffe arbejdskraft på grund af denne finanslov, som er meget rundhåndet med offentlige jobopslag, så der er færre hænder tilbage til de private virksomheder. Den grønne omstilling må nøjes med blot 30 mio. kr. til at forlænge afgiftsfritagelsen for elbiler, hvis el'en købes via tjenester fra f.eks. Clever og E-ON. Folk, der lader deres bil via egen stikkontakt i carporten, skal fortsat betale verdens højeste elafgifter uden nogen fritagelse overhovedet. 30 mio. kr. er under 0,03 ‰ af de samlede offentlige udgifter fra en socialdemokratisk regering, som bildte vælgerne ind, at den var langt mere grøn end vi borgerlige. Hvad mangler så?

Først og fremmest en bevidsthed om, at den meget høje elafgift, som vi har i Danmark, bremser elektrificeringen af det danske samfund, og elektrificering *er* en forudsætning for den grønne omstilling. Folk skal have lyst til f.eks. udskifte deres benzin- eller dieselbil med en elbil, og de skal kunne se fordelen i at skrotte deres oliefyr og i stedet installere en elektrisk varmepumpe, for bare at nævne to eksempler fra husholdningerne. Det kommer ikke til at ske, hvis forbrugerne i Danmark betaler mest i hele verden for deres strøm på grund af alt for høje afgifter. Men regeringen afsætter nul kroner på sin finanslov til at sænke elafgiften – nul kroner.

På vejene er danskerne så småt begyndt at køre i elbiler i takt med et større og mere prisbevidst udvalg. I august 2019 var 2 pct. af de solgte biler elbiler. Det er dobbelt så mange som i august året før. Men det kunne godt gå hurtigere, hvis Danmark gjorde som i Norge og helt afskaffede registreringsafgiften på elbiler. Regeringen lægger med sin finanslov op til at gøre det stik modsatte, nemlig at øge opkrævningen af afgift på elbiler. Elbiler som f.eks. den nye og mindre udgave fra Tesla, Mercedes EQC og Audi e-tron, får i 2020 fordoblet afgiften, så de bliver mellem 18.000 kr. og 98.000 kr. dyrere.

K1. 18:5

Jeg medgiver gerne, at de biler i dag købes af folk, som betaler mere end gennemsnittet for deres køretøj. Men det er samtidig også folk, som med deres bilkøb er med til at igangsætte den grønne omstilling af bilparken i Danmark. Og så er spørgsmålet jo: Hvorfor er det så pokkers vigtigt for regeringen at være rød ved at beskatte disse biler hårdere frem for at være grøn og hjælpe elektrificeringen af persontransporten på vej?

Jeg hørte noget andet i valgkampen fra Socialdemokratiets folketingsmedlemmer. Jeg hørte påstande om, at de var langt grønnere end vi blå politikere. Jeg tror ikke, at en eneste elev eller studerende fra de mange valgdebatter på østjyske uddannelsesinstitutioner, som jeg deltog i sammen med socialdemokratiske folketingsmedlemmer og sammen med finansministeren, gik derfra med det indtryk, at en socialdemokratisk regering ville øge beskatningen af biler, som kan lade strøm fra vindmøller og derefter køre på vejene uden at forurene.

Den grønne omstilling er et meget centralt eksempel på, at Socialdemokratiet igen har lovet meget mere, end vores nye socialdemokratiske regering har intentioner om at levere på. Jeg gentager: Blot 30 mio. kr. er, hvad vi kan se på finansloven. Det står i skærende kontrast til det indtryk, som Socialdemokratiet gav vælgerne i valgkampen. Arven fra Poul Nyrup Rasmussen og Helle Thorning-Schmidt fornægter sig ikke. I valgkampe gælder alle kneb – mener Socialdemokratiet. Heldigvis plejer vælgerne at huske det 3-4 år senere.

I forhold til skattepolitikken gør regeringen præcis, hvad Socialdemokratiet lovede i valgkampen. Vi får flere skatter, og vi får højere skatter. De familieejede virksomheder må holde for, når de skal
overleveres fra den ældre til den yngre generation i familien. Så skal
staten godt nok have sin andel, buldrede Socialdemokratiet i valgkampen, og det leverer finansloven nu. Det lykkedes den blå regering at skaffe opbakning til at sænke arveafgiften ved generationsskifte fra 15 pct. til 6 pct., men nu vil den socialdemokratiske regering have afgiften tilbage til de 15 pct. Det er en hård belastning for
enhver familieejet virksomhed. Der skal pludselig hives kapital ud af
virksomheden, blot fordi de gamle ejere gerne vil gå på pension.

Hvad ville der være galt ved ikke at arvebeskatte overhovedet ved generationsskifte? Pengene bliver jo så i virksomheden, hvor de kan bruges til at ansætte flere medarbejdere eller til at investere i produktionen med nye maskiner eller ny forskning. Hvis arvingerne vil trække penge ud af den arvede virksomhed til deres eget private forbrug via udbytte eller løn, bliver de faktisk beskattet af deres indkomst på samme måde som alle vi andre og med de samme høje procenter. Men hvis pengene bliver i virksomheden, hvorfor mener regeringen så, at det er bedre, at 15 pct. af dem går i statskassen? Tror finansministeren virkelig, at han kan gøre mere godt med de penge, end virksomhederne, som har tjent dem, kan ved fortsat at have dem til rådighed for nye job og nye investeringer? Det tror vi i Liberal Alliance ikke. Vi er overbeviste om, at pengene gør mere gavn i virksomhederne end i regeringens finanslov.

Også lønmodtagere med arbejdsgiverbetalt telefon rammes af regeringens finanslov. De havde set frem til, at de ikke længere skulle beskattes af det arbejdsredskab, som telefonen er. De modtog med glæde beskeden om, at VLAK-regeringen og Dansk Folkeparti havde fundet pengene til ikke længere at beskatte folk, fordi de står telefonisk til rådighed for arbejdsgiveren og virksomhedens kunder, når arbejdsdagen er slut. Men desværre er der i dag ikke længere blåt flertal i Folketinget, og den socialdemokratiske regering under ikke folk at have en arbejdstelefon med hjem, uden at de skal betale skat af, at telefonen også kan bruges til at sende en sms til et familiemedlem eller en kammerat. Hvilken luksus; det må beskattes! Hold nu op, hvor små sko kan man gå i? Så små sko!

Vi er i Liberal Alliance ikke imponeret af regeringens finanslovsforslag. Forslaget kunne have været meget bedre, hvis regeringen var liberal i stedet for socialdemokratisk. Tak for ordet.

Kl. 18:58

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Der er en række korte bemærkninger. Den første er fra hr. Jeppe Bruus.

Kl. 18:58

Jeppe Bruus (S):

Tak. Det sidste er jo givetvis rigtigt: at hvis vi havde haft en liberal regering, havde vi formentlig haft en anden finanslov. Og dog, for hvor tykt eller tyndt kan det blive? må man spørge ordføreren. Nu har vi hørt sådan en moralprædiken her fra talerstolen om, at S lovede mere i valgkampen, end man kunne levere efterfølgende. Måske er det, fordi ordførerens parti har store erfaringer med den slags. Ordføreren siger også, at vælgerne husker. Ja, det må man sige at LA i hvert fald er et bevis på at vælgerne gør, for hvis man så på, hvad det var for nogle resultater, Liberal Alliance fik gennemført i den seneste periode med et borgerligt flertal, så skulle man have den store lup frem for at finde noget som helst.

Man har fremlagt den ene store ambitiøse plan efter den anden, og det gjorde man også i valgkampen, nemlig en 2030-plan, hvoraf det fremgår, at pensionsalderen skal stige med op mod 1 år, at man skal fjerne dimittenddagpenge osv. Jeg går ud fra, at det stadig væk er Liberal Alliances politik?

Kl. 18:59

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 18:59

Ole Birk Olesen (LA):

Socialdemokratiske folketingsmedlemmer er rigtig gode til retorik, så de tror, at man med retorik kan bilde vælgerne alt muligt ind, for jo flere gange man siger det, jo sjovere man siger det, og jo mere frækt man siger det, jo mere rigtigt tror vælgerne nok det er. Det er hr. Jeppe Bruus et godt eksempel på: at retorik skal erstatte substans.

Liberal Alliance fik rigtig meget igennem i den daværende regering – rigtig meget. På et tidspunkt blev regeringen endda kritiseret af fru Mette Frederiksen for, at den bar alt for meget præg af Liberal Alliances politik. Også Dansk Folkepartis leder, hr. Kristian Thulesen Dahl, var ude at sige, at Liberal Alliance fyldte alt for meget i regeringen. Vi fik meget igennem. Vi fik ikke alt igennem i regeringen, og der blev gjort et stort nummer ud af det, vi ikke fik igennem, men det ændrer ikke ved, at vi fik rigtig meget igennem.

Kl. 19:00

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren.

Kl. 19:00

Jeppe Bruus (S):

Kan ordføreren dog ikke se komikken i at stå heroppe og sige, at vælgerne husker, og at hvad man lovede før valgkampen, fik man ikke gennemført efterfølgende? Altså, vi har en socialdemokratisk regering, som gennemfører den politik, vi førte valgkamp på, modsat Liberal Alliance, som jo havde store vanskeligheder – det er vel ingen hemmelighed – med at finde sit fodfæste i den seneste periode. Og man må vel også sige, at vælgerne huskede det, da vi var i valgkamp.

Kl. 19:00

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:00

Ole Birk Olesen (LA):

Jamen Liberal Alliance gik tilbage i valgkampen, det skal ikke være nogen hemmelighed, men det var da ikke, fordi vi ikke fik ting gennemført; det var da på grund af alle mulige andre ting, herunder at vi skabte for meget ballade i blå blok. Det ved vi godt. Borgerlige vælgere kan ikke lide partier, der skaber så meget ballade internt i egen blok. Det blev vi straffet for, og det har vi taget konsekvensen af. Og vores nye leder har sagt, at sådan bliver det ikke med ham som leder; og det bliver det så ikke.

Kl. 19:01

Første næstformand (Karen Ellemann):

Næste spørger er fru Lisbeth Bech Poulsen, Socialistisk Folkeparti. Kl. 19:01

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak. For visse partiers vedkommende kan jeg måske godt forstå det her indædte forsvar for, at bo- og gaveafgiften ikke skal tilbage på det niveau, den var for et par år siden, nemlig 15 pct. Det gælder f.eks. Det Konservative Folkeparti, der står for det her med, at familierne igennem utallige generationer er flettet sammen osv. Men jeg synes, det virker utrolig mærkeligt, at det kommer fra et liberalt parti, når man tager ideologien i betragtning. Tænker man på de liberale forfædre, må man jo mene, at enhver er sin egen lykkes smed, og et opgør med 1800-tallets aristokrati indebar, at man ikke skulle have

en forlomme, fordi man tilfældigvis var født i en bestemt familie. Derfor har det bare i lang tid undret mig, at et ærkeliberalt parti går så meget op i det her, også når vismænd og andre siger, at det faktisk er til skade for den samfundsøkonomiske aktivitet osv. Men det er en mindre ting?

Kl. 19:02

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:02

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg morer mig altid, når socialister i Folketinget belærer Liberal Alliance om, hvad det vil sige at være liberal, og at det at være liberal ifølge dem er det samme som at være socialist. Hver eneste gang det sker, synes jeg, det er sjovt, og det sker ret tit, så det er tit, jeg morer mig over det her.

Jeg kan fortælle så meget, at liberal politik er, at når folk først har betalt den skat, de skal betale af deres indkomst, må de altså selv bestemme over det, de har tilbage. Det gælder også det, de har sparet op igennem et helt arbejdsliv. Og når de så vælger at stille træskoene, eller når træskoene stiller sig selv, eller hvordan sådan noget sker, er det folk selv, der må bestemme, hvem der skal have de penge efterfølgende. De *har* betalt skat, endda alt for meget skat, af deres indkomst i løbet af deres arbejdsliv. Det, de har tilbage, når de stiller træskoene, må de selv bestemme hvem der skal have, det skal staten ikke bestemme.

Kl. 19:03

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren.

Kl. 19:03

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Nej, men kan ordføreren ikke se det absurde i, at man baserer sin politik på en ideologi, der blev grundlagt som et opgør mod voldsom formuekoncentration, og i dag er formuekoncentration det ypperligste sammen med, hvad ved jeg, registreringsafgift at gå op i som ærkeliberal? Jeg forstår det simpelt hen ikke.

Men jeg har et andet spørgsmål. I dag, mens vi har haft den her debat, er det kommet frem, at Danmark faktisk har den rigeste befolkning, gennemsnitligt selvfølgelig, blandt EU-landene. Det er Credit Suisse, som er kommet med den her årlige rapport. Er det så ikke et udtryk for, at vi sagtens kan have et velfærdssamfund og samtidig være et meget, meget rigt samfund?

Kl. 19:04

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:04

Ole Birk Olesen (LA):

Altså, vi har ikke det højeste bnp pr. indbygger, men hvis det handler om, hvor stor en formue man har, er det nok et resultat af, at vi har lavet nogle fornuftige reformer, som gør folk i stand til at spare op til egen pension, sådan at de ikke er afhængige af det offentlige. Og det er rigtig, rigtig godt. Danmark er på rigtig mange områder – det viser de undersøgelser, man laver, også – et meget, meget liberalt land med et meget frit erhvervsliv, et arbejdsmarked, der ikke er styret ved lov, gode domstole, ingen korruption osv. Derfor er Danmark et meget liberalt land, som dog har en stat med et meget højt skattetryk oven på sig.

Kl. 19:04

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste spørger er hr. Rasmus Jarlov, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 19:04

Rasmus Jarlov (KF):

Tak for en god tale, som jeg tror vi vil kunne tilslutte os det meste i. Hr. Ole Birk Olesen sagde før, at en af årsagerne til, at Liberal Alliance var gået tilbage ved valget, nok havde været, at vælgerne ikke satte pris på et parti, der lavede så meget ballade i den borgerlige blok. Der er måske noget om den analyse. Derfor undrede det mig også lidt, at jeg her for, det er vel ved at være en 3 ugers tid siden, mens jeg var i New York, kunne se fra åbningsdebatten, at hr. Ole Birk Olesen lavede et ret hårdt angreb på min partiformand angående boligskatterne, hvor han påstod, at Konservative i Finansudvalget havde været med til at blåstemple en stigning af boligskatterne ved at godkende et aktstykke om kommuneaftalen mellem regeringen og kommunerne.

Så vil jeg bare høre, om hr. Ole Birk Olesen kan bekræfte, at Liberal Alliance har stemt for identiske aktstykker de sidste 7 år. For det undrer mig, at man gør så meget ud af noget, som man selv har stemt for i de sidste 7 år.

Kl. 19:05

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:05

Ole Birk Olesen (LA):

Det kan jeg bekræfte. Det, der var tilfældet de sidste 4 år, var jo, at vi havde en borgerlig regering og et borgerligt flertal. Så det vil sige, at vi jo lavede finanslovsforhandlinger efterfølgende, hvor vi kunne annullere det, der skete i det aktstykke, i Finansudvalget. Det var det, der skete ved den første finanslov i 2015, og det skete også ved de efterfølgende finanslove. Så vi annullerede den beslutning, som blev truffet ved det aktstykke, i Finansudvalget. Derfor kunne vi med sindsro stemme for det, i tiltro til at vi kunne lave om på det i finansloven efterfølgende. Det kan vi jo ikke længere nu.

Jeg husker tilbage til 2015, hvor der blev en mindre krise i det danske Folketing, fordi Det Konservative Folkeparti ikke ville stemme for det aktstykke, til trods for at man var i stand til at annullere virkningerne af det ved finanslovsforhandlingerne efterfølgende. Så det er jo sådan set Det Konservative Folkeparti, som her har skiftet politik. På det tidspunkt, hvor man kunne annullere det i finanslovsforhandlingerne, ville man ikke stemme for aktstykket, men nu, hvor man ikke kan annullere det i finanslovsforhandlingerne, stemmer man for det.

Kl. 19:06

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 19:06

Rasmus Jarlov (KF):

Det er jo noget vås. (Ole Birk Olesen (LA): Jamen det er da fuldstændig korrekt). For i 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 og 2018 har Liberal Alliance stemt for de her aktstykker, også da hr. Ole Birk Olesen sad som formand for Finansudvalget. Det kan man ikke undskylde med, at man sad i regering, for det gjorde man ikke her i de første år. Det er rigtigt nok, at man i de sidste 2-3 år kan bruge den undskyldning, at man har siddet i regering. Det er underligt, at man først selv konsekvent stemmer for noget, og så lige pludselig er det

en katastrofe, at andre stemmer for det samme. Og grundskylden er ikke fastsat i det aktstykke.

K1 19:07

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:07

Ole Birk Olesen (LA):

Det er meget nemt at forstå, vil jeg sige til hr. Rasmus Jarlov. Vi kunne annullere den forhøjelse af grundskyldsopkrævningen, som blev vedtaget via aktstykket om bloktilskud i Finansudvalget. Det gjorde vi, også da vi ikke sad i regering, altså da vi kun var et støtteparti for Venstreregeringen. Vi gjorde det ved den første finanslov. Det, der bare er underligt, er, hvorfor Konservative gjorde noget ud af, at man stemte imod i 2015, hvor man kunne ændre på beslutningen i finanslovsforhandlingerne, mens Konservative nu stemmer for i en periode, hvor man ikke kan ændre på noget som helst i finanslovsforhandlingerne, fordi det er de røde, der laver finansloven.

Kl. 19:08

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Vi går videre med spørgerne, og det er hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 19:08

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak for det. Jeg forsøgte tidligere i dag at komme lidt nærmere ind på det i polemikken omkring fri telefon. Regeringen vil jo sløjfe den fornuftige skattefjernelse, som den tidligere regering havde foreslået. Problemet var jo, at man besluttede det i 2017, vedtog det i 2018, og at man ikke implementerede det fra 2019, men først fra 2020, hvor man vidste, at der ville have været et folketingsvalg. Kunne ordføreren ikke komme nærmere ind på, hvilke partier det var, som ikke med det samme syntes, at det var en god idé, at en LO-arbejder skulle have en skattelettelse?

Kl. 19:08

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:08

Ole Birk Olesen (LA):

Jamen det var jo noget, der blev besluttet i en forhandling mellem den daværende VLAK-regering, som bestod af tre partier, og så Dansk Folkeparti. Og Liberal Alliance kæmpede selvfølgelig for, at det skulle ske så tidligt som muligt, men der var ikke opbakning i det flertal, der var i Folketinget dengang, til, at det kunne ske allerede i 2019. Det skal også siges, at regeringen jo godt kan vælge at indføre skatten igen, selv om man allerede har nået at afskaffe den. Det gør de jo f.eks. med forhøjelsen af beskatningen af virksomheder ved generationsskifte.

Kl. 19:09

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren.

Kl. 19:09

Lars Boje Mathiesen (NB):

Absolut. Nu er det som regel sværere at gå til valg på at indføre en skat, som er helt fjernet. Det samme kunne man have gjort omkring licensen, man kunne helt have fjernet licensen i stedet for at have puttet den ind under finansloven, hvor man bare kan dreje på nogle finansmæssige knapper og så igen øge bevillingen til Danmarks Radio. Men kan ordføreren bekræfte, at der faktisk var et råderum, der

var tilgængeligt, til at man kunne have indført det i 2019, hvis man havde haft den politiske vilje til det?

Kl. 19:09

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:09

Ole Birk Olesen (LA):

Jamen der er da råderum til alt muligt. I offentlige udgifter på 1.100 mia. kr. burde det da være en smal sag at finde penge til forslag, der koster 200 mio. kr. eller 500 mio. kr. eller sågar 5 mia. kr.; det er da et mindre procentbeløb, i forhold til hvor mange penge man sidder med i sådan en finanslov. Men det kræver jo, at man har en vis villighed til at lave om på nogle ting, effektivisere nogle steder, holde op med at bruge penge der, hvor det er overflødigt at bruge penge, og der er bare ikke et meget bredt flertal i Folketinget, der har den villighed.

Kl. 19:10

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste spørger er hr. Rune Lund, Enhedslisten.

Kl. 19:10

Rune Lund (EL):

Når jeg hører hr. Ole Birk Olesen, får jeg virkelig sådan nogle associationer til den måde, man tænkte på skat på fra midten af 00'erne og frem, hvor man bare tænkte: Vi kan bare spare en masse penge, og vi kan bare nedlægge tusindvis af stillinger, det kommer ikke til at betyde noget som helst. For det virker, som om den recept, som Liberal Alliance har for hele det danske samfund, nærmest er sådan en slags skat – Liberal Alliance vil vel nærmest lave sådan en slags »SKAT« med en skatteforvaltning med de dårlige erfaringer, der var med det – på hele det danske samfund. Er der egentlig nogen nedre grænse for, hvor langt Liberal Alliance mener at det offentlige forbrug skal sænkes? Altså, hvad er målet for Liberal Alliance? Hvor lavt skal det offentlige forbrug være i Danmark?

Kl. 19:11

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:11

Ole Birk Olesen (LA):

Det skal være 10 pct. lavere end i dag, og det tal har vi jo ikke bare plukket ud af en automat. Den daværende socialdemokratiske regering nedsatte under Helle Thorning-Schmidt Produktivitetskommissionen, som undersøgte, hvor store forskelle der var på, hvor dyrt kommunerne producerede deres service forskellige steder i landet, og de kunne se, at hvis alle kommuner var lige så effektive som de mest effektive kommuner, ville der på ældreområdet og børneområdet og skoleområdet kunne spares godt 10 pct. på alle tre områder. De konkluderede så, at det havde sandsynligheden med sig, at det gjaldt for hele den offentlige serviceproduktion, at der ville kunne spares 10 pct., og det er det, der er udgangspunktet for os. Vi synes ikke, at borgerne skal betale 10 pct. mere end nødvendigt for den service, de får, hvis man ellers kan finde ud af at lede den offentlige sektor godt.

Kl. 19:12

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Rune Lund.

Kl. 19:12

Rune Lund (EL):

Den rapport har jeg også læst, og jeg ved ikke, om hr. Ole Birk Olesen også har læst metodeafsnittet i den rapport. Jeg har stort set aldrig set en rapport med så mange forbehold for de konklusioner, man kommer frem til, i forhold til det datamateriale, der bliver brugt til at drage de konklusioner. Altså, det der med at sætte en stor, fed streg under det tal og så sige, at man kan spare så mange penge, som hr. Ole Birk Olesen står og siger, er simpelt hen ikke det, man kan læse ud af den rapport, hvis man læser den seriøst. Og jeg må sige, at det indtryk, der står tilbage for mig, når man siger, at man bare kan spare 10 pct., er: Jamen så er det jo bare, at Liberal Alliance vil lave en skat på hele det danske samfund, og vi har jo set, hvad konsekvenserne har været for vores skatteforvaltning.

Kl. 19:12

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til spørgeren. Det er ordføreren.

Kl. 19:12

Ole Birk Olesen (LA):

Forskere tager jo altid forbehold for de usikkerheder, der er i det, de har lavet. Det gælder for det mest håndfaste forskning, der laves, at der også er forbehold. Så det er jo ikke noget nyt. Og det, at hr. Rune Lund trækker frem, at der også i den her rapport er forbehold, er jo ikke et bevis på, at der er noget galt med den rapport, for det gør de altid. Så nej, vi ønsker ikke en skat på 10 pct., ved at servicen bliver 10 pct. dårligere eller mindre. Vi ønsker, at den samme service skal leveres 10 pct. billigere, fordi den bliver leveret af mere effektive producenter.

Kl. 19:13

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Den næste spørger er hr. Christian Rabjerg Madsen, Socialdemokratiet.

Kl. 19:13

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det. Ordførerens tale minder mig om noget, som min far har sagt til mig mange gange, da jeg var yngre. Når jeg havde været i byen og ikke ville stå op dagen efter, sagde han til mig: Hvis do ka' vær' en kårl om æ aw'ten, så ka' do å vær' en kårl om æ mårn. Det betyder noget i retning af, at hvis du kan være med til festen, så kan du også være med til rydde op efter den.

Det er jo altså ejendommeligt at høre ordføreren stå her og rose sig selv til skyerne for at have sænket registreringsafgiften (*Ole Birk Olesen* (LA): Det har jeg ikke sagt noget om), når vi kan se, at den aftale, som sænker registreringsafgiften, efterlader et kæmpestort hul i statsregnskabet. For I var klar til at være med til festen og sænke afgiften, men I var ikke klar til at finansiere sænkelsen, og derfor mangler der 600 mio. kr.: 300 mio. kr. fra afgiften og 300 mio. kr. fra vejafgiften. Så er Liberal Alliance kun en kårl om æ aw'ten, eller er man også en kårl om æ mårn?

Kl. 19:14

Første næstformand (Karen Ellemann):

Jeg minder lige spørgeren om, at man ikke anvender direkte tiltale. Så er det ordføreren til besvarelse. Værsgo.

Kl. 19:14

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg har et godt tip til hr. Christian Rabjerg Madsen, som jo er ny som finansordfører, men ikke er ny i Folketinget og derfor egentlig burde vide det: I forbindelse med de spørgsmål, man får udleveret af sit sekretariat, og som man skal stille nede i salen, skal man lige

tjekke, om ordføreren rent faktisk siger det, som de har ment at ordføreren ville sige i talen. For det er jo ikke rigtigt, at jeg har pralet af, at vi har fået sænket registreringsafgiften. Jeg har ikke sagt et ord om det. Så det er jo dumt at sige, at jeg har sagt det, når jeg ikke har sagt det.

Men vi har gjort det over tre omgange. Den sidste gang var der en insisteren fra regeringens støtteparti, Dansk Folkeparti, på, at man skulle have bl.a. en vejafgift, som ramte udenlandske biler i Danmark. Det var Dansk Folkeparti, der insisterede på at have det som en del af finansieringselementet. Vi syntes ikke, det var særlig godt, men man måtte jo komme igennem med det. Derfor er det der. Vi føler ikke noget ejerskab til det der; det var noget, som Dansk Folkeparti syntes var rigtig lækkert.

Kl. 19:15

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Christian Rabjerg Madsen.

Kl. 19:15

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg må selv tage ansvaret for mine spørgsmål. Det har ingenting at gøre med, hvad vi kan få af hjælp i sekretariatet. Jeg noterede »registreringsafgifter«, men det kan selvfølgelig være et ekko af mange andre taler, som ordføreren tidligere har holdt.

Det ændrer imidlertid ikke på, at ordføreren jo ikke svarer på spørgsmålet: Er Liberal Alliance, er ordføreren, klar til at tage ansvaret for at finde de penge, der nu mangler, fordi Liberal Alliance har holdt fest uden at betale regningen?

Kl. 19:15

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:16

Ole Birk Olesen (LA):

Vi vil gerne inviteres til yderligere forhandlinger om finansloven. Indtil videre har vi været til ét møde, og vi har ikke fået yderligere invitationer. Så hvis det er sådan, at hr. Christian Rabjerg Madsen kan fortælle, at vi nu vil få en invitation til forhandlinger om finansloven og dér vil sidde på lige fod med Enhedslisten og Radikale osv., så vil vi komme, og vi vil komme med gode bud på, hvor man kan finde penge i statsfinanserne til de tiltag, som vi synes er de rigtige.

Kl. 19:16

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste spørger er hr. Anders Kronborg, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 19:16

Anders Kronborg (S):

Tak for det. Jeg må jo konstatere, at det trods alt går godt i riget, når ordføreren må helt tilbage til 1998 for at finde anekdoter til at drille Socialdemokratiet med. Men jeg kunne godt tænke mig at holde lidt fast i Liberal Alliances plan for 2030. Jeg kan forstå, det bliver bekræftet over for Enhedslisten, at man stadig ønsker minusvækst i den offentlige sektor. Socialdemokratiet er jo kommet med et forslag her til finansloven, nemlig at vi f.eks. gerne vil have flere sygeplejersker.

Der er ingen tvivl om, at hvis vi får minusvækst, vil det koste tusindvis af medarbejdere i den offentlige sektor. Hvor mange medarbejdere synes hr. Ole Birk Olesen vi kan miste i den offentlige sektor, for at det stadig er forsvarligt? Kl. 19:17

$\textbf{F} \\ \textbf{\textit{ø} rste næstformand} \ (Karen \ Ellemann):$

Ordføreren.

Kl. 19:17

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg bliver jo nødt til at gå tilbage til de sidste tre socialdemokratiske valgsejre, altså den i 2019, den i 2011 og den i 1998, for at vise det mønster, der er, hver gang Socialdemokraterne vinder regeringsmagten. Mønsteret er, at man lover en masse ting, som man ikke har intention om at holde, når man så kommer til magten. I 1998 var det efterlønnen og Nyrup, i 2011 var det de velkendte mange, mange goder fra »Fair Løsning«, som man manglede 39 mia. kr. til at gennemføre, og den her gang er det bl.a. den grønne omstilling, som får 30 mio. kr. i finansloven, og det er fuldstændig i stik modsat retning af, hvad Socialdemokratiet gav vælgerne indtryk af i valgkampen. Det bliver jeg jo nødt til at fortælle.

Det var den første del af hr. Anders Kronborgs spørgsmål, og nu kan jeg faktisk ikke huske den anden del.

Kl. 19:18

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tiden er også udløbet. Hr. Anders Kronborg får mulighed for at stille et afsluttende spørgsmål.

Kl. 19:18

Anders Kronborg (S):

Så vil jeg gerne hjælpe lidt, for nu har jeg været tilbage i gemmerne og set, hvad en borgerlig finansminister svarede, da han beregnede Liberal Alliances forslag til 2030-planen. Det var, at man ville miste 52.000 job i den offentlige sektor, og så spørger jeg bare: Er det stadig Liberal Alliances politik, og mener hr. Ole Birk Olesen, at det er forsvarligt, at vi skal frem til at miste sosu-assistenter og vi skal frem til at miste sygeplejersker osv. i den offentlige sektor? Er det Liberal Alliances politik her i 2019?

Kl. 19:18

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:18

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg kan ikke sige, præcis hvor det er, at man kan effektivisere og dermed klare sig med færre medarbejdere, men det er jo ikke nødvendigvis medarbejdere, som er ude at have med folk at gøre. Det er også de medarbejdere, som bruger halvdelen af deres dag på at lave papirarbejde. Hvis de ikke skal det, kan de være ude at have med folk at gøre. Til gengæld er det, der er resultatet af planen – som hr. Anders Kronborg også vil kunne se af Finansministeriets svar – at beskæftigelsen i den private sektor stiger tilsvarende det, som beskæftigelsen i den offentlige sektor falder, og endda endnu mere, fordi vores plan også rummer nogle strukturelle ting vedrørende skat og arbejdsmarked, som vil øge væksten markant i Danmark og skabe markant mere beskæftigelse i Danmark.

Kl. 19:19

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste spørger er hr. Troels Ravn, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 19:19

Troels Ravn (S):

Tak for det, og tak til ordføreren for talen, som jo handlede rigtig meget om socialdemokratisk politik og ikke så meget om Liberal Alliance. Men jeg har et spørgsmål. I valgkampen præsenterede Venstre et såkaldt velfærdsløfte, og man gik ud og sagde, at man ville kompensere for det demografiske træk, altså at man ville sørge for at betale regningen, i forhold til at vi får flere ældre og flere børn – heldigvis får vi flere ældre og flere børn. Vi var i Socialdemokratiet lidt spændte på, hvordan det ville være efter valget, men heldigvis kunne vi jo ved åbningsdebatten konstatere, at Jakob Ellemann-Jensen som ny formand holder fast ved, at Venstre vil det velfærdsløfte. Så er spørgsmålet jo til Liberal Alliance, om Liberal Alliance så kan se sig selv i en Venstreledet borgerlig regering, hvor man altså lægger op til et velfærdsløfte, mens Liberal Alliance omvendt står for minusvækst og store besparelser i den offentlige sektor.

Kl. 19:20

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:20

Ole Birk Olesen (LA):

Jamen Liberal Alliance har også i den 2030-plan, som hr. Anders Kronborg nævnte tidligere, afsat penge til at følge det demografiske behov, når der kommer flere børn og flere ældre. Det er den ene side af sagen.

Den anden side af sagen er, at vi samtidig mener, at den offentlige sektor kan gøres mere effektiv. Vi vil effektivisere den offentlige sektor, og nogle af de midler, der skaffes ved det, afsætter vi så til, at man følger det demografiske træk og følger med og ansætter flere de steder, hvor der er behov for flere mennesker.

Kl. 19:21

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren.

Kl. 19:21

Troels Ravn (S):

Tak. Det lød næsten, som om Liberal Alliance også vil give et velfærdsløfte. Så skal jeg bare lige bede ordføreren om at være helt præcis. For det, jeg kan læse mig frem til, er, at Liberal Alliance vil besparelser på velfærden på 50 mia. kr. over de kommende år. Det betyder 52.000 færre ansatte i den offentlige sektor. Det betyder 3.000 færre sosu-assistenter, 4.000 færre sygeplejersker, 3.000 færre pædagoger og 1.000 færre politibetjente. Er det et velfærdsløft? Og igen: Vil Liberal Alliance virkelig kunne se sig selv i regering med Venstre, som altså vil et såkaldt velfærdsløfte?

Kl. 19:22

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til spørgeren. Ordføreren.

Kl. 19:22

Ole Birk Olesen (LA):

Man kan ikke konkludere ud fra, at det, at vi vil effektivisere den offentlige sektor, nødvendigvis f.eks. fører til, at der helt konkrete steder skal være 10 pct. færre medarbejdere. Altså, hvis der er en demografisk udvikling i forhold til f.eks. behovet på sundhedsområdet, som gør, at man dér har brug for flere medarbejdere, så kan det sagtens rummes inden for vores politik.

Vi synes jo, at demografien skal følges, og at man skal ansætte de mennesker, der er nødvendige for at behandle de mennesker, der skal have behandling, men samtidig skal den offentlige sektor også kunne gøre tingene mere effektivt. De mest effektive kommuner kan producere det samme for færre penge i forhold til de mindst effektive kommuner. Den gevinst, som man kunne få af, at alle kommuner var effektive, skal da opnås. Man skal ikke bare læne sig tilbage og

sige, at det er okay, at nogle kommuner sjusker med pengene og ikke lærer af de andre kommuner, som gør det bedre.

Kl. 19:22

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste spørger er fru Birgitte Vind, Socialdemokratiet. Værsgo.

Birgitte Vind (S):

Tak for ordet, og tak for talen. Nu kan jeg forstå, at ordføreren ikke helt kan svare på, hvor det er i det offentlige, at der skal spares, altså hvilke stillinger der forsvinder, og samtidig efterlyser ordføreren substans fra Socialdemokratiet. Nu er det sådan, at Liberal Alliance flere gange har sagt, at man gerne vil have flere private aktører ud og levere velfærdsopgaver, så jeg vil gerne spørge ordføreren, om Liberal Alliance så kan fortælle, hvilke velfærdsområder det sådan helt konkret er man ønsker skal overtages af de her private aktører?

Kl. 19:23

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:23

Ole Birk Olesen (LA):

Nej, faktisk ikke, for det primære redskab til at få flere private ind i leverancen af velfærdsydelser er, at borgerne skal gives et udpræget frit valg - sådan som vi kender det f.eks. fra vores friskoleordning, hvor man får en andel af de penge, som en offentlig skoleplads koster, med til en privatskoleplads. Så kan man også i ældreplejen i dag f.eks. få de penge, som det koster at få en offentlig hjemmehjælper, med over til at købe en privat hjemmehjælper. Og så er det jo borgernes valg, der afgør, hvor der skal ske en udskiftning af de offentligt ansatte med nogle privatansatte, der leverer servicen i stedet for. Vi ønsker at udbrede det frie valg mest muligt, f.eks. ville det også på børnepasningsområdet være dejligt, hvis der kunne opstå noget konkurrence om at levere den bedst mulige børnepasning, så vi ikke alle sammen var afhængige af de offentlige institutioner, der – som det en gang imellem har vist sig i forskellige tv-dokumentarer – har nogle store, store problemer, men hvor folk ikke har mulighed for at fravælge dem.

Kl. 19:24

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren.

Kl. 19:24

Birgitte Vind (S):

Tak for svaret. Jeg kan jo godt høre, hvad der bliver sagt, og svaret kommer selvfølgelig heller ikke helt bag på mig. Nu er det jo så sådan, at der helt konkret har været en række konkurser, efter at ting har været udliciteret til det private, og det har efterladt kommuner og ikke mindst borgerne i nogle rigtig pinagtige situationer. Jeg synes simpelt hen ikke, at det, der er sket, har været okay. Altså, der har jo simpelt hen ikke været et beredskab. En konkurs kommer jo lige pludselig, og det har været et kæmpe problem i rigtig mange kommuner, og det er et problem for borgerne, og det synes jeg er rigtig svært at se på. Får det slet ikke Liberal Alliance til at overveje, om et område som f.eks. ældreområdet ikke skulle udliciteres længere?

Kl. 19:25

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:25

Ole Birk Olesen (LA):

Jamen altså, konkurser er jo en del af det at drive privat virksomhed – det sker nogle gange for ejere af private virksomheder. Det er faktisk også lidt godt, for vi skal ikke have, at de virksomheder, som ikke er dygtige, bliver ved med at være der. Der skal vi i stedet have medarbejderne over i nogle af de dygtige virksomheder, som kan finde ud af at drive sig selv. Det er den måde, markedsøkonomien fungerer på, og det er derfor, markedsøkonomien på mange måder er den offentlige sektor overlegen i forhold til at levere det, som borgerne efterspørger. For når borgerne går væk fra de steder, der ikke kan, går de konkurs, og så er der nogle andre virksomheder, der kan tage over.

Kl. 19:26

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Og det var rækken af spørgsmål i denne omgang. Så går vi videre i ordførerrækken, og jeg kan byde velkommen til fru Aaja Chemnitz Larsen fra IA.

Kl. 19:26

(Ordfører)

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak, og tak for ordet. Det har været en lang aften, men jeg håber, I holder ud lidt endnu. Hos Inuit Ataqatigiit er vi glade for at deltage i finanslovsforhandlingerne. Det er helt på sin plads. På sigt håber vi også, at vi får den samme ligeværdige status som de øvrige partier, også når det gælder forligsforhandlingerne i Folketinget.

I dag er en historisk dag for IA i Folketinget, for vi har for første gang været med til forhandlingerne på socialområdet, og det er vi rigtig glade for. Men det er ikke ligeværdigt, når vi får at vide, at vi skal sidde som observatører, uden at det bliver defineret yderligere, hvad det egentlig betyder. Vi vil blive ved med at kæmpe for en respekt og en ligeværdighed for Grønland, ikke for vores skyld, men for Grønland. Med en ny regering kommer der nye prioriteringer, og der kommer også nye arbejdsmetoder, og vi glæder os over, at vi fortsat kan deltage i finanslovsforhandlingerne. Vi har desværre også måttet minde den nye regering om, at vores deltagelse i finanslovsforhandlingerne ikke bør begrænses til nordatlantpuljen. Puljen blev oprettet af den tidligere borgerlige regering og var egentlig tiltænkt nye udviklingstiltag i rigsfællesskabet, herunder penge til nye dokumentarer og udsendelser om rigsfællesskabet, til studieture til unge studerende, både i Grønland, Danmark og Færøerne, og til andre gode tiltag, som vi fra Inuit Ataqatigiits side bakkede op om.

Den nye regering har valgt at forhøje puljen fra 15 mio. kr. til 20 mio. kr. årligt. Så langt, så godt. Det er rigtig positivt, for det er et skridt i den rigtige retning. Men en nordatlantpulje bør ikke være en spændetrøje for udviklingen af driften, en nordatlantpulje bør ikke begrænse ressortfinansiering til nye nødvendige tiltag i forbindelse med den drift, som staten har ansvar for i Grønland. Så set op imod de udfordringer, som vi i fællesskab konstaterer der er i Grønland på statens ansvarsområder, bliver det skævt.

Et klokkeklart eksempel på det er den urimelige forskelsbehandling, som fortsat finder sted for statens ansatte i Grønland. I Danmark og Færøerne er det sådan, at politiet får én slags lønninger, mens man i Grønland får mindre i løn. Vi er alle sammen enige om, at politiet udfører en vigtig og indimellem livsnødvendig opgave for alle os andre. Meldingen fra regeringens side er, at hvis vi ønsker en lønforhøjelse til de grønlandske politibetjente, må pengene tages fra nordatlantpuljen. Det er simpelt hen at blande æbler og pærer sammen, udviklingsmidler med driftsmidler, projekter med permanente tiltag. Så når vi går til forhandlinger, er vi med på, at vi gerne vil tage ansvar. Vi vil gerne være med til at prioritere, men vi kan ikke negligere en opgave, som staten har, nemlig at behandle sine ansatte

anstændigt og ligeværdigt og på den måde være med til at bruge udviklingsmidler til at lukke et hul inden for driften. Det er simpelt hen under lavmålet.

Inuit Ataqatigiit har i finanslovsforhandlinger prioriteret tre områder: hjælp til udsatte børn og unge, lige løn for lige indsats for politi- og anstaltsbetjente og øget forskning i Grønland. For det første mener vi, at voksne fagpersoner skal blive bedre til at koordinere indsatsen for børn udsat for seksuelle overgreb i Grønland. Inuit Ataqatigiit kæmper for, at der bliver etableret børnehuse i de grønlandske kommuner, og dette vil gøre op med, at udsatte børn og unge bliver brugt som kastebold mellem danske og grønlandske myndigheder i det grønlandske samfund. Børn udsat for overgreb skal selvfølgelig have adgang til behandling, og i børnehuse med et endørsprincip kan man sikre både undersøgelse, behandling og videoafhøring af børn udsat for seksuelle overgreb. Ved at styrke den tidlige indsats og forebygge nye overgreb kan vi bryde det mønster, hvor en tredjedel af alle børn i Grønland har oplevet et seksuelt overgreb. På samme måde mener vi også, at forældrekompetencerne skal styrkes. Behandling af børn i form af børnehuse og styrkelse af forældrekompetencerne bør være en del af de 80 mio. kr., som regeringen vil afsætte på socialområdet i Grønland.

Rapporten, som politiet i Grønland har skrevet om situationen med seksuelforbrydelser i Tasiilaq, har bidraget med ny og nødvendig viden. Det har skabt en tiltrængt debat, også hjemme i Grønland, og fra Inuit Ataqatigiits side kæmper vi i finanslovsforhandlingerne for, at det næste skridt må blive, at der bliver afsat midler til en landsdækkende kortlægning.

Kl. 19:31

Det er rart, at vi nu kender til problemernes omfang i Tasiilaq, men hvad med resten af landet? Uanset hvor voldsom situationen i Tasiilaq lyder, er det kun en dråbe i havet. De resterende 73 af seksualforbrydelserne mod børn og unge i Grønland finder sted uden for Tasiilaq, og vi mener, at rapporten i Tasiilaq bør være landsdækkende, så vi på den måde kan være med til at identificere sociale undtagelseszoner og dermed målrette vores indsats derhen, hvor den kan gøre den største og vigtigste forskel.

Vi vil også gerne være med til at sikre lige løn for lige indsats for politibetjente. At uddanne, ansætte og fastholde hjemmehørende hos politiet er vigtigt, bl.a. på grund af den kulturelle og sproglige forståelse, som folk kan bidrage med. Antallet af tilkaldte politibetjente fra Danmark er steget med mere end 40 pct. siden 2016, og vi står med en massiv rekrutterings- og fastholdelsesudfordring hos politiet. I anstalterne ser det desværre endnu værre ud. 63 pct. af fungerende anstaltsbetjente i den nye anstalt er under uddannelse, og vi hører historier om anstaltsbetjente, som er nødt til at låse sig inde på deres kontor af frygt for de indsatte. Og vi må konstatere, at de krav, som der stilles til de ansatte for at kunne tage sig af de indsatte på anstalterne, er løbet fra de kompetencer, som vi sikrer de folk, der passer på os alle sammen.

Øget uddannelse, efteruddannelse og fastholdelse af anstaltsbetjente er en nødvendighed, hvis ikke vi skal se en kriminalforsorg, der kollapser. Men på trods af massive investeringer i de fysiske rammer i den nye anstalt i Nuuk må vi erkende, at der er afdelinger, som bliver lukket ned på grund af manglende personale. Anstaltsbetjente peger selv på, at lønniveauet er den største udfordring, og melder om, at de som statsansatte har så ringe vilkår, at offentlige ydelser såsom boligsikring er en nødvendighed for at få økonomien til at hænge sammen, og det er skammeligt, at vi behandler statsansatte så ringe. Målet må være at få flere hjemmehørende uddannede betjente både hos politiet og hos anstalterne, men her er den massive lønforskel stadig en hindring, som vi håber på vi her i Folketinget kan finde en god løsning på. Det vil vi i hvert fald gerne være med til at sikre, og vi håber, at der er vilje til det.

Ude i verden må vi konstatere, at Grønland er kommet på landkortet de seneste par år, og i dag er der en større amerikansk delegation, der er taget til Grønland. Amerikansk tilstedeværelse i Grønland kan blive en game changer, men det kommer også an på, hvordan vi i fællesskab forvalter relationen mellem Grønland, Danmark og USA. Det handler også om at skabe en mere ligeværdig og en mere meningsfuld relation internt i rigsfællesskabet. Vi har en kamp for et fredeligt Arktis, oprindelige folks rettigheder og et moderne samfund langt mod nord, som bør være et forbillede for andre arktiske nationer. Det må være det, som vi sammen bør kæmpe for. I den kamp er det vigtigt at stå sammen. Det er vigtigt, at Danmark er sit ansvar bevidst, men det er lige så vigtigt, at Grønland er sit ansvar bevidst. Mere forskning, mere lokal viden og et mere oplyst beslutningsgrundlag er en forudsætning for meget af dette, og derfor har vi peget på øget forskning i Arktis, der skal foregå i Grønland. Med disse ord siger vi tak for ordet.

Kl. 19:35

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak for ordførertalen. Der er en spørger, der har bedt om en kort bemærkning – der kommer et par stykker. Hr. Marcus Knuth fra Venstre. Værsgo.

Kl. 19:35

Marcus Knuth (V):

Tak. Først og fremmest tak til ordføreren for tre rigtig fine prioriteter og for at engagere sig så godt i forhandlingerne her med nogle rigtig gode fokusområder. I forhold til området med udsatte børn tror jeg alle kan være enige om, at det er godt, at det ligger som nummer et i prioritetsrækkefølgen. Det er jo et område, hvor jeg tror at Grønland og Danmark kan få rigtig meget ud af et styrket samarbejde.

Men det er jo desværre også et område, hvor man nogle gange fra Grønlands side har haft en vis berøringsangst over for dansk støtte – ikke at vi nødvendigvis kan gøre tingene bedre, men vi har alt andet lige nogle flere ressourcer i Danmark. Hvad kan ordføreren gøre for at få sine partifæller i Grønland til at åbne op for øget hjælp fra dansk side?

Kl. 19:36

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:36

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak for spørgsmålet. Det er sådan, at vi havde en drøftelse, hvor jeg sad sammen med mine partifæller i Nuuk og drøftede det her, og hvor stemningen faktisk vendte på et møde. Jeg kan tydeligt huske det, og der var egentlig en holdning om, at vi rigtig gerne vil bede om hjælp fra Danmark, for vi må også konstatere, at selv om vi prøver at løse det, og selv om der også bliver sat mange gode ting i gang i Grønland, så har vi ikke kunnet løse det tilstrækkeligt. Så det var sådan set IA, der var med til at presse på, og vi fik et flertal til, at naalakkersuisut skulle bede om hjælp fra Danmark. Så det har vi faktisk formået, og det er jo positivt.

Kl. 19:37

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren.

Kl. 19:37

Marcus Knuth (V):

Fantastisk. Det er skønt at høre præcis sådan en tilbagemelding som den. Den håber jeg så også at vi kan bruge på andre områder som f.eks. forskning, hvor der jo også er et kæmpe gensidigt gode i at arbejde sammen. Så jeg er glad for, at det også er på listen. Så håber

jeg, man kan fortsætte i den positive ånd. Det ser vi også i forhold til udviklingen af lufthavne osv. Jeg tror, der er rigtig, rigtig meget, vi kan få fælles gavn af at samarbejde om.

Kl. 19:37

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:37

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak for det. Jeg ser det som en gylden mulighed på børn- og ungeområdet. Derfor er det også vigtigt, at vi ikke lader den mulighed for virkelig at få taget hånd om det her falde til jorden.

Samtidig synes jeg også, det er vigtigt for Grønland, at man tager større ansvar. Det var også noget af det, jeg var inde på i min tale. Grønland skal ikke stå med hatten i hånden for altid. Det er virkelig også vigtigt, at man selv får løftet nogle af tingene i Grønland, så vi ikke kommer til at stå i den situation.

Kl. 19:38

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Den næste spørger er fru Aki-Matilda Høegh-Dam. Værsgo. Kl. 19:3

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Mange tak for talen. Det er også et emne, der står os nær. Og det er også sådan, vi mødtes og lærte hinanden at kende i Grønland. Det er også et meget vigtigt emne for mig personligt, fordi det er en af grundene til, at jeg overhovedet kom ind i politik.

Jeg vil gerne spørge ind til forslagene omkring børnehuse, for jeg hører også noget om at undgå, at man bliver en kastebold mellem myndighederne, de danske og grønlandske myndigheder. Her er jeg lidt bekymret for, hvad man ønsker at gøre med dette, for vi har også byer, hvor der kun bor 1.000 mennesker, og hvem er det så, der kommer til at arbejde i disse børnehuse? Bliver de også en slags kastebold mellem danske og grønlandske myndigheder, eller hvordan er det, man konkret forestiller sig at det vil blive udmøntet?

Kl. 19:38

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:38

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Da IA sad i regering, oprettede man sådan set et børnehus, som efterfølgende blev nedlagt, da der kom en ny regering til. Men det er jo sådan et endørsprincip, hvor både sundhedsvæsenet, retsvæsenet og politiet og alle mulige andre myndigheder kommer til stedet, så barnet kun skal komme ét sted, i stedet for at barnet skal komme fire-fem forskellige steder hen for at få hjælp. Så det giver jo rigtig god mening at samle kompetencerne, som i dag er delt. Altså, det er jo en gråzone, når der både er danske myndigheder og grønlandske myndigheder, der har ansvaret for det her og har berøringsflader med de her børn. Der synes jeg, man skal samle kræfterne ét sted. Og vi taler sådan set ikke om et kæmpestort hus, men om at have et sted, hvor man kan facilitere det her samarbejde i højere grad.

Så vil jeg sige, at i forhold til kommunerne ved vi jo godt, hvordan det ser ud i Grønland, og hvis hver kommune havde et børnehus, kunne man have satelitter, man kunne have rejsehold, så man havde mulighed for at styrke behandlingen til børnene lokalt.

Kl. 19:40

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren.

Kl. 19:40

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Mange tak. Det er jo det, jeg undrer mig over, nemlig om det er sådan, hvis man har de her børnehuse, at det så er de enkelte byer, der kommer til at stå for faciliteringen og den nødvendige kvalificerede arbejdskraft. Det er også en afklaring, vi bliver nødt til at have, også med det danske Folketing, hvis det er det, vi ønsker at gøre fra Grønlands side.

Et andet spørgsmål er, om man så har snakket med de forskellige kommuner og den grønlandske regering om dette. For der er også rigtig mange initiativer, der bliver lavet inden for kommunerne, og jeg vil gerne vide, om der kommer støtte fra de enkelte kommuner omkring forslaget. Tak.

Kl. 19:40

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:40

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Vi har fem kommuner i Grønland, og jeg tænker, at hver kommune i hvert fald bør have mulighed for at få et børnehus. Og så kan man så selv vælge, hvordan man sikrer, at man har de her satellitter eller rejsehold, afhængigt af behovet. Der er en erkendelse af, at vi i Grønland jo ikke kun er én stor ø, vi er også 80 små øer, fordi hver bygd måske har forskellige behov – nogle steder er der større behov end andre. Vi har talt med kommunerne, og mange af kommunerne har også meldt positivt tilbage om det her, og jeg skal til Grønland i morgen og mødes med naalakkersuisut om området.

Kl. 19:41

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste spørger er hr. Rune Lund, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 19:41

Rune Lund (EL):

Tak for talen. Det, som jeg specielt bed mærke i, er, at ordføreren nævnte, at fastholdelsen af anstaltsbetjente er en virkelig, virkelig stor udfordring. Vi kender det jo også i forhold til fængselsbetjente i Kriminalforsorgen herhjemme, men det lyder, som om der virkelig er nogle problemer og udfordringer, som er værd at holde øje med. Vi må se, hvor vi måske også kan bidrage fra dansk side. Her tænker jeg også på den urimelige forskelsbehandling i lønnen, der er, i forhold til anstaltsbetjente. Kan ordføreren redegøre lidt mere for det og fortælle lidt mere om, hvad det vil betyde for muligheden for at rekruttere nok personale, hvis man i højere grad får en rimelig løn eller simpelt hen får den samme løn, som man får i Danmark, altså at der ikke er den urimelige forskelsbehandling?

Kl. 19:42

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:42

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Det er jo sådan, at staten betaler for både uddannelse af politibetjente og for anstaltsbetjentene i Grønland. Vi ser bare, at for mange vælger at tage andre steder hen, når de så har fået den her uddannelse og været nogle år hos politiet. Så der er behov for at sikre en ligeværdighed. For jeg tror i virkeligheden, at kodeordet her er ligeværdighed. Altså, man sætter sig ind i samme patruljevogn – det eksempel har jeg brugt mange gange herinde – og udfører det samme arbejde, men personen fra Grønland får mindre for i virkeligheden at lave mere. Så der er en skævvridning, som man er nødt til at kigge på. Det er sådan set der, hvor vi mener, at der er behov for, at

man kigger på det. Med relativt få greb vil man godt kunne det, også eventuelt med penge fra den her Nordatlantpulje, hvis det er den eneste løsning, der kan være. Det er bare på sin plads, at man får sikret en større ligeværdighed når det gælder lønvilkårene.

Kl. 19:43

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren.

Kl. 19:43

Rune Lund (EL):

Det er jo det eneste rimelige at gøre, kan man sige. Har ordføreren et bud på, præcis hvad der skal gøres, hvor finansieringen skal komme fra, og hvad der vil være rimeligt at få aftalt i den her folketingsperiode – og i hvilken sammenhæng det vil være naturligt at tage det op? Det er jeg meget interesseret i at høre fra ordførerens side.

Kl. 19:43

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:43

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Helt konkret peger vi på 2,2 mio. kr. om året til politiet, så man kan få gjort det mere ligeværdigt. Det er den arbejdstidsaftale, som ligger, og som der ikke er fundet finansiering til, men som der er opbakning til, kan jeg forstå, både hos Rigspolitiet, men også hos Politimesteren i Grønland. På anstaltsområdet drejer det sig om omkring 4 mio. kr. hvert år for at sikre det her udligningstillæg. Det er jo ikke, fordi vi skal blande os i overenskomstforhandlinger. Vi kan bare se, at det her også har en politisk betydning. Så vi vil gerne være med til at finde en politisk løsning, frem for at det her kommer i den her syltekrukke, som det desværre er kommet i.

Kl. 19:44

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er fru Aki-Matilda Høegh-Dam fra Siumut.

Kl. 19:44

(Ordfører)

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Tak for ordet. I rigsfællesskabet går vi en spændende tid i møde, for vi er efter min mening på vej mod et reelt ligeværdigt fællesskab, og det er derfor meget vigtigt, at vi prioriterer tilliden mellem os. Derfor vil jeg også gerne som det første fra Siumuts side takke finansministeren og regeringen for at invitere os til at tage del i finanslovsforhandlingerne, da det ikke altid har været en selvfølge, at de nordatlantiske mandater blev indkaldt. Jeg ser forhåbningsfuldt frem til, at samarbejdet fortsætter på den måde i fremtiden.

Desuden deltog vi også som observatører tidligt her i morges til diskussionerne om udmøntningen af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet. For selv om vi var observatører, blev vi altså behandlet ligeværdigt. Vi blev hørt, og vi blev lyttet til. Og det synes jeg altså også er et skridt i den rigtige retning, for det er noget, der genopbygger tilliden. Så lad os, så længe vi har den her konstellation med de to mandater fra henholdsvis Grønland og Færøerne, fortsætte med at udvikle den tillid og ligeværdighed.

I regeringens prioriteringsoplæg for udmøntningen af reserven er der afsat midler til en ekstraordinær, tiltrængt håndsrækning fra Socialministeriet til gavn for de udsatte børn i Grønland. For det er nemlig vigtigt, at man under et reelt ligeværdigt fællesskab kan støtte op om hinanden, hvis der er brug for det. Jeg ved, at samme håndsrækning vil ske fra Grønlands side i fremtiden, når Danmark

en dag har brug for det, fordi vi nemlig genopbygger et reelt ligeværdigt samarbejde.

Det er jo begyndelsen til en ny tid, og jeg ved, at vi er ved at skrive historie til gavn for Grønland og Danmark. Jeg har således fået den forståelse af mødet her til morgen, at nogle enkelte partier er skeptiske, i forhold til at finansieringen for de udsatte børn i Grønland er fundet gennem reservepuljen. I Siumut kan vi sådan set forstå bekymringerne fra de danske partiers side, men jeg synes også, det er vigtigt at huske på, at midlerne fra reservepuljen går til udsatte danske statsborgere – og om man bor i nord eller syd, burde ikke være et problem.

Jeg vil gerne understrege, at de 80 mio. kr. som et klart udtryk for Danmarks velvillighed og ønske om en reel genopbygning af tillid og et ligeværdigt samarbejde er noget, som vi i Siumut mener er meget vigtigt. Derfor vil Siumut med åbne arme sige, at hvis partierne her i Folketinget er klar, at hvis der er et flertal for det, så vil vi gerne sammen med jer finde pengene et andet sted fra, men her er det bare meget vigtigt, at pengene *skal* findes.

Men under finanslovsdebatten er det også utrolig vigtigt for mig at snakke om danske ansvarsområder, altså områder, som Danmark har fuldt ansvar for. For Danmark har jo stadig væk ansvaret for 36 områder i Grønland – ansvarsområder, der desværre ofte er blevet glemt og lagt til side, fordi vi som kun to Folketingsmandater fra Grønland nogle gange sidder og ikke fylder særlig meget i debatten. Beredskabet, sikkerheden, politiet, justitsområdet – det er områder, hvor Danmark har det fulde ansvar, og her oplever vi desværre store udfordringer. I Grønland er der varslet et ønske om en nedgradering af politiområdet. En nedgradering kaldes så fint modernisering, og det skal derfor fastslås, at jeg er enig i modernisering, så længe det bare ikke bliver til den nedgradering.

For mig handler det nemlig om beredskabet til søs. Det handler om Sisakkutterne, det handler om sikkerhed, tryghed og menneskeliv. På det maritime område vil man nu udskifte tre ud af de fire Sisakberedskabskuttere, som står for redningsaktioner og kortlægning af det barske grønlandske havmiljø, med små hurtige både. Og selv om det alt i alt lyder meget godt, og der er et ønske om et beredskab, der skal kunne sejle hurtigere, så er det bare ikke sådan, hvis det vil ende med at koste menneskeliv. For ser I, de små både vil ikke kunne klare det utilgiveligt barske arktiske havmiljø, og mange af disse ville være nødsaget til at blive trukket i land under uvejr – under uvejr, hvor folk har brug for redning. For Sisakkutterne er måske ikke helt så hurtige, men de er stærke nok til at komme til undsætning, uanset om der er isfyldte farvande eller storm. Og de er stærke nok til at kunne trække deres egen vægt, selv hvis de skulle trække en båd op af havet.

Kl. 19:49

Alle her i Folketinget kan måske også huske forliset af »Hans Hedtoft« ved Kap Farvel i Sydgrønland, der skete under en vintersejlads i januar 1959. »Hans Hedtoft«-skibet blev før sin jomfrurejse præsenteret som et vidunderskib, der ikke kunne synke, altså Grønlands »Titanic«, om man vil, men det var desværre først efter ulykken, at man besluttede sig for at anskaffe de kuttere, der lidt ligesom Sisakkutterne kunne sejle uanset uvejr og isfyldte farvande, og de kunne have reddet de 95 personer om bord.

Blandt de 95 personer om bord var bl.a. det grønlandske folketingsmedlem Augo Lynge. Augo Lynge var blandt de personer, der havde et indgående kendskab til vintersejlads til og fra Grønland, og han havde advaret imod den vintersejlads, men man lyttede ikke til folketingsmedlemmet. Og nu advarer jeg – 60 år efter at »Hans Hedtoft«-skibet sank – mod at nedgradere sikkerheden til søs i Grønland. Og jeg håber, at man denne gang lytter, før ulykken sker, for ellers kan det koste menneskeliv – ikke kun danske statsborgeres liv; nu, hvor Arktis er så meget i fokus og turismen snart er ved at boome i Grønland, er det ikke tid til nedgraderinger, nedskæringer og fyrin-

ger af erfarne, kompetente besætningsmedlemmer, som ultimativt vil kunne redde menneskeliv. Dette er en vigtig prioritet, for ja, modernisering er godt, men en modernisering af beredskabet til søs må aldrig blive en nedgradering.

Som jeg også nævnte i min åbningstale, har jeg bidt mærke i, at mere politi i Danmark nu er et brandvarmt politisk ønske, og det er rigtig godt, men jeg bliver ligesom det andet grønlandske folketingsmedlem nødt til at nævne – ligesom vores forgængere, rigtig mange andre grønlandske folketingspolitikere, har gjort og kæmpet for i årtier – at der er brug for lighed mellem de grønlandske og danske betjente hos politiet, i fængslerne og på anstalterne.

Vi vil ikke længere diskrimineres, for uanset hvor du kommer fra, skal man som dansk statsborger have samme lønvilkår for samme arbejde. Der er f.eks. en grønlandsk politimand, der kommer fra Sisimiut, og en dansk politimand, der kommer fra Esbjerg. Begge politimænd havde samme alder, og de besluttede sig også begge for at læse på politiskolen i København. De blev færdige på samme tid, og de tog begge til Grønland for at arbejde side om side. Men alligevel fik ham fra Danmark, altså ham fra Esbjerg, en højere løn end ham, der kom fra Sisimiut – det var altså, selv om de arbejdede side om side, og selv om den grønlandske blev nødt til at oplære den danske i forholdene i Grønland og oversætte en del af sproget.

Uligheden på det her område skaber stor mistillid til Danmark, og jeg ville ønske, at det ikke skulle blive nævnt igen her fra talerstolen, men jeg bliver ved med at nævne løndiskriminationen, indtil den er afskaffet. Jeg håber snart, at der bliver fundet en løsning på problemet, for det kan vores statsansatte ikke være tjent med gennem livet.

Fra Siumuts side vil jeg også gerne sige tak for gode drøftelser. Vi glæder os til fortsat at debattere. Det er vigtigt, at vi får prioriteret sikkerheden og trygheden i og omkring Grønland, at vi får hjulpet de svageste borgere, og at vi giver et løft, der får bekæmpet uligheden i retsvæsenet. Tak for ordet.

Kl. 19:53

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er et par spørgere. Den første er hr. Anders Kronborg, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 19:53

Anders Kronborg (S):

Tak for en flot tale. Rigsfællesskabet går en spændende tid i møde, siger taleren. Jeg kommer selv fra en by, som har et meget stort boligområde opkaldt efter Grønland.

Jeg har desværre en opfattelse af, at danske børn og grønlandske børn tidligere var i meget større harmoni og dialog med hinanden, bl.a. som pennevenner, igennem udveksling, igennem venskabsbysamarbejde osv. Man ønskede jo også i forbindelse med folkeskolereformens revidering i 2019, at det arbejde skulle styrkes. I 2018 valgte man faktisk at sætte ekstra penge af. Mit indtryk er desværre, at vi ikke rigtig er kommet videre. Jeg kunne godt tænke mig at høre ordførerens vurdering af, om det arbejde skal have et yderligere skub, om man er kommet videre, og om kulturmødet mellem danske børn og grønlandske børn kan styrkes.

Kl. 19:54

Første næstformand (Karen Ellemann): Ordføreren.

Kl. 19:54

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Tak skal du have. Det er jo således, at når man som grønlænder kommer til Danmark, har man meget større viden omkring de danske forhold, det danske sprog, den danske mad. Vi bliver oplært fra barnsben af, men desværre er det ikke sådan den anden vej. Jeg tror, at den vigtigste fokus, hvis vi skal styrke det, er viden om kulturforskellene. Vi skal have ligeværdig viden om hinanden, hvis vi reelt set ønsker, at vi også skal have ligeværdige forhold mellem de enkelte individer, og det vil være min løsning på det.

Kl. 19:54

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren.

Kl. 19:54

Anders Kronborg (S):

Tak skal ordføreren have. Jeg bliver bekræftet i, at det arbejde, som vi faktisk snakker om i Børne- og Undervisningsudvalget, nemlig at styrke dialogen og også sætte yderligere fokus på et bedre samarbejde blandt danske børn og grønlandske børn, er værd at fortsætte.

KI 19:55

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:55

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Ja, jeg synes, det er værd at arbejde videre for. Jeg synes, det er rigtig vigtigt. Uanset hvilket land og kultur man kommer fra, kan man sagtens lære meget af hinanden. Som mennesker, der kommer med forskellige baggrunde, kan vi altid lære meget af hinanden, og hvis det kan styrkes, burde det styrkes.

Kl. 19:55

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste spørger er hr. Marcus Knuth fra Venstre. Værsgo.

Kl. 19:55

Marcus Knuth (V):

Også tak herfra, og velkommen til finanslovsforhandlingerne til ordføreren. Jeg var glad for det, ordføreren var inde på, om samarbejdet mellem Danmark og Grønland i indsatsen for udsatte børn, men jeg var lidt uforstående over for kritikken af den danske indsats, især til søs. Jeg vil jo mene, at der med den nye Arktisk Kommando i Nuuk og med det øgede fokus, vi har, ikke mindst til søs, men også i luften, samlet set har været tale om en opgradering. Så for lige at forstå ordføreren korrekt: Mener ordføreren virkelig, at den støtte, Danmark yder, ikke mindst i forhold til SAR-operationer osv., har været for nedadgående og ikke for opadgående?

Kl. 19:56

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:56

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Jeg synes ikke, det er godt nok, og det er det, jeg pointerer, netop fordi det lige med hensyn til SAR er sådan, at selv om man organisatorisk har lagt Sisakberedskabet under politiet, så vil man fyre de kvalificerede mennesker, der også deltager i redningsaktioner og laver kortlægning – kortlægning, som også er forsinket med flere år – og man vil også fjerne nogle af kutterne for at erstatte dem med mindre både og med færre folk. Det er der, jeg synes, der bliver tale om en nedgradering af sikkerheden i forbindelse med redningsaktioner.

Med hensyn til de her militærskibe, så kan de heller ikke lave de samme redningsaktioner, fordi de kun kan sejle de få måneder om året, hvor vejret er bedst, netop fordi de heller ikke kan sejle gennem isfyldte farvande, og det bekymrer mig.

Kl. 19:57

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren.

Kl. 19:57

Marcus Knuth (V):

Tak. Det, jeg hørte ordføreren sige før, var, at den danske støtte var for nedadgående og ikke for opadgående, og jeg vil altså på det kraftigste understrege, at jeg vil mene, at den danske støtte har været for opadgående. Så kan det altid diskuteres, om vi kan gøre det bedre på den ene eller den anden måde, ikke mindst i samarbejde med de lokale grønlandske myndigheder, men jeg synes, det er forkert at sige, at den samlede danske støtte over de senere år har været for nedadgående.

Kl. 19:57

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:57

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

For mig er det bare vigtigt at snakke om Sisakberedskabet, for lige på det område bliver der lavet en nedgradering, og det er simpelt hen ikke godt nok, for det kan koste menneskeliv. Jeg har snakket med mange af Sisakfolkene, og bare her forleden sagde de, at de havde været nødt til at trække den samme type båd, som man nu gerne vil erstatte Sisakbådene med, ud af havet, selv om det var relativt godt vejr, fordi de både simpelt hen bare ikke kan klare de meget farefyldte grønlandske farvande. Det bekymrer mig.

Kl. 19:58

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er lige kommet en spørger mere. Fru Aaja Chemnitz Larsen, IA. Værsgo.

Kl. 19:58

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Også tak for talen. Hvis man kigger på tallene, kan man i hvert fald konstatere, at den indsats, der er gjort i Folketinget, er kraftigt skruet op de seneste par år. I den periode, hvor jeg har siddet i Folketinget, har vi været med til at sikre resultater for 3 mia. kr. til gavn for Grønland, hvor det i forrige valgperiode var ca. 200 mio. kr. Så det er i hvert fald sort på hvidt, man kan se, at der er skruet op for indsatsen.

Når det handler om Sisak, kan man jo konstatere, at det i hvert fald er et internt ønske hos politiet at have nogle både, også hos politiet i Tasiilaq bl.a., som i dag ikke har et beredskab. Så det er sådan set ikke noget, som politiet selv har sat sig ned og sagt er det, de gerne vil. Det er sådan set noget, som Tasiilaq har sagt er den slags både, de ønsker. Hvis der er et ønske om, at man gerne vil have nogle større både, nogle andre både, er jeg sådan set åben over for, at man kan have en dialog om det og tage det med til nogle finanslovsforhandlinger, men det kunne jeg godt tænke mig at høre en kommentar fra ordføreren til.

Kl. 19:59

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 19:59

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Mange tak. Jeg bliver desværre lidt provokeret, fordi man bliver ved med at nævne de 3 mia. kr. Men hvis man kigger på de beregninger, ved man også, at 2 mia. kr. af dem er lufthavnene. Og man ved også godt, at de lufthavne er noget, der er blevet finansieret på grund af

Naalakkersuisut og på grund af Kim Kielsens ønske om de lufthavne, man nu er i gang med at bygge.

Når det så er sagt, vil jeg sige med hensyn til Sisak, at det er politimesterens ønske, og man har sagt det fra politiet i sin helhed. Men man har glemt at lytte til de arbejdere, der faktisk deltager i redningsaktionerne, og der er stor protest derfra. Man kommer til at høre meget mere om det senere, for der kommer til at komme en bevægelse.

K1. 20:00

$\textbf{F} \\ \textbf{ørste næstformand} \ (\textbf{Karen Ellemann}) \\ \vdots \\$

Spørgeren.

Kl. 20:00

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

I forhold til indsatsen her i Folketinget synes jeg i hvert fald ikke, man skal forklejne de ting, der er sket de seneste par år. Man kan stadig væk konstatere, at der er en lang række af nye tiltag, der er blevet taget. Er man nået i mål? Nej. Men man er i hvert fald nået et langt stykke ad vejen, og det gælder også på justitsområdet og på alle mulige andre områder.

Så jeg synes i hvert fald, det er vigtigt at anerkende den indsats, som ikke kun de grønlandske folketingsmedlemmer, men sådan set hele Folketinget har gjort de seneste par år. Det tror jeg ikke handler så meget om partipolitik. Men det handler måske i virkeligheden om, at man har opgraderet den indsats, som man gør fra Grønlands side, i forhold til at sætte Grønland på dagsordenen her i Folketinget.

Kl. 20:00

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 20:00

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Hvis man snakker om at sætte Grønland på dagsordenen, kan man også sige, at arktisdebatten har hjulpet en del. Trump har hjulpet en del. Det må man også erkende. Men det gør det ikke bedre, at vi stadig har store områder, der er nødt til at blive forbedret. Der bliver lavet besparelser. Det er der blevet lavet en § 37 om og et klart svar på. Det vil jeg i hvert fald ikke underkende, for det skal man heller ikke tillade.

K1. 20:01

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Så er alle spørgsmål blevet besvaret i denne omgang, og derfor skal vi nu byde velkommen til finansministeren.

K1. 20:01

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Tak for det, og også tak til Folketinget for en lang, men, synes jeg, også god dag, hvor vi har haft lejlighed til at debattere regeringens forslag til næste års finanslov.

På mange måder er det vel gået, som man kunne have forestillet sig. Fra rød side har man sagt, at regeringen bruger for få penge, og fra blå side har man sagt, at vi bruger for mange. Ikke overraskende synes regeringen, at det forslag, vi er kommet med, faktisk rammer balancen rigtig godt; at vi, samtidig med at der er styr på økonomien, får gjort det, som Socialdemokratiet gik til valg på, nemlig at sætte velfærden først, at vi satser på tryghed, og at vi samtidig også sætter en meget klar grøn retning.

Det har også været en god oplevelse at lytte til de forskellige ordførere. Jeg vil starte med at takke både fru Sofie Carsten Nielsen, fru Lisbeth Bech Poulsen og hr. Rune Lund, fordi man som regeringens parlamentariske grundlag og også som medforfattere til det forståelsespapir, som jo er en vigtig del af det arbejde, der foregår herinde, er med i nogle meget konstruktive drøftelser om, hvordan vi kan lave en god finanslov for Danmark. Jeg takker også for de utrolig mange gode ideer og også for de mange ambitioner, man lægger for dagen, og tro mig, selv om vi synes i regeringen, at vi har fremsat et rigtig fornuftigt finanslovsforslag, så er vi bestemt også parate til, at det kan blive endnu bedre, og det håber jeg vi kan gøre i fællesskab. Det gælder både velfærden, det gælder det grønne, og det gælder i det hele taget, når det handler om at sætte den retning, som mange af os jo i fællesskab bad om mandat til fra danskerne for kort tid siden.

Så de forhandlinger, der ligger forude, er jeg meget optimistisk i forhold til, selv om jeg også fuldt ud tager de steder ned, hvor der er kritik, de steder, hvor der er uenigheder, og de steder, hvor vi i det hele taget ser forskelligt på tingene. Men det får vi lejlighed til også at gå dybere ned i i de forhandlinger, som nu for alvor tager fart.

Så vil jeg også gerne sige til ordføreren for Alternativet, hr. Rasmus Nordqvist: Tak for ordførertalen. Tak for positive indspark, og tak for, at man også byder sig til i forhold til de forhandlinger, som foregår. Det er jo ikke nogen hemmelighed, at Alternativet selv har valgt, at man ikke vil være en del af forståelsespapiret og ikke en del af regeringens parlamentariske grundlag. Men det betyder ikke, at man ikke kan samarbejde rigtig godt med hinanden, og det håber og tror jeg bestemt på. Jeg hører også, ikke mindst på det grønne område, et meget stærkt og værdimæssigt budskab fra Alternativet, hvor man gerne vil gøre endnu mere end det, regeringen lægger op til. Så måtte jeg også forstå det sådan, at ordføreren for Alternativet gerne vil iføre mig en grøn kappe. Det vælger jeg at se som et udtryk for vores fælles grønne ambitioner og ikke som en hård dom over mine evner udi herremode, selv om det sidste nok ville være fortjent, og selv om jeg ved, at hr. Rasmus Nordqvist har langt større evner i den retning end mig.

Men nok om den grønne kappe. Hvis man ser over i blå blok, har der også været farver at finde i kommentarerne der. Venstres ordfører, hr. Troels Lund Poulsen, stod her på talerstolen og sagde, at han har sort bælte i proces. Det er nok rigtigt nok. Onde tunger ville måske så tilføje, at i dagens tale var det måske mere sort tale, fordi man ikke rigtig havde så meget andet end kritik med sig. For jeg må bare konstatere, at det store parti, som ønsker statsministerposten, ikke har valgt at lægge et finanslovsforslag frem, ikke engang nogle sigtelinjer på skrift har man lagt frem. I det hele taget, når man kigger ud over blå blok, er der vist ikke nogen af partierne, der endnu har fremlagt deres finanslovsforslag.

Kl. 20:06

Jeg glæder mig til, at man kommer på banen, for det vil give en bedre debat. Det vil også give nogle klarere linjer for, hvad valgmulighederne er i dansk politik, men det er selvfølgelig op til hvert enkelt parti at beslutte, hvad man vil sige til danskerne, og hvad man i det hele taget har på hjerte.

Men farvevalget fortsatte også hos Dansk Folkeparti, hvor hr. René Christensen var ude i sit kritiske lune og sagde, at det vist nærmest var en ræverød finanslov. Det synes jeg nu ikke, men jeg vil da gerne sige til hr. René Christensen, at selv om det var en lidt bister tilgang, og selv om man vist nærmest skulle læse det mellem linjerne de steder, hvor der kunne være ros til regeringen, så håber jeg meget, at vi i de kommende måneder og år kan få et fortsat rigtig godt samarbejde med Dansk Folkeparti. Det har vi haft, da vi var i opposition, og det håber vi bestemt også at kunne have i regering.

Hr. Lars Boje Mathiesen var et frisk pust. Uanset om man er enig eller uenig, er det altså altid rart med nogen, der kommer med fuldstændig klar røst og siger, hvad de er enige i, og hvad de er uenige i, og jeg tror, vi må konstatere, at vi er ret langt fra hinanden i forbindelse med den her finanslov, men derfor kan man jo godt have respekt for hinanden. Jeg tror også, at vi forhåbentlig i mange andre sammenhænge over de næste år vil kunne få et godt samarbejde mellem regeringen og Nye Borgerlige. Det synes jeg vil være rigtig

godt, og det tror jeg også vil være noget, som både regeringen og Nye Borgerlige kan have glæde af.

Hos hr. Ole Birk Olesen fra Liberal Alliance var det også rene ord for pengene. Det var nærmest en svovltale, der blev holdt, om alt det, der var forkert ved Socialdemokratiet, og hvor utrolig uheldigt det var, at vælgerne havde valgt os som regering. Det er jo et fair synspunkt at indtage, og jeg tror faktisk ikke, der var meget, vi kunne blive enige om i det, der blev sagt fra hr. Ole Birk Olesens side. Men dog var der én ting, som jeg bed mærke i, og som jeg synes var et vigtigt budskab, og det var, da hr. Ole Birk Olesen sagde: Pengene kun kan bruges én gang. Det er jo rigtigt, og det er faktisk også noget af det, som vi kommer til at diskutere i den her Folketingssal: Hvad er det, pengene skal bruges til? Jeg kan sige til hr. Ole Birk Olesen, hvis hede drøm fortsat er store skattelettelser, at det ikke bliver det, der står øverst på den her regerings dagsorden. Hos os er det velfærd først, det er tryghed først, det er en grøn retning først, og der har vi bare en fuldstændig forskellig tilgang til politik.

Med andre ord har det været sådan lidt surt at høre på mange af de indlæg, der har været fra blå side. Det virker, som om man lige skal finde sine ben, og at man skal finde jahatten frem. Men når man har gjort det, håber jeg også, at man der vil komme i arbejdstøjet, og at vi kan lave ting i fællesskab, og jeg synes faktisk, at man kan lade sig inspirere af hr. Rasmus Jarlov fra Det Konservative Folkeparti. Jeg lyttede meget til talen, og det var bestemt ikke, fordi det var en skamros af regeringen – der var mange steder, hvor vi var uenige – men det, jeg rigtig godt kunne lide ved hr. Rasmus Jarlovs tale var, at han bl.a. sagde, og jeg citerer: Jeg håber, at regeringen bliver en succes, for det er vigtigt for Danmark.

Med det tillader jeg mig at tro, ikke at hr. Rasmus Jarlov og Det Konservative Folkeparti pludselig er blevet vores parlamentariske grundlag, men at der er en ægte vilje til at samarbejde om at lave resultater for Danmark. Uanset hvem der har regeringsansvaret – om det er rød eller blå – så er det godt for Danmark, hvis regeringen har styr på tingene og kan lave forlig, og det er et budskab, der for mig vidner om format, og at Det Konservative Folkeparti har tænkt sig at være borgerlige stemmer, der arbejder, og det vil jeg gerne takke for. For Danmark har brug for et bredt samarbejde over midten, og det gælder, uanset om det er en rød eller en blå regering.

K1. 20:11

Jeg vil også gerne takke fru Aaja Chemnitz Larsen og fru Aki-Matilda Høegh-Dam for deres engagement, ikke alene på talerstolen her i dag, men også i forhold til de forhandlinger, der pågår omkring finansloven. Det er vigtigt, at vi har den nordatlantiske stemme klart rungende, ikke alene fra Grønland, men også fra Færøerne, og alle fire nordatlantiske folketingsmedlemmer har engageret sig, kommer med ideer, visioner og er med til at præge det arbejde, vi står med nu. Derfor er der selvfølgelig et samarbejde, der pågår i forbindelse med en finanslov, og det, der i øvrigt sker, men der er også en regeringsperiode forude, hvor vi i rigtig mange sammenhænge kommer til at arbejde tæt sammen, og jeg vil bare gerne på regeringens vegne sige, at det samarbejde ser vi meget frem til: et ligeværdigt, respektfuldt samarbejde, hvor vi kan være enige eller uenige, men hvor vi samarbejder tæt, og det tror jeg vi kan.

Den 5. juni fik regeringen et klart mandat af danskerne, et mandat om at sætte en ny retning for Danmark, hvor vi styrker vores fælles velfærd, og hvor vi gør Danmark til en grøn stormagt igen. Det mandat er regeringen gået i gang med at gøre til virkelighed. Vi ved godt, at vi ikke kan nå det hele med det samme, og vi er meget ærlige om, at der er utrolig meget, vi gerne vil levere på, og man kan ikke få det hele på plads i den første finanslov. Men vi kan tage afgørende første skridt, og det har vi gjort med vores finanslovsforslag »Velfærd først – tryghed, tillid og en grøn fremtid«, og den nye retning er vigtig. For selv om det på mange måder går godt i Danmark, er det også klart, at vores velfærdssamfund flere steder er spændt for

hårdt for. De, der passer på vores børn, vores ældre og vores syge, løber for stærkt; på uddannelsesområdet er der blevet sparet rigtig meget, hvilket presser uddannelserne i vores yderområder; og når det gælder vores klima og miljø, er det gået for langsomt med den grønne omstilling. Det er de udfordringer, vi tager de første skridt til at løse med vores forslag til finanslov.

For det første sikrer vi en offentlig velfærd, hvor vi sørger for, at pengene følger med, når der i de kommende år bliver flere børn og ældre, og det er vigtigt. For lige så dejligt det er, at der kommer flere børn og ældre i de kommende år, lige så vigtigt er det, at vi sørger for, at pengene følger med, så man kan give den pleje, den omsorg og de muligheder, som vores børn og ældre fortjener. For det andet vil vi have tryghed om danskernes hverdag og tillid til myndighederne. Her er politiet og skattevæsenet centrale institutioner i vores samfund. For det tredje ønsker vi at sætte en ny grøn retning. Vi skal simpelt hen have et grønnere Danmark.

Helt konkret betyder det, at vi styrker velfærd og uddannelse med 5,4 mia. kr., når vi med vores finanslove i sammenhæng med kommune- og regionsaftaler lægger tingene på bordet, at vi afsætter 2,9 mia. kr. til vores politi og skattevæsen, og at vi prioriterer mere end 2 mia. kr. til en ny grøn retning. Dermed ikke sagt, at vi med et fingerknips løser alle problemerne i vores velfærdssamfund, for det gør vi ikke. Men vi tager vigtige skridt i den rigtige retning.

Herudover har vi også afsat en forhandlingspulje på mere end 2 mia. kr., som vi kan bruge til gode ting i forhold til vores velfærd, i forhold til det grønne, i forhold til uddannelse, i forhold til kultur, og hvad der nu måtte være et ønske om blandt de partier, vi også skal lave en aftale med.

Kl. 20:16

For vi har i modsætning til andre regeringer, der bare har sat alle pengene af til det, de lige syntes var det vigtigste, på forhånd, valgt at gøre noget andet. Vi har valgt at række hånden frem og sige: Det kunne jo godt være, at der faktisk var nogle gode ideer, også hos nogle andre partier end i regeringen, og jeg skal love for, at man har taget imod den hånd. Det vrimler ind med gode ideer, og det er godt.

Men det er også klart, at vi på et tidspunkt må kigge hinanden i øjnene og sige, at kassen jo også skal stemme, og selv om jeg som finansminister rigtig gerne vil gøre alt, hvad jeg kan, for at vi kan tage yderligere skridt, så skal der være balance, og jeg har ikke et pengetræ stående uden for Finansministeriet, som jeg kan ryste, hver gang der kommer en god idé, og det er afgørende vigtigt, at prioriteringerne bliver holdt inden for en ansvarlig økonomisk ramme. Jeg må også sige meget klart, at opgaven ikke bliver lettere af, at den tidligere regering efterlod regninger og uløste opgaver for 3,5 mia. kr., for en sund økonomi er forudsætningen for, at vi kan gennemføre vores ambitioner for Danmark, og det er afgørende, at dansk økonomi i udgangspositionen står stærkt, hvis der skulle komme dårlige tider.

Den gode nyhed er, at dansk økonomi helt overordnet set er robust. Forventningerne til fremtiden er grundlæggende positive. Vi forventer en pæn vækst, selv om tempoet bliver lidt mere afdæmpet sammenlignet med tidligere år. Det går også fornuftigt på arbejdsmarkedet. Flere end nogen sinde før er nu i beskæftigelse, og ledigheden er lav. Konkret ventes ca. 39.000 flere i beskæftigelse i år og 26.000 til næste år, og det er alt sammen positivt. Det har vi i fællesskab et ansvar for, og det har vi i fællesskab været med til at skabe mulighederne for i det her Folketing sammen med resten af det danske samfund, ikke mindst vores erhvervsliv.

Men jeg tror også, at alle kan se, at der er mørke skyer i horisonten. På det seneste har dårlige nyheder om global økonomi fyldt rigeligt i nyhedsbilledet, og en lille åben økonomi som den danske vil blive berørt, hvis den globale vækst og samhandel går ned i gear. Det er ikke mindst brexit, som vi er opmærksomme på, og her vil det i særlig grad være et hårdt brexit, som vil ramme Danmark. Det kan

få betydning for dansk økonomi, selv om vi forbereder os så godt som muligt. Men den igangværende handelskonflikt mellem USA og Kina kan også ramme Danmark, hvis ikke der opnås enighed om en aftale mellem de to lande. Det samme gælder spændingerne mellem USA og EU. I fredags havde jeg lejlighed til at vende dette med direktøren for præsident Trumps økonomiske rådgiverpanel, Larry Kudlow, i Det Hvide Hus, og jeg gjorde det i den forbindelse klart, at hvis man i USA er bekymret for en aftagende økonomisk vækst, så er nye handelshindringer den helt forkerte vej at gå. Det sidste, europæisk, amerikansk og også dansk økonomi har brug for, er en handelskrig mellem EU og USA.

Endelig kan den aktuelle vækstafmatning i Tyskland også vise sig at være mere langvarig, end vi før har troet, og i givet fald vil det naturligvis også påvirke Danmark. Det er derfor vigtigt, at vi, samtidig med at vi glæder os over det, der går godt, også er opmærksomme på, hvad der kan gå skidt, og at vi som et lille land med en åben økonomi kan være sårbare. Det kræver, at man fører en fornuftig og ansvarlig økonomisk politik, og det gør regeringen.

Når vi taler om velfærd, har vi styrket den med aftalerne med kommunerne og regionerne og nu også med finanslovsforslaget.

Kl. 20:21

Jeg vil gerne i den forbindelse anerkende de ordførere, også i blå blok, bl.a. fra Dansk Folkeparti, som, selv om man var uenige i mange ting i det, regeringen har lagt frem – og nu skal jeg ikke overcitere, hvad hr. René Christensen sagde – sagde, at det er en fornuftig aftale, der er blevet lavet med kommunerne og regionerne. Det er jeg sådan set meget enig i.

Det, der har været helt afgørende vigtigt for regeringen, var at sige, at når der kommer flere børn og ældre, hvilket er dejligt, så skal pengene følge med. For det, man i kommune efter kommune og i regionerne har oplevet, er, at pengene *ikke* er fulgt med i årene, der gik forud. Så man har skullet spare mere og mere og løbe hurtigere og hurtigere. Det er vi simpelt hen nødt til at gøre noget ved.

Betyder kommune- og regionsaftalerne, at alle problemerne er væk ude i vores kommuner og regioner? Nej, det gør de ikke, men de er et stort skridt i den rigtige retning, og det er et skridt, som skal følges af flere, når vi laver aftaler i de kommende år. Samlet set styrker vi velfærden med 5,4 mia. kr. til næste år, og vi vil ud over den del, vi har lavet i regionsaftalen, også løfte sundhedsområdet med 300 mio. kr. til næste år og siden hen 600 mio. kr. årligt. Det gør det nemlig muligt at ansætte 1.000 flere sygeplejersker fra 2021. Det er rigtig vigtigt, for vi har virkelig brug for mere sundhedspersonale, og herunder flere sygeplejersker.

Vi afsætter også penge, ca. 200 mio. kr. i 2020, med fokus på sociale indsatser, og vi annullerer omprioriteringsbidraget på uddannelsesinstitutionerne ved at tilføre ca. 700 mio. kr. i 2020. Vi afsætter ca. 170 mio. kr. til en årlig kvalitetspulje på erhvervsuddannelserne. Samlet set går vi virkelig ind her og laver nogle prioriteringer til gavn for vores velfærdssamfund, til gavn for vores unge, til gavn for vores erhvervsliv. Hertil kommer forhandlingsreserven, som vi jo bl.a. skal se på, når det gælder velfærd, minimumsnormeringer, uddannelse, det grønne og kultur.

Det med uddannelser har vi talt meget om i dag, og der er nogle, der har sagt: Jamen betyder det, regeringen er kommet med her, virkelig så meget for dansk erhvervsliv? Er det ikke en finanslov, der er til ugunst for dansk erhvervsliv? Og der er mit svar, at noget af det, dansk erhvervsliv har allermest brug for, er veluddannet arbejdskraft. Så når den tidligere regering år efter år med omprioriteringsbidraget har skåret ned på vores uddannelser over en bred kam, har det også betydet, at vores uddannelser er blevet svækket år efter år til skade for den enkelte unge, men jo også til skade for dansk erhvervsliv. Det synes vi simpelt hen er forkert og uklogt.

Regeringen ønsker et stærkt dansk erhvervsliv, hvor vi sammen sikrer veluddannet arbejdskraft, for netop veluddannet arbejdskraft er et af de vigtigste grundlag for et konkurrencedygtigt erhvervsliv. Derfor annullerer regeringen omprioriteringsbidraget på uddannelsesinstitutionerne, og det betyder, at uddannelsesinstitutionerne samlet set friholdes for besparelser på ca. 6,6 mia. kr. over de næste 4 år. Det er mange penge. Samtidig viderefører vi kvalitetspuljen på ca. 170 mio. kr. årligt til erhvervsuddannelserne. Det har stor betydning for vores erhvervsliv.

Med finanslovsforslaget for 2020 er vi også med til at sikre tryghed om danskernes hverdag og tillid til myndighederne. Derfor afsætter vi 1,2 mia. kr. til politiet i 2020. Det er helt nødvendigt, for noget af det, der er blevet efterladt til regeringen, er, at der faktisk ikke er sat nok penge af til politiet til næste år. Det hedder i finansministeriel jargon en skrænt på ca. 1 mia. kr. Vi har fundet den milliard kroner og fyldt op med den, og vi putter 200 mio. kr. oveni, så vi kan videreføre en række flerårsaftaleinitiativer, så vi sikrer politiskolen i Vestdanmark et meroptag på 150 politistuderende og en grænsereserve til bl.a. politiets indsats ved den dansk-tyske grænse. Vi vil ikke acceptere, at der skal skæres ned på dansk politi, og derfor sætter vi også en klar kurs.

Kl. 20:26

Vi vil endvidere genoprette tilliden til skattevæsenet. Det er helt afgørende, at vi har tillid til forvaltningen af de penge, som danskerne indbetaler til fællesskabet. Opgaven med at styrke skattevæsenet er desværre ikke løst til næste år, selv om vi gerne ville. Oprydningsopgaven og regningen i skattevæsenet er større end ventet, og alle partier må tage del i oprydningen. Det er et arbejde, som vil komme til at strække sig mange år frem, og det er et arbejde, hvor alle Folketingets partier sammen må vise ansvarlighed.

Vi afsætter 1½ mia. kr. til næste år, og det er et løft, der skal være med til at fortsætte genopretningen af skattevæsenet. Udover det vil vi også etablere et nyt kontrolskattecenter og ansætte 250 nye kontrolmedarbejdere, så vi bl.a. kan sætte ind mod den snyd og svindel og kriminalitet, som vi har set uhyggelige eksempler på, og hvor udenlandske typer har haft sugerøret nede i den danske statskasse. Det har kostet rigtig meget. Vi har som samfund været vidne til, at svindlere er sluppet af sted med mange milliarder kroner. Det må og skal vi stoppe. Derfor vil vi med det nye kontrolskattecenter styrke kampen mod skattely og aggressiv skatteplanlægning samt styrke indsatsen mod fejl, snyd og organiseret kriminalitet på skatte- og momsområdet.

Men vi vil mere end det. Regeringen sætter også en ny og ambitiøs kurs. Vi har allerede i det forståelsespapir, vi har lavet med Det Radikale Venstre, SF og Enhedslisten – og også med stærk og god og vedholdende inspiration fra Alternativet – i fællesskab sat nogle utrolig ambitiøse klimamålsætninger. Det er vigtigt for Danmark, og det kan være med til at inspirere resten af verden. Og det glæder mig oprigtigt, at andre partier i det her Folketing også stempler ind på den dagsorden. For der er nogle emner i politik, der er så vigtige, at de virkelig ikke egner sig til, at man skal gå ned og prøve at finde hår i suppen, men i stedet for egner sig til, at man i fællesskab løfter sig op og prøver at sætte en retning, som virkelig kan få betydning ikke alene for os og for nuværende generationer, men også for vores børn og børnebørn og oldebørn. Det her er et af de områder.

Målene vil blive forankret i den kommende klimalov, og arbejdet med det grønne område begynder med finanslovsforslaget for 2020. Vi vil komme med flere initiativer, der skal hjælpe os til at nå vores ambitiøse grønne målsætninger. Regeringen vil bl.a. sikre konkrete forpligtelser i den kommende klimalov, dernæst udarbejde en klimahandlingsplan, som skal bidrage til at sikre, at nationale reduktionsmål nås, og vi vil følge op på elbilkommissionens arbejde, så vi bedst muligt kan realisere målsætningen om, at alle nyregistrerede biler senest fra 2030 er lav- og nulemissionsbiler.

Men arbejdet begynder naturligvis allerede med forslaget til finanslov for 2020. Vi tager med forslaget de første skridt imod et grønnere Danmark, hvor vi gør brug af hele paletten af værktøjer. Regeringen vil bl.a. afsætte 1 mia. kr. til ny grøn forskning, fordoble afgifterne på bæreposer og engangsservice og øremærke yderligere 600 mio. kr. inden for udviklingsbistand til grønne projekter. Men det er vigtigt at sige, at også her er der kun tale om en begyndelse, og at vi ikke, selv om vi måtte hæve ambitionerne yderligere, kan løse det hele i Folketinget. Det vil kræve en enorm indsats fra hele Danmark, fra civilsamfundet, fra erhvervslivet, fra vidensinstitutioner og fra organisationer, og derfor er der også grund til at kvittere for, at den danske pensionsbranche har forpligtet sig til at investere yderligere 350 mia. kr. i den grønne omstilling frem mod 2030. Og på samme måde har Dansk Industri givet tilsagn om et tæt partnerskab for at nå de 70 pct.

Alle de ting her er nogle, som vi godt ved kun bliver til virkelighed, hvis vi kan skaffe et flertal her i Folketinget. Vi er en mindretalsregering, og selv om vi synes, vi har fremsat et godt finanslovsforslag, vil vi meget, meget se frem til, at det i fællesskab med jer kan blive endnu bedre. Jeg vil gerne takke for alle de drøftelser, jeg har haft med alle partier og de fire nordatlantiske medlemmer. Det har været en god oplevelse, og jeg ser frem til, at vi forhåbentlig en dag i november så mange som muligt også kan gå ud af glasdøren i Finansministeriet og sige: Vi har en aftale til gavn for Danmark. Tak for ordet.

Kl. 20:32

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Tak til finansministeren for det første svar. Finansministeren slipper ikke for videre tiltale i denne omgang, for der er en lang række ordførere, der har bedt om ordet, så debatten kommer til at fortsætte nogen tid endnu. Og den første, der har bedt om ordet, er hr. Troels Lund Poulsen fra Venstre.

Kl. 20:32

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Og også tak for en meget lang analyse fra finansministerens side – der var sådan set ikke meget nyt i det. Jeg kender også finansministeren fra hans tidligere virke som forsvarsminister, så det minder meget om den tid – meget analytisk, meget lidt politisk, meget embedsmandsagtigt. Og det er jo fair nok.

Det, som jeg synes kunne være interessant at vide, er, hvad det helt præcist er, der har gjort, at finansministeren nu, efter at man er gået fra opposition til regering, ikke er i stand til at levere på det løfte, som man jo gav, nemlig at man ville finde 3 mia. kr. om året i, kan man sige, indtægter ved at bruge færre konsulentkroner. Det er jo noget, som er kommet som en åbenbaring i løbet af ret kort tid. Hvad er det, der gør, at man, fra man præsenterede udspillet i valgkampen og frem til august måned, hvor man gik i gang med at lave finansloven, nåede frem til, at det, som var det største finansieringsbidrag i den såkaldte socialdemokratiske økonomiske plan, så ikke alligevel var realiserbart?

Kl. 20:33

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ministeren.

Kl. 20:33

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Allerførst vil jeg sige til hr. Troels Lund Poulsen, at jeg egentlig husker vores samarbejde som rimelig fornuftigt, da jeg var minister og hr. Troels Lund Poulsen var det. Det kan godt være, at hr. Troels Lund Poulsen var meget optaget af embedsmænd, det har jeg ikke specielt været, og jeg synes egentlig, at vi skal holde os til, hvad det er, vi snakker om her, nemlig politik. Og det er også dér, hr. Troels Lund Poulsen er bedst.

Når det angår spørgsmålet omkring konsulenter, ja, så er det regeringens holdning, at der bliver brugt for mange penge på eksterne konsulenter i Danmark, og at det ville være bedre, at vi brugte nogle af de penge på vores ældre, på vores børn, altså direkte dér, hvor man kan mærke det. Og det er faktisk lige præcis det, vi også har drøftet med Kommunernes Landsforening og Danske Regioner, nemlig at det har vi en fælles opgave med, for det her er jo en udfordring ikke alene i staten, men jo også ude i regionerne og ude i kommunerne.

Derfor har vi sat os for i fællesskab at se på, hvordan vi kan få nedbragt brugen af eksterne konsulenter til gavn for velfærden i Danmark. Det synes jeg er en seriøs og fornuftig måde at gøre det på, og jeg håber da meget, at også Venstre vil engagere sig i den debat. Man har jo tidligere lavet politiske aftaler, hvor man har sagt, at der skal spares på konsulenter, uden at man sådan helt fortalte, hvordan det skulle gøres. Men vi vil gerne lave et grundigt stykke arbejde her

Men jeg tænker bare, at hvis hr. Troels Lund Poulsen er i tvivl om, om det er vores ambition at spare på konsulenter, så vil jeg gerne fjerne al den tvivl hos hr. Troels Lund Poulsen. Det er fortsat vores ambition, og det er det, vi arbejder for som regering.

Kl. 20:35

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg ved ikke, om jeg er i tvivl. Jeg tror bare, man må konstatere, at man manglede nogle penge, og så finansierede man det på den måde. Det var et stort finansieringsbidrag, og så var man godt var klar over, at det ville man ikke være i stand til at gøre i det finanslovsforslag, som man har præsenteret nu. Men det må Socialdemokratiet jo selv forklare.

Nu har vi jo ikke i dag snakket så meget om det, der gør Danmark rigere, men når man ser på det forslag, Socialdemokratiet har lagt frem til forhandling, så er der vel to ting, man kan spørge om, som jeg også synes, det kunne være interessant at få et bud på af Socialdemokratiet:

Man kan først og fremmest spørge om, hvor meget rigere Danmark bliver med den finanslov, der nu bliver forhandlet. Og man kan også diskutere og spørge finansministeren om, hvor mange der så kommer ekstra i beskæftigelse, så vi stadig væk har et godt skattegrundlag til at sikre velfærdssamfundet. For der er vi jo enige trods alt

Kl. 20:36

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ministeren.

Kl. 20:36

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Den her regering er utrolig optaget af at gøre Danmark rigere og også af at få mennesker i beskæftigelse. Vi tror faktisk, at en af de allerbedste måder, vi kan sikre det på, er det, som jeg også brugte lidt tid på i min tale, nemlig at vi skal investere i uddannelse. Hvis der er noget, som jeg også har hørt der har været kritik af i forhold til den tidligere regering fra dansk erhvervslivs side, så er det jo, at man skar og skar på uddannelserne.

Vi lever i en verden, som er global, og hvor der bliver stærkere og stærkere konkurrence hver eneste dag. Derfor har vi ikke råd til, at vores unge mennesker ikke er blandt de allerallerbedste i verden, når de går ud med et eksamensbevis i hånden. Og vi har slet ikke råd til, at for mange af dem ikke har fået det eksamensbevis.

I forhold til beskæftigelsen næste år forventer vi, at den stiger med ca. 26.000.

Kl. 20:37

K1. 20:37 Kl. 20:40

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. René Christensen, Dansk Folkeparti.

Ministeren.

Kl. 20:40

René Christensen (DF):

Tak for det. Ja, bare de så ikke kommer ud at arbejde i en dansk privatejet virksomhed. Nå, men det var ikke det, jeg ville sige. Det, jeg ville sige, var, at når man starter med at læse overskriften på finanslovsforslaget »Velfærd først - tryghed, tillid og en grøn fremtid«, så bliver man sådan set ret positiv. Jeg vil holde mig til ordene tryghed og tillid, som der står i midten af teksten, og nu vil læse op her, hvad det er for nogle mennesker, som vi har på tålt ophold i Danmark:

Vi har 18, som har begået narkokriminalitet; der er 18, der har begået krigsforbrydelser; 12, der har begået voldtægt og voldtægtsforsøg; 8, der har begået drab; 6, der har begået grov vold; 3, der har begået vold med døden til følge; 3 har begået røveri; 2 har begået brandstiftelse; 2 er menneskesmuglere; 2 er til fare for statens sikkerhed, og 1 har forsøgt at begå terror.

Det var dem, der skulle have været ude på Lindholm, hvor man kunne holde styr på, hvor de her mennesker opholder sig, bl.a. om natten. I dag færdes de jo frit. Så mit spørgsmål til finansministeren er: Hvor skal de mennesker være, og hvordan ønsker den nye regering at holde styr på, hvor de her mennesker er, for når de render frit rundt, er der ikke meget tryghed og tillid i det?

Kl. 20:39

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ministeren.

Kl. 20:39

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Det er helt afgørende for regeringen, at der er styr på de mennesker, der skal sendes ud af Danmark. Når man er på et udrejsecenter, er det, fordi man ikke længere skal være i Danmark. Nogle af de personer, vi her taler om, har begået utrolig alvorlige forbrydelser, og det tror jeg vi i fællesskab ser på med den allerallerstørste alvor.

Så er spørgsmålet: Hvad er så er den bedste placering? Og der har den tidligere regering jo så sammen med Dansk Folkeparti fundet ud af, at det skulle være Lindholm. Der tror jeg bare, at man i al stilfærdighed må sige, at det er et utrolig dyrt og ikke særlig hensigtsmæssigt sted at placere de her mennesker. Derfor vil regeringen jo tage initiativ til, at vi finder en bedre løsning end den, som den tidligere regering og Dansk Folkeparti var nået frem til.

Kl. 20:39

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. René Christensen.

K1. 20:39

René Christensen (DF):

Jamen det glæder vi os også til. Der er jo ingen tvivl om, at det var et forslag, som den tidligere regering og Dansk Folkeparti kom med. Det var et løsningsforslag til, hvor de her mennesker skulle være, indtil de kan udrejse af Danmark. Det er jo folk, der har fået dom i Danmark af en dansk dommer på, at de ikke må opholde sig i Danmark længere – og de er her altså nu på tålt ophold.

Derfor er det jo ret vigtigt at sige, når man ikke vil det, som den tidligere regering og Dansk Folkeparti ville, hvad det så er, man vil. Er det bare et udrejsecenter, hvor man kan komme kørende i BMW'en, gå ind og krydse sig af, og så kan man køre afsted igen og fortsætte sin kriminelle løbebane? Eller er det et sted, hvor man faktisk forventer, at man kan have styr på de her mennesker, eksempelvis i nattetimerne?

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Det er jo helt afgørende vigtigt, at vi har så godt styr på de her mennesker, som det overhovedet kan lade sig gøre. Man må bare sige, at det er ualmindelig alvorlige forbrydelser, der også optræder blandt de her personer.

Det, vi har sagt, er, at det ikke er et spørgsmål om, at vi skal finde et sted, hvor vi har styr på folk, og hvor vi ikke risikerer, at de begynder at lave en ny kriminalitet, men det er et spørgsmål om, om den placering og den løsning, man havde fundet under den tidligere regering sammen med Dansk Folkeparti, var den klogeste. Og der siger vi: nej, det synes vi ikke. Det var en utrolig dyr løsning, og det var også en løsning, der ville tage meget lang tid at gennemføre. Og derfor må man jo stille sig selv spørgsmålet: Hvis det er noget, der er enormt dyrt og tager meget lang tid at gennemføre, er det så det rigtige at gøre?

Der tror vi, at vi kan finde på noget klogere. Og det vil vi selvfølgelig vende tilbage til Folketinget med, når vi har det konkrete bud på, hvad løsningen skal være.

Kl. 20:41

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Fru Sofie Carsten Nielsen, Radikale Venstre.

Kl. 20:41

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. Finansministeren siger selv, hvor ambitiøst det her 70procentsmål om reduktion af drivhusgasser er, og også - og tak for det – at der skulle hjælp til at nå derhen. Og det er rigtigt – det er virkelig et ambitiøst mål, og vi tager ambitioner meget alvorligt i Radikale Venstre. Vi tager dem så alvorligt, at vi ønsker, at der handles på dem. Og derfor vil jeg spørge finansministeren, om det er rigtigt, at der i Socialdemokraternes finanslovsudspil ikke er ét eneste initiativ, der reducerer drivhusgasudledningen i Danmark til næste år. Er der ikke nogen initiativer i Socialdemokraternes finanslovsforslag?

Kl. 20:42

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ministeren.

Kl. 20:42

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Allerførst er jeg meget glad for, at fru Sofie Carsten Nielsen deler ambitionerne om 70-procentsmålsætningen med de partier, der har peget på regeringen, og Alternativet - og flere er kommet til. Vi vil meget gerne – også med den aftale, vi forhåbentlig kommer til at indgå, bl.a. med Det Radikale Venstre - tage yderligere initiativer i forhold til det, regeringen allerede har lagt frem. Vi har en forhandlingsreserve på mere end 2 mia. kr., vi også kan bruge på det grønne.

Så har vi også i det finanslovsforslag, vi har lagt frem, initiativer, som jeg da meget håber vil bidrage til at nedbringe udslip. Når vi har en ambition om at nå de 70 pct. i 2030, er det nu, vi skal afsætte penge til forskning, det er jo ikke i 2029, hvis vi skal have de nye værktøjer, som vi ved vi får brug for. Og vi må også bare konstatere, at forurening og klimaproblemer jo ikke er isoleret til kongeriget Danmark. Det er i høj grad også en global udfordring. Derfor er det også, at vi meget gerne vil bruge udviklingsbistanden som et værktøj til at løse problemer uden for Danmarks grænser.

K1. 20:44 K1. 20:46

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 20:44

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Ja, men det er i Danmark, at vi har forpligtet os til at nedbringe CO2-udledningen med 70 pct. i 2030, og jeg må jo tage finansministerens svar som udtryk for, at der ikke er nogen konkrete initiativer i Socialdemokraternes finanslovsforslag til at måle CO2-reduktionen. Vi bidrager gerne med rigtig mange forslag. Et af dem er for 1 mia. kr. jordudtagning af de sårbare landbrugsjorder, fordi det virkelig vil bidrage – både med at reducere CO2 og med mere natur i Danmark. Kunne det være en af måderne, hvorpå finansministeren så at vi kunne reducere CO2? Og vil finansministeren også se på andre tiltag – tiltag, der faktisk kan være med til at øge finansieringen, nemlig de grønne afgifter, der også kan reducere CO2?

K1. 20:44

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ja tak! Ministeren.

Kl. 20:44

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg lytter meget gerne til gode forslag til, hvordan en grøn finanslov kan blive endnu grønnere. Jeg tror også, at man skal være meget opmærksom på, hvad det er for virkemidler og instrumenter, vi bruger. Og jordudtagning er et af de rigtig positive, man dér kan se på. Det er jo også, uden at røbe for meget, ideer, som ikke alene Det Radikale Venstre, men også andre partier deler en ambition med regeringen om kan være et værktøj, vi kan bruge. Og så synes jeg, det er vigtigt at sige, at når det gælder den her indsats, er det ikke alene finansloven, så er det også en klimalov, og så er det en klimahandlingsplan, det handler om. Finansloven er første del af en tretrinsraket.

K1. 20:45

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Fru Lisbeth Bech Poulsen fra SF.

Kl. 20:45

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak til finansministeren for talen og redegørelsen. Finansministeren siger, at han ikke har et pengetræ – det er der jo ingen af os, der har, og derfor må man jo også, hvis man har flere ønsker, komme med nogle finansieringsforslag. Og det har SF også gjort i det, vi har lagt frem. Vi har været meget optaget af, at når vi ønsker at bruge nogle flere penge på velfærd – specifikt til flere pædagoger til børnene og en mere ambitiøs klimaindsats – så skal vi også have finansiering, som trækker i den rigtige retning i forhold til at mindske uligheden og sikre grøn omstilling.

Så vil jeg bare nævne tre eksempler på vores finansiering. Det ene er kapitalbeskatning på renter og aktieudbytter; det andet er en mere progressiv indretning af vores arveafgift; det tredje er flyafgiften. Det er noget, der ligger ud over det, regeringen har som finansiering. Er regeringen enig i, at en ekstra finansiering i høj grad gerne må gå den rigtige vej, når det kommer til at mindske uligheden og sikre den grønne omstilling? Ministeren behøver ikke at forholde sig specifikt til de her forslag.

Kl. 20:46

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ministeren.

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Altså, helt overordnet synes jeg jo, at vi har fremsat et finanslovsforslag, hvor vi har nogle rigtig fornuftige balancer, så vi styrker velfærden, styrker trygheden, sætter en grøn retning og også sikrer, at der er styr på pengene. Skal man finde nogle andre indtægtskilder, jamen så er det klart, at det også skal være noget, som hænger sammen, både i forhold til den danske befolkning og i forhold til erhvervslivet. Det vil vi også lægge vægt på.

Men jeg glæder mig til i de kommende uger at høre partiernes bud på, ikke alene hvor man kan bruge pengene, men hvordan man kan skaffe pengene. Så det tænker jeg at jeg får rig lejlighed til at høre ovre i den røde bygning – også fra fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 20:47

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Fru Lisbeth Bech Poulsen får ordet igen.

Kl. 20:47

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak. Det er nemlig rigtigt. For sammen med de tre forslag og et forslag om at bruge lidt færre penge på konsulenter i det offentlige kan vi bibringe 2,7 mia. kr. ekstra til forhandlingerne. Og det kan man trods alt få nogle pædagoger og grøn omstilling for.

Når det er så vigtigt for os, at vi også skal have finansiering, som trækker i den rigtige retning i forhold til at mindske uligheden, er det jo, fordi det står nævnt adskillige gange i forståelsespapiret, at regeringen og partierne vil gøre en indsats for at mindske uligheden. Og med al respekt er det jo ikke regeringens finanslovsforslag for 2020, som i den grad tager et kæmpe skridt i forhold til at mindske uligheden.

K1. 20:48

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ministeren.

Kl. 20:48

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg synes som sagt, at det, som regeringen har lagt frem, har en rigtig god balance, både når det gælder ulighed, og når det gælder det at give nogle gode vilkår for vores erhvervsliv. Vi sætter fokus på at holde hånden under det velfærdssamfund, som har været udsat for en rimelig hård behandling i de seneste år, og hvor rigtig, rigtig mange af vores dygtige medarbejdere løber alt, alt for stærkt. Ulighed er noget, der også optager den her regering, ligesom det optager SF. Og jeg er glad for, at vi nu har fået en regering og et flertal i Danmark, for hvem bekæmpelse af ulighed er noget, vi lægger vægt på og synes er vigtigt.

Kl. 20:49

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Rune Lund, Enhedslisten.

Kl. 20:49

Rune Lund (EL):

Jeg synes, man må konstatere, når man ser på økonomiaftalerne, at nok er der afsat penge, som ligger ud over det demografiske træk, men der er jo ikke sket et løft, som sikrer imod forringelser eller nedskæringer. Der er ikke nogen garantier for det rundtomkring i landet

Derfor må man jo også bare sige, når man ser det forslag til finansloven, som regeringen er kommet med, som jo er væsentlig bedre, end hvad vi har været vant til de sidste 4 år – det må man jo også som Enhedslistens finansordfører erkende – at hvis der skal ske det løft af velfærden, som der er berettigede forventninger til fra de de-

monstrerende forældre og bedsteforældre i forhold til minimumsnormeringer, og hvis vi skal have penge til den grønne omstilling, som klimaaktivisterne har demonstreret for, så er de 2,1 mia. kr., som er lagt frem i forhandlingreserve, bare ikke nok.

Jeg vil spørge finansministeren: Når finansministeren har hørt debatten i dag og har hørt indlæg fra Radikale, SF og Enhedslisten, gør det så ikke et meget stort indtryk på finansministeren, at alle de tre partier sådan set synes, at der skal flere penge på bordet, og at der faktisk også er finansieringsforslag, som kan virkeliggøre det? Handler det i virkeligheden ikke bare om politisk vilje fra finansministeren?

Kl. 20:50

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ministeren.

Kl. 20:50

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Det ville være utrolig uklogt af en finansminister i en mindretalsregering at sige, at det ikke gør indtryk, når det parlamentariske grundlag kommer med ideer og forslag – selvfølgelig gør det det. Men det, der er min opgave som finansminister, er jo i samarbejde med de partier, som måtte ende med at blive en del af en finanslov, at sørge for, at vi har nogle fornuftige balancer, både i forhold til hvad vi bruger pengene på, og det er for mig at se velfærd først – bl.a. synes jeg, at det er utrolig vigtigt med flere sygeplejersker og flere medarbejdere i det hele taget, både i vores kommuner og regioner; det er det, vi med kommune- og regionsaftalerne har taget skridt til – men jo også i forhold til at sørge for, at der er en økonomisk balance. Og vi har faktisk med det her finanslovsforslag en klar satsning på velfærd, og jeg glæder mig over, at Enhedslistens ordfører også anerkender, at det er en helt anden måde at gribe tingene an på, end man har set under de tidligere regeringer.

Kl. 20:51

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Rune Lund.

Kl. 20:51

Rune Lund (EL):

Hvis vi skal have penge til minimumsnormeringer, hvis vi skal løfte folkeskolen, hvis vi skal fylde hum-samf-grænsen op, hvis vi skal fjerne uddannelsesloftet, og hvis psykiatrien skal have en akutmilliard, som er et hovedkrav fra Enhedslisten til forhandlingerne, må man bare konstatere, at så er der ikke penge nok. Og når vi samtidig har en situation, hvor der jo tydeligvis er bred enighed om yderligere finansieringskilder, som kan indgå i finanslovsforhandlingerne, så er det vel egentlig bare et spørgsmål om den politiske vilje til at slå til og sige: Jamen de penge bruger vi da på noget, som i forvejen fremgår af forståelsespapiret, og som det er indlysende, at vi skal ...

Kl. 20:52

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det ministeren.

Kl. 20:52

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Uden at røbe for meget fra forhandlingerne tror jeg man kan sige: Ja, det er korrekt. Og det er også fremgået af dagen i dag, at der er utrolig mange ideer til, hvordan vi kan bruge flere penge. Der er også nogle bud på, hvordan man kan skaffe flere penge. Men det er ikke nødvendigvis sådan, at dem, der er enige om at bruge dem, også er enige om, hvordan pengene så skal skaffes.

Det korte af det lange er, at det finanslovsudspil, vi har lagt frem, giver et klart løft til nogle vigtige områder, men vi kan ikke løse det

hele i den første finanslov, og jeg kommer som finansminister ikke til at kunne indfri alle de ønsker, som alle partier i den her Folketingssal har.

Kl. 20:53

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Rasmus Jarlov, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 20:53

Rasmus Jarlov (KF):

Tak for en god tale, og tak for, at finansministeren også bemærkede Konservatives ønske om at samarbejde med regeringen. Det håber jeg meget vi kommer til i løbet af den her valgperiode. Livet er simpelt hen for kort til at sidde og være sur opposition, så det har vi ikke tænkt os at være. Men vi er meget spændte på, hvilken retning Socialdemokraterne vil vælge. Der er jo sådan et vist spænd inden for socialdemokratismen, med hensyn til hvilken økonomisk politik man vil anlægge, og finansministeren kommer til at få et eftermæle på et eller andet tidspunkt. Bliver han så den nye Lykketoft, Corydon eller Anker Jørgensen? Det er meget spændende, i hvilken retning man ligesom bevæger sig der.

Derfor kunne jeg godt lige tænke mig at få finansministeren til at sætte et par ord på et finanslovsudspil, som har en negativ indflydelse på, hvor mange der kommer i arbejde, og et finanslovsudspil, hvor man hæver skatterne, selv om der er et meget, meget stort råderum. Jeg har lidt svært ved at forstå det her med, at der er et kæmpe råderum, hvor man godt kunne sænke skatterne og stadig væk have et strukturelt overskud, men alligevel synes man, at skatterne skal stige.

Kl. 20:54

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ministeren.

Kl. 20:54

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Det, regeringen her har lagt frem, er en virkelig fornuftig, ansvarlig økonomisk politik, hvor vi sætter en klar retning, der sætter velfærd først, og hvor vi samtidig også styrker vores politi og genopbygger vores skattevæsen. Og vi mener også, det er utrolig vigtigt at sætte en grøn retning. Hvis den her regering lykkes med det, vil jeg da være meget glad for det eftermæle som finansminister. Det er jo næppe mig selv, der kommer til at skrive mit eftermæle. Jeg har kun siddet i jobbet i meget kort tid, og jeg håber at få lov at sidde i det lidt længere, så det er nok lidt tidligt at skrive det. Men noget af det, jeg håber vil være en del af det eftermæle, er, at vi er en regering, som vil stå for et bredt samarbejde. Derfor vil jeg også endnu en gang sige tak til hr. Rasmus Jarlov for at sige, at man ikke vil være sur opposition, men at man vil trække i arbejdstøjet. Det synes jeg er godt.

Kl. 20:55

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 20:55

Rasmus Jarlov (KF):

Selv tak. Ambitionen om at være en grøn finansminister er jo rigtig god, den vil vi gerne støtte. Jeg tror, at hele eller i hvert fald næsten hele Folketinget gerne vil støtte, at der kommer mere fokus på det grønne, og at vi får gjort noget ved klimaudfordringerne. Men vi bliver stadig væk også nødt til at forholde os til de mere traditionelle mål om arbejdsudbud og overskud på statsbudgettet. Det kan vi ikke bare sådan ignorere, og det er finansministeren garanteret også enig i. Derfor vil jeg igen spørge: Er det ikke lidt ærgerligt at fremsætte et

forslag til finanslov med et negativt arbejdsudbud? Og igen: Hvorfor skal skatterne hæves, når der er det her store råderum?

Kl. 20:55

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Finansministeren.

K1. 20:55

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Som sagt fremlægger vi et dybt ansvarligt finanslovsudspil, og når vi ser på, hvordan beskæftigelsen bliver til næste år, så regner vi med, at der kommer ca. 26.000 flere i arbejde. Arbejdsudbudseffekten af det finanslovsforslag er ikke voldsomt stor. Der er et lille fald i starten, og så er der en lille stigning efterfølgende. Men jeg tror, at noget af det, vi forhåbentlig i fællesskab også kan komme til at tale om, er, hvordan vi kan lave kloge reformer fremadrettet, og noget af det, jeg meget gerne vil lave, også med De Konservative, er det, man kalder andengenerationsreformer, hvor det ikke bare handler om, hvor mange mennesker man får i arbejdsudbud, men hvad det er for kvalifikationer, de mennesker har.

Kl. 20:56

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Rasmus Nordqvist, Alternativet.

Kl. 20:56

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak. Jeg kan godt forstå, at finansministeren glæder sig til en grøn kappe, men man skal gøre sig fortjent til den, og så skal jeg nok love, at den bliver smart.

Jeg kunne forstå på et tidligere svar, at finansloven ligesom finanslovsudspillet er første skridt, og så kommer klimalov, og så kommer klimalon. Og jeg må så bare spørge, om finansministeren nu har taget det ned fra debatten her i dag, hvoraf det jo tydeligt fremgår, at det første skridt, der er taget i forhold til klimahandlingsplanen, ligesom ikke førte højt nok op, jeg har i hvert fald ikke hørt nogen, der bare klappede ad finansloven og sagde: Her gør vi det rigtig godt. Det er det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål er: Har man lavet et decideret CO₂-regnskab på finanslovsudspillet, så man også selv er klar over det? Der kan jo ikke ses en drivhusgasreduktion i det udspil, der er kommet fra regeringens side, når man sidder og ser på det.

Kl. 20:57

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ministeren.

Kl. 20:57

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg er helt enig med ordføreren i, at man skal gøre sig fortjent til de titler, man gerne vil smykke sig med. Det, jeg har sagt, er, at jeg gerne vil være en grøn finansminister. Og når jeg siger det, er det ikke, fordi jeg som finansminister ikke også kan have de dyder, en finansminister normalt har – det var også det, hr. Rasmus Jarlov spurgte til – for kassen skal stadig væk stemme, der skal have styr på tingene, vi skal have orden i prioriteterne. Men jeg tror bare, og det jeg vil også tro er noget af det, som man i Alternativet vil give mig ret i, at i år 2019 er det ikke nok. Man er også nødt til at sætte sig nogle grønne målsætninger, og noget af det, vi er for dårlige til i dag, er faktisk at kunne se, hvad effekten af de tiltag, vi tager, er. Det er derfor, jeg vil afsætte penge til at lave grønne regnemodeller, jeg synes ikke, vi har viden nok.

Til diskussionen her i dag: Lader jeg mig inspirere af den? Ja, det gør jeg. Er jeg optimist, også efter at have haft besøg af Alternativet i Finansministeriet? Ja, det er jeg.

Kl. 20:58

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det hr. Lars Boje Mathiesen fra Nye Borgerlige... Nå, undskyld, hr. Rasmus Nordqvist! Det gik lige lidt for hurtigt.

Kl. 20:58

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jeg har skam mere, altid mere. Dejligt, at finansministeren også lader sig inspirere af snakken i dag, og nu har jeg så også lagt mærke til, at regeringen har rejst en del, så jeg er også lidt nysgerrig på at få noget at vide, når man nu ser, hvad der sker ude i verden på det her område – Green New Deal bliver præsenteret i Europa, i USA, i England. Er det også noget af det, man som finansminister tager ned, altså nogle af de meget ambitiøse forslag til at gå til en grøn omstilling på en ny måde både socialt og økonomisk?

Kl. 20:59

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ministeren.

Kl. 20:59

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Ja, i høj grad. Som jeg beskrev i min tale, var jeg i efterårsferien til møde med en af Trumps toprådgivere i Det Hvide Hus, og udover det havde jeg lejlighed til at mødes med finansministre fra det meste af verden, herunder finansministre fra det, der hedder Coalition of Finance Ministers for Climate Action. Det var en god oplevelse, fordi der har man en forsamling af finansministre, der ligesom jeg siger, at vi skal kunne noget mere, og at vi skal koordinere på tværs, vi skal tænke det grønne ind, ikke bare som noget, man snakker om i skåltaler, men som en rygrad i den måde, vi også tænker økonomi på.

Kl. 21:00

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det hr. Lars Boje Mathiesen, værsgo.

Kl. 21:00

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak for det, og tak for anerkendelsen af at tale lige ud af posen – det tager jeg som et kompliment – og det vil jeg også gøre i det her minut, som jeg nu har.

Lad os nu tage det her med konsulenter. Det behøver ikke at være så vanskeligt. Hvis vi nu siger, at det drejer sig om de her 10-11 mia. kr. Det, man gør, er, at man finder ud af, hvor stor en andel af de 11 mia. kr. staten står for, hvor stor en andel regionerne står for, og hvor stor en andel kommunerne står for. Hvis det er 3 mia. kr., man samlet vil spare, som Socialdemokratiet siger, så fordeler man det ud over 3 år. Det er 1 mia. kr. om året.

Så ved man, hvilken procentdel af den ene milliard kroner om året, som skal være besparelse i henholdsvis kommunerne og i regionerne, og hvilken del som staten skal stå for. Så reducerer man bidraget til regionerne med den procentsats, og så reducerer man bidraget til kommunerne på samme måde. Hvis regionerne og kommunerne så ikke leverer den besparelse, jamen så er det, fordi *de* ikke vil spare på eksterne konsulenter. Det behøver vi ikke sætte en lang undersøgelse i gang for at finde ud af. Det er bare at sætte arbejdet i gang.

Kl. 21:01

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ministeren.

Kl. 21:01 Kl. 21:04

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg synes altid, det er godt med indspark til, hvad man kan vælge at gøre, og nu ved jeg også, at hr. Lars Boje Mathiesen har en fortid i Aarhus Byråd og har en indsigt derfra. Jeg håber da meget, at vi i de drøftelser, vi kommer til at have både med Kommunernes Landsforening og med Danske Regioner, i fællesskab kan finde ud af, hvordan vi gør det her klogest, sådan at vi finder pengene, uden at det har nogen dårlige effekter derude, og det tror jeg også godt man kan.

Jeg hører til dem, der tror, og det gælder både staten og kommunerne og regionerne, at man kan gøre tingene klogere, end man gør i dag, og at vi har et ansvar for, at det sker, og som hr. Lars Boje Mathiesen sagde fra den her talerstol: Det er bl.a. herfra, at de beslutninger skal træffes.

Kl. 21:02

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Spørgeren.

Kl. 21:02

Lars Boje Mathiesen (NB):

Det er jeg rigtig glad for, for det er jo netop også lederskab, og jeg er glad for, at man nævner Aarhus Kommune, for det er jo lige præcis det, man gjorde i Aarhus Kommune, da man sagde: Vi vil have en 10-procentsreduktion. Vi lægger det ud til de enkelte magistratsafdelinger. Så må de levere på den målsætning, vi vil have, fordi vi altså mener, at de her penge kan bruges bedre end på eksterne konsulenter, og så tager vi skridtet, og så sætter vi kravene. Det krav burde regeringen også sætte til regionerne og til kommunerne. Det er i hvert fald opfordringen herfra.

Kl. 21:02

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ministeren.

Kl. 21:02

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg deler hr. Lars Boje Mathiesens glæde og stolthed over Aarhus Kommune. Det skal jeg ikke lægge skjul på. Hvis man i Aarhus Kommune også i den her sammenhæng kan inspirere regeringen og Folketinget, er det bestemt værd at tage med. Jeg tror også, at der er vigtige erfaringer fra andre kommuner og regioner og måske oven i købet også fra staten.

Men det, man i hvert fald kan sige, er, at nu har vi fået en regering, der prioriterer det her og har sat arbejdet i gang. Det er ikke for sjov, vi har gjort det; det er, fordi vi skal i mål med det.

Kl. 21:03

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 21:03

Ole Birk Olesen (LA):

Finansministeren og jeg er jo begge opstillet og valgt i Østjyllands Storkreds, og det betyder, at når der er valgkamp, så er vi ude, nogle gange på de samme uddannelsessteder, og tale med de unge mennesker, deltage i paneldebatter osv. Det var vi også den her gang, nemlig i den tredje valgkamp, vi har været ude i sammen. Jeg husker helt tydeligt, hvordan finansministeren dengang sagde til de unge mennesker, at han og Socialdemokratiet ville prioritere den grønne omstilling meget højere, end han påstod de blå partier ville. Hvor mange af de unge mennesker tror finansministeren mon regnede med, at finansministeren i sin første finanslov ville hæve registreringsafgiften på elbiler?

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ministeren.

Kl. 21:04

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg tror, at de unge mennesker, som ikke bare var til møder sammen med hr. Ole Birk Olesen og jeg selv, men over hele landet, gav er et budskab til os politikere på tværs af partier om, at det grønne skulle sættes i højsædet. De har en meget klar forventning om, at det også er det, vi gør. Den regering, som jeg er finansminister i, har lige lagt et finanslovsforslag frem, hvor vi sætter mere end 2 mia. kr. af til en styrket indsats på det grønne. Vi kommer med en klimalov, som jeg ikke ved om hr. Ole Birk Olesen vil være en del af, men det håber jeg, og derefter en klimahandlingsplan. Jeg tror, at det i høj grad er, hvad de unge mennesker, vi mødte, uanset om de stemte blåt eller rødt, havde en forventning om, nemlig at vi sætter handling bag ordene. Det gør den her regering.

Kl. 21:05

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg husker de der debatter. Jeg husker også, at der var unge mennesker, som ikke kunne forstå, at der overhovedet var registreringsafgift på elbiler, når det nu er en grøn bil, som kan oplades med strøm fra vindmøller om natten og så bruge af den strøm om dagen. Jeg tror ikke, at et eneste af de unge mennesker havde en forestilling om – med de ord, som finansministeren brugte i de debatter – at han som sin første gerning som finansminister ville fremlægge en finanslov med højere afgift på elbiler. Jeg tror, at de unge mennesker føler sig svigtet af finansministeren. Jeg tror, at de unge mennesker føler, at han har snydt dem i valgkampen. Hvad har finansministeren at sige til sit forsvar?

Kl. 21:05

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ministeren.

Kl. 21:05

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg vil sige til hr. Ole Birk Olesen, at jeg tror, at rigtig mange unge mennesker har følt sig snydt af politikere i al almindelighed i for lang tid, nemlig snydt på den måde, at vi ikke herinde for alvor har taget det ansvar på os at sætte en grøn retning. Det gør den nye regering for Danmark. I samarbejde med andre partier har vi sat reduktionsmålet på 70 pct. Det er epokegørende. Det er afgørende i en dansk sammenhæng. Det sætter en retning på globalt plan. Og i stedet for at forholde sig til én brik, synes jeg, at hr. Ole Birk Olesen skulle se på hele puslespillet.

Kl. 21:06

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Marcus Knuth, Venstre.

Kl. 21:06

Marcus Knuth (V):

Tak til finansministeren. En af de ting, der under valgkampen gav mig lidt håb, var den her reklame fra Socialdemokratiet med en masse bogstaver, og så var der sådan en ordleg, der skulle vise, at Socialdemokratiets etpartiregering ville handle til højre og til venstre og lave forskellige aftaler ind over midten, bl.a. på udlændingeområdet. Og det så jeg jo lidt som et plaster på såret for nogle af de andre aftaler. Men virkeligheden er jo, at allerede nu lægger regeringen op til ti lempelser på udlændingeområdet. Man vil give markant flere penge til flygtningefamilier, man vil gøre det meget nemmere at optjene kontanthjælp, selv om man ikke har været i Danmark længe,

man vil gøre det nemmere for flygtninge at blive i Danmark. Vi ser jo tal fra Finansministeriet, der viser, at byrden for det danske samfund årligt er på omkring 33 mia. kr. for den ikkevestlige indvandring. Har finansministeren regnet på, hvor meget de her ti lempelser koster det danske samfund i kroner og øre?

Kl. 21:07

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ministeren.

Kl. 21:07

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg må sige, at det, der er meget vigtigt for den her regering, er – og gerne i et bredt samarbejde, og der håber jeg da også, at partiet Venstre vil tage ansvar – at videreføre den faste og stramme udlændingepolitik, som vi synes har afgørende betydning for Danmark, og som jeg også håber at et flertal i det her Folketing fortsat bakker op om. For jeg er helt overbevist om, at befolkningen gør det. Og vi kommer ikke til at slække på udlændingepolitikken. Men der har været beslutninger under den tidligere regering, som vi synes har været ukloge, f.eks. beslutningen om Lindholm; at man ville bruge en masse, masse penge, mere end man behøver, på noget, der i øvrigt tager alt for lang tid. Og det er bare ét eksempel, hvor man kan sige, at der vil vi fortsætte en stram udlændingepolitik, men vi vil gøre det klogere.

K1 21:08

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Marcus Knuth.

Kl. 21:08

Marcus Knuth (V):

Da jeg begyndte som udlændingeordfører for lidt over 4 år siden, var det, jeg lærte meget hurtigt, at niveauet af de sociale ydelser betyder noget, og hvor nemt det er at blive i et land betyder noget. Og det er jo præcis to af de ting, som jeg nævnte lige før: Man vil give flere penge til flygtningefamilier, man vil gøre det nemmere at optjene kontanthjælp, selv om man ikke har været i Danmark længe, og man vil gøre det nemmere at blive. Kan ministeren ikke se, at det her jo er nogle af de mest klokkeklare og stærkeste lempelser, man overhovedet kan komme med? Men hvis ministeren ikke vil komme med et økonomisk tal på, hvor meget det her vil koste det danske samfund, kan ministeren så sige, hvor meget af den danske kultur, vi giver køb på, ved at lave de her lempelser?

Kl. 21:09

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ministeren.

Kl. 21:09

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Vi står vagt om en stram og fair udlændingepolitik for det her land. Det er en helt grundlæggende og afgørende del af den her regerings arbejde, og jeg formoder, at der fortsat er et stort flertal i Folketinget, der bakker op om det. Og det vil vi meget gerne stå fast på i et samarbejde med bl.a. Venstre i de kommende år, når den her regering skal udfolde sin udlændingepolitik. Og så håber jeg da, at de erfaringer man har gjort sig fra de seneste fire år i regering, er noget, man så også kan få glæde af i opposition, og at vi står sammen om den kurs, vi i fællesskab har sat.

Kl. 21:09

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det fru Katrine Robsøe fra Radikale Venstre.

Kl. 21:10

Katrine Robsøe (RV):

Tak for det. Jeg havde faktisk store forhåbninger til regeringens finanslovsudspil, men jeg blev da også desværre ret skuffet. For selv om det er rigtig godt, at regeringen har valgt at leve op til aftalepapiret, når det kommer til afskaffelse af omprioriteringsbidraget, er det jo desværre ikke alle besparelser på uddannelse, der er blevet afskaffet. Jeg kan i hvert fald ikke finde videreførelsen af taxameterløftet til humanistiske og samfundsvidenskabelige uddannelser i udspillet, og det til trods for at finansministeren faktisk selv har anvendt det såkaldte finansministersprog og kaldt det for en skrænt. Og derfor vil jeg bare gerne høre, om regeringen har glemt at få taxameterløftet med, eller om det er et valg ikke at prioritere vores uddannelser, men at pålægge dem en besparelse på 290 mio. kr.

Kl. 21:10

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ministeren.

Kl. 21:11

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg har bestemt ikke glemt den problemstilling, der er i forbindelse med hum-samf, men jeg har også sagt meget åbent: Vi kan ikke i den første finanslov, vi laver, løse alle problemer, men vi kan tage nogle vigtige skridt i den rigtige retning. Noget af det allervigtigste, når det gælder uddannelse, er, at vi kan komme af med det omprioriteringsbidrag, som virkelig har medført utrolig stor skade bredt i den danske uddannelsesverdenen. Og det synspunkt tror jeg også Det Radikale Venstre deler.

Så har vi ikke kunnet få alt med derudover, men jeg vil bare også i al stilfærdighed gøre opmærksom på, at vi jo har en forhandlingsreserve på mere end 2 mia. kr., som jeg bl.a. forventer at skulle drøfte med Det Radikale Venstre. Og der har partierne jo mulighed for at komme med deres ønsker. Og hvis det her er et af ønskerne fra Det Radikale Venstre, vil vi selvfølgelig diskutere det.

Kl. 21:12

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Fru Katrine Robsøe.

Kl. 21:12

Katrine Robsøe (RV):

Nu vil jeg da håbe, at det også stadig væk er en prioritering for finansministeren at videreføre taxameterløftet. Og hvis der skulle mangle inspiration, kan I jo også selv kigge i det radikale forslag. Der har vi i hvert fald fundet finansiering til både afskaffelse af omprioriteringsbidraget, geninvestering i uddannelse, afskaffelse af uddannelsesloftet og en videreførelse af taxameterløftet.

Men inden valget udtalte Mattias Tesfaye jo faktisk, at hvis Mette Frederiksen blev statsminister, skulle uddannelserne ikke bekymre sig om beskæringer i taxameterløftet. Nu har vi i hvert fald rent faktisk været med til at gøre Socialdemokratiet til et regeringsparti, og derfor vil jeg bare gerne høre, om det var en fejl, at Socialdemokratiet inden valget udtalte, at de ville videreføre taxameterløftet, eller om det er en fejl nu, at man ikke har det med.

Kl. 21:13

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Tak. Jeg skal lige huske at anmode om, at man ikke bruger »I« og »jer« – men gerne »hr.«

Ministeren.

Kl. 21:13 Kl. 21:16

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Tak for det. Vi synes fortsat, at vi gerne vil give et løft også andre steder i uddannelsesverdenen, eksempelvis i forhold til hum-samf. Men vi har også taget tingene i rækkefølge, og den allerallervigtigste opgave, vi stod med på uddannelsesområdet, var at komme af med det omprioriteringsbidrag. Det betyder ikke, at vi ikke også gerne vil forbedre vilkårene i forhold til hum-samf. Og så siger jeg bare: Vi har faktisk en forhandlingsreserve i fællesskab, vi nu skal drøfte, og der tager jeg meget gerne imod gode forslag, jeg tror sågar, at jeg i morgen eftermiddag får besøg af Det Radikale Venstre, og mon ikke vi kommer til at drøfte det her også?

Kl. 21:14

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det hr. Tommy Ahlers fra Venstre.

Kl. 21:14

Tommy Ahlers (V):

Tak. Og tak til hr. finansministeren. Det er fantastisk at opleve finansministerens store passion for uddannelse, og jeg må sige, at finansministeren overrasker mig lidt ved at tage den et nøk videre og decideret sige, at investeringerne i uddannelse i den her finanslov er regeringens vækstinitiativer. Når det er sådan, har jeg et meget simpelt spørgsmål, som skulle være ret nemt for en finansminister at svare på, og det er: Hvad er bnp-effekten af de øgede investeringer i uddannelse i den her finanslov?

Kl. 21:14

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ministeren.

Kl. 21:14

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg tror, det kommer lidt an på, præcis hvilken finanslov vi ender med, men det er ikke sådan, at der er en kæmpe bnp-effekt i det her.

Det, vi gør, er jo i virkeligheden, at vi sætter en stopper for de planlagte besparelser, som der var under den tidligere regering. Jeg tror faktisk – for at det nu ikke skal blive polemisk – at vi begge to deler den passion, men forskellen er, at hr. Tommy Ahlers havde den opgave at være minister i en regering, som sparede på uddannelse over en bred kam. Så nytter det jo ikke noget, at man har al den gode vilje i verden og de bedste intentioner og i øvrigt en stor indsigt og viden, for det har hr. Tommy Ahlers, hvis der ikke er en regering, der også er parat til at sætte handling bag ordene – og det er den her regering.

Kl. 21:15

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Tommy Ahlers.

Kl. 21:15

Tommy Ahlers (V):

Tak. Jeg er enig i, at vi deler passionen, og derfor var vi også fremme i valgkampen at sige, at hvis det havde været os, der skulle have stået der i dag, ville vi også have afskaffet omprioriteringsbidraget. Så den deler vi jo egentlig.

Men vi deler også opfattelsen af, at vi skal gøre noget konkret for at skabe vækst i samfundet, og derfor vil jeg gerne spørge igen: Hvad er den konkrete bnp-effekt af de investeringer i uddannelse – også under forudsætning af, at andre partier kommer igennem med endnu mere investering i uddannelse? Der kom ikke et klart svar før. Er det, fordi ministeren ikke ved det, eller fordi ministeren ikke tror, der er en bnp-effekt af den investering i uddannelse?

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ministeren.

Kl. 21:16

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg tror da bestemt, at der er en bnp-effekt af det, når man også investerer i uddannelse. Den kan være der på kort sigt. Den kan være der på lang sigt.

Hr. Tommy Ahlers spurgte så: Hvad vil bnp-effekten blive, hvis den her regering i øvrigt laver en aftale med andre partier, som styrker uddannelserne? Der må jeg sige, at jeg som finansminister er vant til at have mange bolde i luften, men jeg er ikke spåmand, og jeg ved ikke endnu, hvad det er for en finanslov, jeg kommer til at lave med andre partier, og dermed hvad bnp-effekten på uddannelsesområdet måtte være.

Kl. 21:16

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Fru Sophie Løhde.

Kl. 21:16

Sophie Løhde (V):

Tak for det. Nu har finansministeren jo gentagne gange her i aften snakket meget om, hvor vigtigt det er, at man sætter handling bag ordene. Det tror jeg egentlig også danskerne har en forventning om man gør som regering, især når man er en etpartiregering og bl.a. har stillet danskerne i udsigt, at man gerne vil løfte velfærden ved at spare 3 mia. kr. på konsulenter. 3 mia. kr. – det lyder jo næsten for godt til at være sandt. Og det var det jo tilsyneladende også, for i hvert fald er der et stort rundt nul at finde i regeringens finanslovsforslag, når det gælder om at finde de 3 mia. kr., som man havde stillet danskerne i udsigt.

I stedet skal der nu nedsættes en arbejdsgruppe. Det er den rigtige, og det er den seriøse måde at gøre det på, må vi forstå på finansministeren i dag. Ja, det er da nok helt rigtigt, men hvorfor fortalte man ikke det ærligt til danskerne, sagde det ligeud til danskerne, nemlig at nej, vi kan ikke bare lige hokuspokus trylle 3 mia. kr. frem. I stedet lavede man en økonomisk plan, hvor man sagde, at man allerede i 2020 kunne finde 3 mia. kr., ikke over flere år, men over hvert eneste år. Hvorfor fortalte man ikke ærligt, at det krævede et grundigere stykke arbejde?

Mit spørgsmål skal så være til finansministeren: Når nu det kræver et grundigere stykke arbejde og man derved ikke lever op til sine løfter i år, vil finansministeren så garantere, at der er fundet 3 mia. kr. årligt på finanslovsforslaget fra regeringens side i 2021?

Kl. 21:18

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ministeren.

Kl. 21:18

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg vil bare i al stilfærdighed sige, at vi ikke på noget tidspunkt har sagt, at det bare kunne gøres med et fingerknips. Det er meget få ting i politik, der bare kan gøres med et fingerknips. Men vi har sagt, at vi synes, der bliver brugt for mange penge på eksterne konsulenter i det danske samfund. Det er blevet gjort under den tidligere regering og sikkert også under socialdemokratisk regering. Det sker ude i kommunerne, og det sker i regionerne, og derfor er det vel meget fornuftigt, at man sætter nogle mennesker sammen, der hver især har et ansvar for, hvordan vi kan få bragt det ned. Det er præcis det, vi gør med kommuner og regioner. Og når vi laver det arbejde, er det jo, fordi vi ønsker at skære ned på konsulenterne, som man bruger

for mange af. Ellers var der sådan set ingen grund til at lave det arbejde sammen med de danske kommuner og Danske Regioner.

Kl. 21:19

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Fru Sophie Løhde.

Kl. 21:19

Sophie Løhde (V):

Men kære finansminister, jeg er jo helt enig i, at det ikke bare kan gøres med et fingerknips, og det er jo derfor, at det såre undrer mig, at Socialdemokratiet i sin økonomiske plan allerede for 2020 indlagde en finansieringskilde, i øvrigt den største finansieringskilde overhovedet. I den socialdemokratiske økonomiske politik lå der 3 mia. kr. allerede i 2020. Så hvis det ikke kunne gøres med et fingerknips, hvilket vi er enige om, hvorfor sagde man så til danskerne, at man kunne gøre det? Hvorfor var man ikke ærlig og sagde, at det krævede en arbejdsgruppe, at det krævede processer og alt muligt andet?

Men tilbage til mit spørgsmål, som finansministeren ikke svarede på: Vil man garantere fra finansministerens side, at man på finansloven for 2021 med det forslag, regeringen skal præsentere, her lever op til sit løfte og finder en besparelse på 3 mia. kr. om året på konsulenter?

Kl. 21:20

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ministeren.

Kl. 21:20

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Til det vil jeg sige, at vi ikke på noget tidspunkt har stillet danskerne i udsigt, at det kunne gøres med et fingerknips. Det er simpelt hen ikke rigtigt, når fru Sophie Løhde påstår det. Det eneste sted, man rent faktisk har lavet den manøvre uden at fortælle, hvordan det skulle foregå, var faktisk i forbindelse med en aftale, der blev lavet under den tidligere regering, hvor fru Sophie Løhde måske ovenikøbet sad med ved bordet, og her sagde man, at man lige kunne finde 200 mio. kr., uden at man så i øvrigt angav, hvordan det skulle gøres. Det er så en af grundene til, at vi nu har et behov for at få tjekket op på, hvordan det hele skal hænge sammen med den aftale, og deri ligger der så et arbejde.

Vi gør tingene seriøst i den her regering, og vi arbejder fortsat på at få nedbragt brugen af eksterne konsulenter, og man kan være helt sikker på, at det er der en garanti for vi fortsat gør.

Kl. 21:20

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Fru Mona Juul.

Kl. 21:21

Mona Juul (KF):

Tak for talen. Ministerens socialdemokratiske kollega indledte jo her tidligere i dag med at sige: velfærd først, investér i velfærd, tryghed skal gælde for alle, og vi skal gøre danske virksomheder mere konkurrencedygtige. Jeg sad og noterede det. Men gælder det nu også for de familieejede virksomheder, der beskæftiger 850.000 danskere? Jeg vil gerne spørge ministeren, om landmanden, spiludvikleren, murerfirmaet, restauranten og mange andre familieejede virksomheder får bedre eller dårligere muligheder for at investere i nødvendig teknologi, grøn omstilling, eksport, nye arbejdspladser, altså alt det, der lige præcis skal være med til at finansiere vores velfærd og vores grønne fremtid, hvis arveafgiften tredobles?

Kl. 21:21

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ministeren.

Kl. 21:21

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg selv og regeringen har meget stor respekt for det arbejde, der bliver lavet i dansk erhvervsliv, også i de familieejede virksomheder. Jeg synes, at uanset hvad vi i øvrigt måtte mene om det konkrete forslag, så er der grund til, at Folketinget også på en aften som i aften udtrykker den respekt og den anerkendelse. Så er det rigtigt, at vi vil ændre på den her sag i forhold til bo- og gaveafgiften. Det gør vi jo, fordi vi synes, det er sund fornuft, at vi omgør den beslutning, der er truffet tidligere. Det er i øvrigt også det, som Det Økonomiske Råd har sagt giver mening. Det er i øvrigt også noget, som den tidligere regerings ministre har givet udtryk for ikke har nogen effekt i forhold til adfærd – og jeg citerer fra et svar, der er blevet givet af min forgænger, hr. Kristian Jensen: »Samlet set er det således vurderingen, at der ikke er belæg for at antage væsentlige adfærdseffekter forbundet med ændringer af bo- og gaveafgiften.«

Så det er fra den tidligere regering, som spørgerens parti var en del af.

Kl. 21:22

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Fru Mona Juul.

Kl. 21:22

Mona Juul (KF):

Det er jo bare super ærgerligt, at der ikke var nogen, der spurgte mig og spurgte de familieejede virksomheder. For vil regeringen ændre på SKATs nuværende praksis vedrørende virksomheders værdiansættelse, som jo handler om goodwill og fremtidig indtjening, for det kunne måske også være med til at hjælpe lidt på sagen? Der er jo en metode i dag, som gør, at virksomhederne ikke aner, hvad det er, de egentlig bliver beskattet af i forbindelse med generationsskifte. Vi I være villige til at kigge på det? Vil ministeren være villig til at kigge på det?

Kl. 21:23

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ministeren.

Kl. 21:23

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Erhvervsministeren har jo været ude med en melding om, at man gerne vil have en dialog også med dansk erhvervsliv omkring værdiansættelsen og i øvrigt også, hvad angår den periode, over hvilken man skal lave de her betalinger. Det er jo et udtryk for, at vi gerne vil have en konstruktiv løsning i samarbejde med dansk erhvervsliv, fordi dansk erhvervsliv er så utrolig vigtigt for Danmark. Det gælder både de små og større familieejede virksomheder og også alle andre virksomheder i det her land.

Så svaret er, at erhvervsministeren har meddelt, at han meget gerne vil tage den dialog, og jeg vil tro, at det også er noget, fru Mona Juul vil høre nærmere om på vegne af sit parti.

Kl. 21:24

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Det er jo sådan, at der efter forretningsordenen er 1 time til debat, når finansministeren har haft ordet. Og det betyder, at vi kan nå to replikker yderligere, og den første er fra hr. Torsten Schack Pedersen fra Venstre.

Kl. 21:24

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for det. Jeg skal gøre det kort. Hvornår i valgkampen kom Socialdemokratiet med forslaget om at afskaffe bredbåndspuljen?

Kl. 21:24 Kl. 21:26

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ministeren.

Kl. 21:24

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Hvad angår bredbåndspuljen, er det jo en pulje, der står til at udløbe. Der har så været lagt op til, at der skulle ske en evaluering af den for at se, hvad resultaterne har været af det arbejde, den har kunnet bidrage til. Og det, der er meddelt fra klima- og energiministeren, under hvem det her hører, er, at man vil lave den evaluering færdig, inden vi afslutter finanslovsforhandlingerne. Og skulle det vise sig, at den evaluering falder positivt ud, så er det min forventning, at vi kan lave en aftale, hvor vi fortsætter bredbåndspuljen.

Kl. 21:25

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 21:25

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for det. Jeg var bare noget forundret, da jeg så finansministeren fremlægge regeringens finanslovsforslag. For i sidste valgperiode var jeg teleordfører, og jeg tror, det var sundhedsministeren, der var Socialdemokratiets daværende landdistriktsordfører. Og i årevis blev vi i Venstre kritiseret for, at vi ikke satte nok penge af til bredbåndspuljen. Det var for lidt, vi gjorde ikke nok. Socialdemokratiet havde i samtlige sine finanslovsforslag, mens man sad i opposition, nul kroner til at styrke indsatsen for at sikre bedre bredbånd til Danmark. Jeg glæder mig da over, at der nu er nye toner på vej.

Kl. 21:25

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ministeren.

Kl. 21:25

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Det glæder mig, at hr. Torsten Schack Pedersen nu er fyldt med glæde over regeringens arbejde. Det må jeg håbe kan brede sig til andre medlemmer af Venstres folketingsgruppe. For det vil være et rigtig godt udgangspunkt for det samarbejde, vi skal have med hinanden. Og derfor tusind tak for den opbakning.

Kl. 21:26

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det hr. Nils Sjøberg, Radikale Venstre.

Kl. 21:26

Nils Sjøberg (RV):

Jeg vil gerne indlede med at glæde mig over finansministeren, der nævner, at de, der passer på vores ældre og syge, løber for stærkt. Jeg er helt enig med finansministeren. Men når jeg så læser finansloven igennem, kan jeg se, at der jo ikke er afsat flere penge til dette område. Bl.a. er der ikke afsat flere penge til demente, der er ikke afsat flere penge til psykisk syge, og samtidig meddeler ministeren, at pengene skal følge med. Hvordan vil ministeren få det til at hænge sammen?

Kl. 21:26

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ministeren.

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg håber, at spørgeren også vil læse de aftaler, som regeringen har lavet med henholdsvis Kommunernes Landsforening og Danske Regioner, og som er en del af den samlede finanslov, og som jo netop betyder, at vi nu kan holde en hånd under velfærden. Og når der bl.a. kommer flere ældre, hvilket er rigtig dejligt og på alle måder positivt, så må der også følge penge med. Og det er faktisk det, vi har lavet en aftale med Danske Regioner om i forhold til sundhedsvæsnet, det er det, vi har lavet en aftale med KL om, i forhold til hvad der sker ude lokalt. Løser det, vi har gjort her, alle problemer? Nej, men jeg glæder mig oprigtigt over, også som tidligere borgmester, at vi nu kan tage et vigtigt skridt i den modsatte retning af nedskæringer og nedskæringer, hvor man har skullet løbe stærkere og stærkere. Og herudover har regeringen så også foreslået at afsætte penge til, at der kan ansættes 1.000 yderligere sygeplejersker.

Kl. 21:28

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Nils Sjøberg.

Kl. 21:28

Nils Sjøberg (RV):

I forlængelse af det – det er i øvrigt en god idé at ansætte 1.000 ekstra sygeplejersker – kan man sige, at de bliver vanskelige at få fat i, som situationen er lige i øjeblikket. Og hvis man så kigger på de to ting i finansloven, henholdsvis udspillet til regionerne og til kommunerne, så er der jo ikke afsat ret meget mere. Men jeg vil gerne høre: Hvad vil man konkret gøre? For nu taler finansministeren om, hvad man vil gøre for de ældre. Hvad vil man gøre ved den gruppe, som er de *svageste* ældre? Vil man bistå dem, hjælpe dem?

Kl. 21:28

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ministeren.

Kl. 21:28

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Det er fuldstændig rigtigt: De svageste ældre er en helt særlig gruppe, vi skal have meget opmærksomhed omkring. Og det er også noget af det, vi har haft i tankerne, naturligvis, da vi afsatte faktisk ganske mange flere penge til kommuneaftalen og til regionsaftalen. Kommuneaftalen er, i forhold til det, der har været udgangspunktet, et samlet løft på ca. 2,2 mia. kr., regionerne cirka 1,5 mia. kr. Og det er ikke noget, der løser alt, heller ikke i forhold til vores svageste ældre, men det er et første, og det er et vigtigt skridt. Og jeg vil meget håbe, at den her regering kan få lov til at tage flere skridt i den kommende tid og i de kommende år, der kan være med til at skabe bedre forhold for vores svageste ældre, også i forhold til psykiatri, og det gælder både unge med psykiske problemer, men også langt bredere end det, for det er der brug for. Og der opfatter jeg jo Det Radikale Venstre som et af de partier, der vil være en stærk forbundsfælle i at sætte den dagsorden.

Kl. 21:29

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Tak til finansministeren for besvarelse af spørgsmål i 1 time.

Så skal jeg åbne for forhandlingens anden del, hvor eventuelle ordførerindlæg i anden runde – med en taletid på 5 minutter – afvikles med adgang til korte bemærkninger fra op til tre medlemmer. Og jeg skal høre, om der er nogle, der ønsker ordet til anden runde.

Det lader ikke til at være tilfældet, så da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen afsluttet. Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Finansudvalget. Og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 2:

Forslag til lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2023.

Af finansministeren (Nicolai Wammen).

(Fremsættelse 02.10.2019).

Sammen med dette punkt foretages:

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 3:

Forslag til lov om ændring af lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2020, lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2021 og lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2022. (Konsekvenser af regeringens forslag til finanslov for 2020).

Af finansministeren (Nicolai Wammen). (Fremsættelse 02.10.2019).

Kl. 21:30

Forhandling

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Forhandlingen er åbnet. Jeg skal spørge, om der er nogen, der ønsker ordet. Det gør hr. René Christensen.

Kl. 21:31

(Ordfører)

René Christensen (DF):

Tak for det, formand. Normalt siger vi jo ikke noget til den her sag, og jeg kan også berolige finansministeren med, at vi nok skal stemme for begge forslag.

Men hvorfor jeg tager ordet, er jo, fordi det her handler om udgiftslofterne, og der vil vi jo egentlig gerne benytte lejligheden til, når vi nu er hernede i Folketingssalen, også at sige, at det måske er ved at være tid til i forhold til anlægslofterne at se på at få lavet en mere fleksibel løsning. Det, vi kan se at kommunerne efterspørger – og for den sags skyld også regionerne – er jo fleksibilitet, fordi anlægsbudgetterne jo bliver større og større. Hvis en kommune eksempelvis skal bygge en folkeskole, kan den hurtigt koste et par hundrede millioner efterhånden. Vi kan se, at der er et stort efterslæb i forhold til ældreboliger og andet. Det, der sker, er jo, at projekterne nogle gange flytter sig mellem årene, og så er det, man står med de her udfordringer, nemlig i forhold til at udgiftslofterne er så snævre og løber et år ad gangen.

Så det er egentlig bare en opfordring til, at den siddende finansminister tager med i sine overvejelser, om det ikke er ved at være tid til at se på en mulighed for at justere – ikke for at fjerne lofterne – men for at gøre det mere fleksibelt i forhold til anlægslofterne. Så det var bare en bemærkning i forhold til forslaget, men – igen – det er et forslag, som vi selvfølgelig støtter, som det ligger, i forhold til den aftale, der er indgået med KL.

Kl. 21:32

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Rune Lund.

Kl. 21:32

(Ordfører)

Rune Lund (EL):

L 2 og L 3 kommer jo i forlængelse af budgetloven, som vi jo i det her folketingsår skal se på en revision af. Det skal ikke være nogen hemmelighed, at vi helst så budgetloven skrottet helt af mange forskellige grunde. Budgetloven fører bl.a. til overdreven spareadfærd, fordi den har indført skrappe økonomiske sanktioner over for kommunerne ved budgetoverskridelser. Hvis kommunerne under et forbruger mere end budgetteret, vil budgetoverskridelsen bliver modregnet i bloktilskuddet i det kommende år. Det er en mekanisme, som har ført til en spareadfærd i kommunerne, der har forplantet sig helt ned i de enkelte institutioner. Af frygt for at bruge blot en smule for meget, sparer alle institutioner op, og når alle led i kæden sparer i så høj grad, fører det jo til et stort mindreforbrug i forhold til det budgetterede.

Man kan jo se, hvis vi ser på årene 2011-2017, at så har kommunerne brugt i alt 31,5 mia. kr. *mindre* end aftalt i de årlige økonomiaftaler. Det svarer jo til en gennemsnitlig besparelse på godt 4,5 mia. kr. eller knap 2 pct. af kommunernes samlede nettodriftsudgifter – eller hvad der svarer til godt og vel 9.000 offentligt ansatte om året. Mindreforbruget medfører jo, at kommunerne leverer mindre velfærd, end hvad borgerne betaler for, og derfor er regningen for budgetloven sendt til modtagerne af velfærd.

Samtidig fører budgetloven også til en uhensigtsmæssig brug af offentlige midler, fordi den fremtvinger en spareadfærd i hele det kommunale system, samtidig med at den også giver et pres for at bruge pengene sidst på året. Årsagen til det er jo, at der ikke med budgetloven er givet adgang til, at mindreforbrug i et år kan føre til merforbrug i kommende år. Det betyder, at hvis ikke pengene bruges i året, kan de ikke bruges året efter uden at bryde det nye års budgetrammer.

Det er en af de ting, som vi bliver nødt til at kigge på i forhold til en revision af budgetloven, og det er jo også en af de ting, som vi nok kommer til at lave en revision af, nemlig en eller anden form for flerårige budgetter, som kan resultere i en opblødning af budgetloven, som trods alt – alt andet lige – vil føre til en mere fornuftig styring af økonomien i kommuner og regioner.

Der er også andre forslag, som vi har tænkt os at bringe på bane i forhold til hele diskussionen omkring budgetloven. Hvis det er, at man ikke vil følge vores forslag om helt at skrotte budgetloven, så kan man jo følge en håndfuld mindre vidtgående forslag. Man kan f.eks. undtage visse investeringer fra anlægsloftet, som er målrettet klimainvesteringer. Klimainvesteringer bør efter vores opfattelse være undtaget anlægsloftet. På den måde kan der skabes en øget fleksibilitet.

Man kan indskrive i loven, som FOA har foreslået, at den offentlige økonomi skal følge befolkningsudviklingen og den øvrige velstandsudvikling, dvs. det fulde, det velstandssikrede demografiske træk i stedet for bare det demografiske træk.

Kl. 21:36

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Undskyld, lige et øjeblik. Der har bredt sig – forståeligt nok på det her tidspunkt – en lidt løssluppen stemning nede på stolene, og den skal jeg lige bede om bliver dæmpet en lille smule, så vi kan høre, hvad ordføreren siger. Værsgo til hr. Rune Lund.

Kl. 21:36

Rune Lund (EL):

Tak for det. Man kan jo anlægge en mere lempelig fortolkning af underskudskravet – det ved vi er muligt – altså et strukturelt underskud på 0,5 pct. af bnp kan jo udvides til 1,0 pct. af bnp, hvilket jo er muligt inden for EU-rammerne. Og man kan stille krav om at fjerne

sanktionerne og erstatte dem med løbende overvågning, henstillinger eller følg eller forklar-princippet eller gøre sanktionerne lempeligere, om man vil, så de udmåles over en 4-årig periode og ikke hvert år som nu.

Så vi er grundlæggende modstandere af budgetloven som institution. Vi mener, den har ført til uhensigtsmæssig brug af offentlige midler; den har skabt en spændetrøje, som har ført til mindre forbrug i kommuner og regioner, og det er gået ud over velfærden. Vi ser meget frem til, at der kommer en revision af budgetloven, som måske ikke fører til en skrotning, men så i hvert fald fører til så mange ændringer af budgetloven, at vi får en fornuftig måde at styre vores økonomi på, og med så mange revisioner, at det måske ikke bliver en skrotning, men i hvert fald nærmer sig rigtig meget en skrotning af budgetloven.

Enhedslisten er modstandere af budgetloven, og derfor kommer vi heller ikke til at stemme for L 2 og L 3, som vi heller ikke har gjort ved tidligere behandlinger af udgiftslofterne.

Kl. 21:37

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Tak til hr. Rune Lund. Så er det fru Lisbeth Bech Poulsen fra SF.

Kl. 21:3

(Ordfører)

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg vil også kort tage ordet med det samme budskab, netop fordi vi nu gennem flere år har diskuteret, hvad skal man sige, bagsiden af medaljen ved at have en budgetlov. I modsætning til Enhedslisten mener vi i SF ikke, at det er skadeligt at have en budgetlov, men vi synes, det er skadeligt at have den budgetlov, som vi har i dag. Den har forårsaget et mindreforbrug til velfærd og deslige på et tocifret milliardbeløb. Penge, som det demokratisk er blevet besluttet skal bruges på velfærd, er ikke blevet brugt, fordi konsekvenserne – helt forståeligt – har været for voldsomme for kommunerne, og dermed har man i lang tid ikke turdet bruge det, der rent faktisk var sat af.

Så vi ønsker en budgetlov, der er ændret på en række områder, så der netop er mere elastik i krisetider, så man kan føre en ekspansiv finanspolitik, en keynesiansk politik, om man vil, og at vi lemper på sanktionerne, så vi ikke får det her meget skadelige underforbrug ude i kommunerne og regionerne, at der bliver mulighed for flerårige budgetter, og endelig også, som hr. Rune Lund var inde på, at vi rent faktisk tænker de klimainvesteringer, som vi skal have foretaget, ind, så vi altså på anlægssiden undtager klima- og energiinvesteringer.

Vi ønsker ikke at undtage hele anlægsområdet. Vi har en rimelig buldrende økonomi lige nu, så det er også et udmærket styringsredskab i forhold til ikke at overophede økonomien. Men vores budskab til finansministeren er, at vi allerede nu burde sidde i forhandlinger om netop budgetloven og dellofterne, for vi kommer til at føre den her skadelige politik i et år mere, hvis der ikke snart kommer en afklaring på området. Tak.

Kl. 21:40

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 21:40

(Ordfører)

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg synes også, at jeg lige vil give det her et par ord med på vejen, for der var jo en årsag til, at man lavede budgetloven, og den var, at der var nogle ting, der var ved at løbe af sporet, så der var behov for at stramme op. Så er spørgsmålet, om man har strammet op på den rigtige måde, og om den måde, som det er indrettet på nu, fordrer en ansvarlighed og en selvstændighed og også giver et manøvrerum ude

i de enkelte kommuner, hvor de kan adressere de behov, som de har hver især

Det mener jeg ikke er tilfældet med den nuværende budgetlov, så i Nye Borgerlige er vi absolut også åbne over for at kigge på det her. Men ansvar og frihed går altså hånd i hånd, og det skal det også gøre på den her måde. Hvis man giver mere frihed til kommunerne, skal de også begynde at tage ansvar i stedet for at have det lidt bistandsog kontanthjælpsmodtageragtige forhold, som de i dag har til regeringen og til Folketinget: at hvis der er for lidt penge det ene sted, brokker de sig over det andet. Så frihed og ansvar hører altså sammen omkring de to, men vi er absolut også konstruktive og åbne over for at kigge på det her. Så kan man jo sige til finansministeren: Man kan jo kigge på det og så sænke dem , og så har du fundet pengene til dine konsulenter, ikke?

Kl. 21:41

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Tak til hr. Lars Boje Mathiesen.

Så skal jeg endnu en gang lige indskærpe, at man ikke siger du og slet ikke til ministeren.

Til gengæld skal jeg spørge ministeren, om ministeren ønsker ordet, og det gør ministeren. Værsgo.

Kl. 21:41

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Tak for de bemærkninger, der er faldet, som jo trækker i lidt forskellige retninger. Lovforslagene har til formål at fastsætte de konkrete niveauer for udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansårene 2020 til 2023. Det følger som bekendt af budgetloven, at der hvert år fastlægges udgiftsloft for det nye fjerde år, så der hele er fastlagt udgiftslofter for en rullende 4-årig periode.

Det følger endvidere af budgetloven, at der i særlige tilfælde, herunder i forlængelse af folketingsvalg og i forbindelse med større reformer eller ved andre væsentlige større ændringer af statens indtægter, kan fremsættes et forslag til lov om ændring af de gældende udgiftslofter.

Det er med baggrund heri, at regeringen fremsætter forslag til ændrede udgiftslofter, og udgiftslofterne skal understøtte, at de offentlige udgifter udvikler sig i overensstemmelse med det planlagte, og at de finanspolitiske målsætninger og prioriteringerne i de mellemfristede økonomiske planer overholdes.

De foreslåede udgiftslofter afspejler de udgiftspolitiske prioriteringer i forbindelse med finansloven for 2020 og de indgående økonomiaftaler med kommuner og regioner for 2020. Udgiftslofterne afspejler således bl.a., at vi som led i de indgåede økonomiaftaler med kommunerne og regionerne har afskaffet det kommunale moderniserings- og effektiviseringsbidrag og omprioriteringsbidraget i regionerne.

De foreslåede udgiftslofter for 2023 er fastlagt i overensstemmelse med en opdateret mellemfristet fremskrivning, der er baseret på regeringens finanslovsforslag for 2020. Og de foreslåede udgiftslofter er fastlagt i overensstemmelse med målet om strukturel balance på de offentlige finanser i 2025.

I forbindelse med en kommende opdateret mellemfristet plan, hvor regeringens overordnede prioritering af den økonomiske politik lægges fast, vil der i henhold til budgetloven være mulighed for at fremsætte lovforslag om ændring af de gældende lofter.

Jeg skal for god ordens skyld gøre opmærksom på, at lovforslagene er sendt i høring med frist til den 30. oktober, og høringssvarene vil blive fremsendt til Finansudvalget umiddelbart efter og vil ligge til grund for andenbehandlingen af lovforslagene. Jeg er naturligvis klar til efterfølgende under udvalgsbehandlingen at besvare de forskellige spørgsmål, der måtte være, og derudover tager jeg de kommentarer, der er kommet fra de forskellige ordførere, til efterretning og som de meldinger, der er, fra de pågældende partier.

Kl. 21:44

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 21:44

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg lover at gøre det hurtigt. Tak for den meget faktuelle gennemgang af det her; jeg har bare et hurtigt spørgsmål til finansministeren. Kan finansministeren ikke se, at der simpelt hen er nogle voldsomme uhensigtsmæssigheder i den måde, vi har skruet det her sammen på? Altså, vi hører det ene groteske eksempel efter det andet – en skimmelsvampramt skole, hvor det kommer til at koste 50 pct. mere at renovere den end at bygge en ny, men man bliver nødt til at vælge renovering, fordi det er fra en anden kasse, end hvis man bygger en ny skole. Og sådan er der utallige eksempler, hvor man bliver tvunget ind i en kassetænkning, der jo egentlig gør det markant dyrere for os alle sammen i sidste ende.

Kl. 21:44

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ministeren.

Kl. 21:44

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg synes, at man selvfølgelig skal være opmærksom på, hvad der kan være af uhensigtsmæssigheder i forhold til den gældende lovgivning. Men det er også vigtigt at sige, at når vi har den her lovgivning, er det for at undgå overophedning af dansk økonomi, og for at vi har styr på, hvor meget der bliver brugt.

Den her regering har jo så i forbindelse med de aftaler, vi har lavet med kommunerne, faktisk hævet anlægsloftet – netop for at give kommunerne mulighed for at investere mere i eksempelvis bygninger, end de har haft mulighed for tidligere. Og derfor tror jeg, at det er vigtigt at sige, at det, vi her har lagt frem, er det, vi for nuværende synes er den mest fornuftige måde at håndtere det på, men at vi selvfølgelig hele tiden indhenter erfaringer, også ude fra de danske kommuner.

Kl. 21:45

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det hr. Rune Lund.

Kl. 21:45

Rune Lund (EL):

Vi ved jo, at Socialdemokratiet gerne vil se på muligheden for at indføre flerårige budgetter. Og det er jo positivt, det vil være et væsentligt fremskridt i forhold til at lave en revision af budgetloven. Men jeg tænkte på, om finansministeren her måske kunne løfte sløret lidt for, hvilke tanker finansministeren og regeringen i øvrigt har, i forhold til hvad man kan kigge på af ændringer af budgetloven. For det har ikke været muligt at høre om det i så mange andre sammenhænge i hvert fald. Jeg kom selv med nogle ideer til, hvad man kunne kigge på. Og jeg tænker på, om finansministeren så også lige kan løfte sløret for, hvad man tænker ud over flerårige budgetter.

Kl. 21:46

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ministeren.

Kl. 21:46

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Altså, det her er jo det forslag, jeg fremsætter, fordi jeg mener, at det er det mest fornuftige. Når vi så på et tidspunkt skal se på en revision, vil regeringen på det tidspunkt jo komme med, hvad vi måtte have af forslag til ændringer. Men noget af det, som vi har peget på, er

jo også det, som ordføreren bringer op, nemlig flerårige budgetter, som kunne være en mulighed for, at man ude i kommunerne eksempelvis kan lave en mere fornuftig planlægning. Og det er da en af de overvejelser, vi gør os.

Kl. 21:46

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Rune Lund.

Kl. 21:47

Rune Lund (EL):

Ja, flerårige budgetter vil være meget væsentligt. Altså, det skal netop ikke være sådan, at der bliver en uhensigtsmæssig brug af offentlige kroner, ved at man skynder sig at bruge budgettet op sidst på året på en ineffektiv og åndssvag måde, fordi man ikke kan overføre pengene til næste år. Så flerårige budgetter vil være rigtig væsentligt.

Men jeg tænker også, at det i disse klimatider, hvor vi jo skal lave en hurtig grøn omstilling og investere i vedvarende energi og solceller og andre ting, ville være godt, hvis man vedtager en positivliste, hvor man siger: Den her type investeringer vælger vi, fordi man kan sige, at de er særlig gavnlige for klimaet og kampen mod klimaforandringer. Dem kan man undtage fra anlægsloftet. Det er jo en af de måder at gøre det på, som man kunne kigge på sammen med andre muligheder. Og jeg ved ikke, om finansministeren er klar til at melde ud her, men jeg synes i hvert fald, der er mange måder, man kan revidere budgetloven på, som giver rigtig god mening.

Kl. 21:47

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det ministerens tur.

Kl. 21:47

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Som sagt står jeg ikke her med nye forslag til, hvordan budgetloven kan indrettes. Jeg har lagt det her frem, fordi jeg synes, at det er fornuftigt. Og det afspejler også de aftaler, vi har lavet med kommuner og regioner. Når vi så på et tidspunkt skal revidere, er en af de diskussioner, der er relevant, jo flerårige budgetter. Der kan også være andre. Det, man jo bare skal huske på, er, at uanset hvad formålet måtte være med en revision, er det jo med til at skabe en økonomisk vækst, som også påvirker i forhold til en eventuel overophedning. Og det er jo sådan, at vi hele tiden skal veje nogle ting op i forhold til hinanden. Men alle gode forslag modtages gerne, og det er fint, at også Enhedslisten er på banen her.

Kl. 21:48

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 21:48

$\textbf{Troels Lund Poulsen} \ (V):$

Tak for det, og tak for en faktisk fin gennemgang. Det vil jeg gerne rose, for det har der været efterlyst, så det her var meget nuanceret. Jeg blev bare lidt forvirret, for ministeren giver indtryk af, at det her er noget, der kan ændres. Altså, det er en aftale, der er lavet, og derfor er det jo ikke noget, der kan ændres. Er det ikke rigtigt forstået?

Kl. 21:49

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ministeren.

Kl. 21:49

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Det, som jeg har lagt frem her i dag, går jeg da ud fra at også Venstre vil bakke op. Når man så på et tidspunkt vil komme med en opdateret mellemfristet plan, vil regeringen jo også kunne fremlægge

nogle overordnede prioriteringer i den økonomiske politik på det her område. Det håber jeg da så også at der i givet fald vil være opbakning til i Folketinget. Det er jo selvfølgelig også en drøftelse, vi i givet fald skal tage med Venstre, som vi jo har en aftale med.

Kl. 21:49

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 21:49

Troels Lund Poulsen (V):

Ja, netop, og det er måske også derfor, at det virker helt tragikomisk, at vi står og diskuterer det her. For vi støtter det her, og jeg ville gerne gå op og tage en lang forelæsning om det, men det tror jeg jeg vil spare mig selv for. Det er bare mere, at jeg lige så godt synes at man kan kalde en spade for en spade. Det her er jo noget, der er aftalt, og som skal gennemføres, og selv om et lovforslag er i høring, er det jo ikke sådan, at regeringen lægger op til at lave noget om. Er det ikke rigtigt forstået?

Kl. 21:49

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ministeren.

Kl. 21:50

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Nej, vores udgangspunkt er ikke at lave noget om. Vores udgangspunkt er at gennemføre det, som vi her foreslår, og det forstår jeg at hr. Troels Lund Poulsen bakker op om, og det glæder mig. Jeg tror, vi er enige.

Kl. 21:50

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Så er det hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 21:50

Lars Boje Mathiesen (NB):

Så kan man jo tage en diskussion af, om man reelt set burde stemme om finansloven, inden man bagefter laver en aftale, så man ved, hvor mange penge man har. Men det er en anden diskussion.

Men jeg vil bare godt lidt anholde det her, som ligger med de flerårige budgetter. For jeg vil jo lige sige, at det allerede foregår ude i en del kommuner, som kører med decentrale budgetter på de forskellige områder, som åbner op for, at de decentrale områder sagtens kan køre med flerårige budgetter. Så kan finansministeren bekræfte, at der allerede findes flerårige budgetter ude i forskellige kommuner på nuværende tidspunkt?

Kl. 21:50

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ministeren.

Kl. 21:50

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg tror, det er korrekt, at der i forskellige kommuner kan være en tilgang, hvor man kan planlægge flere år frem. Men jeg har også forstået det sådan, at der fra en række borgmestres side er et ønske om at få en udvidet adgang til at kunne lave flereårige budgetter, bl.a. en kommuneaftale, der rækker mere end 1 år frem, og det er der nogle fordele ved, og det er der nogle ulemper ved. Men det er da en af de diskussioner, det vil være relevant at tage i den kommende tid, sådan at man forhåbentlig kan planlægge på den bedst tænkelige måde.

Kl. 21:51

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Ønsker hr. Lars Boje Mathiesen ordet? Så tror jeg, at vi skal sige tak til finansministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er afsluttet.

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Finansudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette, er det vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 21:51

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Jens Rohde):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 23. oktober 2019, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 21:52).